SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMET'TIR TIŞTEK NİNE

Sayı: 23 / Kasım 1983 / 2,- DM

PKK ELAZIĞ DAVASINDA 26 İDAM İSTENİYOR!

1979-Mayıs ayında yoğunlaştırılan toplu tutuklamadan bu yana cezaevinde tutulan ve halen mahkemeleri devam etmekte olan Elazığ PKK davasında "yargılananlardan" 26'sı hakkında idam cezası isteniyor.

Diyarbakır 1 Nolu Askeri Mahkemesinde görülmekte olan davada 90 kişiden 54'ü halen tutuklu olarak yargılanıyor. 9 Kasım 1983 günü görülen ve 26 kişi hakkında idam isteminde bulunulan davada 64 kişi hakkında da 3-30 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezaları talebinde bulunuluyor.

Türk sömürgecilerinin üzerinde çeşitli oyunlar oynamaya çalıştıkları bu dava, içinde "yargılananlardan" bazılarının konumları nedeniyle dikkatleri üzerinde toplayan bir dava durumundadır. Daha yakın bir tarihte adları ihanetin temsilcileri olarak sömürgeci basında manşet olan Şahin Dönmez, Ali Gündüz, Yıldırım Merkit ve yine Rıza Sarıkaya, Hüseyin Eroğlu, Erol Değirmenci Orhan Mantaroğlu, Aksut Polat gibi dönek ve hainlerin, ihanetin en iğrenç yüzüyle ortaya çıktıkları bu dava, sömürgeciler tarafından bilinçli olarak son'a saklanmış ve ellerinde birer maşa olarak kullandıkları bu ihanet takımın ağzından yaptıkları çeşitli "açıklamalarla" mücadelemize çamur atılmaya çalışılmıştır.

Ancak, düşmanın direnişin sembolü haline gelen PKK davalarının ve cezaevlerinde yükselen direniş mücadelesinin karşısında ne kadar cüce ve zayıf oldukları açıkça ortada olan bu çürümüş ihanet örneklerine sarılması dahi, direniş mücadelemizin düşmanda yarattığı korku ve paniği kanıtlar. Kürdistan tarihinde birçok kez örneğine rastlanılan ama bugün karşısında sürekli büyüyen ve giderek Kürdistan'ın dağlarını-ovalarını kaplayan direniş hareketini bulan ihanet ve ihanetçiliğin bundan böyle varlık bulma şansı yoktur. PKK'nin direnişçi ruhunu temsil eden militanları, gerek cezaevlerinde ve gerekse dışarda gösterdikleri kararlı mücadeleleriyle, PKK'nin şahsında Kürdistan halkının hangi yolda ilerlemekte olduğunu tüm dünyaya açıkça duyurmuş ve bu ilanı kanlarıyla yazmışlardır. Bugün halkımızın elinde sürekli yükselen bir mücadele bayrağı haline gelen bu soylu direniş, nasıl ki, sömürgecilerin en vahşi ve barbar işkenceleri altında dahi ezilememiş ve tersine daha da büyümüşse, bundan böyle de ne baskı ve işkenceler ve ne de birkaç soysuzun hain beyanları bu gelişmeyi durdurabilir. Aksine, soylu direniş örnekleri karşısında düşmanın dayatmaya çalıştığı ihanet, halk kitlelerini PKK etrafında daha çok kenetlenmeye itecek ve halkımız direnişe bizzat kendi canı ve varlığıyla katılarak, sahip çıkacaktır. Nitekim, bu ihanet güruhunun gazetelerde çıkan konuşmaları ardından, yurtseverlerden gazetemize gönderilen onlarca mektup bunun kanıtıdır.

PKK'nin direnen ruhunu temsil eden devrimciler her davada ve her koşul altında olduğu gibi Elazığ davasında da bu temsilciliği yapmaktadırlar. İhanete karşı direnişi yükselterek bu uğurda şehit düşen Aytekin TUĞLUK yoldaş bunun en güçlü örneğidir. İhanetle yüzyüze ve onunla boğuşarak iradelerinin sarsılmazlığını, Partiye ve halka olan inançlarının büyüklüğünü ölümleri pahasına kanıtlayan başta Aytekin TUĞLUK yoldaş olmak üzere tüm PKK militan ve taraftarlarını selamlarız. İhanetin dipsiz kuyusuyla direnişin engin büyüklüğünün böylesine açıkça karşı karşıya geldiği bir noktada, Partiyi temsil etmek için katlanılan acılar çok daha fazla ve direniş de bir o kadar soyludur.

Haberin başında isimlerini saydığımız ihanet takımından Şahin Dönmez, Ali Gündüz, Yıldırım Merkit, Rıza Sarıkaya ve Hüseyin Eroğlu Orhan Mantaroğlu, Aksut Polat, hakkında da idam cezasının istendiği davada, idam talebiyle yargılanan tutukluların isimleri şöyle: Abdullah Bucala, Satıoğlu Batmaz, Hamili Güngör, Ali Güngör, Nihat Haloğlu, Cevdet Irak, Hüseyin Mörsümbül, Bülent Haluk Özgün, Hıdır Sarıbıyık, Süleyman Tepe, Hamili Yıldırım, Mehmet Ayçiçek, Hilmi Aydoğdu, Nurettin Yıldırım, Yılmaz Yıldırım, Kemal Altuntaş, Metin Tunç.

ORTADOĞU BU GERGİNLİĞİ DAHA FAZLA KALDIRABİLİR Mİ?

Lübnan mektubu

Ortadoğu'daki Son Siyasal Gelişmeler ve Artan Gerginlik

(YAZISI 12. SAYFADA)

FKÖ'de Birlik ve Demokratik Reform Programı

(YAZISI 13. SAYFADA)

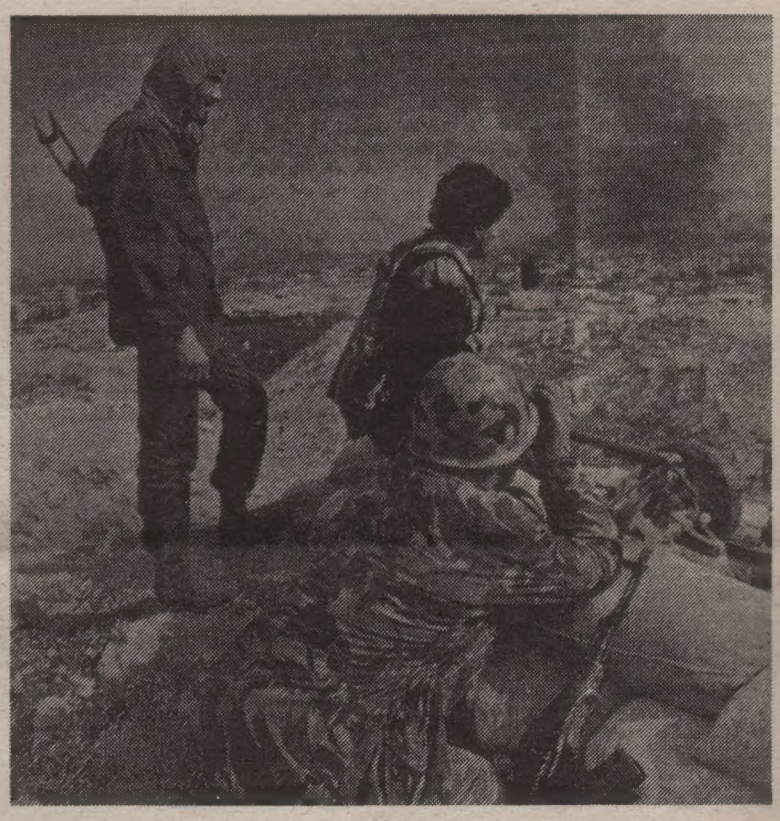

FAŞİST TÜRK CUNTASININ YENİ PROVAKASYONU; KKTC

Uzun bir süredir, çokça sözü edilen, ilan edildi-edilecek tartışmalarının üzerinde sürdürüldüğü olay, geçtiğimiz günlerde Kıbrıs'da yaşandı. Faşist Türk cuntası, öteden beri hazırladığı provakasyonunu uygulayarak, "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyet" adı altında meşruiyeti olmayan bir oyun sergiledi. Kıbrıs halkının iradesine rağmen, oynanan bu oyun Türk faşist cuntası ile emperyalizmin çıkarları doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Daha önceleri de böyle bir olay beklenmesine rağmen, geciktirilmiş ve bu döneme denk getirilmiştir. Bu noktada Türk faşist cuntası ile başta ABD olmak üzere tüm emperyalistlerin çıkarları bütünleşmektedir. Bundan dolayı da, bu provakasyonun uygulanmasında bir sakınca görmemişlerdir. Yine, böyle bir süreçden habersiz değil; bizzat sürecin içerisinde baştan beri yeralan ve bu sürecin yaratıcılarıdırlar.

6 Kasım seçimlerinde tam bir yenilgi ile yüzyüze gelen faşist cunta, bu gelişmenin yaratacağı sonuçları engellemek istemektedir. Bunun için de her türlü yola başvurmaktadır. Açıktır ki, seçimlerde ortaya çıkan sonuç, kitleler arasında daha fazla tartışmaya yolaçacaktır. Böyle bir durumsa, faşist cuntanın önüne koyduğu programı gerçekleştirebilmesi bakımından engel oluşturacaktır. Bu nedenle faşist cunta, seçim sonuçlarının içerde daha fazla tartışılmasını engellemek ve toplumsal muhalefetin Özal hükümeti üzerindeki olası etkilerini önleyerek, herşeye rağmen kendi programını yürütmek için böyle bir provakasyona başvurarak, kendi aleyhinde oluşacak gelişmeleri lehine çevirmeye çalışmaktadır.

Seçim sonuçlarının belli olmasının ardından, hemen bu şekilde bir yönelim içerisine girilmesi, bu amacını açığa çıkarmaktadır. Nitekim bu konuda çeşitli burjuva muhalif kesimlerinde, zamanlama açısından böyle bir kararı uygun bulmadıkları ifadesi, faşist cuntanın böyle bir oyunla içerde, bu kesimlerden gelebilecek ve seçim sonuçlarının tartışılmasına yolaçacak gelişmelere engel olmak istemesinden dolayıdır. Çünkü, faşist cunta bu provakasyonu, kendisini daha da güçlendirmek için kullanmaya çalışacaktır.

Başta ABD olmak üzere, tüm emperyalistler de, böyle bir oyuna evet demişlerdir. Görünüşte, bir-iki sahte tutuma başvurarak, KKTC'nin ilanı kararını kınasalar da; başvurulan yöntemlerin böyle bir kararın geri alınmasına yolaçmayacak düzeyde kalması, emperyalistlerin onayını göstermektedir. Böyle bir olay, emperyalistlerin çıkarlarını da bir-çok noktada geliştirmeye yöneliktir.

Bu şekilde, Doğu-Akdeniz'de Ortadoğu'ya yönelik saldırılarında bir üs alanı ele geçirmişlerdir. Yunanistan ile NATO arasındaki anlaşmazlıklar, NATO'nun bu alandan gerekli bir biçimde yararlanamaması; yine Kıbrıs'ın geçmiş yapısıyla emperyalizmin istediği gibi, kullanabileceği bir alan olmaması vd. mevcut koşullardan dolayı Kıbrıs, emperyalizmi rahatsız eden bir konumdaydı. Nitekim, ABD emperyalizmi, Kıbrıs'ı Akdeniz'in Küba'sı olarak değerlendirmekteydi. Ne olursa olsun, Kıbrıs'ın bu yapısı değişmeliydi. Yoksa bu alan emperyalizmi rahatsız etmeye devam edecekti. Küba'ya karşı ne tür emellerle saldırmak istiyorsa, kendisi için bir Küba kadar tehlikeli olmasa da, benzer yönelimlerini burada da uygulamak istemektedir. Adanın tümünü denetim altına alma olanağı bulunmadığı için, kuzeyinde böyle bir uygulamaya girişmişlerdir.

Bu şekilde adada ortaya çıkarılan devlet, emperyalizmin Akdeniz'de korsan ve sorumsuz bir alan yaratma isteğinin bir ifadesinden başka bir şey değildir. Böyle bir alandan istediği gibi yararlanabilecek ve kendisi için bir üs alanı haline getirecektir. Basına da yansıdığı gibi, faşist Türk cuntası K. Kıbrıs'da inşa ettiği büyük bir askeri üssü ABD'nin de kullanımına açmaktadır. Bu örnek bile, başta ABD olmak üzere tüm emperyalistlerin, buradan nasıl yararlanmak istediklerine açık bir örnektir.

(Devamı 15. sayfada)

6 KASIM SEÇİMLERİNDE HALK CUNTAYI REDETTİ

Dünya kamuoyunun büyük bir ilgiyle izlediği generaller yönetimi altındaki 6 Kasım seçimleri, cuntanın bozgunuyle sonuçlandı.

Askeri faşist cuntanın seçim öncesi sürdürdüğü tüm hazırlık ve baskılara rağmen, kitleler, cuntanın çizdiği sınırlar içerisinde bile muhalefetlerini dile getirerek, generallerin kazanması için ağırlıklarını koydukları MDP'ye oylarını vermediler.

Seçim sonuçlarında MDP'nin uğradığı ağır hezimet, emperyalist güçlere kadar hemen tüm çevrelerce cuntanın hezimeti olarak değerlendirildi. Kitlelerin cuntaya muhalefetlerini ve askeri faşist rejim altında yaşamak istemediklerini mevcut olanaklar içerisinde bu tarzda dile getirişleri, en iyimser çevrelerde bile cuntanın geleceğinin fazla uzun sürmeyeceği ve kitle muhalefetinin giderek kabaracağı yolundaki tahminleri güçlendirdi.

Seçim sonuçlarında ANA.P. oyların toplam %45'ini alırken, HP de %32'sini almış, MDP ise ancak %23 oy toplamına ulaşmıştı. ANA.P. ve HP'nin aldığı oylar halkın iradesinin gerçek temsili olarak görülmemekle birlikte, cuntanın kitleler tarafından reddinin açık ifadesi olarak kabul edilmektedir.

Türkiye'deki 6 Kasım seçimleri ve sonuçlarına ilişkin değerlendirme yazımız *18.* sayfadadır.

KÜRDİSTAN ÖZEL

Ağır Baskı ve Yoksulluk İçindeki Kitleler Kurtuluşun Yolunu Çok İyi Görüyorlar

Dönemin koşullarına ve gereklerine uygun hazırlıklar içerisinde olmayanların, devrimin stratejisinin öngördüğü taktikleri geliştirmeyenlerin ülkeye ayak basmaları mümkün değildir. Birçok anti-faşist ve yurtseverlerle yaptığım konuşmalarda söylenen ve örgütlerden beklenen şey budur.

(YAZISI 3. SAYFADA)

Fırat'ın Öfkeli Sularında Şimdi Daha Çok İsyan Çağrısı Var

GAP Projesi ve Atatürk Barajından beklenenler

(KONUYLA İLGİLİ DEĞERLENDİRME 8. SAYFADA)

KANAYAN TARİHİN YARASIDIR

Kürdistan'da Deprem Cinayeti !

(YAZISI 6. SAYFADA)

GÖNEY KÜRDİSTAN'DAN HABERLER IV

İç Çatışmalar Yavaşladı

(YAZISI 10. SAYFADA)

SERXWEBÛN'DAN OKUYUCUYA...

Gazeteniz Serxwebûn, Ocak 1983'de ikinci yılını dolduruyor. Kürdistan devriminin sesi olma görevini, iki yıllık süre içinde eksikliklerine rağmen büyük oranda yerine getiren Serxwebûn, bu yılı da bir önceki yıldan daha güçlü ve daha da kitleselleşmiş olarak geride bırakıyor.

Kürdistan devriminin en yoğun hazırlıklarını yaşadığı ve düşmanla halk kitlelerinin ve ulusal kurtuluş hareketinin daha çok karşı karşıya geldikleri ve aralarında başta cezaevleri olmak üzere her alanda kıyasıya bir savaşın yaşandığı son bir yıl, Serxwebûn için de yüklü bir yayın programının hayata geçirildiği yıl oldu. Serxwebûn, devrimci mücadelenin gelişimine bağlı olarak dayatan görevler altından kalkabilmek ve güncel gelişmelere de daha çok yer ayırabilmek için Haziran 1983'den itibaren kendi içinde bir biçim değişikliği yaptı. Ağırlıklı olarak işlediği teorik-siyasal konuları bu aylarda çıkan Şoreşa Kürdistan adlı siyasi dergiye devrederken, kendisi sayfalarını güncel siyasal gelişme ve yorumlara daha çok ayırma olanağına kavuştu. İşçilerin, köylülerin, aydınların, Kürdistanlı tüm yurtsever emekçi kesimlerin gazetesi olan Serxwebûn, yapılan bu görev bölümüyle kitlelere mal olmuş bir gazete olarak, onların çok çeşitli sorunlarıyla ilgilenmeyi önüne bir ilke olarak koydu.

Gazeteniz özellikle Haziran-Temmuz aylarından itibaren geniş kitleler tarafından daha çok okunur ve elden ele dolaştırılır bir duruma geldi. Son bir yılda, ayrıca 2 özel sayı da çıkaran gazeteniz, yüklü ve yoğun bir çalışma dönemini geride bırakırken, gelecekte daha da güçlenmiş bir yayın hayatını sürdürebilmenin tek yolunun, geçmişin yetersizlik ve eksikliklerinin ortaya konulmasından geçtiğini bilmektedir. Hata, eksik ve yetersizliklerimizi daha iyi görebilmek, bunlardan dersler çıkararak daha da güçlenebilmek için, Serxwebûn'u hep beraber değerlendirelim. Eleştiri ve önerilerinizi, bir aylık süre içinde gazeteye yazmanız bağımsızlık mücadelemizin sesi olan Serxwebûn'u güçlü kılacaktır.

YAŞASIN ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞIMIZ

ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNİ DESTEKLEME KAMPANYASI BAŞARIYLA SONUÇLANDI!

Ulusal Kurtuluş Mücadelesini destekleme amacıyla açılan ve gazetemizin de bir bildiri ile destek verdiği kampanya, gazetemize ulaşan haberlere göre amaçlanan hedefi iki kat fazlasıyla gerçekleştirerek, başarıyla sonuçlanmıştır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı artan saldırılar karşısında, mücadeleye daha güçlü destek verme sorunu da kendisini daha ön plana çıkarmıştır. Açık ki, hiçbir ulusal kurtuluş hareketi destek almadan, halkına dayanmadan gelişemez. Mutlaka halkından en güçlü desteği almak ve bu desteği mücadelenin güçlendirilmesi için aktif bir çabaya dönüştürmek zorundadır. Bunun önemi özellikle mücadelenin çok hassas dönemlerinde daha da artar.

Güney Kürdistan'a karşı girişilen istila hareketinin ve PKK davalarında verilen 35 idam kararının ardından başlatılan "Ulusal Kurtuluş Mücadelesini Destekleme ve Her Alanda Katkıda Bulunma Kampanyası" bu anlamda önemli bir girişimdir. Desteğe en fazla ihtiyaç duyulduğu bir dönemde atılan bu adım kitlelerden gördüğü ilgi bakımından, önüne koyduğu hedefi büyük oranda aşmıştır. Beklenenden de büyük bir ilgi ile karşılanan kampanya, yurtsever kitlelerin ulusal kurtuluş mücadelesine bağladığı umutların ve bu uğurda sağlamaya kararlı oldukları desteğin en anlamlı örneği olmuştur.

Genel olarak değerlendirildiğinde böyle ileri hedeflere varılmış olmasına rağmen, kampanya sırasında görülen yetersizliklere de değinmek gerekecektir. Kitlelerden kaynaklanmayan, ama daha çok kampanyayı yürütmekle görevli olan insanlardan bazılarının yürüttükleri çabanın anlamını kavrama ve kavratmada içine düştükleri yetersizlikler yer yer katılım düşüklüğüne yol açabilmiştir. Özellikle bazı bolgelerde görülen bu duruma karşılık, kampanyanın anlam ve önemini kavrayan ve bunun gerektirdiği ciddi çalışmayı hayata geçiren bölgeler yukarıda da belirttiğimiz gibi konulan hedefleri iki-üç kat aşan başarılar sağlamıştır. Kampanya süresince sürdürülen çalışmalar kitlelerin mücadeleye olan bağlılık ve inançlarının bir kez daha açığa çıkmasını sağlarken, devrimci faaliyet yürütecek olan insanların hangi vasıflara sahip olmaları, devrimin görevlerine nasıl sarılmaları gerektiğini de açıkça göstermiştir.

Kampanyanın başarıyla sonuçlanmasından duyduğumuz sevinç sonsuzdur.

Kampanyanın sonucu,
elimize ulaşan bilgilere göre şöyledir: **192.867 DM.**

Kürdistan Dağlarından Serxwebûn'a Kürdistan Halkının Sesini İletiyorum!

Ben cunta koşullarında, Kuzey-Batı Kürdistan'da PKK hareketinin ideolojik-politik çizgisinden ve pratikte yürüttüğü silahlı mücadeleden etkilenen, bu hareketin ideolojik-politik çizgisine dayanarak ve güç alarak ülkede devrimcilik yapan bir yurtseverim. PKK Hareketinin devrimci çalışmasından yalnız ben değil, bir bütün olarak Kürdistan halkı etkilenmektedir. Yurtsever Kürdistan halkı olanaklarının ve gücünün yettiği oranda elinden geleni yapmakta, fiili olarak aktif destek sağlamaktadır. Bugün ülkemizde devrimci çalışma yapanlarla, devrimci maske ardına gizlenerek egemen güçlere yaranmaya çalışan küçük-burjuva reformistlerinin ve her türden soysuz kişilerin açık yüzünün sergilendiği bir yol ayırımına gelinmiştir. Halkımız da tercihini sömürgeci faşist cuntaya karşı aktif mücadele eden PKK gibi savaşçı örgütlerden yana yapmaktadır. Ülkem Kürdistan'dan, yurtdışında ve Kürdistan'da yaşayan ve mücadele etmek isteyen yurtseverlere, demokratlara, devrimcilere, tüm ilerici insanlara Serxwebûn aracılığıyla halkımın bağımsızlık, özgürlük ve direniş sesini iletmek istiyorum. Ancak direnişin iki temelde ele alınması gerekiyor. Kürdistan doğasına ve sömürgeci faşist cuntanın gerici zoruna karşı direniş. Ülkem Kürdistan'da mücadele etmek isteyenlerin, bu iki zorluğa karşı durabilecek fiziki dayanıklılığa, bilinç kararlılığına ve sağlam iradeye sahip olmaları gerekir. Fiziki dayanaklılığı, bilinç öğesini ve sağlam iradeyi şahsında somutlaştıranlar, Kürdistan toplumunda her an saygı gören insanlar olmuşlardır. Bunlar, Kawalardır, Hakilerdir, Mazlumlardır, Kemallerdir, Hayrilerdir, Mehmetlerdir ve daha cezaevlerinde, dağlarda her türlü zorbalığa, insanlık ve çağdışı uygulamalara karşı direnerek şehit düşen ve ölümsüzlük mertebesine ulaşanlardır. Aksi durumda, zorluklara katlanmayıp düşmana uşaklık edenler ise, lanetle anılmışlardır. Şeyh İdrisi Bitlisler, Şahin Dönmezler, her gün ölmekte ve ölüme mahkumdurlar.

Kürdistan denilince aklıma gelen ilk şey, insanlığın yaşaması için gerekli olan yeraltı ve yerüstü zenginliklere sahip bir cennet. Bir de, tarihin her döneminde egemen güçlerin baskısına karşı direnen Kürt halkını zor dönemlerinde bağrına basıp yaşatan ve bugün de devrimcilere kucak açan sarp, yüksek, geçit vermez dağlar. Ülkem dağlarıyla daha da cennetleşmektedir. Yalnız, cennet gibi bir ülke deyip her zaman güllük-gülistanlık, her an yaşanılabilir koşullarının olduğunu ve herkesin yaşayabileceğini söyleyemem. Öyle bir doğal yapısı vardır ki, ilkbaharla canlanır. Ağaçlar boy atarak çiçekler açar. Ormanları yemyeşil bir örtü kaplar. Dağlar rengarenk çiçeklerle bezenir. Zirvesini karların süslediği dağ eteklerinde fışkıran kaynaklar, dereciklerden süzülen kar suları vadilerinde gürültüyle akan nehirler. Baharla canlanır her şey; bahar canlı, bahar hareketlidir. İnsanlar da canlanır, daha bir hareketli olurlar. İşçisi, kazmasına-küreğine, köylüsü sabanına-tırpanına, savaşçısı da kalemine-tüfeğine sarılır. Kürdistan halkı cesaretle atılır işine, zorluklarıyla boğuşa boğuşa. Ama kış! Sonbaharla başlayan yağış, kışın adam boyu yükselen kar yaşamı yavaşlatır ve adeta durağanlaştırır. Yüksek sarp dağlar, korkunç vadiler bir köyden diğer köye geçit vermez olurlar. Fakat baharı yaşamak için, kışın zorluklarıyla boğuşmak zorunda olunduğu da açık. Tüm bunları gözümün önüne getirdiğimde, cennet ülkemde yaşamak, mücadele etmek isteyenler, ilk etapta kendilerini doğanın yapısına adepte edebilmelidir. Eğer kendisini buna göre hazırlamazsa, Kürdistan onun için vampir olur, kanını yavaş yavaş emerek ölüme mahkum eder. Kendisini doğa koşullarına uyarlıyana ise her türlü nimeti sunarak bağrına basar, yaşamasını sağlar. Evet Kürdistan hem cennetin, hem cehennemin yaşandığı bir ülkedir. Herkese yaşama hakkı tanımaz, yaşama hakkı olanı yaşatır, olmayanı ise yaşatmaz.

Uzun bir yolculuktan sonra girdiğim doğal bir sığınakta, havasızlık, dökülen toprak, ağzıma ve burun deliklerime giren tozlarla boğuşurken, geçenlerde elime geçen Kemal Burkay'ın yazarı olduğu "Devrimcilik mi-Terörizm mi PKK Üzerine" adlı kitabı anımsadım. Bay Kemal Burkay, PKK hareketini direnişe, dağlara, düşmanın zoruna karşı devrimci zora (şiddete) sahip çıkmakla suçluyor. Ülkem Kürdistan'dan, halkım adına, Mazılardan, İzpirizlerden, Nurhaklardan, Ala dağlardan, Toroslardan, Cilolardan, Cidolardan, Tendüreklerden, Ağrılardan Kemal Burkay'a ve Avrupa'da oturup gününü gün edip, boş şeyler peşinde koşan ve zamanlarını boşa telef edenlere sesleniyorum. Avrupa'da oturup vaaz vermektense, buyursunlar da Kürdistan'da mücadele etsinler. Eğer mücadele edemeyecek durumdalarsa, bir halk savaşı örgütleyemeyeceklerse, halkın birliğini sağlayamayacaklarsa, ittifaklarını kuramayacaklarsa, bari müsade etsinler de bunu yapacaklar yapsın. Yapamayınca yapanlara adice saldırmasınlar, küfür etmesinler. Mücadele etmeyeceklerse, otursunlar oturdukları yerde, bari edenlere saygılı olsunlar. Bir atasözüne değinmek istiyorum. *" Davulun sesi uzaktan hoş gelirmiş"* Herhalde Kemal Burkay ve Avrupa'dakiler de, Avrupa'da otararak Kürdistan halk savaşının sesini uzaktan dinlemek istiyorlar. Kemal Burkay ve Avrupa'daki bayların fırsat doğduğunda hep bir ağızdan Kürdistan diye haykırmaları, ama zorlukla karşılaşınca soluğu Avrupa'da almaları ve direnenlere saldırıya geçmeleri yoksa başka türlü nasıl izah edilebilir. Evet bu bayların, PKK hareketinin şahsında Kürdistan halkına saldırmaları sınıf konumları gereğidir. Yıllardır egemen güçlerin halkımız üzerinde beslediği ve hala da gerçekleştirmek istediği amaçların değişik yoldan yapılmak istenmesidir. Peki halkımız üzerinde her türden sömürgecilerin yapmak istediği ve yaptığı neydi?

Gerek Osmanlı İmparatorluğu döneminde, gerek cumhuriyet ve bugün faşist cunta altında, gerekse de sömürgeci Şahlar, Saddamlar tarafından Kürdistan üzerinde ulusal imha ve ulusal başkalaştırma politikası uygulanmak istenmiştir. Bunu yapmak için sömürgeci egemen güçlerin uyguladığı yöntem ise, Kürdistan tarihinde hep aynı olmuştur. Bunlar; istila, katliam, soykırım, baskı, işkence, kan, zulüm, açlık, sefalet, horlanma, insanlık ve çağdışı uygulamalardır. Ama Kürdistan halkı, bunlara karşı koyarak başkaldırmış, isyanlar patlak vermiştir. 1925 Palu-Genç-Hani, 1930 Ağrı-Zilan, 1938 Dersim ve diğer halk direnişleri gelişmiştir. Savaşkan Kürdistan insanı, savaşarak yok olmanın önüne geçmiş ve dağlara çekilerek halk varlığını korumuştur.

Egemen güçler, Kürdistan'ı ve direnmeyi imha yoluyla yok etmek istediler, ancak amaçlarına varamadılar. Halkımızın değişmeyen tek cevabını aldılar. Halk olarak tümden imha olma pahasına da olsa, TESLİMİYETE HAYIR-DİRENİŞE EVET. Düşman savaş yoluyla elde edemediğini, bu kez de teslimiyet politikasını geliştirerek elde etmek istedi. Bunun için ise, Kürdistan tarihinde her zaman birer yüz karası olarak anılacak kişiliksiz unsurları satın alarak, ulusal ve sınıfsal davalarına ihanet ettirerek, politikasını uygulamaya çalıştı ve hala da çalışmaktadır. Fakat düşman, buna karşı gereken cevabı, halkın direnme geleneğini ve savaşkan karakterini kendine rehber alan ve eskinin

(Devamı 23. sayfada)

Herşeyimizle PKK'nin Yanındayız!

Üç yıl aradan sonra, bende ailemi, yakınlarımı ziyaret etmek ve ülkemizin içinde bulunduğu durumu yakından görmek için izine Elazığ'a gittim. Bu gidiş-dönüş esnasında karşılaştığım ve duyduğum olayları aktarmak için bu mektubu yazdım.

Edirne sınır kapısından girerken yanımdaki başka işçilerle birlikte 10 saat bekletildik. Bu durumda yanımdaki birçok işçi hoşnutsuzluğunu belirtiyor ve *"keşke el kapılarında ölseydik de bu dertleri çekmeseydik"* diye söyleniyorlardı. Hatta bazıları arabalarını sınırda bırakarak, yaya olarak giriş yapıyorlardı. Herzaman olduğu gibi sınırda haraç ve rüşvet alınıyordu. Sınır, Deli Dumrul'un köprüsü gibiydi. Makbuzsuz para vererek geçenler 500 TL., makbuzu olanlar 1500 TL. den başlıyordu. Ben de 500 TL. ile geçtim. Binbir türlü bela ve eziyetten sonra Türkiye'ye giriş yaptım. Tabii bu arada çevreyi özellikle izliyordum, çünkü, daha önce anlatılanların gerçeklik payını öğrenmek istiyordum. Büyük kentlerde, Ankara, İstanbul vb. yerlerde pek sıkı arama tarama yoktu. Asker ve polisler ise, okullar, bankalar vb. yerlerde görülüyorlardı. Kürdistan'a geçtiğim andan itibaren her şehir giriş ve çıkışında sıkı aramalara tabi tutulduk. Şehir ve kasabalarda ise her sokak ve cadde başında askerlerle karşılaşılıyordu.

Köyde karşılaştıklarım ise, bana cuntanın varlığını daha fazla hissettirdi. Beni görmeye, ziyarete gelen arkadaşlarımın çoğunun hayat pahalılığından geçinemez hale gelmiş olduklarını gördüm. Zaten yanımdan ayrılırken çoğu benden borç para isteyerek ayrıldılar. Dikkatimi çeken bir başka olayda, hısım akraba kalabalığı içinde "posta memuru", "elektirik-su teknisyeni" vb. insanların bulunuşuydu. Oysa bizim köyde ne postahane ne de elektirik vardı. Sular ise 24 saatte bir saat akıtılıyordu. İşin içyüzünü daha sonra öğrendim. Tanıdıklar; bu adamların polis olduklarını ve bu isimler altında köyde kaldıklarını, kendilerinin ise korkularından bu adamları beslemek zorunda olduklarını anlattılar.

Daha değişik gerçekleri öğrenmek istediğim için birçok yöreyi gezerek durum hakkında tanıdıklarıma sorular sordum.

Kenan Evren'in Bingöl konuşmasının fiyaskoyla sonuçlanması ardından, çevre köylerde yoğun bir baskı ve operasyon geliştirildiğini öğredim. Ayrıca daha önce cezaevlerinden salıverilenlerin, hemen tümü yeniden aranmaya ve tutuklanmaya başlanmış. Yapılan bu operasyonlarda ülkemizin heryerinde olduğu gibi silah arama, isteme, bunun için baskılar, işkenceler alabildiğine geliştirilmiş. Subaylar bu yolu önemli bir soygun aracı olarak kullanmaktalar. Silahı olmayanların, silah satın alarak, teslim etmeleri istenmekte, bulamayanlara ise kendi aracılıklarıyla sattırıp yeniden teslim almaktalar. Bir yandan teslim aldıkları silahları, diğer yandan yeniden satıyor ve bu arada önemli vurgunlar vuruyorlar. Tabii silah vermeyenlerin durumu belli. Dayak ve işkenceden, ağır para cezalarına kadar her türlü uygulamaya uğramak durumundadırlar.

Ajan muhbir takımı daha örgütlü olarak, hareket ettirilmeye çalışılıyor. En fazla yararlı olan uşaklara ödüller bahşediliyor, çifte silah taktırılıyor. Bu işte kullanılmak istenenler ise genellikle muhtar ve azalardır. Ajan ve muhbir durumuna düşmek istemeyen bazı muhtarlar istifa etmek istemelerine rağmen, zorla görevlerinde tutulmakta ve dayak ve işkenceyle istediklerini yapmaya zorlanmaktadır. Cunta güçleri muhbirlik yaptırdıkları insanları iflah olmaz hale getirmek için onlara gözdağı vermekte ve *"Bu işi ister yapın, ister yapmayın devrimciler artık sizin düşmanınızdır. Devlet koruması olmasa sizi mutlaka öldüreceklerdir."* diyerek onları yaptıkları bu alçakça işte kemikleştirmeye çalışıyorlar.

Karşılaştığım bir başka durumda her yerde Kemalizm ve Atatürkçülük konusu. Okullarda günün her saatinde işlenmek zorunda olduğu gibi, camilerde vaazlar bile tümüyle bununla doldurulyor. Evlerde ayrıca bunun propagandası yapılıyor.

(Devamı 22. sayfada)

DAVALAR PEŞPEŞE SONUÇLANDIRILIYOR

THKP-C EYLEM BİRLİĞİ DAVASINDA 49 İdam İsteniyor!

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesinde görülmekte olan THKP-C Eylem Birliği davasında askeri savcı 196 kişiden 49'u hakkında idam talebinde bulundu. Metris duruşma salonunda yapılan duruşmada askeri savcı 44 kişinin beraatini isterken, diğerleri hakkında da 6 aydan 21 yıla kadar değişen çeşitli hapis cezaları talep etti.

EGE DEVRİMCİ-YOL DAVASI KARARA BAĞLANDI.

4 İDAM, 4 MÜEBBET.

Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde 2 yıldır görülmekte olan 183 dava dosyalı Ege Devrimci-Yol davası karara bağlandı. Davada 4 tutuklu idama çarptırılırken 4'üne de müebbet hapis cezası verildi.

107 kişinin 4 ile 20 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezalarına çarptırıldığı davada, 67 kişi delil yetersizliğinden serbest bırakıldı.

Hasan Üresun, Halil Sağlam, Akın Yalçın ve Sadettin Özgün'ün idama mahkum edildiği davada Sami Vanlı, Teyyar Gül, Rahmi Mit ve Aydemir Çimen ise müebbet hapse mahkum edildiler. Ayrıca Turan Özçevik 20 yıl, Salih Kokuş, Hikmet Ünlüöz, Mustafa Tecim, Okay Terzi, Ramazan Şenkurt, Mustafa Özdemir, Aslan Yalçın, Recep Alpatlı, Ahmet Ünlüer, Durmuş Kafkaslı, Kadir Bülbül, Halil Ahlat, Ahmet Duran Atılgan, Süreyya Ayna, Dursun Karazeybek ve Aydın Koca ise, 16'şar yıl ağır hapis cezasına çarptırıldılar.

Mahkeme tutuklulardan Ümit Savaş ve Hamza Çetin Haleceli'ye 12 yıl, Vedat Sevat, Emin Üner, Mehmet Tophan, Nevzat Çağlar Tüfekçi, Mustafa Kahraman, Adnan Çobanoğlu'na 10'ar yıl, İbrahim Aslan, Ertan Şimşek ve Süleyman Yolerin'e ise 8'er yıl ağır hapis cezası verdi.

ÖZGÜRLÜK YOLU DAVASI SONUÇLANDI

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesinde görülmekte olan Özgürlük Yolu davası 26 Ekim günü sonuçlandı.

Davada örgütle ilişkisi olduğu iddiasıyla yargılanan Diyarbakır eski belediye başkanı Mehdi Zana 24 yıl ağır hapis cezasına çarptırılırken diğer tutuklularda çeşitli hapis cezalarına mahkum edildiler.

Cemal Ekim 19 yıl Nazif Kaleli, Kenan Kızıl ve Orhan Miroğlu 18'er yıl, Esat Kenan Albay 14 yıl, Ahmet Çetin Kaya, Recep Elaldı, Aydın Naser, Sevtip Korhan, Adnan Odabaşı, Hüseyin Öksüz ve Necmettin Salaca 10'ar yıl, Mustafa Aydın, Yılmaz Çamlıbel, Bozan Erdem, Vedat Erçakmaz, Tayip Kızılyıldız, Yavuz Koçoğlu, Ahmet Korkmaz, Muzaffer Sağlam, Osman Topal, Nihat Yurkuran 12'şer yıl hapis cezasına çarptırıldılar.

ANKARA DEVRİMCİ YOL DAVALARI BİRLEŞTİRİLDİ.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesinde 18 Ekim 1982'de başlayan Devrimci-Yol davaları birleştirildi. Askeri Savcılıkça hazırlanan ek iddanamede açılan 41 idam cezasının istendiği 77 kişilik davanın Ankara Devrimci-Yol davasıyla birleştirilmesi sonucu, yargılananların sayısı 707'ye, idam istemi ise 212'ye yükseldi. Devrimci-Yol davasında cuntanın açıklamalarına göre şimdiye kadar 3 devrimcinin "öldüğü" belirtilmektedir. Hayatlarını kaybeden devrimcilerin isimleri şöyledir. Turgay Erbay, Abdullah Gülbudak ve Ömer Zafer Müctebaoğlu.

GÖLCÜK DEV-SOL DAVASI SONUÇLANDI

Gölcük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde görülen 6 kişilik Dev-Sol davası sonuçlandı.

Davada, Mustafa Şerit 8, Tahsin İstengel, Erkan Urkan, Fethi Güven 5'er yıl hapis cezasına çarptırılırken, Midrap Kaplansever ile Mahmut Rıza Gürbüz ise serbest bırakıldılar.

BARIŞ DERNEĞİ DAVASI SONA ERDİ

1 yıl 4 ayı aşkın bir süredir devam etmekte olan Barış Derneği Davası 14 Kasım günü sona erdi. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan davada hapis cezalarının yanısıra 1 yıl 8 ay arasında değişen gözetim cezaları da verildi.

Davada, Mahmut Dikerdem, Reha İsvan, Erdal Atabek, Hasan Göker, Cemal Tahsin Usluoğlu, Haluk Tosun, Şefik Asan, Aybars Ungan, Ali Taygun, Metin Özek, Ataol Behramoğlu, Ali Sirmen, Gencay Seylan, Ergun Ergin, Orhan Taylan, Hüseyin Baş, Nedim Tarhan, Nurettin Yılmaz 8'er yıl, Orhan Apaydın, Niyazi Dalyancı, İsmail Hakkı Öztorun, Gündoğdu Gürsev, Melik Tümer 5'er yıl ağır hapis cezasına çarptırıldılar.

Uğur Kökten, Medet Serhat, Semra Özdamar, Kemal Anadol ve Mustafa Gazalcı ise beraat etti.

AĞIR BASKI VE YOKSULLUK İÇİNDEKİ KİTLELER KURTULUŞUN YOLUNU ÇOK İYİ GÖRÜYORLAR!

Sömürgeci-faşist cuntanın Kürdistan'da yarattığı tahribatları, yıllık iznimi ülkede geçirerek kısmen de olsa yerinde izleme olanağını buldum.

Faşizmin yol açtığı yoksulluk, sefalet, işsizlik, pahalılık, işkence, zulüm, katliam ve toplu tutuklamalar, halktaki kin ve nefreti had safhaya vardırmıştır. Yaratılan ajan-muhbir ağı, herkesin birbiriyle özlü konuşmaktan kaçındığı, kendi kişiliğinden ve benliğinden uzak apolitik bir insan tipi yaratmak için her türlü olanağını seferber eden düşmanın icraatlarını görünce tek kurtuluş yolunun ulusal kurtuluş savaşını örgütleyip geliştirmek olduğuna ve bunun dışında tek bir adımın dahi atılamayacağına bir kez daha inandım.

Öncelikle cuntanın dayattığı ekonomik tabloyu izah etmeden geçemeyeceğim.

Örneğin: Köylünün (Adıyaman yöresinde) ürettiği tütünün büyük bir bölümü kalitesizdir denilerek imha edildikten sonra, geriye kalanın kilosuna 100 lira civarında komik fiyatlar verilmektedir. Bir ailenin –toprak ağalarının dışında– en fazla ürettiği 1-2 ton arası kadardır. Dağlık alanda bu miktar bir tonun altına düşmektedir. Bu koşullarda Eylül ayı fiyatlarıyla buğdayın kilosu 50 liranın üzerindedir. Elde edilen gelirle sadece buğday ihtiyacı karşılanmaktadır. Yine ben oradayken Tarım Bakanlığının talimatıyla İl Ziraat Müdürlüğünün yaptığı istatistiğe göre bir kilo tütün üretmek için harcanan emek 230 lira değerindedir. Açlık tehlikesine karşı çareyi Adana'ya pamuk toplamaya veya Yozgat'a mercimek toplamaya gitmekte bulanlar ise, adına trafik kazası denilen sömürgecilerin yeni türden katliamlarıyla karşılaşmaktadırlar. Toplu ölüm olaylarıyla halk kalbinden vurulmakta ve bunlar çekilen her türlü acının tuzu biberi olmaktadır.

Şehir merkezlerinde ise yine yoksulluk-işsizlik dev boyutlardadır. İşleyen tek iş sahasının kahvehaneler olduğunu gördüm. İnşaatlar tamamen durgun; esnaf ağır vergi, dükkan kirası ve yapılamayan satış karşısında iflas durumunda; gençliğin %90'ı işsiz ve bütün bu insanlar, her türlü oyunun serbest olduğu ve her üç başa bir MİT ajanı veya muhbirin bulunduğu kahvehanelere yığılmaktadırlar. Tabi içilebilen tek şey çay olmak kaydıyle! Ekonomik uygulamaların soygun ve talandan ibaret olduğu herkes tarafından bilinmektedir. Kendisiyle konuştuğum bir TPAO işçisi aynen şunları söyledi: "Şu anda TPAO ile bir Alman firması ortak sondaj çalışmaları yapmaktadırlar. Evvela sınır boylarında her yer alt üst edilecektir. Şu anda Güneydoğu Anadolu bölgesi tümüyle taranmaktadır. Bu bölgede çok büyük petrol rezervlerinin bulunduğu araştırmalarda anlaşılmıştır". Anlaşılıyor ki halkımızı iliklerine kadar soyan sömürgeciler, dağlarımızı-ovalarımızı da elekten geçirmektedirler. İzinde bulunduğum süre boyunca her tarafta sondajlar yapılmaktaydı ve geçen yıl 5 petrol kuyusunun sadece bir köyde bulunduğu söyleniyordu.

Her tarafta ajan-muhbir ağı örülmüş bir durumdadır. Kişinin en yakınına bile geçim sıkıntısını anlatması suç sayılıp içeri alınmaktadır. Zaten son üç yıl içerisinde, defalarca basılmayan tek bir yerleşim alanı bulmak mümkün değil. İlk iki yıl içerisinde köy meydanlarına toplanan erkeklerin bıyıklarının çekilip yedirildiği ve kadınlara sarkıntılık dahil her türlü işkencenin yapıldığı köylüler tarafından söylenmektedir. Ajanlar ve sömürgeci güçlere yöneltilen devrimci şiddet halk tarafından bayram havasıyla karşılanmaktadır. Bu operasyonları yöneten "karabela" lakabıyla ün yapmış faşist bir jandarma yüzbaşısının Siirt'in Şırnak ilçesinde cezalandırıldığını Adıyamanlılar birbirlerine adeta müjdelemekteydiler. İşkencelerin vahşiliğine tahammülü kalmayan bir yurtseverin K. Evren'in Adıyaman konuşmasında kürsüye yakın bir yerde kinini haykırarak "çocuklarımız işkencede katlediliyorlar, askerlerin bize her gün baskı yapıyorlar..." demesi üzerine, polisler tarafından dövülerek bilinmeyen bir yere götürüldüğü söylenmektedir.

Şu anda, resmi kolluk kuvvetleri seçim sonrası operasyonları için mevziye çekilmiş durumdadırlar. Cuntanın tüm çabalarına rağmen her alanda ilgisizlik ve sessizlik devam ediyor. Kendileriyle konuştuğum çok sayıda kişi, boş oy vereceklerini söylediler. Boykotu düşünmüyor musunuz dediğimde; "sandık başına gitmeyenlerden 2500 TL ceza alınacakmış, bu şartlarda iki oy sahibi olan bir aileye 5000 TL ödeme cezası düşüyor ki, bu ağır bir paradır. Bu nedenle istemeyerek de olsa sandık başına gitmek zorunluluğu kendiliğinden doğuyor..." cevabı veriliyordu. Zaten K. Evren'in seçim gezileri TV'de renkli olarak yayınlanmakta ve mutlaka sandık başına gidilmesi ve geçerli oy verilmesi tehdidi savrulmaktadır.

İzin süresinde dört günümü de Diyarbakır'da geçirme olanağı buldum. Diyarbakır'da, düşünebilen her beynin anlayacağı ve her gözün görebileceği bir işgal ve savaş hali hüküm sürmektedir. 2 Eylül'de başlayan ölüm orucu direnişi başarıyla sona ermiş ve sömürgeciler büyük bir korku ve tedirginlik içerisindedirler. Şehir

(Devamı 19. sayfada)

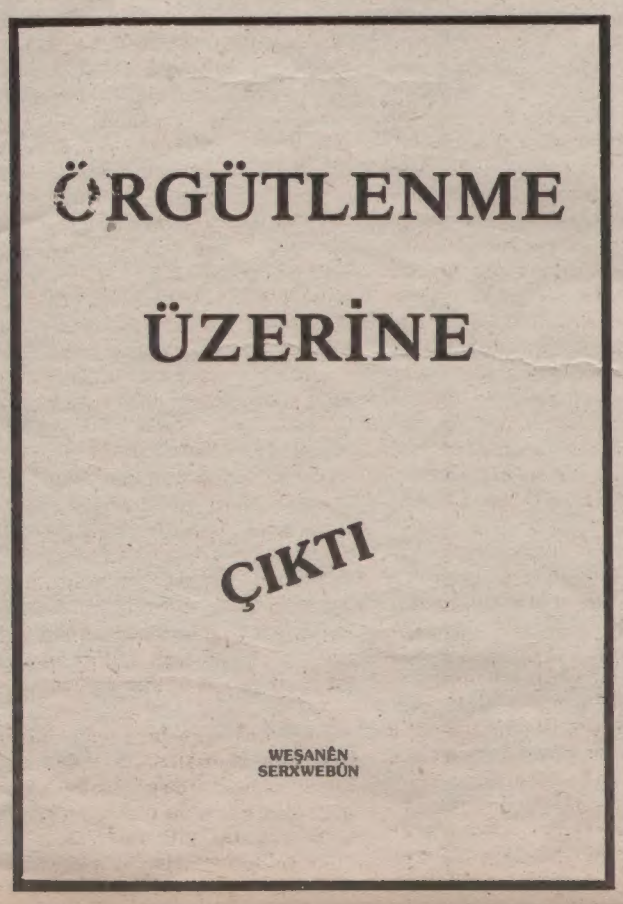

SONUÇLANAN İZMİR TKP DAVASINDA Askeri Yargıtay 17 Devrimci Hakkındaki Kararı Bozdu

Geçtiğimiz günlerde Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görülmekte olan 25 kişilik İzmir TKP davası sonuçlanmış ve tutuklular 1 ay ile 6 yıl 8 ay arasında değişen hapis cezalarına mahkum edilmişlerdi.

Ancak, tutuklular ve savunma avukatları Askeri Yargıtay'a başvurarak mahkemenin bu kararını temyiz ettirdiler.

Buna göre Askeri Yargıtay, Bayram Yıldırım, Ferruh Erkem, Tayfun Arkay ile Öcal Gerelioğlu hakkında verilen hapis cezaları ile Ali Rıza Halalılar, Meriç Kaplan ve Behzat Özge hakkındaki beraat kararlarını onaylarken, Mürşide Ağca, Emine Hale Ataman, Güngör Zop, Hüsnü Akkan, Yusuf Birgül, Sedat İşbilen, Celal Sevim, Dursun Uzun, İrfan Yay, Hüseyin Atılgan, Meltem Oğultürk, Cem Yaykın, Gönül Tekeli, Nadi Öztüfekçi, Veli Aydın, Sedat Ulusoy, Ertan Serdönmez haklarındaki mahkumiyet kararlarını bozdu ve Hüseyin Altay hakkındaki görevsizlik kararını da onayladı.

Bu nedenle, bazı tutuklular yönünden bozulan İzmir TKP davasına önümüzdeki günlerde yeniden Ege Ordu ve Sıkıyönetim 1 No'lu Askeri Mahkemesinde devam edilecek.

ECEVİT NEYE HAZIRLANIYOR?

CHP eski genel başkanı ve eski başbakanlardan Bülent Ecevit, Kasım ayı içerisinde Avrupa ülkelerine birbiri ardına ziyaretlerde bulundu. Ecevit'in kapatılmış bulunan "Sosyal Demokrat" bir partinin eski genel başkanı sıfatıyla, çeşitli davetler üzerine yaptığı bu geziler, gerçekleştiği dönemin özellikleri itibariyle hemen tüm çevrelerin ilgisini topladı.

Cuntanın uluslararası planda hızla tecrit olduğu bu süreçte, Ecevit'in yeniden sahneye sürülmesi, bu konudaki planları da az çok açığa çıkarmaktadır. Bilindiği üzere Ecevit, baştan itibaren cuntaya karşı tavır almamış, birkaç sahte çıkışı dışında, devleti savunma esprisi içinde yönetimle uzlaşma yolları aramıştır.

Son olarak Londra'da yapılan ve İngiliz Grenada ve Amerikan CBS televizyonlarının ortaklaşa düzenlediklerinin belirtildiği "Uluslararası Terörizm Konferansı"na davet edilişi ve bu konferans da dahil olmak üzere Avrupa'nın çeşitli ülkelerine yaptığı gezilerin amacı, yine aynı tarzdaki çabalarının ürünüdür. Ecevit, sözde "sosyal-demokrat" yaftası altında, "anarşi ve terör" diye isimlendirdikleri Türkiye devrimci-demokrat hareketi ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı, Avrupa sosyal demokrasisinin de desteğini alarak bu hareketlere karşı geliştirilen karşı-devrimci saldırıların savunuculuğunu yürütmekte, ve bunun yanında emperyalizmin gelişmelere karşı emniyet sübapları oluşturma çabaları üzerinde de durulmaktadır. Türkiye'de sıradan bir demokrat olmanın dahi, cuntanın terörüne karşı olmaktan geçtiği bugünkü koşullarda, Türkiye Devrimci Hareketi ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı devlet terörünü en azgın biçimde uygulamış ve bu gün de hala bunu savunan bir şahsiyet olarak Ecevit'in yurtdışı gezileri, başka bir biçimde tanımlanamaz.

En basitinden Londra'da yapılan konferansın konusu ve bu konferansa katılanların nitelikleri dahi, ziyaretlerin anlamını açığa koymaktadır. 6.11.1983 günü Londra'da yapılan konferansta, Avrupa ülkelerinin istihbarat başkanlarının yanısıra, davetli olarak ABD dışişleri eski bakanı Aleksander Haig, başbakanlık eski danışmanı L'yod Lutfer, CIA eski başkanı William Colby, F. Almanya içişleri eski bakanı Gerhard Baum, İngiltere eski Kuzey İrlanda Bakanı Marlyn Rees de katılmışlardı.

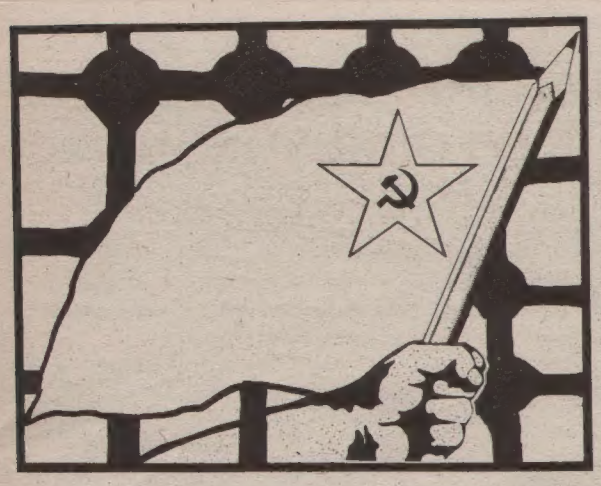

SÖMÜRGECİ-FAŞİST YÖNETİM İHANETTEN MEDET UMUYOR

Gelecekte zaferi amaçlayan halklar, tarihlerindeki hatalarından gerekli sonucu çıkaramazlarsa, her zaman yenilmeye mahkumdurlar. Biz halk olarak kurtuluş için atılan her ileri adımda, üstesinden gelemediğimiz iç ihanetin girdabında ağır yenilgilere mahkum olduk. Kürdistan'da kapitalist sömürgecilerin yeni temsilcileri bu gerçeğin bilinciyle hareket ettiler. Emperyalizm genelde egemen ulusların burjuvazisiyle anlaşarak ülkemizi parçaladı. Sömürgeci burjuva güçler ise halkımız üzerinde egemenliklerini "böl-yönet" taktiğini işleterek gerçekleştirdiler. Koçgiri, Şeyh-Sait, Ağrı, Dersim hareketinin pratiği incelendiğinde halkımızın birliğine zarar veren en küçük çelişkilerden nasıl yararlandığı görülecektir. Düşmanlarımız sadece bölge, mezhep ve aşiret çelişkilerinden yararlanmakla kalmadılar. En güçlü direniş önderlerini, direnişçi ailelerini birbirine düşürerek, kardeşi-kardeşe vurdurarak onların diliyle "itiite" kırdırtmayı egemenliklerinin en güçlü aracı olarak gördüler. Sömürgeciler 1940'lara kadar halkımızın öncüsüz olmasından ve güçlü halk önderlerinin yoksunluğundan da yararlanarak egemenliklerini alabildiğine pekiştirdiler. Kürdistan'daki oyunlarının birinci bölümünü direnişin betonlandığını belirterek kapattılar.

Birinci dönemde ulusal zayıflıklarımızdan gerekli sonuçları çıkaran sömürgeci burjuvazi egemenliğini, en ince ve en kaba yöntemlerle Kürt halkının direniş mücadelesinin dirilmemesi doğrultusunda yürüttüğü başarılı çabalara dayandırdı. Oyunun ikinci bölümü ise atomlarına kadar parçalanmış Kürt toplumunu, egemen ulus içinde eriterek posasını çıkarmaktı. İşte bu dönemde egemen sınıflar ve ara sınıfların bir kısmı tarihsel geçmişlerine yaraşır bir biçimde, en küçük kırıntılar karşısında yine ulusal davalarına ihanet ettiler. Ulusal özü boşalmış küçük-burjuvazinin diğer bir kesimi ise, ulusal kurtuluşçuluk adına ya sömürgecilere veya onların uzantısı güçlere yamanarak ayağa kalkmak istediler. Bunlardan bir kısmı da yeni çizginin temsilcisi olan proletarya saflarına ve onun öncüsüne sızarak devrim tehdidiyle burjuvaziden taviz koparmayı ve kendi lerine yaşam yolu açmayı umdular. Ama Kürdistan gerçeğinde sınıf mücadelesi 1980'lerde öylesine boyutlandı ki, ihanetle-direnişin savaşımı doruğa ulaştı. Kıyasıya savaşımın bu döneminde ayrışmalar en net bir biçime büründü. Proletarya öncüsünün saflarına sızanlar geçici yol arkadaşlığını gözle görülür şekilde belirtmeye başladılar. Önce direnişçi çizgiye karşı "ılımlı demokratik çizgi"yi savundular. Ama PKK'nin direnişi zirveye ulaştıkça bu eğilimin içi boşalmış ve herşeyden soyunmuş bir ihanet çizgisi olduğu en çıplak bir biçimde ortaya çıktı.

İşte PKK'nin ve onun önderliğindeki modern kurtuluş hareketinin bu kararlı direnişi, onu halk kitleleri içerisinde alabildiğine kökleştirirken, düşmanı ve işbirlikçilerini de bu direnişi tasfiye etmek için daha alçakça yol ve yöntemlere sevk etmektedir.

Bunun bir ürünü olarak son haftalarda sömürgeci basın, ibret belgeleri olarak değerlendirilmesi gereken yayınlarda bulunmuş ve çarşaf, çarşaf ihaneti sergilediği bu yayınları ile devrimci-yurtsever hareketimizi kitlelerden ve dünya kamuoyundan tecrit etmeyi ummuştur.

Özellikle 12 Eylül hareketi ile PKK'yi ve onun önderlik ettiği KUKH'ni kesin olarak tasfiyeyi temel görevlerinden biri olarak önüne koyan sömürgeci-faşist cunta, aradan geçen üç yıl boyunca, dünyada eşine ender rastlanan baskı ve katliamlarına rağmen amacına ulaşamayınca, bu kezde çeşitli vaadlerle satın aldığı bir avuç hain vasıtası ile sonuç almayı denemektedir.

Faşist Türk sömürgecilerinin güçlülüklerini ve özellikle de PKK gibi bir hareketi bile nasıl "dize" getirdiklerini kanıtlamak için başvurduğu bu yöntem, özünde rejiminin ne denli zayıf ve çaresiz olduğunu kanıtlamış ve beklediklerinin aksine kitlelerin ihanete olan nefretlerini artırırken PKK'nin direniş ve mücadelelerine olan ilgi ve bağlılıklarını ise daha da büyütmüştür.

Esasen faşist Türk yöneticileri yüzlerce yıllık tecrübelerin ışığında bu tür yöntemlerin daima sonuçta sahiplerine zarar verdiğini bilmelerine rağmen başvuracakları herhangi bir yol kalmamıştır. Nitekim onların bu iğrenç oyunlara en fazla başvuracakları dönemler, direnişin kitleleri derinden etkilediği ve düşmanı kesin biçimde mahkum ettiği dönemlerdir.

Şahin Dönmez ve Yıldırım Merkit gibi hainler ile onların çevresinde kümelenmiş olan bir avuç döneğin de; kitlelerde yaratacağı tiksinti biline biline, sömürgeci basında böylesine iğrenç bir biçimde boy göstermeleri, çok yönlü plan ve hedeflerinin bir ürünüdür. Ve yayınların yapıldığı dönemdeki direniş mücadeleleri ile hazırlıkların düşmanı sürüklediği aczden kaynaklanmaktadır.

Herşeyden önce sömürgeci faşistler artık birer maşa olmaktan başka insani hiçbir özellikleri kalmamış olan bu zavallı hainlerin vasıtası ile dile getirdiği iddialarla PKK başta olmak üzere yurtsever-devrimci güçler üzerindeki baskı, işkence ve cinayetlerini örtbas etmeyi hesaplamıştır.

İkinci olarak; içerde yükselen direniş mücadeleleri ile dışardaki direniş hazırlık ve çabalarının kitleleri etkilemesini önlemeyi ve PKK'yi bu kitlelerden tecrit etmeyi amaçlamıştır. Hainlerin çeşitli çağrıları ile gerçekleştirmeye çalıştığı esas şey budur.

Üçüncü olarak; sömürgeci faşist yönetim daha genel düzeyde faşist kurumlaşmaya ve bu alandaki uygulamalarına meşruiyet kazandırma amacını gütmüştür. Nitekim daha önce çeşitli resmi ağızlardan ve çoğu kez Kenan Evren'in bizzat "okullar" ve daha önceki parti yöneticileri hakkında dile getirdiği görüşler bu kez de "terörün kurbanları" masum görüntüsü altındaki bu uşak takımına söyletilmiştir.

Dördüncü olarak; bu yayınlarda rejimin devrimci ve demokratik güçler üzerindeki tasfiye ve imha oyunları, daha çokta gözdağı vermek amacıyla çok açık bir biçimde söylenmiştir. Rejim devrimci ve yurtsever güçleri, kendi içinden örgütlediği güçlerle vurmayı önemli bir taktik olarak benimsediğini, bunun üzerinde bir hayli çalışma yaptığını ve amacını gerçekleştirebilmek için çeşitli düzeylerde etkin girişimler içinde olduğunu açıkça ortaya koymuştur.

Beşinci olarak; sömürgeci faşist yönetim, diğer şeyler yanında başta gerilik olmak üzere toplumun çeşitli kesimlerine nasıl el attığını ve atacağını, yeni döneme ilişkin çeşitli hazırlık ve yönelimlerini bu yayınlar vasıtası ile bir kez daha ortaya koymuş ve bu tutumuyla tüm toplumsal yapı üzerinde devrimci ve yurtsever hareketle nasıl bir savaş yürüteceğini bir kez daha açıkça ilan etmiştir.

Sonuç olarak; yürüttüğü kararlı direnişle PKK, ihanet çizgisini kendisini hiç bir biçimde gizlemesine olanak vermeyerek, gerçek özüyle ortaya çıkmaya zorlamış ve ibret verici bir biçimde kendisine "Genç Kemalistler" adını takan bu ihanet şebekesini tüm kimliği ile gözler önüne sermiştir.

Oysa direnişteki en küçük bir ikircilik, bu zehirin devrimci-yurtsever saflara akması için yetecek ve halkımız çektiği bunca acıya ve katlandığı bunca fedakarlığa rağmen, tarihindeki en büyük ihanete uğramaktan kurtulamayacaktı.

Bu uşak takımının bugün açıkça ifade ettikleri halk düşmanı görüşlerin zerresinin bile mücadele saflarına sızmasının ne büyük tahribatlara yolaçacağını anlamak için kahin olmaya gerek yoktur.

Dolayısıyla sömürgeci faşist yönetimin bu hainler aracılığıyla sahneye koymaya çalıştığı oyun, onun hertürlü amaç ve niyetlerine rağmen devrimci direniş karşısında öylesi bir teşhire uğratılmıştır ki, onun, bu yollarla amaçladıklarının onda birine bile varması mümkün değilken, devrimci hareket bu alanda amansız mücadeleleri sayesinde düşmanın her girişimini devrimci hareketin lehine çevirecek kadar insiyatifi ele geçirmiştir. Onun için bir kez daha yüksek sesle diyebiliriz ki, içerde ve dışarda düşmanın teslimiyet ve ihaneti örgütlemeye yönelik her adımı anında boşa çıkarılacak ve bu alandaki mücadele devrimci direnişimizi kitleler içinde daha geniş kesimlere yayarak kökleşecektir.

"ÖZELLİKLE DİYARBAKIR HEYETLER TARAFINDAN ZİYARET EDİLMELİDİR"

8-16 Ekim arası günlerde Yeşiller eyalet meclisi parlamenteri Grösch, SPD eyalet meclisi parlamenteri Wernstedt, Hakim Vultejus'tan oluşan bir heyet, Eylül 1983'te Diyarbakır'da gerçekleşen açlık grevi hakkında bilgi edinmek, Türk cezaevlerindeki işkence haberleri ve mahkemelerdeki yargılamalar hakkında yerinde incelemelerde bulunmak, cuntanın sözde demokrasiye geçiş operasyonu hakkında bilgi elde etmek amacı ile Türkiye ve Kürdistan'ın çeşitli kentlerini ziyaret etti.

Heyetin hazırladığı raporda Kürdistan gezisiyle ilgili bölümünden bazı kısımlar şöyle:

«Diyarbakır'da ise bir davaya girebilmek için sıkıyönetim komutanından izin almak gerekiyordu. Bunu da yardımcısı bir albay ile yaptığımız uzun bir konuşmadan sonra aldık. Özellikle ricada bulunarak politik bir davaya girmek istememize rağmen aldatıldık. 13.10.1983 günü sıkıyönetim mahkemelerinde görülen, siyasi olmayan iki davaya götürüldük. Halbuki aynı gün TİP'den 7 kişiye karşı açılan siyasi bir dava da vardı. Albay, bizim kendisi ile görüştüğümüz gün ayrı bir davada 14 kişiye idam kararının verildiğini de söylemedi.

Bizim girebildiğimiz (siyasi olmayan, ç.n.) *iki davanın yalnız dış görünüşü bile korkunçtu.*

Diyarbakır'daki askeri alan Ankara'ninkinden daha sıkı bir şekilde korunmakta. Ankara'da yalnız üstünkörü aranmamıza ve çantalarımızı yanımızda bulundurmamıza izin verilmesine rağmen Diyarbakır'da bir defa binanın girişinde ve bir de mahkeme binasına girişte –her iki bina arasında asker refakatinde olmamıza rağmen– olmak üzere iki kez arandık. Yazı için üzerimizde kalem götürmüştük. Sonradan farkettik ki kontrol sırasında kalemlerimizin içi çalınmıştı.

Mahkeme binasının korunması gülünç bir şekilde abartılmıştı. Binanın dar uzun koridorunda bizim gibi en az 2 veya 3 defa kontrolden geçmiş ziyaretçiler –tahminen tutuklu yakınları– bekliyordu. Çoğu NATO silahları ile donatılmış 20 kadar asker nöbet tutmaktaydı. Her iki mahkeme salonunda da belirli aralıklarla nöbetleşen 6'şar tane eli joplu askerler vardı. Halbuki içeriye biz ve ziyaretçilerden başka kimse bırakılmamıştı.»

«Gerek Ankara'da gerekse Diyarbakır'daki davalar herkese açık değil. Bir davaya dinleyici olarak girebilmek olanağı sadece tutuklularla aynı soyadını taşıyanlar için var. Öyle ki bazı tutukluların evli kız kardeşleri soyadı tutmadığı için davaya alınmıyorlar.

Askeri alanda bizim, sanık yakınları veya avukatlarla konuşmamıza izin verilmemesine rağmen, gelişimizin nedenlerini onlara anlattık. Özellikle Ankara'da kesin bir yargıya vardık ki bizim orada bulunmamız, sanıklar, sanık yakınları ve avukatlar için büyük bir sevinç kaynağıydı.»

«Anlattıklarına inanmamamız için herhangi bir neden görmediğimiz ve isimlerini açıklayamayacağımız birçok avukatla görüştük. Tüm görüşmelerimizin (zorunlu olarak, ç.n.) *tam bir gizlilik içerisinde geçmesi ve hatta bir avukatın güvenlik sebebiyle akşam yemeğine davetimizi kabul etmemek zorunda kalması utanılacak bir durumdu. Mamak'ta davalara giren avukatlar kendilerine hiç güvenemiyorlardı, korkuyorlardı, öyleki gizli bir görüşmeye bile gelemediler.»*

Raporda görüşmelerin sonuçlarına ilişkin şu noktalara değiniliyor.

«Mahkemelerde esaslı bir savunma imkansızdır. Tutukluların avukatlarıyla konuşmalarının tümü dinleniyor. Eğer konuşma iddianame üzerine değil de, tutukluluk şartları vs. üzerine oluyorsa görüşmeye hemen son veriliyor. Görüşmeler ancak 2-4 dakika sürebiliyor. Ki o da tel örgüler arkasında. Mahkeme kuralları öylesine çiğneniyor ki, avukata savunma imkanı verilmiyor. Tutuklunun ve şahitlerin poliste verdiği ifadeler kanıt olarak değerlendiriliyor. Bu durumda avukatın davada bulunması hiç faydalı olmuyor.»

Rapor daha sonra sonuçları maddeler halinde sıralıyor.

«1. Hakimlerin biçimsel bağımsızlığının nisbeten bir değeri yoktur. Çünkü sıkıyönetim komutanı hakimleri davalar için nasıl işine geliyorsa öyle atıyor. Ve dava bitmeden bile görevden alabiliyor. Sıkıyönetimde görev yapan hakimlerin gerçek bir bağımsızlığının olmayışı açıktır. Ki onlar davaların haklılık derecesini tartmıyorlar. İşkence iddialarını ele alıp üzerine gidemiyorlar. Mesleki örgüt kuramıyorlar.

2. Sıkıyönetim öncesi Türkiye'de de bilinmeyen kitle davalarını en iyi hakimler bile hukuk devletine göre olayı gözönünde bulundurarak çözüp haledemezler. Onun (hakimin, ç.n.) *ilk sözü davanın politik amacına göre açıklanıyor.*

3. Siyasi ceza hukukunun cezaları tamamen, kelimesi kelimesine İtalyan faşizminin ceza yasalarından alınmış, öyle yanlış sınırlamalarla çerçevelenmiş ki, en azından sınır olaylarında suç vaya beraat hakimin keyfine göre değerlendirilmektedir. Askeri mahkemeler böylelikle bu durumu daha külliyetli bir şerh eğilimi ile berbat ediyorlar.

4. Tutuklulara yapılan insanlık dışı uygulamalar hertürlü savunmayı önlüyor. Cezaevlerindeki durum öyle korkunç olmalı ki bize gösterme cesaretini kendilerinde bulamadılar. Bundan dolayı hapishanelerdeki korkunç durumla ilgili (diğer kaynaklardan, ç.n.) *haberlere inanmıyoruz. Tutukluların sanık sandalyelerinde sıkışarak oturtuldukları, ve en ağır baskı altında yıllarca devam edecek olan davalar dış dünyaya izole edilmiş ve kişilikleri ortadan kaldırmaya yöneliktir.*

5. Davalar aleni (açık) değildir. Kamuoyu, bazı tutuklu yakınlarının davayı takip etmeleri, arasıra giden heyetler ve basın mensupları ile bilgilenemezler.

6. Avukatlarca sıkı bir savunma yoktur. Avukatların sanıklarla ne kontrolsüz, ne de zamanca yeterli bir görüşme yapması mümkün değildir. Zaten tutukluların çoğunun parasal olarak dava için avukat tutma olanağı yoktur. Avukatların serbestçe biriyle konuşma imkanının olmayışı yalnız layık olmayan değil, mesleki görevinin ciddiyetini de zorlaştırmaktadır. Biz avukatlardan biliyoruz ki haksızlıkları dile getirdikleri için tutuklanmışlardır. Hala tutuklu olanlar vardır.

7. Tutukluların ve avukatların delillerinin dinlenmesi hiçbir etki bırakmıyor. Şimdiki davaların çoğu savaş hali şartlarına göre görülmektedir. Bu şu demektir: Sıkıyönetim yasasının 153. maddesi II. bendine göre; sanıkların ve şahitlerin **yazılı ifadeleri** *–işkence altına alınanlarda– esas davada yüksek sesle okunabilir. Ve değerlendirilebilinir. Hakimlerin sorgu yaptığı kişi ve şahit zorlanmamalıdır.*

8. Kitlesel işkencenin yapıldığı gerçeği şüpheye yer vermeyecek bir gerçektir. Biz hükümetin bunu bildiği ve bunu önlemek için hiçbir çaba sarfetmedikleri kanaatindeyiz. Bu da göstermektedir ki, onlar işkenceyi şimdiki devlet düzeninin bir gereği olarak anlamaktadırlar.»

Heyet kendi raporunda, Diyarbakır'da davalara girebilmek için izin almak istedikleri sıkıyönetim komutan yardımcısı ile görüşmelerine de değinerek, bu konuda şunları belirtiyor:

«Konuşmaya kısa bir girişle başladık. Diyarbakırdan gelen haberlerin bizi rahatsız ettiğini, burada bir açlık grevinin olduğunu, tutuklulara işkence edildiği ve davaların hukuk devleti kurallarına göre yapılmadığını belirttik. Dışarda Türkiye'nin iyi bir konuma sahip olmadığı konusunda endişeli olduğumuzu ve durumu yerinde incelemek istediğimizi belirtip, davalara girmek, hapishaneyi ziyaret etmek istediğimizi bildirdik.

Komutan istemeyerek (keyifsizce, ç.n.) *bize, bizi artık Diyarbakır'da olduğumuz için kabul ettiğini açıklayarak, bir örgüt tarafından (Uluslararası Af Örgütü veya diğer) hiç kimseye bilgi veremeyeceğini söyledi. Bizim, eğer bir parti adına milletvekili olarak geliyorsak o zaman partinin veya benzerinin istemleri doğrultusunda görev yapamayacağımızı bildirdi. Türkiye'nin kendisini hiç kimseye kontrol ettirmeyeceğini belirtip diğer konulara geçti.*

1. Açlık Grevi:

Komutanın anlattıklarına göre; grev 20 kişiyi öldürmekle suçlanan biri tarafından başlatılmış. Komutanın ifadesine göre bu kişinin kendisine işkence edilmemiş. 2000 tutukludan yalnız 60 kişi ölüm orucuna katılmış. Tutuklulara her gün yemek bırakılmış. Hatta peynir ve zeytinler sayılı verilmiş. Tutuklular her gün doktor tarafından muayene edilmiş. Tutukluların önlerine bırakılan yemekten gizliden aldıkları tesbit edilmiş. Tutuklular genel istemlerde, örneğin bağımsız bir Kürt devleti talebinde bulunmuşlar. Elbette bu talep kabul edilemezmiş. Aynı zamanda tutukluluk şartlarının iyileşmesi istemleri de kabul edilmemiş çünkü tutukluların durumu çok iyi imiş. 14 gün sonra idamla yargılanan 20 kişi, açlık grevinde olanlara, askeriye ile beraber çalışmanın faydalı olduğunu söylemek için serbest bırakılmış. 3 hafta sonra da açlık grevi kırılmış. Sıhhi hiçbir zarar olmamış ve hiç kimse de hastahaneye kaldırılmamış.

2. Hapishanede Durumlar:

Komutan hapishaneye ziyaret iznini kendisinin veremeyeceğini Ankara'nın kararı ile olacağını belirtti. Eğer böyle bir izin alabilseymişiz, bizi sevinerek bizzat kendisi hapishaneyi gezdirebilirmiş. Ve hatta tutukluları banyo ederken görebilirmişiz. Diyarbakır hapishanelerindeki durum Avrupa'dakilerden çok iyiymiş.

Komutan bize Tercüman gazetesinin çeşitli sayılarında yayınlanan paragraflar göstererek Diyarbakır hapishanesinde durumun oldukça iyi olduğunu, hatta okuma-yazma çalışmalarının olduğunu söyledi.

3. İşkence Konusunda:

Komutan her türlü işkence iddialarına itiraz etti. Bu Avrupalı bazı çevrelerin iftiralarıymış. Bizim ziyaretimiz de bunu doğruluyormuş. Almanya'da doktorların işkenceleri onayladıklarını belirttiğimizde doktorların her yerde satın alınabileceği cevabını aldık.

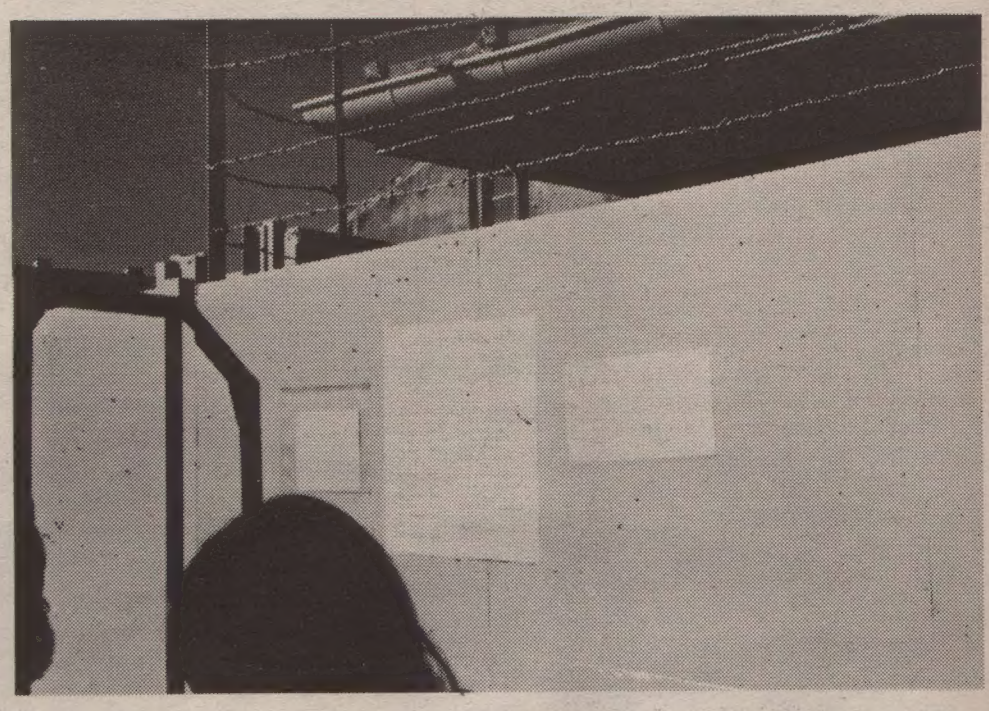

Heyetin Diyarbakır cezaevinden çektiği resim ve bize ulaştırdığı rapordan bazı parçalar.

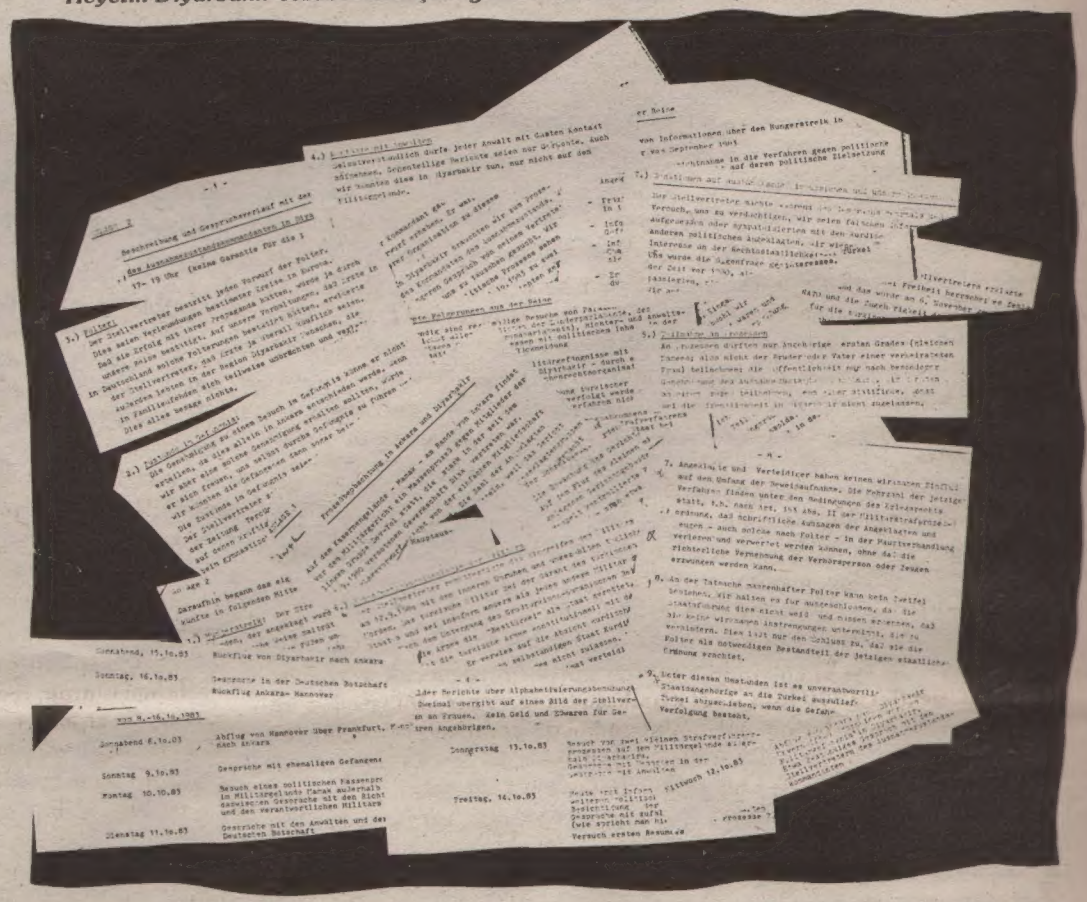

4. Avukatlarla İlişki:

Elbette her avukat misafirlerle ilişki kurabilirmiş. Bunun aksini iddia eden haberler sadece dedikoduymuş.

Davalara Katılma:

Davalara sanıkların I. derecedeki yakınları (aynı soyadı tutanlar, yani evli bir kadının kardeşi değil) katılabilirmiş. Kamuoyu ise sıkıyönetim komutanının özel izni ile.»

Heyet komutan ile yapılan görüşmelere böylece değindikten sonra bir değerlendirme ve sonuçla raporu bitiriyor.

DEĞERLENDİRME

«Komutan açıklamalarını, açıkça görüldüğü gibi büyük bir bilinç ve iyice düşünülerek hazırlanmış kibirli cevaplarla yaptı. Açlık grevi ve uygulamaları belirtirken sadistliğini her halükârda belirtiyordu.»

«Biz değişik imkanlardan, Ankara, Erzurum, İstanbul ve Diyarbakır'daki işkenceler üzerine bilgiler aldık. 10.10.1983'te Ankara'da girdiğimiz davada her üç sanık da polis ifadelerinin işkence altında alındığını ileri sürerek iddiaları redettiler.

Gerçek, mahkemelerin bu redleri ele almaması veya almak istememesidir. Ve bu (yani işkenceler, ç.n.) *yetkililerin dışında (polis işiymiş) gibi gösteriliyor.*

Cezaevine ziyaretimizin Ankara'nın iznine bağlı olduğu doğru değildir. Zira İçişleri Bakanlığının görevi dışındadır. İzin Alman Büyükelçiliğinin de belirttiği gil i ordudan alınabilinir. Eğer durumlar bahsettikleri gibi güllük gülistanlık olsaydı cezaevine girmemize izin verilirdi.

Heyet olarak birçok yönlü ve iyi düşünen insanlarla yaptığımız konuşmalar şu sonucu doğurdu ki 6 Kasım parlamento seçimleri sadece bir komedidir.»

SEYEHATİN İLK SONUÇLARI

1. Türkiye'deki siyasi içerikli davalar, düzenli olarak parlamenterler (mümkün olduğunca tüm fraksiyonlardan eyalet meclisleri, federal parlamento ve Avrupa Parlamentosu vs.) hakim ve avukat örgütleri tarafından ziyaret edilmeli ve kamuoyuna duyurulmalıdır.

2. Politik tutukluların bulunduğu tüm askeri cezaevleri -özellik Diyarbakır–, adı geçen heyetlerce ziyaret edilmelidir.

3. Türkiye'de davalar hukuk devleti kurallarına göre garanti edilmedikçe, Türkiye'de cezai takibata uğrayan hiçbir Türkiyeli geri gönderilmemeli ve sınırdışı edilmemelidir.

Avrupa suçluları iade anlaşması genişletilerek, iade isteyen devlet dava neticesini, ceza hasarını, belgelerle iade istenen devlete ibraz etmelidir.

KANAYAN TARİHİN YARASIDIR

KÜRDİSTAN'DA DEPREM CİNAYETİ!

4000'e yakın Kürdistanlının öldüğü 1976-Van depremi ardından, Kürdistan yeni bir acıya daha boğuldu. 30 Ekim sabahı Erzurum'da meydana gelen 7,1 şiddetindeki deprem Erzurum'un Pasinler, Horasan, Narman, Kars'ın Sarıkamış yörelerinde 2000 can kaybına yolaçtı. Depremin şiddetini en fazla duyurduğu Muratbağı, Kızlarkalesi, Gerek, Koyunören, Çamlıkale, Akçataş, Balabantaş, Karabıyık, Dönertaş, Azap, Ilıcasu, Akören, Yukarıbademözü, Yörükatlı köyleri ya tümüyle yerle bir oldu, ya da büyük hasara uğradı.

Enkaz altından hala çok sayıda cesedin çıkarıldığı, binlerce çocuğun yetim kaldığı Erzurum'da, açlık ve soğuk ise insanlarımızın ardında dolaşan diğer bir felaket durumunda.

Erzurum depremi ardından, burjuva gazetelerinde yer alan yorumlarda dahi, bunun bir kader olmadığını belirten yazılar, giden canların bir deprem kurbanı değil, açık bir katliamın kurbanı olduğunu izaha gerek olmamacasına ortaya koymak için yeterlidir. Kürdistan, sömürgeci Türk devletinin elinde öyle bir mezar haline getirilmiştir ki, insanlarımız gün gün öldürülmekte, tüm dünyanın gözleri önünde sayısız katliam düzenlenmektedir.

Kürdistan'ın her yöresi gibi, Erzurum yöresinde de evler taş, toprak yığınından oluşur. İnsanlarımız, gerçekte daha ölmeden mezarda yaşarlar. Bu evler, değil insan barınağı, hayvanların bile bırakılamayacağı kadar korkunç bir ölüm tuzağıdır. Ama bunlar, hiç bir zaman dikkate bile alınmamıştır. Alınamazdı da, çünkü; Türk sömürgecileri, Kürdistan'daki hakimiyetlerini Kürdistan halkını böylesi bir yaşam içine iterek sürdürmektedirler. Onların egemenliği halkımızın dökülen kanı, açlığı, yoksulluğu, ağıdı üzerine kurulmuştur. Kürdistan'da her katliam, her cinayet onlar için yaşam gıdasıdır. Topraklarımızın bereketini, insanlarımızın enerjisini sonuna kadar sömürerek, çocuklarımızın umudunu kanla boğarak yaşayan Türk sömürgecileri, sadece bu depremde değil, Kürdistan'da açlıktan, hastalıktan, göçüklerden, su taşkınlarından vs. ölen her insanımızın katilidir.

2000 Kürdistanlının katledildiği, binlercesinin yaralı, aç, hasta ve soğuktan donmuş bir biçimde ölüme terkedildiği Erzurum ilimizde, bir Kürdistanlının söylediği şu sözler asıl sorunun deprem olmadığını çok iyi anlatıyor: *"İllah deprem olması şart değil, çok yağmur yağdı mı, bizim evler sabun gibi eriyip yıkılırlar."*

Yine bir habere göre, Narman'ın Koyunören köyü muhtarı, köy yerinin değiştirilmesi için daha 1969'da başvuruda bulunduğunu belirterek şöyle diyor: *"1969'da köyde toprak kayması meydana geldi. O zamandan beri köyün yerinin değiştirilmesini istiyoruz. Ankara'dan jeologlar geldi, sağlamdır, hiç bir şey olmaz dediler. Köyün haline bakın. Allah bir gösterse "hiç bir şey olmaz" diyenlerin yüzünü bana. Hiç bir şey olmayacak köye bakın"*, ve *"hiç bir şey olmayacak"* denilen bu köyde 2 Kasım tarihli aynı gazetede, 733 nüfusun 125'inin cesedinin enkaz altından çıkarıldığı, tek bir evin dahi sağlam kalmadığı haberi yer alıyor.

AKBABA SÜRÜLERİ

Sömürgeciler, depremin ardından akbaba sürüleri gibi halkın elinde kalan son lokmayı da kapmaya çalışıyorlar.

Erzurum ve Kars'ın çeşitli ilçe ve köylerini içine alan 38 yerleşim merkezindeki büyük can kaybı yanında, halkın geçim kaynağı olan hayvanları da ya telef olmakta, ya da ellerinden alınmaktadır.

Her deprem sonrası olduğu gibi, Erzurum depremi de sömürgeciler için yeni bir talan ve sömürü kaynağı oldu. Sömürgeciler, acı ve çaresizlik içindeki yöre halkını içine ittikleri bu vahşet yetmiyormuş gibi, bir de son lokmalarını da alarak açlığa mahkum etmektedirler.

Evleri yıkılan, en sevdiklerini, yakınlarını kaybeden insanlar, şimdi de ellerindeki tek geçim kaynaklarını kaybediyorlar. Depremin kış aylarına rastlaması ise, sömürgecilerin "kurdun sevinci"ni yaşamasına yolaçıyor.

Hayvanları için gerekli ot-saman vs. bulamayan ve onları soğuktan koruyacak tek bir sığınağa bile sahip olmayan köylüler, en azından ölümden kurtarmak ve bir kaç kuruşta olsa para elde edebilmek için, hayvanlarını Et-Balık Kurumu'na satmak zorunda kalmışlardır. Öteden beri halkın elindeki hayvan ve hayvansal ürünleri gaspetmekle görevli olan Et-Balık Kurumu ise, hayvanların karşılığı olan parayı vermemesi ve ödenileceği söylenen gülünç miktarı da ne zaman vereceği belli olması bir yana, haraç-mezat el koyduğu köylünün malını almış olmayı dahi büyük bir "yardımseverlik" olarak göstermeye çalışmaktadır.

Çaresizlik içindeki köylüler, bu son talan karşısında da hiç bir şey yapamamakta, ama felaket tüccarlarının kendilerinden nasıl kâr elde etmeye çalıştıklarını gördükçe hiç bir şaşkınlıkta göstermemekteydiler. Çünkü, her Kürdistanlı gibi yöre halkı da düşmanını çok iyi tanımaktadır.

Ayrıca bu sömürü yanında, tüm dünya güçleri tarafından deprem bölgesine gönderilen yardım malzemeleri ve nakit para da cunta için başlı başına bir kâr kaynağı olmuştur. Miktarı milyonlarca doları tutan dış yardımlar ve battaniye, yiyecek, giyecek, ilaç vd. ihtiyaçlar bölgeye gönderilmek bir yana daha şimdiden el konulmuş durumdadır.

Bu da yeni bir olay değildir. Her deprem sonrasında istisnasız aynı durum yaşanmaktadır. 1976 Van depremi ardından basına yansıyan haberler ve bizzat yöre halkının anlattıkları unutulmamıştır. Deprem bölgesine gönderilen gıda maddeleri piyasaya sürülmüş, nakit paraya el konulmuş, sıcak tutabilecek battaniye ve giysiler halka verilmemiş, hiç bir sağlık kontrolü ve yardımında bulunulmamış, halk kaderiyle baş başa bırakılmıştır. Görünüşü kurtarmak için gönderilen eşyalar ise, acı içindeki yöre halkı için bile bir mizah konusu olmuştur. Yüksek topuklu ayakkabılar, kent yaşamına bile ters düşen ince ve açık giysiler göndererek, sömürgeciler adeta halkla alay etmişlerdir.

Şimdi de daha ilk günden dahi aynı doğrultuda haberler gelmektedir. Çamurlu sular içinde aç ve çıplak bir biçimde yardım bekleyen yöre halkı, gönderilen yardımlardan bile habersiz, ellerindekilerin alındığını görmektedir.

Başta yardım gönderen kuruluşlar olmak üzere halklar, yardımların yerine ulaştırılıp ulaştırılmadığını denetlemelidirler. Cuntaya yeni bir palazlanma olanağı sağlayan bu yardımların halka gitmediği, halkın yine en sefil bir yaşantı içinde olduğu bilinmelidir. Ayrıca hemen belirtelim ki, gönderilen bu "yardımların" bir çoğunun günümüz politik ortamı içinde farklı amaçlar taşıdığı ortadadır. Deprem, Türk faşist cuntasını ekonomik olarak beslemenin bir aracı haline getirilmiştir. Suudi Arabistan'ın deprem bahanesiyle suç ortağı faşist cuntaya gönderdiği 10 milyon dolar bunun en açık örneğidir. Devletler düzeyinde yapılan bu "yardımlar"da gönderilen paralar, bu deprem bölgesini defalarca imar edecek tutardadır. Ancak, Kürdistan ve bölge halklarına ortak ve açık bir savaş ilan etmiş ve bu doğrultuda her türlü saldırıyı yapmakta olan bu güçlerin halkımızın yaşamından kaygı ve üzüntü duymaları söz konusu edilemez. Bu durum, dünya halkları tarafından izlenmek zorundadır. Deprem adına gönderilen dolarların, silah olarak halka yöneltilmesine izin verilmemelidir.

Erzincan-1939

Varto-1966

Van-1976

İKİNCİ FELAKET-MECBURİ GÖÇ

Depremde taş taş üstüne kalmamacasına yıkılan köylerde, köylülerin enkaz altından çıkarmaya çalıştıkları bir kaç parça eşyalarını sağ kalan hayvanlarının sırtına yükleyip, yollara düştükleri görülüyor.

Ne evleri, ne hayvanları, ne tarlaları kalan köylüler, kendileri için birer mezar olan bu köylerde, yılların bağını, acısını ve geride toprağa verdikleri sevdiklerini bırakarak, acı içinde ayrılmak zorunda kalıyorlar. Yakınlarını, malını kaybetmenin acısıyla söylenen ağıtlara, deprem bölgesinin tüm çıkış yollarında bir de yerinden-yurdundan uzaklaştırılmanın ağıdı ekleniyor.

Sömürgeciler, depremde annesi-babası ölmüş çocukları, "Çocuk Esirgeme Kurumu" ve "Yatılı Bölge Okulları"na alırken, yöre halkı da göçle karşı karşıya bırakılıyor.

Sömürgeci faşistler daha düne kadar zorla, dipçikle topraklarından süremedikleri, mecburi iskan uygulamalarına boyun eğdiremedikleri Kürdistanlıları, bir de böyle bir felaket kamçısıyla vatanlarından koparmaya çalışıyorlar.

Kendilerini yağmurdan ve soğuktan koruyacak çadır bile bulamayan, kurtların saldırısı ve açlıkla yüz yüze bırakılan köylüler için, köylerinde kalmanın olanaksızlığını bilen sömürgeciler, bu fırsattan da yararlanarak, köylüleri göçe zorluyorlar. Yöre halkına hiç bir yardımda bulunmayarak, onları ölümle yüz yüze bırakmanın bile silahların zorundan daha dayatıcı olduğu açıktır.

Kurtların saldırılarına ve soğuğa karşı tedbir için başvuruda bulunan köylere hiç bir müdahale yapılmamaktadır. Cesetlerin kurtlar tarafından parçalandığı, sağ kalan hayvanların da yine saldırılara uğradığı, can ve mal güvenliğinden söz edilemeyeceği bu koşullarda halkın göç etmekten başka çaresi kalmamıştır. Kendilerine barınak diye verilen birkaç çadır ise, ihtiyaca cevap verecek sayıda olmaması bir yana, koşullara uygun durumda değildir. Soğuk, açlık, hastalık ve kurtların saldırısı halkı perişan etmiş ve deprem sonrası bölgeyi adeta yeni bir felaket havası sarmıştır.

Bekledikleri yardımı da alamayan köylüler, göç etmekten başka hiçbir çarelerinin kalmadığını söylemektedirler.

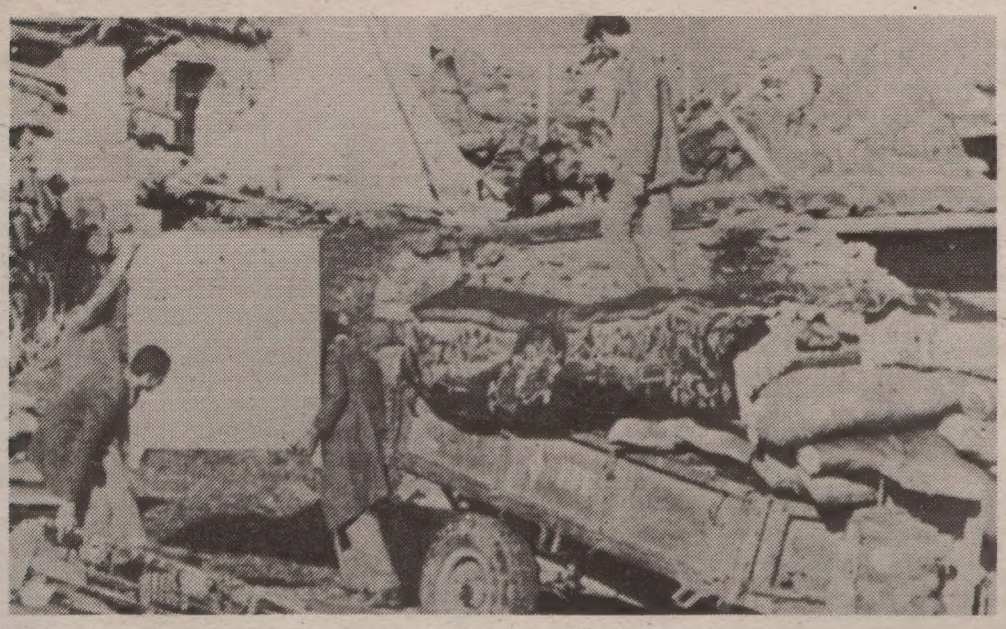

... ve Erzurum 1983.

Ama buna rağmen, büyük bir çoğunluk tüm bu zorluklara da direnmekte ve topraklarından kopmamak için acıyla boğuştukları gibi, bunlara da göğüs germeye çalışmaktadırlar.

Sömürgecilerin bilinçli politikaları sonucu yaratılan bu durum, depremin ardından ikinci bir felakettir. Çünkü sömürgeciler bununla, Kürdistan halkını dağıtma ve onları başka bir ulusal yapı içinde tutup-eritmeye çalışarak öz davalarıyla bağlarını koparmak için uygulamaya koydukları mecburi iskan programını hem de yardım adına sürdürecek ve halkımızı yeni acı ve sefaletlere sürükleyeceklerdir.

Sömürgecilerin depremde yetim kalan çocukları "himayesine" alması ise, hiç bir güç tarafından bir yardım olarak değerlendirilemez. Çocuk Esirgeme Kurumlarının sefaleti, yatılı bölge okullarının kime hizmet ettiği ve neyin amaçlandığı hatırlanırsa, uygulanan plan da zaten anlaşılmaktadır.

Bu, tümüyle Osmanlıların devşirme ordu mantığının bir gereği olarak yapılmaktadır. Varto ve Van depreminde de uygulanan bu politika, artık halkımız için bilinmeyen bir durum değildir. Bu depremlerde binlerce çocuk "Esirgeme Kurumları" ve yatılı bölge okullarına alınmış ve buralarda en pis, sağlık ve yetişme koşullarına aykırı bir yaşam içinde, ve el altındaki hizmetçiler gibi birçok işe koşturulmuş, kendi ülke ve halk gerçeklerine yabancılaştırılarak, Kemalizmin uşağı haline getirilmeye çalışılmışlardır.

Bu politika sadece deprem bölgeleri için değil, Türk burjuva egemenliğinin Kürdistan'da kurumlaştırılması çabasıyla birlikte, en yaygın tarzda uygulanan asimilasyon politikasıdır. Fakat, sömürgeciler bu kez de amaçlarına ulaşamayacaklardır. Varto ve Van depremlerinden sonra asimilasyon çarkına alınmak istenen çocukların gözü önünden nasıl ki, yıkılan evlerinin altında kalan ana-babalarını, viraneye çevrilmiş köylerini ve sömürgeci askerlerin ölülerin ceplerini dahi karıştırıp, halkı talan etmelerini silememiş ve bizzat bu çocuklar burada deprem için gönderilen yardımların miktarını okuyup-öğrendikçe, kendi ölülerini sömürerek bazı vurguncuların hem de devlet himayesinde nasıl milyonerler haline geldiğini anlayınca, kin ve öfkeleri artmışsa, bu günde daha büyük bir kinle büyüyüp, mücadeleye atılacakları kesindir.

Böyle bir felaket sonrasında, köylerinden ve belki de yurtlarından kopmak zorunda kalan insanlarımız da, bu acıyı yaratana her zaman kin duyacak ve ona karşı savaşmayı bir kan borcu olarak değerlendireceklerdir. Çünkü, bu kadar kan döken bu katile karşı şavaşmak, artık her Kürdistanlı için bir namus ve kan borcu olmuştur.

ÖLÜM...ACI ve SEÇİM SANDIĞI

Sömürgeci faşist cunta, sahneye koyduğu seçim manevrasını halk üzerinde nasıl bir baskı ve işkence aracı haline getirdiğini bir kez de deprem bölgesinde sergiledi.

Daha ölülerini bile gömmemiş olan köylüler, sandık başına getirilerek oy vermek zorunda bırakıldılar. Halk ekmek, sıcak bir battaniye, ilaç beklerken, "vatandaşlık" teraneleri altında sömürgeci cuntanın oy sandığıyla karşılaştı.

Ne yapacaklarını dahi şaşırmış durumdaki köylüler, her köyde sıraya konularak oy vermeye zorlandılar.

Katılım oranını yüksek göstermek için bir çok cezai müeyyide yanında dipçiği de eksik etmeyen cuntanın, deprem bölgesinde bile halkı oy vermeye zorlaması, "seçim"in açık bir zulüm ve baskı aracı olduğunu gizlenememecesine gösterdi. İhtiyaçlarını karşılamada yolların kapalı olduğu, araçların gidemeyeceği söylenirken, oy sandıkları için yolların nasıl düzenlendiğinden ise bahsedilmedi bile.

En utanmazcasına sergilenen bu insanlık dışı görüntü, sömürgeci basında "vatandaşlık görevi" olarak belirtilir ve övgüler dizilirken, aynı gazetelerde yer alan yöre halkının düşünceleri onları yalanlamak için yeterliydi.

8 Kasım tarihli Milliyet gazetesinde yöre halkının seçim için söylediği şu sözler yer alıyor:

"Hiç bir şeyimiz yok. Köyümüz yok, yataklarımızın yüzü yok, örtü, döşek yok. Adamlarımız getti, bir şey istemiyoruz."

"Ne bilem ben. Aklım bile yok. Zarfı, mühürü verdiler, bastım."

KÜRDİSTAN'DA 4 BÜYÜK DEPREMDE 40 BİNE YAKIN İNSAN ÖLDÜ!

26 Aralık 1939'da meydana gelen depremde Erzincan'da taş taş üstüne kalmadı. 135.000 ev tamamen enkaz yığını haline gelirken, 32.372 kişi öldü. Bu sayı nüfusun üçte ikisini oluşturmaktadır.

Depremde sağ kalanlar, ölenlerden daha şanssız. Çünkü üzerinden sadece bir ay bile geçmeden deprem unutulmuş, Erzincan'lılar acılarıyla baş başa bırakılmıştır. Yıkılmış evler, açlık ve bir de kışın aman tanımaz zorluğu sağ kalanların acısına eklenince yaşanan her an bin kez ölüm olmuştur.

Erzincan depremi için gönderilen yardımlar yerine ulaşmamış, deprem sonrası bölge halkına hiç bir yardım yapılmadığı gibi, onlar için gönderilen para ve diğer yardımlar gaspedilerek büyük bir vurgun gerçekleştirilmiştir.

Tarih: 19 Ağustos 1966. Bu kez aynı felaketin kurbanı Varto. 20.000 yapının yerle bir olduğu Varto'da ölü sayısı, 3000'in üzerinde. Deprem bölgesine bir çok "yetkili" gidiyor. Gazeteler yine bugünkü gibi sahte gözyaşları döküyorlar. Gelen yardımlar milyonların üzerinde. Ama sağ kalan Varto'lular aç, çıplak, hasta, ilaçsız: "Suçlu"; toprak ve taş karması evler. Gazeteler, depreme uygun ev yapılacağını yazıyor.

24 Kasım 1976 günü, 3837 kişinin ölümüyle sonuçlanan yeni bir deprem daha oluyor. 9.458 yapının yerle bir olduğu Van depreminde de, yine aynı demeçler, aynı görüntüler, ölü tüccarları sahnede dolaşıyor. Halka gönderilen gıda ve giyecek maddeleri piyasada satılırken, halk sefalet, soğuk ve acıyla boğuşuyor. 34 köyün yerle bir olduğu Van depreminde "teşhis" yine belli. Taş ve çamur karması evler felaketin gerçek sebebi olarak gösteriliyor.

Her üç depremden sonra da, yöre halkı, eski taş ve çamurdan evleri bile arar hale geliyorlar. Çadırlarda yaşamak zorunda bırakılan ve hatta bir çoğu onu da bulamayan felaketzedeler, kış aylarını unutulmuş, aç, açıkta ve acılarıyla başbaşa geçiriyorlar.

Deprem sonrası ölenlerin sayısı depremde ölenlerin de üstüne çıkıyor. Doğan çocuklardan bir çoğu ya ölü, ya da sakat doğuyor. İhtiyarlar, kadınlar ve çocuklar bu katlanılmaz koşullara terkedilirken, bir çok aile de ya tümüyle ya da erkekleri metropol kentlere iş bulmaya gidiyorlar.

Hayvanlar gibi kamyonlara üst üste doldurulan bu insanları, gittikleri yerlerde de yine ölüm karşılıyor. Ağır yük ve yolların bozukluğu nedeniyle devrilen kamyonlar ve yine iş bulabilecekleri tek alan olan ırgatlık, hamallık ve inşaat işçiliğinde de yakalarını bırakmayan hastalıklar ve göz göre göre yaşanan iş kazaları binlerce insanımızın ölüm haberini veriyor.

30 Ekim 1983. Erzurum sabaha karşı beklenen felaketle karşılaştı. 2000 kişinin öldüğü depremde, binlerce insan da ağır şekilde yaralandı. Depremin olacağı çok önceden bilindiği halde hiç bir tedbirin alınmadığı ve hatta yöre halkını uyarma gereğinin bile duyulmadığı, sömürgeci basına dahi yansıdı. Yine gazeteler, aynı şiddetteki depremin, deprem kuşağı üzerindeki Japonya vb. ülkelerde ve hatta Türkiye'nin batısında çok hafif görüldüğünü, bu şiddetteki depremin sadece hafif bir sarsıntı olduğunu ve yolaçması gereken normal sonucun ise, ev eşyaları ve camların kırılmasından ibaret olması gerektiğini yazarken, Erzurum köyleri tam bir mezarlık haline gelmişti.

Depremin duyulması ardından, uluslararası birçok kuruluş anında yardım gönderirken, milyonlarca dolar nakit para da cuntanın kasalarına aktı. Gazetelerde ilk beş-altı gün birinci sayfadan, en demogojik laflarla neredeyse şiirler yazılarak verilen deprem haberleri, geçmişteki deprem olaylarında olduğu gibi, sanki hiç yaşanmamış, sanki o kadar demeç verilmemiş, sanki hala kulakları yırtarcasına kadın ve çocuk çığlıkları yükselmiyormuş gibi, tam bir suskunluğa dönüşecektir.

Erzurum'lu depremzadeler, bu kışı bulabilirlerse çadırda geçirecekler. Ardından göç gelecek, en inceltilmiş tabiriyle. Gerçek adı mecburi iskan.

Çocuklarımız, topraklarına yabancılaştırılmak, kendi halkına düşman edilmek için zehirlenmek üzere faşizmin "okullarında" devlet "himayesine" alınacak.

Tekelci burjuvazinin milyoner hanımları, "hayırseverlik" adına "evlatlık" alacaklar, özellikle gençlik dönemine yeni adım atmış kız çocuklarını.

Sağ kalanlardan kaç kişi çıkaracak baharı, o da belli değil.

Ve baharla birlikte, yine kamyonlar dolusu işçi Çukurova'ya, Ege'ye akın edecek. Yine ölüm haberleri, trafik kazaları diye geçecek gazete sütunlarına.

Gazetelerde cinayet haberleri yer alacak peş peşe. Kızını, karısını öldüren "cani" bir babanın "cinneti" olarak.

Ve çok geçmeden yeni bir deprem haberi. Felaket tüccarları yine belirecekler üzüntü ifade eden mesajlarıyla. Yine uzmanlar, bilirkişiler gönderecekler. Yardım çağrıları yapacaklar. Yardımlar gelecek. Ama felaketzedeler yine aç, çıplak, yine ölümün kucağında kalacak. Taş ve çamurdan evler sağ kalanların ölüm habercisi gibi yine "süsleyecek" köylerimizi.

Şikayetçi miyiz? Asla. Neden yapılmıyor, ihmal ediliyor mu? diyoruz. Kesinlikle.

Bu tarihin yarasıdır. Tarih boyunca oluk oluk kanayan yara.

Tüm bunlar, sömürgeci egemenlik altında yaşamanın bedeli.

Eğer insanca yaşamak istiyorsak, eğer haraç-mezat satılmak istemiyorsak, eğer en doğal haklarımızdan bile mahrum olmak istemiyorsak, aç, çıplak rezil bir yaşamı katlanılmaz buluyorsak, gerçek suçluya yönelmeliyiz.

Sömürgeciliğe karşı bağımsızlık için savaşmaktan başka hiçbir yolun olmadığı, insanız diyebilmek için bile, insanca yaşamamızı engelleyen sömürgeciliği yıkmak zorunda olduğumuz bundan daha iyi görülemezdi.

FIRATIN ÖFKELİ SULARINDA ŞİMDİ DAHA ÇOK İSYAN ÇAĞRISI VAR!

Kürdistan bugünlerde "yedi küpeli gelin"e benzetilir oldu. Gelinler hep el kapısına gider. Ve hele bir de sahip çıkanı yok sanılırsa, el kapısı zindan kapısı olur, ölüm olur, cehennem olur. Verir, çalışır, didinir, ama gözleri yaşlı, kederlidir...

3 Kasım 1983 günü temeli atılan "Atatürk Barajı", Kürdistan'da kurulması planlanan yedi barajdan üçüncüsü. Türk sömürgecileri iştahla baktıkları ülkemizin zenginliklerini giderek artan bir telaşla kemirmeye, ekonomik sıkıntılarını yine ülkemiz kaynakları üzerinde aşmaya çalışıyorlar. Köylünün ürünü, işçinin emeği üzerinde askeri-faşist bir zorla gerçekleştirdikleri ağır sömürü ve büyük vurgunlarla da yetinmeyen Türk burjuvazisi, zengin yeraltı kaynakları ve büyük enerji potansiyeli ile ekonomilerinin canlandırılmasında hayat suyu olarak gördükleri ülkemizi, kendi amaçları doğrultusunda posasını çıkarırcasına hoyratça sömürüyorlar. Bunu ise, sözde şimdiye kadar "bakımsız" bırakılmış "doğu"yu "ihya" etme adına yapıyorlar. Ama, gerçeklerin böyle olmadığı ortadadır.

Tarih boyunca uygarlığın beşiği, bir bereket kaynağı olan Mezopotamya üzerine kurulu olan Kürdistan'a takılmak istenen "yedi küpe" açık ki, sömürgeci talanın, ülkemiz insanlarının yerinden, yurdundan koparılmasının, sömürgecilerin Kürdistan ülkesi üzerinde besledikleri amaçların ortaya serilmesidir.

"Yedi küpeli gelin" Türk sömürgeci burjuvazisi için neyi ifade etmektedir? Besledikleri emeller nedir?

İŞBİRLİKÇİ-SÖMÜRGECİ KAPİTALİZME HAYAT SUYU ARIYORLAR!

Baştan beri çarpık doğan Türkiye kapitalizmi, gerek kendi yapısal özelliklerinin ve gerekse emperyalizmin genel bunalımının bir sonucu olarak bugün hiçbir canlanma emaresi gösteremeyecek kadar çökmüş durumdadır. Ekonomi alınan dış desteklere, içte işçi ve köylülerin azgın bir sömürüsüne rağmen giderek daha da vahim bir durum almaktadır. 6 Kasım "seçimleri" sırasında bizzat kendilerinin de itiraf etmek zorunda kaldıkları bu çöküş süreci, kendisini milyarlarca doları bulan bütçe açığında, biribirini kovalayan iflaslarda, halkın alım gücünün sürekli düşüşünde en açık biçimde göstermektedir. Kamuoyundan gizlenmeye çalışılsa da, kitleler bizzat kendileri üzerinde yoğunlaşan sömürüden ve yaşanmaz hale gelen günlük hayattan dahi bu durumu rahatlıkla görmektedirler. Kaldı ki, 12 Eylül yönetiminin ekonomide bir rahatlama getirdiğini ısrarla belirtmelerine ve hatta rakamları dahi "tutuklamalarına" rağmen, gerçekler cuntanın yalanını ele vermektedir. Enflasyonun % 30 dolaylarında olduğu söylenirken, alt sütunlarda da olsa gazetelere yansıyan haberler, bu konuda da cuntanın kitleleri nasıl kandırmaya çalıştığının bir örneği durumundadır. Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclisi Üyesi Hayrettin Yorgancıoğlu'nun bu konudaki iddiaları bu açıdan önemlidir. Yorgancıoğlu konuya ilişkin iddiasında, "*enflasyon resmi istatistiklerin duyurduğu gibi % 25-30 değil, % 60'tır*" demektedir. Buradan çıkarılacak sonuç, hem cuntanın sahtekarlığının bir kez daha kanıtlanması ve hem de eğer burjuva çevrelerde bile bu kadar kaygı yaratıyor ve yüzde yüz bir farkla durum daha vahim gösteriliyorsa, gerçeklerin bunun da ötesinde olduğu, başta enflasyon olmak üzere ekonomik durum hakkında yapılan tüm "resmi" açıklamaların kitleleri kandırmaya yönelik olduğudur. Ama durumu daha iyi gösterebilmek için yapılan açıklamalar bile, gerçek rakamları dikkate almasak da, sömürgeci Türk burjuvazisinin ekonomik çöküşünün kanıtlanmasına yetmektedir. Son bir yılda, ekonomiden bir kesit olan 432 işyerinde çalışan 85 bin işçiden 13 bin 158'i "ekonomik" nedenlerle işten çıkarılmıştır. Bu sadece 432 işyerine ait olan ve doğruluk derecesi şüpheli olan "resmi" açıklamadır. Hergün yüzlerce işyerinin iflas ederek kapandığı, binlerce işçinin kapı dışarı edildiği, işsizlerin giderek arttığı ve sayının yine bu "resmi" rakamlarda 4 milyon civarında olduğu bilinmektedir.

Zaten hasta doğmuş ve bugün artık felç olmuş bir ekonomiye sahip olan Türkiye kapitalizmi, hiçbir surette ayağa kalkacak durumda değildir.

İçerde kitlelerin son enerjilerine ve ellerinde kalan son kuruşlarına kadar sömürülmesine, halkın açlığı pahasına ihracatın artırılmaya çalışılmasına, işçilerin dış alanlarda pazarlanmasına rağmen, çıkış yolu bulamayan Türk burjuvazisi, bu noktada zaten bünyesinde var olan işgalci amaçlarını da daha çok açığa çıkarmaya başlamıştır. Güney Kürdistan'ı işgal hareketi, Musul ve Kerkük üzerindeki emelleri ve en son Kıbrıs üzerinde oynanan oyunlar, onun talancı ve işgalci karakterini açıkça ortaya koymaktadır.

Ama Türk burjuvazisi, ekonomik çıkmazına çözüm ararken ilk yöneldiği alan, kaçınılmaz olarak, elinin altında tuttuğu Kuzey Kürdistan olmaktadır. Türk sömürgeciliğinin tüm hakimiyet yılları süresince sefaletin, açlığın ve çağdışı bir yaşamın içine itilen Kürdistan, dikkat edilirse zaten hep ekonomik kalkınma sorunlarının gündemleştirildiği dönemlerde yeniden ele alınmakta ve bu alandan Türkiye kapitalizmine kan verilmeye çalışılmaktadır. Kürdistan Türk burjuvazi için, ekonomik ve siyasal güçlenmesine temel olmaktadır. Kürdistan'ı sömürgeleştirme temelinde kurulan Türk devleti ve yine bu ülkenin talanı üzerinde gelişmesini sürdüren Türk kapitalizminin, artık son dönemini yaşadığı bu noktada, yine Kürdistan'a ve hem de bu kez örneği görülmemiş bir açgözlülük ve zincirlerinden boşanmış bir zorbalıkla saldırmasının anlaşılmayan bir yönü yoktur. Türk burjuvazisinin Kürdistan üzerinde kurduğu devlet işletmelerinden, bereket kaynağı olarak gösterilen barajlara kadar tüm girişimlerinin ne olduğunu daha iyi anlamak için "**Kürdistan Devriminin Yolu**" adlı broşürden şu bölümü okuyalım: "*Türk egemen sınıflarının çıkarlarını bütünleştiren devlet işletmeciliği, Kürdistan'ın en zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına yönelerek, tam bir talan ekonomisi örgütlemiştir. Hepsi de devletin tekelinde olan bu işletmeler, başta petrol olmak üzere, akarsular, toprak, madencilik, hayvan ürünleri, çimento sanayi ve ticari alanlarda kurulmuşlardır.....Kürdistan'ın yüzyıllardan beri ve özellikle günümüzde yoksullaşmasının ve gelişememesinin nedeni, özünde bu talan ekonomisine dayanır. Ülke halkına, özgürce geliştirebileceği en ufak bir ekonomik faaliyet alanı bırakmayan bu talan düzeni, üretim güçlerinin gelişemeyişinin, işsizliğin, sefaletin, yozluğun, ulusal inkarcılığın ve her türlü gericiliğin temelini oluşturur.*"

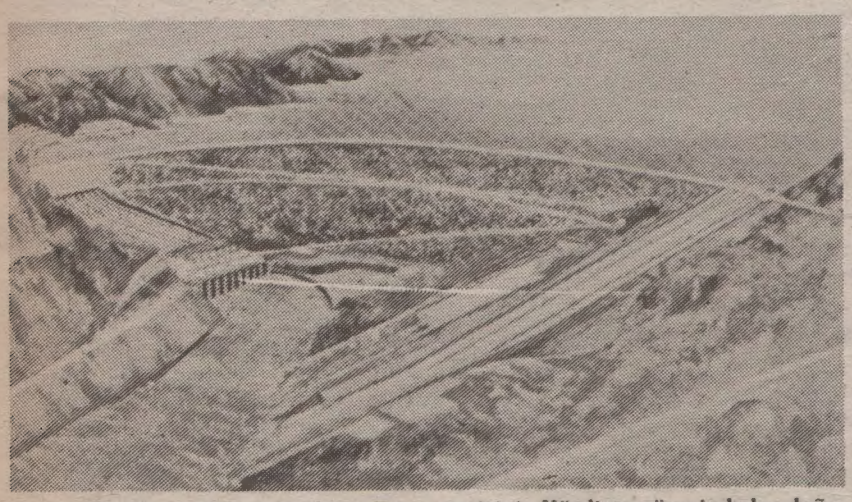

Açık ki bu talan ekonomisi, 12 Eylül sonrasında çok daha derinleştirilmiş ve hızlandırılmıştır. Köylünün ürettiği buğdaydan kendisi için ayırdığı birkaç çuvala, tavuğuna-keçisine ve hatta mutfağındaki birkaç parça kap-kacağına dahi el konulur duruma gelinmiştir. Artık Kürdistan'da ekonomi terimi sömürgecilik adına bile kullanılamayacak durumdadır. Barbar kavimlerin çılgınca yaptıkları talandan bahsetmek, bu örneği Türk burjuvazisi için vermek en doğru yaklaşım olacaktır.

GAP PROJESİ VE ATATÜRK BARAJINDAN BEKLENENLER!

Ülkemiz kaynaklarına büyük bir açgözlülükle saldıran Türk burjuvazisinin, ekonomisini canlandırmak için en çok umut bağladığı alan Dicle ve Fırat havzasını içine alan yukarı Mezopotamya'dır. 1960 yılında gündeme getirilen "Güney-Doğu Anadolu Projesi"nde sadece Fırat nehri üzerinde Keban, Karakaya, Atatürk, Fındıklı ve Karkamış olmak üzere beş, Dicle üzerine ise Kralkızı ve Ilıcasu adları verilen iki baraj planlanmıştır.

Bu proje, 1966 yılında yapımına başlanan Keban barajıyla uygulamaya geçirilmeye başlanmış, ardından 1976 yılında Karakaya barajının temeli atılmış, Dicle ve Fırat'ın sularını Harran'a taşıyacak olan Urfa tünelinin yapımına ise 1977 yılında başlanmıştır.

Türk sömürgecilerinin Kürdistan'ı ekonomik sömürgeciliğe açtığı ve bunu hızla uygulamaya geçirdikleri 1960'lı yıllara rastlayan bu proje de halkımızın çıkarına olmayıp, tümüyle Türk kapitalizminin gelişmesine hizmet amacından doğmuştur.

Enerji kaynağı aradığında yönelebileceği tek alan Kürdistan olan Türk burjuvazisi, bu sorununu çözmek için Kürdistan'da baraj yapımına başvurmak zorunda kalmaktadır. Tıpkı yolları, hayvansal ve tarımsal ürünleri, yine zenginlik kaynaklarını metropollere taşımak amacıyla yaptığı ve eğer kendisine bir çıkar sağlamayacaksa bu konuda en küçük bir girişimde bulunmadığı gibi, barajlarda da aynı durum söz konusudur. Kömür Kürdistan'dan çıktığı halde köylünün tezek yaktığı, hayvancılık Kürdistan'da yapıldığı halde halkın et yüzü görmediği, ülkemizden çıkan madenlerin Türk burjuvazisine tutarı milyarları bulan gelir sağlamasına rağmen, bizzat bu madenleri tırnaklarıyla çıkaran insanlarımızın yaşam garantisinden yoksun, aç ve sefil bir durumda oldukları, barajlar ülkemizde kurulduğu halde köylerimizin zifiri karanlığı yaşadığı artık söylemeye dahi gerek duyulmayan çıplak gerçeklerdir.

Bir de sadece "Atatürk Barajı"ndan Türk burjuvazisinin elde edeceği kâra bakalım: Urfa'nın 60 km. batısına düşen Bozova kasabası yakınındaki Karababa Tepesi eteklerine kurulacak olan "Atatürk Barajı" Türkiye'nin bugünkü elektirik üretiminin yaklaşık üçte biri kadar (yılda 8,8 milyar kilowatt) elektirik üretecek, Harran Ovası içinde olmak üzere 10 milyon hektar arazi sulanacak ve böylece bölgede elde edilecek ürün 7 kat artacak. Yapılan açıklamalara göre, baraj sayesinde bölgede 1,4 milyon ton pamuk, 500 bin ton çeltik, 2,5 milyon ton hububat, 3 milyon ton bostan ürünü ve sebze, 2,5 milyon ton yem bitkilerinin daha fazla üretiminin sağlanacağı belirtiliyor. Bu hesaplara göre, Türkiye'nin toplam tarımsal üretiminin iki katına çıkacağı, yılda üç ürün hasadı alınacağı söylenmektedir. Türkiye'nin "en anlamlı" projesi olarak değerlendirilen GAP projesine çok yerinde bir terimle "ekonomiye hayat suyu sağlayacak" bir proje olarak bakılmaktadır. Bu projenin sonucu tarımsal ve enerji üretiminin ekonomiye 732 milyar liranın üzerinde gelir sağlayacağı, yani barajın yapımı için harcanan paranın tam yedi katı bir değeri ve hem de her yıl yaratacağı hesaplanmaktadır. "Atatürk Barajı"nın elektirik üretiminden sağlayacağı yıllık katkının ise 132 milyar lira olacağı belirtiliyor.

Kürdistan üzerinde kurulan her barajda olduğu gibi, "Atatürk Barajı"nın da halkımıza ekonomik ve sosyal yaşantıda en küçük bir katkı yaratmayacağını hemen belirtelim. Afşin-Elbistan arasındaki 100 km.'lik alanı kaplayan kömür yataklarını talana yönelik olarak yapılan Afşin-Elbistan Termik Santralinin yapım çalışmaları sırasında kimlerin çalıştığı ve bunların ne kadar ücret aldıkları konusunda gazetelere yansıyan açıklamalar bu konuda da ışık tutucudur. Açıklamaya göre, bu santralde 429'u Alman, Amerikalı ve Japon olan 10 bin 700 işçi çalışmaktadır. Yabancı termik elemanlar ayda 700 bin lira ile 1 milyon lira alırken, "Türk" işçiler 18 bin lira, mühendisler ise 240 bin lira almaktadırlar. Yine rakamlara göre, yapımın devam ettiği 8 yıl içinde 17 işçi ölmüş, 120 işçi de yaralanmıştır. Ölen işçilerin hepsinin (eğer sayıları açıklandığı kadarsa) Kürdistanlı olduklarını belirtmeye gerek yoktur. Ayda 18 bin lirayla köleler gibi çalıştırılan bu insanlar hiçbir yaşam güvencesine sahip değildir ve bu durum karşısında köleci dönemde kölelerin cesetleri üzerinde yükselen sarayları, piramitleri vb. hatırlamamak mümkün değildir. Yoksul köylü ve işçilerimizi karın tokluğuna bile denilemeyecek gülünç ücretlerle posası çıkıncaya kadar çalıştıran Türk sömürgecileri, bu "eserleri"nin yapımı sırasında olduğu gibi, sonrasında da halkımıza karşı azgın sömürülerini hem insanlarımızın emek gücü ve hem de ülkemizin zenginlikleri üzerinde devam ettireceklerdir.

Kendileri için ekonomik anlamda "ikinci kurtuluş savaşı" olarak baktıkları ülkemizdeki bu yatırımlarının sonucunda, ekonomilerine yeniden canlanma olanağı yaratacaklarını düşlemektedirler. Yıllardır halkımızı bereketin ortasında yoksulluk içinde, nehirlerimizin yanında suya hasret, bu kadar zenginliklere rağmen köstebekler gibi yer altında-toprak evlerde yaşamaya mahkum edenlerin, şimdi birden bire artan bu "bereket" getirme sevdalarının anlamı açıktır. Onlar, her zaman olduğu gibi bugün de ve hem de daha bir iştahla ülkemizi yutmaya hazırlanmaktadırlar. Bu kez, adeta ülkemize ait hiçbir şeyi ülkemize bırakmamacasına, sömürgeci faşist bir zor altında halkımızı "bereket" için daha da köleleştirerek, elektirik için ülkemizi karartarak. Öyleki bu onların en son vurgunlarıdır. Bunun için tarih boyunca boyunlarında asılı duran talancı, barbar, yıkıcı tüm özelliklerinin adeta tümünü birden kusarcasına.

Ve elbette bunun bir de sosyal ve siyasal yönü var. Gazete sayfalarına en iğrenç demogojileriyle saklamaya çalışmalarına rağmen yansıyan bir gerçek var ki, Türk sömürgecilerinin bu girişimlerinin halkımız için ne anlama geldiğini açıkça gösteriyor. Yine; mecburi iskan, yurdundan kovulma, ailelerin parçalanması, ülkemiz insanlarının her birinin bir köşeye savrulmasıdır bu gerçek.

Barajın yapımı sırasında 126 köy su altında kalacak. Ve tabi ki su altında kalacak köyler için "yeni yerleşim yerleri" sağlamak gerekecektir!!! Diğer birşey ise, bu "kamulaştırma" için bütçede gerekli ödeneğin olmadığı da söylenmektedir.

Sömürgecilerin çığırtkan gazetesi "Hürriyet", tam dört gün "Atatürk" *Barajı Doğuyor, Bir İlçe Batıyor*" başlığı altında Samsat'ı işledi. Tarihte bir uygarlık merkezi olan Samsat, sular altında kalacak yerleşim yerlerinden sadece biri. Yapılan demogojilere rağmen, sadece bu yayın bile köylülerimizin ne durumda olduğunu anlamak için yeterlidir. Bu gazete haberlerinde, köylülerin Konya ve Bursa'ya yerleştirilecekleri yazılıyor. Ve ardından köylülerin istekleri belirtiliyor: "*Bizi dağıtmayın, biz toprağımızdan kopamayız*" diyor köylüler. Ama birçok aile, üstelik topraklarının, evlerinin karşılığı da ödenmeksizin dört bir yana savrulacaklar. Bu da bir gerçek. Dolayısıyla, bu "bereket" barajı da, halkımız için dağılma, sefalet ve acıdan başka birşey getirmeyecek.

Sömürgeciler, Kürdistan'da her fırsatta yaptıkları gibi yine halkımızı kendi topraklarından, ülkesinden koparıp, üstelik birbirlerini bir daha hiç göremeyecek, aralarında bağ kuramayacak şekilde akraba, kardeş demeden ve tanımadıkları yerlere "iskan" ettirecekler. Önceden planlanmış bu dağıtma operasyonu, açık ki sömürgeci savaşın bir parçasıdır. Ulusal kurtuluş mücadelemizin en çok yankı bulduğu alanlardan biri olan bu yörede köylüler bir de bu biçimde dağıtılacak, onların kurtuluş mücadelesinin bir gücü olmaları engellenmeye çalışılacaktır. Bu yöre üzerinde öteden beri, toprak reformu vb. biçimlerde de çeşitli hesapların yapıldığı biliniyor. Daha geçenlerde "*devrimcilere inanmayın, onların yaparız dediklerini de biz yapacağız*" diyerek, "ağalık ve şeyhlik kurumunu" bir yasayla "yıkan"! ve "toprak reformu" yasasını da çıkaracaklarını söyleyen generaller çetesi, bu kez stratejik köyleri kendi topraklarımız üzerinde değil, fakat kendileri açısından belki de daha uygun biçimlerde hayata geçirmeyi planlıyorlar. Eğer sorun onlar açısından, devrimci mücadeleyle halk kitleleri arasındaki bağları koparmak, halkın kendi öz davasına sahip çıkmasını engellemekse -ki bütünüyle budur-, o halde giderek en azgın saldırılarla daha fazla dağıtıcı olacaklardır. Yine, kilometrelerce alanı kapsayan sulanmış arazi üzerinde kuracakları çiftliklerde insanlarımızı köleler gibi çalıştıracak, onları bu alanlarda tam bir askeri zorbalık ve denetim altında tutacaklardır. İnsan enerjisini, topraklarımızın bereketini sonuna kadar emmeye çalışacaklardır. İşte Kürdistan'a takılan "yedi küpe" budur. Sömürünün derinleştirilmesi, köylerin-ailelerin dağıtılıp mecburi iskana tabi tutulması, ardından bu topraklar üzerinde köle çiftliklerinin kurulması, binlerce insanımızın kanının bu baraja harç yapılması, sömürgeci baskıların daha da artması vd.

Peki, halkımız bu durumda ne yapacaktır. Kürdistan'ın katmerleşmiş yarasının ağıdını akışında yakan Fırat-Dicle, şimdi Türk sömürgecilerinin ülkemiz kaynaklarından daha da semirmesi için mi akacaktır. İnsanlarımız, maruz bırakıldıkları ve daha da karşılaşacakları acılara sessizce boyun mu eğeceklerdir.

Hayır! Kürdistan halkı bugün sahipsiz değildir. O kendi kurtuluş yolunu binlerce evladını şehit vererek açmış bir halktır. Bundan böyle de, ülkesinin her karış toprağına, suyuna, havasına sahip çıkmak için kan vermekten çekinmeyecek, eğer acılar çekecekse bunun için çekecek, mücadelesinin önderi PKK etrafında daha da kenetlenerek topraklarımızın ve nehirlerimizin isyan çağrısına uyacaktır.

BİR DEVRİMCİNİN ARDINDAN

Eğitim kamplarımız 7 Ekim sabahı acı bir haberle sarsıldı: Yoldaş Yêzdan (Yaşar Organ) ölmüştü; bir süreden beri kayıp olan ve bütün çabalarımıza rağmen bulunamayan arkadaşımızın ölüsü bulunmuştu!

7 Ekim sabahının erken saatlerinde sorumlunun çağrılısı olan bir grup devrimci, niçin çağrıldıklarını bilmeksizin, yüksek bir dağa dayanan keskin bir dere boyunca hızla yürüyordu. Çok geçmeden her şey anlaşılır oldu; karşılarında yoldaş Yaşar Organ'ın yarı çürümüş ceseti duruyordu. Herkesi beyninden vurulmuşcasına bir şaşkınlık aldı. Herkes hayretler içinde onlarca dakika boyunca konuşmaksızın bakakaldı. Dağ gibi bir devrimci küçük bir su çukurunun kıyısında upuzun yatıyordu. Belinden daha bir-iki gün önce sökülmüş olduğu kolayca anlaşılan kütüklüğünün mermileri alınmış boş kemeri yanında duruyordu. Daha yeni üzerinden alınmış olan silahından dökülen pas tanecikleri hızla yükselen güneş ışınları altında iyice seçiliyordu. Herşey dört-beş metre yüksekliğindeki küçük bir şelalede olmuştu. Kayanın üzerinden dereyi atlamak isterken ayağının altındaki taş parçası kopmuş, şelalenin altında bulunan kayaya çarpan kafasının kırılması sonucu beyin kanamasından ölmüştü. Hala ilk düştüğü biçimiyle yatıyordu. Ayağının altından kopan taş parçasının yeri, insanın gözüne düşman gibi batıyordu. Çevrede bulunan diğer örgütlerin sorumluları çağrıldı, doktor geldi ve yoldaş Yaşar, devrimci bir cenaze töreni ile toprağa verildi.

Yaşar ORGAN yoldaşın cenazesi yoldaşları ve peşmergeler tarafından törenle toprağa verildi.

Diğer birçok arkadaş gibi bende Yaşar arkadaşı eskiden beri tanırdım. İlk defa 1977 Güz'ünde Diyarbakır'da karşılaşmıştık. Elazığlı bir grup arkadaşıyla birlikte Eğitim Enstitüsü'ne kayıt yaptırıyordu. Ancak bunu, o zaman Kürdistan'ın her bilinçli gencinin yaptığı gibi, daha faal olarak devrimci mücadeleye katılmak için bir araç yapmak istediği daha başından anlaşılıyordu. Nitekim girdiği okuldan başlamak üzere, bulunduğu kenti kısa sürede kendisi için bir devrimci çalışma alanı haline getirmesini bildi.

Yaşar arkadaş, kendisinin de yazılı olarak ifade ettiği gibi, durumu iyi olmayan ve Elazığ'da oturan Tunceli'li bir ailenin çocuğuydu. Orta dereceli okullara devam ettiği dönemde aile içindeki huzur ve birlik iyice bozulmuştu. Hem yaşamını ve okumasını kendisinin sağlaması, hem de küçük olan kardeşlerinin ve annesinin yaşamına yardımcı olması gerekiyordu. Bu nedenle, O da, diğer Kürdistanlı gençler gibi, daha küçük yaşlarda çalışmak için, yazları İzmir'lere, İstanbul'lara gitmek zorunda kalmıştı. Yaşamı buralarda öğrenmiş, hayatın zorluklarıyla bu biçimde karşılaşmıştı. Türk sömürgeciliğinin her türlü baskısını daha bu yıllarda açıkça yaşamıştı. Devrimci fikirlerle lise yıllarında tanışmış, devrimci mücadeleye daha etkin katılabilmek için yüksek okullara girmeye çalışmıştı.

Yaşar arkadaş, 1978-79 yıllarında, Diyarbakır'da PKK önderliğindeki devrimci mücadeleye en etkin olarak katılanlardandı. İşe eğitim çalışmalarına katılmakla başladı. Devrimci bilimi kavradıkça kendini daha çok mücadeleye verdi ve gerileyen eski arkadaşlarından böylece ayrıldı. Daha sonra gençlik içinde eğitim grupları örgütlemeye ve onları eğitmeye yöneldi. Bir yandan gençlik içinden bilinçli devrimciler çıkarmaya, öte yandan kendisini sürekli eğitip geliştirmeye çalışıyordu. Öyleki, sürekli okuyor, inceleme ve araştırma yapıyor, iyice kavramadıkça birşeyi hemen kabul etmiyordu: Denilebilir ki bu özelliğiyle Mazlum yoldaşın izleyicilerindendi. Kısa sürede kendini geliştirip arkadaşlarına kabul ettirerek örgütlü faaliyete katıldı. Propaganda ve ajitasyon çalışmasından, silahlı eyleme kadar pratik faaliyetin her alanında kendini kanıtladı. İşçi, memur, esnaf, gençlik, vb. her çeşit kitle içinde çalıştı ve devrimci gruplar oluşturdu. PKK'nin Diyarbakır örgütlenmesi içinde başından itibaren yeraldı ve giderek önemli, ileri sorumluluklar üslendi. Bu dönemde Diyarbakır'da yürütülen devrimci çalışmanın her parçasında Yaşar yoldaşın izi vardı. O, Mazlum Doğan yoldaşla birlikte çalışmış, onun eğitiminden geçmişti. Yoldaş Orhan Aydın gibi bir çok devrimciye arkadaşlık etmişti. Devrimci bilinci, parti ruhunu ve pratik sağlamlığı böyle bir yapı içinde edinmişti. Ve sonuna kadar da bunlara uygun yaşamayı eksiksiz başardı.

Yaşar arkadaş, sömürgecilerce çok sıkı olarak aranmaya başlandığı 1979 sonlarında görevli olarak Diyarbakır'dan ayrılmak zorunda kaldı. Devrimci çalışmasını gittiği yeni alanlarda da aynı anlayışla ve daha da gelişmiş olarak sürdürdü. Faşist Türk sömürgecilerinin PKK'ye, ulusal kurtuluş mücadelemize ve Kürdistan halkına karşı azgın karşı-devrimci savaş yürüttüğü 1981-82 yıllarında Yaşar arkadaşın parti ile bağlantıları koptu. O'nun büyüklüğü, ikinci defa ve esas olarak bu yıllarda ortaya çıktı.

Büyük zorluklar ve acılar içinde yaşadığımız bu dönemde Yaşar arkadaşla ilişki kurma çabalarımız hep başarısızlıkla sonuçlandı. O'nun öldürüldüğü ya da yakalandığı biçiminde çok haberler yayıldı. Fakat ben, bu tür sözlerin hiçbirisine inanmadım. Çünkü ortada bunları kanıtlayan hiçbir şey yoktu. O'nu yeterince tanımayanlar böyle düşünebilir, böyle konuşabilirlerdi; fakat iyi tanıyanlar için böyle bir şey sözkonusu olamazdı. İşte böyle bir inançla ben, bir gün Yaşar arkadaşla karşılaşabilme umudunu hep içimde taşıdım.

1982 sonlarında aldığım yeni görev içinde diğer birçok şeyle birlikte Yaşar gibi eski bir arkadaşla karşılaşabilmenin umut ve heyecanını da içimde taşıyordum.

Yaşar ORGAN

Nitekim görev alanına gider gitmez Yaşar arkadaşla ilişki kurulmuş olduğu haberini aldım. Böylece gizli umutlarım gerçekleşiyordu. Ve O'nunla yeniden karşılaşıyor, birleşiyor, zorlu ve şanlı mücadelenin esas alanına çıkıyorduk.

Yeniden ilk karşılaşmamız 1982'nin son günlerinde oldu. Partisine ve arkadaşlarına kavuşmuş, gözlerinin içi gülüyordu, dünyalar O'nun olmuştu. Hiç duraksamadan devrimci çalışmaya dört elle sarılmıştı. Kendisiyle çeşitli sorunlar üzerine uzun uzun konuştuk. Ayrı kaldığı 1981-82'nin zor günlerinde umut ve inancından hiç bir şey kaybetmemişti, tersine bunları daha gerçekçi ve anlamlı hale getirmişti. Parti ile yeniden ilişki kuracağına olan inancını hiç yitirmemiş, bu doğrultuda her türlü fedakarlığı göstererek sürekli çalışmış, daha örgütlü ve güçlü mücadele için sürekli umutlu olmuştu. Bu zor dönemde ağır kayıplar verilmesine rağmen kendisini ve bir grup arkadaşını korumasını bilmişti. Örgütlerin dağıldığı, ezildiği, bırakalım ülke içinde örgütlü devrimci çalışma yürütmeyi ülke dışında bile bir çok eski devrimcinin kendi devrimci kişiliğini koruyup geliştiremediği, yozluğun, inançsızlığın, devrimci davayı terkedişin en soysuz ve çok sayıda örneklerinin görüldüğü böyle bir dönemde O, halk kitleleriyle bağını hiç koparmamış, koşullara uygun olan örgütlü devrimci çalışmasını sürekli yürütmüş, bilinç ve inancını sürekli geliştirmiş, böylece parti çizgisine, işçi sınıfının ve halkın devrim davasına bağlı kalmayı ve cezaevi direnişçilerinin izinden yürümeyi eksiksiz başarmıştı. Faşist-sömürgeci zulüm altında geçen bu iki yıl içinde O, devrimci mücadeleye katılan kişiliklerin en büyüklerinden olduğunu açıkça göstermişti. Partiye, devrime, işçi sınıfına ve emekçi halka bağlılığını böyle zor koşullarda bir kez daha kanıtlamış, bu bağın değerli bir ifadesi olmuştu.

Yaşar yoldaş anına bağlı kalacağız.

Yaşar arkadaşla 1983 başlarında aylarca birlikte çalışma ve yaşama olanağına böylece kavuşmuştuk. O, parti çizgimizi daha iyi kavramaya, geçmiş mücadele pratiğimizden doğru dersler çıkarmaya, kendisini pratik olarak daha çok geliştirmeye çalışıyor, daha zorlu ve büyük mücadeleye tüm gücüyle hazırlanıyordu. Eski özelliklerinden hiçbir şey kaybetmemiş, tersine onları daha da geliştirmişti; sürekli okuyor, inceliyor, araştırıyor ve arkadaşlarıyla tartışıyordu. O'nun bir an bile boş durduğunu görmek mümkün değildi. Büyük bir coşku ve azimle sürekli çalışıyor, çevresini daha çok çalışmaya sevkediyordu. Belliki O'nun için devrimci yaşam ve mücadeleden daha değerli hiçbir şey yoktu. Doğanın esiri olarak kaldığımız aylar boyunca büyük bir topluluğa devrimci coşku ve azmi en önde yoldaş Yaşar ve arkadaş grubu vermişti. Adeta topluluğumuzu devrimci mücadeleye ve yaşama daha güçlü çeken bir odak olmuşlardı. Daha uzun süreli bir eğitimden geçmiş olmamıza rağmen böylece onlardan çok şeyler öğrenmiştik. Ve onlar, kendilerine özgü çalışma güçleriyle yeniden kendilerini eğitmişler, güçlü görevlere hazırlamışlardı. Böyle bir süreçte Yaşar arkadaş, bilinç, azim, kararlılık ve çalışkanlığıyla arkadaşlarının saygısını kazanmış, öne çıkmayı başarmıştı.

Elbette Yaşar arkadaşın bu durumu örgütlü yapının dikkatinden kaçmadı. O'na, hem kendisini daha çok geliştirebileceği ve hem de yeni devrimciler eğitebileceği sorumlu görevler verildi. Ve zaten böyle bir şeye gerek kalmaksızın O, birçok görevi pratikte omuzlamış yürütüyordu. Hatta biraz daha hazırlandıktan sonra en ileri görevlerin verilmesi uygun görülüyordu.

Yaşar arkadaş, ortamın sertliğinden çekinmeksizin üstlendiği görevleri başarmak için tereddütsüz çalışıyordu. Ve böyle bir çalışma içinde iken bir Haziran sabahı bir anda kaybolup gitti. Bütün arama ve taramalara rağmen bir türlü bulunamadı. Durumuna yorum getirmek mümkün değildi. Hiç kimse kesin bir şey söyleyemiyor, herkes sorunu tekrar beynine gömüyordu. Bu konuda konuşmak isteyen her arkadaş, adeta ezberletilmişcesine şu cümlede birleşiyordu: Yêzdan arkadaşın durumu için kesin bir şey söylenemez, fakat yine de biz tedbirli olalım!

Bu cümleye dayalı olarak aylar geçti, sorun beynimizi sürekli zorlayan bir sorun olmaya devam edip durdu. Ve 7 Ekim sabahı olay aydınlanırken kesin bir şey söyleyememenin haklılığı açıkça ortaya çıktı. Yaşar arkadaşın hızla tepeyi aşarken insanın onun yürüyüşünü beyninde canlandırmaması, bir haftalık yorgunluk taşıyan arkadaşlarına daha iyi şeyler yedirmek ve dinlendirmek için kendi yorgun-

(Devamı 11. sayfada)

(Güney Kürdistan'dan Haberler IV)

İÇ ÇATIŞMALAR YAVAŞLADI!

Güney Kürdistan'da Saddam diktatörlüğüne karşı mücadele yürüten ya da öyle yaptığını söyleyen muhalefet örgütleri arasında pervasız bir silahlı çatışmanın yaz ayları boyunca sürdürüldüğünü sanırız duymayan okur kalmadı. Bu çatışmaların, belli bir cepheleşme içinde tüm Irak muhalefetini içine aldığı, giderek bazı örgütler açısından resmen olmasa bile somut durumun bir gereği olarak Irak-İran savaşının bir uzantısı biçimine dönüştüğü ortada idi. Bu çatışmaların belli bir tarihi geçmişinin olduğunu, mevcut toplumsal yapıdan ve siyasal koşullardan kaynaklandığını duyarlı ve bilinçli herkes biliyor. Bu nedenle, zaman zaman çılgınca hareketlere vardırılan bu çatışmaları biz

olağanüstü bir olay olarak görmedik. Fakat mevcut siyasal ortamda kendilerini de yok edecek kadar hazin tehlikeleri içinde taşıyan bu çatışmaları yürütmede bazı tarafların istekliliğini ve bundan kaynaklanan körlüğünü gördükçe elbette şaşakaldık. Bu anlayışımız doğrultusunda, kış aylarında belli bir gelişme gösteren ve Mayıs başından itibaren ise bir çılgınlık halini alan iç çatışmalar ve bu yönlü çeşitli olaylar üzerinde geniş aralıklarla da olsa okuyucuya haber ve bilgi ulaştırmaya çalıştık. Ve devrimcilerin, doğru politikayı egemen kılmak, özellikle savaşan güçleri bilinçlendirmek ve böylece hiç olmazsa mücadeleye açık zarar veren iç çatışmaları durdurmak için sürekli çaba harcadıklarını bildirdik. Şimdi, doğruların geliştirilmesi konusunda açık birşey ve fazla umut olmasa da belli bir noktaya ulaşılmıştır. Bu noktayı duyurmak ve kısa bir değerlendirme yapmak gerekiyor.

Konuya nereden başlayacağımı bilemiyorum. Ama ben, iç çatışmaların olmayacağını ilk öğrendiğim yerden başlayayım. 6 Ekim günü, iç çatışmalara muhatap olan bir örgütün ileri düzeyde bir sorumlusuyla yaptığım görüşmede, çatışmalar karşısındaki tavrımızı iyi bildiğinden adeta müjde verircesine (belli bir eziklik ve çekingenlik içinde olduğundan başka türlü de ifade edilebilirdi) şunları söyledi: kışa kadar KYB ile silahlı çatışmamız olmayacak, kış koşullarında zaten olamaz, böylece gelecek bahara kadar bu tür çatışmalar durdurulmuş oluyor. Bu haber karşısında elbette hemen şu soruyu sormadan kendimi alamadım: cephe çağrınız olacak mı? Baharla birlikte durumlar ne olacak? Bu sorularım karşısında, adeta bekliyormuşcasına gülümseyerek "bunları bilemediğini" söyledi. Gerçekten de bilemiyordu. Mevcut örgüt yapısı ve çatışmaların ortaya çıkardığı sonuçlar içinde bilmesi mümkün değildi. Çeşitli sorunlar üzerine konuşmamızı sürdürdük. Açıkça gördüğüm şey, kendisine zaman zaman geniş olarak açıklamaya çalıştığım proleter devrimci politikanın, PKK'nin temsil ettiği işçi sınıfı tavrının doğruluğunu şu ya da bu oranda kabul ediyor olmasıydı. Elbette bu durum çalışmalarımızda bizi daha güçlü ve umutlu kıldı.

7 Ekim sabahı yakınımızdaki dağların üzerinde Saddam rejiminin helikopterleri ve uçakları uçmaya başladı. Öğleden sonra hızlanan uçuşlarla bilikte roket ve bomba atışları da başladı. Bunlara karşı peşmergelerin ağır otomatik silahlarla gösterdikleri mukavemetin sesi bize kadar geliyordu. Bu durum akşama kadar devam etti. Atılan roketlerden ikisi bir kilometre uzağımıza, biri de yanıbaşımıza düştü. Aynı durum 8 Ekim günü de sürdü ve kesildi. Öğrendiğimize göre olaylarda bir yolcu arabası tahrip edilmiş, bir yolcu öldürülmüş ve ikisi ağır olmak üzere yedi peşmerge de yaralanmıştı. Peşmergelerin ateşiyle bir helikopter düşürülmüş ve bu nedenle hava saldırısı şimdilik son bulmuştu. Olayın nedenlerini öğrenmeye çalıştık. Bir peşmerge sorumlusu, "iç çatışmalara katılan peşmergelerin, çatışmaların durdurulması sonucunda Saddam rejimine karşı mücadeleyi geliştirmek üzere konumlanmakta olduğunu, bu nedenle daha stratejik alanlara gitmek üzere olay mahalinde çok sayıda yolcu peşmerge müfrezesinin bulunduğunu, rejimin bu durumu engellemek ve peşmergelere darbe vurmak için bu hava saldırılarını düzenlemiş olabileceğini" söyledi. Gerçekten de bu değerlendirme en akla yatkın olanıydı. Ve sanırız iç çatışmaların en çok kime hizmet ettiğini, bu çatışmalardan en çok kimin yararlanmış olduğunu, hiçbir açıklama ve yorum yapmaksızın, bu olaylar ve sözler göstermeye yetiyordu.

9 Ekim günü, I-KDP ile KYB radyoları, iç çatışmaların zararlarını açıklamaya başladılar. Ancak konu üzerinde fazla bir açıklamada bulunmadılar. Yayınlarını birbiri aleyhine doldurulmuş kuru ve basit ajitasyonla sürdürdüler. Anlaşılan aralarındaki mücadeleyi bu biçimde sürdürmek, şimdiye kadar olanları karşıtlarına yükleyerek kitleleri etkilemek ve kazanmak istiyorlardı. Fakat sorunun hiç de böyle basit bir biçimde geçiştirilebilecek bir sorun olmadığı ortada. Herkes ve özellikle de çatışmalara bizzat katılan peşmergeler, şimdiye kadar olanları tartışıyor, birlik, cephe ve mücadele sorunlarına eğiliyor, doğru politikaların ne olması gerektiğini araştırıyor ve bütün bu konularda herşeyden önce kendi örgütlerinden yeterli açıklama ve doğru politika istiyor. Bu durum, örgütleri köklü durum değerlendirmelerine zorluyor ve onların bunu kesin olarak yapması gerekiyor.

Güney Kürdistan'daki iç çatışmaların son yirmi yıllık tarihini ilgili herkes biliyor olmalı. Biz son bir yıllık olayları birkaç cümle ile şöyle özetleyelim. Geçen kış ayları boyunca iç çatışmalar daha çok KYB-IKSP arasında oldu. 1 Mayıs günü KYB'nin, üç örgütün (IKP, IKSP ve PASOK'un) merkezlerine saldırmasıyla birlikte çatışmalar en yüksek boyuta vardı. Böylece amaçlanana ulaşılmış, KYB ile CUD (IKDP, IKP, IKSP ve PASOK) arasında gizliden sürdürülen savaş açığa çıkmıştı. Mevcut koşulların dayattığı devrimci görevleri omuzlayamayan örgütler, hızla bu sahte silaha sarıldılar. Peşmerge iç çatışmalara göre konumlandırıldı. Irak-İran savaşı Kürdistan'a kaydırıldı. Ve bu kamplaşma içinde çatışmalar amaçsız ve hedefsiz eylemlerle sürüp geldi. Açık ki bu çatışmalardan Irak ve İran yönetimleri yararlandı. Yıkılma noktasına gelmiş olan Saddam rejimi belli bir nefes alma olanağı buldu, ve hatta kendisini kısmen de toparladı. İran yönetimi ise, bu durumdan yararlanarak, hem içte ve hem de Saddam rejimi karşısında durumunu epeyce güçlendirdi. Mevcut koşullarda doğru devrimci mücadeleye yönelemeyen örgütler, böylece peşmergeyi oyalama ve hiç olmazsa bir yılı kurtarma olanağı buldu. Elbette peşmerge, istekli olmasa bile yine savaştı, durmadan savaştırıldı, fakat ne peşmerge ciddi bir kazanım sağladı ve ne de kurtuluş mücadelesi olması gerektiği kadar ilerledi. Toplar ve bombalar atıldı, kurşunlar sıkıldı ve çok sayıda kan akıtıldı. Her taraftan yüzlerce savaşçı öldü ve yaralandı. Hatta bu çatışmalara kesin karşı olanlar ve bunun durdurulması için çalışanlar bile şehit düştü. Açık ki bu durumun Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ve Irak devrimine hiçbir yararı olmadı. Ama peşmerge, gerçeği, kurtuluş mücadelesi için doğru politikayı daha iyi kavradı. Kesin olan şu ki, bütün taraflar peşmergeyi istedikleri gibi savaştıramadılar. Peşmerge, böyle bir çatışma yerine Saddam rejiminin üzerine gitmek istedi, iç çatışmalarda açık isteksizlik gösterdi, çatışmalara gitmedi, gidenler savaşmadı ve böylece olayların büyümesini ve daha fazla kan akıtılmasını engelledi. Ve bu durum, iç çatışmaların yavaşlatılmasının önemli bir etkeni oldu.

ŞİMDİKİ DURUM NE GÖSTERİYOR?

Bu başlığı yazdım, ama devam edemedim. Sağımızdaki solumuzdaki tepelere düşen Saddam'ın topları nedeniyle en az iki saat ara vermek zorunda kaldım. Çünkü Saddam rejimi hedef gözetmeksizin her alanı topa tutuyor. İç çatışmaların yavaşlamasından sonra denetimi dışındaki alanlara top ve bomba atışlarını artırmış bulunuyor. Özellikle yemek ve uyku saatlerinde bunu yapıyor. Görülen o ki, bununla peşmergenin moralini kırmayı ve ikmal yollarını işletmemeyi amaçlıyor. Şimdi bunu bizzat kendisi yapmak zorunda kaldı. Ve bir hafta öncesine kadar bu amacı şu ya da bu oranda iç çatışmalar gerçekleştiriyordu.

Şimdi Irak-İran savaşında belli bir denge durumu hüküm sürüyor. Çeşitli alanlardaki zayıflıkları ve üstünlükleriyle taraflar biribirlerini dengeliyorlar. Saddam rejimi böyle bir durumda iken savaşı durdurmaya çalışıyor. İran tarafı mevcut konumundan yararlanarak içte yönetimini güçlendirmek istiyor. Ve zor durumda bulunan her iki taraf da, ne savaşı geliştirebiliyor ve ne de durdurabiliyor. Belli ki bu savaş bir süre daha devam edecek. Ve bu savaşa yakınen bağlı olan Güney Kürdistan'ın bu konumu da sürecek.

Güney Kürdistan üzerine plan kuran en önemli gücün Türk faşizmi olduğunu artık herkes biliyor. Yıllardan beri gizli olan bu gerçek 25 Mayıs saldırısı ile herkesin görebileceği ve anlayabileceği bir açıklık kazandı. Fakat faşist cunta bu saldırı ile amaçladığının onda-birine bile ulaşamadı. Mayıs'tan beri faşist Türk ordusunun Güney Kürdistan'daki operasyonları devam edip geldi. Şimdi bu tür saldırı hareketleri sınır boyunda sürüyor. Yaygın olarak Türk ordusunun kış aylarında özel timlerle saldırı yapmaya hazırlandığı söyleniyor. Bu amaçla havadan keşif faaliyetlerini aralıksız sürdürüyor. Bir Türk keşif uçağı, Eylül ayında yanlışlıkla, yani İran uçağı sanılarak Irak uçaklarınca düşürüldü. Belli ki Türk ordusu, bu tür faaliyetleriyle karadan yapamadığını hava akınlarıyla yapmaya hazırlanıyor. Ve fakat esas olarak o, Irak'a müdahale ve Güney Kürdistan'ı işgal amacının hazırlıklarını yapıyor.

Çok önemli olan bu yıl, bazı örgütlerce esas olarak boşa geçirilmiş olsa da Güney Kürdistan devrimci mücadele için elverişli konumundan fazla birşey kaybetmiş değil. Tersine siyasal ve askeri gelişmeler bu elverişliliği ve önemi daha da artırmış durumda. Belli ki Güney Kürdistan'ın beklenen devrimci rolü oynayabilmesi için, faşist Türk sömürgeciliğine karşı kendi alanında mücadeleyi geliştirmek gerekiyor. Ve devrimciler, tarihi görevlerinin bilincinde olarak, bütün zorluk ve engellere rağmen devrimci çalışmalarını yürütüyorlar.

Ama aynı biçimde Saddam diktatörlüğüne karşı da mücadeleyi geliştirmek ke-

sin bir zorunluluk. Bu doğrultuda peşmerge eylemleri aralıksız sürüyor. Her gün muhalefet örgütlerinin radyoları onlarca peşmerge eylemi sıralıyorlar. Düşürülen helikopterden, yıkılan karakoldan, öldürülen ve esir alınan Saddamcı askerlerden ve ele geçirilen silah ve cephaneden söz ediyorlar. Daha bir hafta önce, peşmergenin artan eylemi ve Saddamcıların vahşi baskıları karşısında gerçeği gören 300 kişilik bir Saddamcı milis müfrezesinin muhalefet içindeki CUD saflarına geçtiği söylendi.

Peşmerge eylemleri aralıksız sürüyor, ama bunlar henüz doğru bir amaçtan, kapsamlı stratejik ve taktik plandan, sağlam, gerçekten halkçı ve ileriyi gören bir örgütlenmeden yoksun bulunuyor. Güney Kürdistan'daki kurtuluş mücadelesinin acil, kapsamlı ve önemli görevleri her zaman olduğundan çok daha fazla olarak bugün dayatmış durumda. Herşeyden önce mücadelenin amaçlarının doğru belirlenmesi, Kürdistan bağımsızlık, demokrasi ve birlik hedeflerine ulaşılması gerekiyor. Bu amaçlar uğruna Güney Kürdistan'da yürütülen mücadelenin Kürdistan bütünlüğü içindeki yerinin ve Irak devrimiyle ilişkilerinin doğru tesbit edilmesi gerekiyor. İçerde mücadelenin halk kitlelerine dayandırılması, bölgesel ve uluslararası müttefiklerinin doğru belirlenmesi ve sağlam ilişki kurma çalışmalarının aralıksız yürütülmesi gerekiyor. Birlik ve mücadele anlayışı içinde, halkın ulusal kurtuluş cephesinin yaratılması, doğru mücadele taktiklerinin uygulanması, Saddam diktatörlüğüne karşı mücadele ve her çeşit örgütlenmenin sağlam biçimlerde geliştirilmesi, bütün bunlar için hiç zaman geçirilmeksizin planlı ve usanmaz bir çalışmanın yürütülmesi kesin bir zorunluluk halini almış bulunuyor. Elbette

bütün bunlar, esas olarak doğru bir örgütsel önderliği gerekli kılıyor. Açık ki mevcut örgütler bu rolü oynayamıyorlar, öyle bir konuma ulaşabilmek için kendilerini temelli bir yenilenmeye uğratmaları gerekiyor. Onların program amaçları bugünkü gelişmelerin ve mücadelenin çok gerisinde kalıyor, içerde ve dışarda uyguladıkları ilişki mantıkları doğru ve güvenilir olmaktan uzak bulunuyor. Stratejik ve taktik anlayışları mücadeleyi geliştirmeye, ileri götürmeye yetmiyor. Onlar, bu yapılanışları çerçevesinde, ittifak ve cephenin en çok gerekli olduğu bir dönemde, ağır baskısını yaşadığımız bu sert ortamda mücadeleyi içinden yıkmak demek olan iç çatışmaların kaosuna sürüklenmekten kendilerini uzak tutamadılar. Bugün iç çatışmaların durdurulması yolunda, sağlam olmasa da belli bir noktaya ulaşılmış bulunuyor. Fakat bu noktanın doğru ve sağlam gelişmenin bir başlangıcı haline getirilmesi konusunda çok haklı olarak herkes açık endişeler taşıyor. Örgütlerin kendilerini temelli yenilemeleri gerekiyor, eğer bu yapılmazsa, mevcut örgütler eski anlayış ve yapılanışlarını sürdürürlerse, ulaşılan noktanın çok sunî, geçici olacağı ve tekrar eski durumlara düşülebileceği kesin gibi görünüyor.

Evet, varılan bu noktada örgütler durumları değerlendiriyorlar. Kendileri bunu istemeseler bile, belli ki açık olarak buna zorlandılar. Aynı zorunluluk değerlendirmelerin programdan taktiklere kadar her alanda yapılması sorununda da ortaya çıkmış durumda. Sonuçların ve gelişmelerin nasıl olacağını önümüzdeki dönemde göreceğiz. Ancak biz, burada, örgütlerin bunu adım adım başaracağı hususundaki dileğimizi ve eğer bu yapılmazsa devrimci mücadelede doğrunun bütün yanlışları ve olumsuzları temizleyerek kendi yolunu açacağı, mevcut koşulların bunu açıkça dayatmış bulunduğu konusundaki görüşümüzü belirtmekle yetiniyoruz.

Sonuç olarak, biz, böyle bir yazı dizisi ile, gücümüz yettiği oranda, Türkiye ve Kuzey-Batı Kürdistan kamuoyunu, okuru, kendilerini yakından ilgilendiren ve fakat hiç de doğru ve yeterli bilgiye sahip olmadıkları Güney Kürdistan'daki gelişmeler konusunda böylece bilgilendirmeye çalıştık. Hem de bunu, faşist Türk sömürgecilerinin açık silahlı saldırı ortamında, Türk faşizmine karşı mücadele yürüttüklerini söyleyen ve fakat bırakalım faşizme en güçlü darbenin vurulacağı alana mücadele gücü göndermeyi, böylesilerin her ay sayfalar dolusu lafebeliği yaptıkları gazete ve dergilerine doğru ve gerçekçi bilgiler ulaştırmak için bir tek muhabir bile göndermedikleri koşullarda yaptık. Şimdi, sağlam olmasa bile, belli bir noktaya ulaşılmış bulunuyor. Biz, böyle bir noktada, bundan sonraki gelişmeleri başka biçimlerde ele almaya çalışacağımızı burada duyuruyor ve mücadelenin doğru hedeflerini göstermesi bakımından sözlerimizi şu sloganla noktalıyoruz:

Yaşasın Kürdistan Bağımsızlık, Demokrasi, Özgürlük ve Birlik Mücadelesi!

18 Ekim 1983
A.C.

Edip Solmaz'ı Mücadelemizle Selamlıyoruz . . .

(Baştarafı 17. sayfada)

tarafından coşkuyla benimsenişinin örnekleridir. Bu anlamda mücadelemiz açısından taşıdığı anlam tartışılmazdır.

Geçmiş pratik mücadelesi içinde PKK, halkla bağların kurulmasında köprü olabilecek her türlü olanaktan yararlanmaya çalışmıştır. Buna rağmen, daha fazlasının da yapılabileceğini belirtmiş, ama, bunları ele alış biçimi hiçbir zaman bu "mevzilere" büyük umutlar bağlama tarzında olmamıştır. Aksine bu tür mücadele yöntemlerini ülke gerçekliğinden kopuk, halka tek biçim olarak dayatan ve bunlar içinde kümelenerek yaşamaya çalışan çevre ve güçlere karşı mücadeleyi de vazgeçilmez görmüş, kitlelerin ufkunu kararacak her türlü geri ve reformist eğilim karşısında militanca durmuştur.

Kürdistan'ın açık bir savaş alanı haline getirildiği ve halkın nefes almasının bile sömürgeci zor altında önlenmeye çalışıldığı bugünkü koşullarda ise, reformist eğilimlerin yaşama olanakları tümüyle tükenmiş ve kitleler içinde devrimci kurtuluş hareketine olan güven ve inanç daha da büyümüştür.

Kürdistan halkı, geleceğin ancak militan bir direnişle yaratılabileceğinin bilincindedir. PKK militan direnişi içerisinde, nasıl ki geçmişte en küçük olanakları bile mücadeleyi örgütleme doğrultusunda değerlendirmiş ise, önümüzdeki zor mücadele yıllarında da ağır baskı koşulları altında da olsa kitlelere ulaşabilecek en kıt olanakları bile devrimin hizmetine sunmayı bilecektir.

Adı Batman'la anılacak ve sonsuza dek Kürdistan emekçi kitlelerinin yüreğini süsleyecek olan Edip SOLMAZ yoldaşı, ölümünün 4. yıldönümünde anısına layık olma mücadelesi vererek anıyor ve bize devrettiği bayrağı tüm inancımız, kararlılığımız ve geleceğe duyduğumuz umutla yükseltiyoruz.

*** Kahrolsun Sömürgecilik ve Yerli Gericilik!**
*** Edip Yoldaşın Anısı Ölümsüzdür!**
*** Yaşasın Bağımsızlık Mücadelemiz!**

BATMAN'dan
bir Serxwebûn taraftarı.

Bir Devrimcinin Ardından . . .

(Baştarafı 9. sayfada)

luğuna ve uykusuzluğuna aldırmaksızın sabahın erken saatinde adeta koştururcasına yürürken içinde taşıdığı hissi, partiye ve yoldaşlarına bağlılık ve hizmet etme yüce duygusunu çürümüş bedenine bakarken insanın hissetmemesi mümkün değildi. Herşey on dakika içinde olmuş, adeta ölümün üzerine yürünmüştü. Açıkça söylemek gerekir ki, böyle bir ölüm, sağlamlılığı, dayanıklılığı ve ataklığıyla ancak hepimizden sonra onun hakkıydı.

Elbette bu olayın devrimciler açısından son derece öğretici özellikleri vardır. Diğer birçok olay gibi, bu da, mücadele ortamımızın ve koşullarımızın ne kadar sert ve yakıcı olduğunu açıkça gösterir. Böyle bir ortamda hareket eden devrimcilerin her türlü zorlukla mücadele etmeleri gerektiğini, bir an için olsa bile dikkati, tedbiri, uyanıklığı elden bırakmamalarının kesin zorunluluğunu ortaya koyar. Yaşamda, çalışmada, harekette ve mücadelede kurallı davranmalarını zorunlu kılar.

Yaşar arkadaş, Kürdistan koşullarının istediği devrimci militanlığa ulaşma yolunda en önde yürüyenlerdendi. Böyle bir militanlığın gerekli kıldığı ideolojik, politik kavrayışa ulaşmak ve pratik uygulama gücüne kavuşmak için tereddütsüz ve engelsiz çalışanlardandı. Ama Yaşar arkadaşın açıkça temsil etme durumunda olduğu özellikleri de vardı. O, tembelliğe, duraksamaya, inançsızlığa, gevşekliğe düşmandı. Bütün devrimci yaşamı boyunca ve özellikle de partiden ilişkisiz ve en zor koşullarda yürüttüğü iki yıllık devrimci mücadele süreci içinde, partiye, devrime ve halka bağlılığın ve yüksek inancın, her koşul altında devrimci mücadeleyi yürütebilme ve dayanma güç ve anlayışının, uzun süreli mücadele için devrimci sabırlılığın, yoldaşça ilişki ve bağlılığın, devrimci azim, coşku ve çalışkanlığın açık temsilcisi olmuştu. O'nu boş ya da çalışmada isteksiz görmek mümkün değildi. Partiden en az destek gören arkadaşlardan olmasına rağmen, partiye sorun ve engel çıkarmaya karşı öfkeyle doluydu. Devrimci mücadelede tereddütsüz ve engelsiz olduğunu birlikte çalıştığımız dönemde açıkça göstermişti. O, çevresi için azim, coşku ve fedakarlık, yıkılmaz bir güven kaynağıydı!...

Açık ki, böyle bir insanın ardından ne söylense azdır. Partimiz değerli bir militanını kaybetmiş, biz güç aldığımız bir çalışma arkadaşını yitirmiş bulunuyoruz. Yaşar arkadaşla birlikte yapmayı düşündüğümüz devrimci çalışmaya böylece ulaşamamış durumdayız. Şimdi bu çalışmayı yapmak ve O'nun yerine de çalışmak bizim için yüklenmiş bir borç oluyor. Tüm devrimci arkadaşların önünde O'nun kendisi için borç olarak bildiği devrimci görevler, yerine getirilmesi gereken ödevler olarak duruyor. Ve biz, çokça verilmiş olan şu sözü, bir kez daha O'nun anısı önünde yinelemeyi gerekli görüyoruz:

*** Anısı Bizimle Hep Taze Kalacak, Yaşar Organ Yoldaş Kürdistan Proletaryasının ve Halkının Kurtuluş Mücadelesinde Sürekli Yaşayacaktır!**

*** PKK Partizanları Ölümsüzdür!**

*** Yaşasın PKK Direniş Ruhu ve Yaşasın Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesi!**

17 Ekim 1983
Sîyamet

ORTADOĞU BU GERGİNLİĞİ DAHA FAZLA KALDIRABİLİR Mİ?

ORTADOĞU'DAKİ SON SİYASAL GELİŞMELER ve ARTAN GERGİNLİK

(Lübnan Mektubu)

Yeryüzünün en ucak odaklarından biri olan Ortadoğu, içinde bulunduğumuz aylarda yine hareketli ve gergin bir dönemini yaşamaktadır. Karayipler, Afrika ve Uzakdoğu'da baş gösteren ciddi gerginlik ve patlamalara rağmen Ortadoğu yine gerek yoğun diplomatik girişimlere sahne olması ve gerekse şiddetli çatışmalarıyla tüm dikkatleri üzerine toplamış bulunmaktadır.

Daha önce Serxwebûn gazetesinde yayınlanan ve broşür olarak da basılan Ortadoğu ile ilgili kapsamlı görüş ve değerlendirmeler, bölgemizdeki çelişki ve çatışmaların kaynağı, niteliği günümüzdeki durumu ve muhtemel sonuçları dezenlenme tahlil evresinde yeterince ortaya konulmuştur. Ama dikkat çekmek istediğimiz husus Lübnan sahnesindeki çelişki ve çatışmaların yüzeysel görüntülerine takılmamamızın bu alandaki sosyal ve ulusal mücadelelerin kavranmak için olduğu kadar, emperyalizmin de bölge üzerindeki plan ve uygulamalarını kavramak açısından zorunluluğudur.

Emperyalistler Lübnan'da ne yapmaktadırlar? Hatırlanacağı üzere ABD başkanı Reagan Lübnan için "istahlı" tanımlamasında bulunmuştu. Gelişmeler göstermiştir ki Reagan bu batakhığı kurtarmak isterken her geçen gün içinde boğulma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Bir eyalet durumundaki İsrail varlığını uygulattığı işgal ve saldırılar, kısmi başarılar elde etmiş de olsa ABD'nin istediği sonuçları yaratamamıştır. Bu gelişme ABD'yi kendi politikasını gözden geçirmek zorunda bırakmıştır. ABD Ortadoğu'da mutlak denetimi sağlayamadığı ortamda zamanla izleyeceği stratejik ağırlık merkezini kaybetmektedir. Zaten sovyet "barış gücünün" temel işlevi de bu yıldırmeyi başarmaktır.

Emperyalistler ve bölgedeki dayanakları açısından uygun çabalarının zirveye ulaşmalarını, ilerici devrimci güçlerin içinde bulundukları çıkmazlara da kısaca değinmek gerekir. Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir ki, emperyalizmin karşı-devrimci çabaları karşısında Lübnan ilerici hareketi gerek objektif ve gerekse subjektif nedenlerle ciddi zayıf kalmaktadır. Her ne kadar Filistin Devrimci Hareketi, Lübnan Vatan Hareketi ve Suriye yönetiminden oluşan direnme cephesi kısmi bir tutum sergilemekteyse de dengeyi emperyalizmin aleyhine bozacak konumda değildir.

İsrail'in Haziran 1982 saldırısı ve ardından Lübnan'ı işgaliyle ağır bir darbe yiyen Filistin direniş hareketi çekildiği alanlarda tutunma ve Güney Lübnan'a geri dönmenin çabaları içindedir. Geçmişte Lübnan Vatan Hareketine karşı izlediği tutum nedeniyle Filistin Kurtuluş Örgütü günümüzde bu alanda ciddi sonuçlar yaratacak bir mücadele geliştirememektedir. Oysa diğer tüm alanlarda yaşadıları gibi esas ilişkilerini Lübnan devletiyle kurmak yerine Lübnan Vatan Hareketini güçlendirerek ülkedeki alternatif hale getirseydi bugün aldıkları darbeler bu kadar ağır olmayacak, bu alandaki mevzilerini koruyup daha da güçlendirmeleri mümkün olabilecekti.

Günümüzde Filistin hareketine ilişkin tartışmalar bunların çok ötesinde kendi iç sorunları üzerinde odaklaşmış ve bu sorunların çözümü, Filistin hareketinin geleceğini belirleyen bir önem kazanmış bulunmaktadır.

Suriye ise, geçmişe göre daha aktif ve direngen bir yönelim içindedir. Ancak büyük zorluklarla karşı karşıya olduğu da tartışmaya götürmez bir gerçektir. Çok yönlü tazyikler karşısında sıkışmakta, yalnızlık gösterdiği gözlemlenmekte birlikte temkinli bir politika izlediği de açıktır. Suriye'nin Lübnan sahasındaki direnişi salt Lübnan'daki konumdan kaynaklanmamaktadır. Golan tepelerinin İsrail tarafından ilhakı, Filistin sorunu vb. nedenler Suriye'nin ABD ve İsrail'e karşı direngen bir tutum içerisinde girmesine yol açmaktadır. Emperyalist ve gerici güçlerin yoğun baskı ve saldırılarına ve hatta tüm bu güçlerin sürekli savaş tehditlerine karşı yoğun bir hazırlık içerisindedir. Suriye'nin seferberlik ilan etmesi, ordusunun sürekli alarmda olması ve yoğun istihbarat faaliyetleri bu saldırılara karşı direnceği imajını vermektedir. Suriye'nin takındığı bu kararlı tutumda Sovyetler Birliği'nden aldığı destek ve muhtemelen sovyetin işbirliği anlaşmalarının büyük rol oynadığı açıktır.

ABD'nin Suriye üzerindeki baskılarının en önemlilerinden biri de son Lübnan ve Filistin hareketlerinden ilerici etmek, aralarındaki birliği bozulamaktır.

ABD Kongresinin aldığı kararlardan biri de Suriye'ye yapılması düşünülen 125 milyon dolar yardım kredisinin dondurulmuş olmuştur. Suriye problemini kökü bitinde çözmeyi, yani bu ülkenin ilerici konumunun tasfiyesini ne İsrail, Türkiye ve Ürdün üçgeni içinde gerçekleştirmeyi planlamaktadır.

LÜBNAN'DA NELER OLUYOR?

Ortadoğu'nun diğer alanlarında olduğu gibi Lübnan'da da tarihsel ve güncel etnik ve toplumsal çelişkiler vardır. Bu problemlerin sadece dini ayrılıklardan kaynaklanan Hıristiyan-müslüman veya mezhepçi-dürzi çatışmalar olarak ele alınması oldukça yetersiz ve yanlış bir yaklaşım olur. Bu çelişkilerin tarihsel kökenleri incelenecek bu yazının konusu değildir. Ve bu zaten daha önce sürüm ettiğimiz yazıda yeterince ortaya konulmuştur. Ama dikkat çekmek istediğimiz husus Lübnan sahasındaki çelişki ve çatışmaların yüzeysel görüntülerine takılmamanın bu alandaki sosyal ve ulusal mücadelelerin kavranmak için olduğu kadar, emperyalizmin de bölge üzerindeki plan ve uygulamalarını kavramak açısından zorunluluğudur.

Emperyalistler Lübnan'da ne yapmaktadırlar? Hatırlanacağı üzere ABD başkanı Reagan Lübnan için "batahlı" tanımlamasında bulunmuştu. Gelişmeler göstermiştir ki Reagan bu batakhığı kurtarmak isterken her geçen gün içinde boğulma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Bir eyalet durumundaki İsrail varlığını uygulattığı işgal ve saldırılar, kısmi başarılar elde etmiş de olsa ABD'nin istediği sonuçları yaratamamıştır. Bu gelişme ABD'yi kendi politikasını gözden geçirmek zorunda bırakmıştır. ABD Ortadoğu'da mutlak denetimi sağlayamadığı ortamda zamanla izleyeceği stratejik ağırlık merkezini kaybetmektedir. Zaten sovyet "barış gücünün" temel işlevi de bu yıldırmeyi başarmaktır.

Emperyalistler ve bölgedeki dayanakları açısından uygun çabalarının zirveye ulaşmalarını, ilerici devrimci güçlerin içinde bulundukları çıkmazlara da kısaca değinmek gerekir. Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir ki, emperyalizmin karşı-devrimci çabaları karşısında Lübnan ilerici hareketi gerek objektif ve gerekse subjektif nedenlerle ciddi zayıf kalmaktadır. Her ne kadar Filistin Devrimci Hareketi, Lübnan Vatan Hareketi ve Suriye yönetiminden oluşan direnme cephesi kısmi bir tutum sergilemekteyse de dengeyi emperyalizmin aleyhine bozacak konumda değildir.

İsrail'in Haziran 1982 saldırısı ve ardından Lübnan'ı işgaliyle ağır bir darbe yiyen Filistin direniş hareketi çekildiği alanlarda tutunma ve Güney Lübnan'a geri dönmenin çabaları içindedir. Geçmişte Lübnan Vatan Hareketine karşı izlediği tutum nedeniyle Filistin Kurtuluş Örgütü günümüzde bu alanda ciddi sonuçlar yaratacak bir mücadele geliştirememektedir. Oysa diğer tüm alanlarda yaşadıları gibi esas ilişkilerini Lübnan devletiyle kurmak yerine Lübnan Vatan Hareketini güçlendirerek ülkedeki alternatif hale getirseydi bugün aldıkları darbeler bu kadar ağır olmayacak, bu alandaki mevzilerini koruyup daha da güçlendirmeleri mümkün olabilecekti.

Günümüzde Filistin hareketine ilişkin tartışmalar bunların çok ötesinde kendi iç sorunları üzerinde odaklaşmış ve bu sorunların çözümü, Filistin hareketinin geleceğini belirleyen bir önem kazanmış bulunmaktadır.

Suriye ise, geçmişe göre daha aktif ve direngen bir yönelim içindedir. Ancak büyük zorluklarla karşı karşıya olduğu da tartışmaya götürmez bir gerçektir. Çok yönlü tazyikler karşısında sıkışmakta, yalnızlık gösterdiği gözlemlenmekte birlikte temkinli bir politika izlediği de açıktır. Suriye'nin Lübnan sahasındaki direnişi salt Lübnan'daki konumdan kaynaklanmamaktadır. Golan tepelerinin İsrail tarafından ilhakı, Filistin sorunu vb. nedenler Suriye'nin ABD ve İsrail'e karşı direngen bir tutum içerisinde girmesine yol açmaktadır. Emperyalist ve gerici güçlerin yoğun baskı ve saldırılarına ve hatta tüm bu güçlerin sürekli savaş tehditlerine karşı yoğun bir hazırlık içerisindedir. Suriye'nin seferberlik ilan etmesi, ordusunun sürekli alarmda olması ve yoğun istihbarat faaliyetleri bu saldırılara karşı direnceği imajını vermektedir. Suriye'nin takındığı bu kararlı tutumda Sovyetler Birliği'nden aldığı destek ve muhtemelen sovyetin işbirliği anlaşmalarının büyük rol oynadığı açıktır.

ABD'nin Suriye üzerindeki baskılarının en önemlilerinden biri de son Lübnan ve Filistin hareketlerinden ilerici etmek, aralarındaki birliği bozulamaktır.

ABD Kongresinin aldığı kararlardan biri de Suriye'ye yapılması düşünülen 125 milyon dolar yardım kredisinin dondurulmuş olmuştur. Suriye problemini kökü bitinde çözmeyi, yani bu ülkenin ilerici konumunun tasfiyesini ne İsrail, Türkiye ve Ürdün üçgeni içinde gerçekleştirmeyi planlamaktadır.

ORTADOĞU BÖLGESEL BİR SAVAŞI MI YAŞIYOR?

Bölgenin mevcut tablosunu bakıldığında insanın böylesi bir sonuca kendi kendisine soramayası olanaksız.

Ardında Ortadoğu'nun ilan edilmemiş, bölgesel bir savaşını yaşadığı söylenebilir. Hergün yüzlerce insanın yaşamını yitirdiği, yine çatışmalar, irak-iran savaşının vardığı boyut, Lübnan sahasındaki çatışmaların tırmanışı bu gerçeği doğrulamaktadır. Bu henüz kesin çözümleri içeren nihai bir hesaplaşma değil, ama sorunun bulunduğu doğru gittiği de açık. Zaten bölgedeki mevcut çelişkiler bunu kaçınılmaz kılmaktadır. Nihai hesaplaşma Sovyetsini dayatmasına rağmen bölgenin ancak alanlarındaki küçük-burjuva önderliklerin yerini büyük burjuva önderliklerin ve hemen hareketin gerçekleşmesi durumunda mümkün olabilecektir. Bu amacına gerçekleştirmede biri Lübnan ve Filistin sorunu, diğeri ise İran-Irak savaşı olmak üzere iki temel yorunu ve bunların kendi bünyesinde oluşturduğu bölgesel ve uluslararası ilişkiler ağı büyük önem taşımaktadır.

Emperyalistler ve bölgedeki dayanakları açısından uygun çabalarının zirveye ulaşmalarını, ilerici devrimci güçlerin içinde bulundukları çıkmazlara da kısaca değinmek gerekir. Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir ki, emperyalizmin karşı-devrimci çabaları karşısında Lübnan ilerici hareketi gerek objektif ve gerekse subjektif nedenlerle ciddi zayıf kalmaktadır. Her ne kadar Filistin Devrimci Hareketi, Lübnan Vatan Hareketi ve Suriye yönetiminden oluşan direnme cephesi kısmi bir tutum sergilemekteyse de dengeyi emperyalizmin aleyhine bozacak konumda değildir.

İsrail'in Haziran 1982 saldırısı ve ardından Lübnan'ı işgaliyle ağır bir darbe yiyen Filistin direniş hareketi çekildiği alanlarda tutunma ve Güney Lübnan'a geri dönmenin çabaları içindedir. Geçmişte Lübnan Vatan Hareketine karşı izlediği tutum nedeniyle Filistin Kurtuluş Örgütü günümüzde bu alanda ciddi sonuçlar yaratacak bir mücadele geliştirememektedir. Oysa diğer tüm alanlarda yaşadıları gibi esas ilişkilerini Lübnan devletiyle kurmak yerine Lübnan Vatan Hareketini güçlendirerek ülkedeki alternatif hale getirseydi bugün aldıkları darbeler bu kadar ağır olmayacak, bu alandaki mevzilerini koruyup daha da güçlendirmeleri mümkün olabilecekti.

Günümüzde Filistin hareketine ilişkin tartışmalar bunların çok ötesinde kendi iç sorunları üzerinde odaklaşmış ve bu sorunların çözümü, Filistin hareketinin geleceğini belirleyen bir önem kazanmış bulunmaktadır.

Suriye ise, geçmişe göre daha aktif ve direngen bir yönelim içindedir. Ancak büyük zorluklarla karşı karşıya olduğu da tartışmaya götürmez bir gerçektir. Çok yönlü tazyikler karşısında sıkışmakta, yalnızlık gösterdiği gözlemlenmekte birlikte temkinli bir politika izlediği de açıktır. Suriye'nin Lübnan sahasındaki direnişi salt Lübnan'daki konumdan kaynaklanmamaktadır. Golan tepelerinin İsrail tarafından ilhakı, Filistin sorunu vb. nedenler Suriye'nin ABD ve İsrail'e karşı direngen bir tutum içerisinde girmesine yol açmaktadır. Emperyalist ve gerici güçlerin yoğun baskı ve saldırılarına ve hatta tüm bu güçlerin sürekli savaş tehditlerine karşı yoğun bir hazırlık içerisindedir. Suriye'nin seferberlik ilan etmesi, ordusunun sürekli alarmda olması ve yoğun istihbarat faaliyetleri bu saldırılara karşı direnceği imajını vermektedir. Suriye'nin takındığı bu kararlı tutumda Sovyetler Birliği'nden aldığı destek ve muhtemelen sovyetin işbirliği anlaşmalarının büyük rol oynadığı açıktır.

ABD'nin Suriye üzerindeki baskılarının en önemlilerinden biri de son Lübnan ve Filistin hareketlerinden ilerici etmek, aralarındaki birliği bozulamaktır.

ABD Kongresinin aldığı kararlardan biri de Suriye'ye yapılması düşünülen 125 milyon dolar yardım kredisinin dondurulmuş olmuştur. Suriye problemini kökü bitinde çözmeyi, yani bu ülkenin ilerici konumunun tasfiyesini ne İsrail, Türkiye ve Ürdün üçgeni içinde gerçekleştirmeyi planlamaktadır.

Ancak emperyalizm ve özellikle de ABD, dengeyi lehlerine değiştirmek amacıyla her alanda bir saldırı için yoğun çaba sarfetmektedir. Böylelikle emperyalizm bölgeyi sosyalist ülkeler, ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerine karşı ve bu temelde bölge ve dünya çapındaki denetimi kendi lehine çevirmeyi tümüyle askeri ilkelere "nihai" silahlar da dahil- ortaya bir alan haline getirmeyi amaçlamaktadır. Bu amacını gerçekleştirmede biri Lübnan ve Filistin sorunu, diğeri ise İran-Irak savaşı olmak üzere iki temel yorunu ve bunların kendi bünyesinde oluşturduğu bölgesel ve uluslararası ilişkiler ağı büyük önem taşımaktadır.

Görünen odur ki gerek emperyalistler ve gerekse siyonist İsrail, Lübnan halkını terörle sindirmek istiyor. Emperyalistler ve İsrail, caydırıcılık yöntemine başvurmaktadırlar. Daha çok gözdağı vererek Lübnan'da korku ve panik yaratmak suretiyle Emin Cemayel yönetimini etkili kılmak istemektedirler. Zaten sovyet "barış gücünün" temel işlevi de bu yıldırmeyi başarmaktır.

Emperyalistler ve bölgedeki dayanakları açısından uygun çabalarının zirveye ulaşmalarını, ilerici devrimci güçlerin içinde bulundukları çıkmazlara da kısaca değinmek gerekir. Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir ki, emperyalizmin karşı-devrimci çabaları karşısında Lübnan ilerici hareketi gerek objektif ve gerekse subjektif nedenlerle ciddi zayıf kalmaktadır. Her ne kadar Filistin Devrimci Hareketi, Lübnan Vatan Hareketi ve Suriye yönetiminden oluşan direnme cephesi kısmi bir tutum sergilemekteyse de dengeyi emperyalizmin aleyhine bozacak konumda değildir.

İsrail'in Haziran 1982 saldırısı ve ardından Lübnan'ı işgaliyle ağır bir darbe yiyen Filistin direniş hareketi çekildiği alanlarda tutunma ve Güney Lübnan'a geri dönmenin çabaları içindedir. Geçmişte Lübnan Vatan Hareketine karşı izlediği tutum nedeniyle Filistin Kurtuluş Örgütü günümüzde bu alanda ciddi sonuçlar yaratacak bir mücadele geliştirememektedir. Oysa diğer tüm alanlarda yaşadıları gibi esas ilişkilerini Lübnan devletiyle kurmak yerine Lübnan Vatan Hareketini güçlendirerek ülkedeki alternatif hale getirseydi bugün aldıkları darbeler bu kadar ağır olmayacak, bu alandaki mevzilerini koruyup daha da güçlendirmeleri mümkün olabilecekti.

Günümüzde Filistin hareketine ilişkin tartışmalar bunların çok ötesinde kendi iç sorunları üzerinde odaklaşmış ve bu sorunların çözümü, Filistin hareketinin geleceğini belirleyen bir önem kazanmış bulunmaktadır.

Suriye ise, geçmişe göre daha aktif ve direngen bir yönelim içindedir. Ancak büyük zorluklarla karşı karşıya olduğu da tartışmaya götürmez bir gerçektir. Çok yönlü tazyikler karşısında sıkışmakta, yalnızlık gösterdiği gözlemlenmekte birlikte temkinli bir politika izlediği de açıktır. Suriye'nin Lübnan sahasındaki direnişi salt Lübnan'daki konumdan kaynaklanmamaktadır. Golan tepelerinin İsrail tarafından ilhakı, Filistin sorunu vb. nedenler Suriye'nin ABD ve İsrail'e karşı direngen bir tutum içerisinde girmesine yol açmaktadır. Emperyalist ve gerici güçlerin yoğun baskı ve saldırılarına ve hatta tüm bu güçlerin sürekli savaş tehditlerine karşı yoğun bir hazırlık içerisindedir. Suriye'nin seferberlik ilan etmesi, ordusunun sürekli alarmda olması ve yoğun istihbarat faaliyetleri bu saldırılara karşı direnceği imajını vermektedir. Suriye'nin takındığı bu kararlı tutumda Sovyetler Birliği'nden aldığı destek ve muhtemelen sovyetin işbirliği anlaşmalarının büyük rol oynadığı açıktır.

ABD'nin Suriye üzerindeki baskılarının en önemlilerinden biri de son Lübnan ve Filistin hareketlerinden ilerici etmek, aralarındaki birliği bozulamaktır.

ABD Kongresinin aldığı kararlardan biri de Suriye'ye yapılması düşünülen 125 milyon dolar yardım kredisinin dondurulmuş olmuştur. Suriye problemini kökü bitinde çözmeyi, yani bu ülkenin ilerici konumunun tasfiyesini ne İsrail, Türkiye ve Ürdün üçgeni içinde gerçekleştirmeyi planlamaktadır.

KUKLA YÖNETİME KARŞI KONULAN EYLEMLER VE GERGİNLEŞEN ORTAMDA BARIŞ ÇABALARI

Lübnan içten içe tutuşan bir volkan gibidir. Taraflar arasında gerginlik had safhada bulunmakta, hergün yüzlerce insan yaşamını kaybetmekte veya yaralanmaktadır. Devrimci güçler, bu ortamda eylemleri daha çok nitelik ve sabotajlar biçiminde kısmakta, işgal ordularını yıpratmayı amaçlayan bu tür eylemler dünya çapında büyük yankılara yol açmaktadır.

Basın ucun sore ögilendiren bu eylemlerin en etkilisi 24 Ekim 1983'de Lübnan'daki ABD ve Fransız askeri karargâhlarına karşı gerçekleştirildi. Yine 4 Kasım günü TNT yüklü bir araç Lübnan'ın Sur kentindeki İsrail tutkibat karargâhında patladı. Bu üç eylemde de ABD, Fransız ve İsrail komutan ve askerlerinden 300'e yakını öldü ve yüzlercesi yaralandı. Bu lethar eylemlerinin sorumluluğunu ŞİİAMEL Hareketi üstlendi. Kuşkusuz bu eylemler, işgalci güçlere indirilen ağır birer darbe niteliğindeydi. Aynı zamanda Lübnan'daki sorunu çözüm sağlamak amacıyla Cenevre'de toplanan ulusal uzlaşma komitesinin toplantısını günlerce ve sonrasına denk düşmüştü.

Daha sonra Lübnan halkını teröre ve tedirmeyi amaçlayan emperyalistler ve siyonistler bu eylemleri kardeşkanı bırakmayacaklarını ve "müslümeye" geçeceklerini peşpeşe belirtiler. Bu eylemlere ilk müslüme kendilerine yönelik eylemin gerçekleştiği gün İsrail'den gelti. İsrail hava kuvvetlerine bağlı savaş uçakları Sof dağlarındaki Filistin kamplarına yoğun bir saldırı düzenlediler. Daha sonra 16 ve 17 Kasım tarihlerinde sırasıyla İsrail ve Fransız savaş uçakları eylemlerinin sorumluluğunu üstlenen AMEL Hareketinin Baalbek ve Baalbek'e 25 km uzaklıktaki Centr kasabasındaki kamplarını saatlerce bombaladı. Bu saldırılarda 100 civarında gerillanın öldüğü ve bir o kadarının da yaralanduğı çeşitli açıklamalarda yer almaktaydı. Sale Franszı uçaklarının saldırısında toplam 40 sivil 100'ün üzerinde yaralı vardı.

Lübnan ilerileri de aynı gün İsrail kuvvetlerine yönelik bir eylem daha gerçekleştirdi. Sonuç 2 ölü, 6 yaralı.

Lübnan ilerileri de aynı gün İsrail kuvvetlerine yönelik bir eylem daha gerçekleştirdi. Sonuç 2 ölü, 6 yaralı. Bu karşı müslümeler çok daha geniş güçleri kapsayarak devam edecektir. Kısacası bu eylemler durmayacak ve bu yeni saldırı türüne sık sık başvuracaklardır.

Burada dikkat çekilmesi gereken bir diğer husus da ABD emperyalistinin Çad örneğinde görüldüğü gibi Avrupa emperyalistlerini özellikle de Fransa'yı devreye sokmakta olduğu gerçeğidir.

Ancak emperyalist ve siyonistlerin gerçekleştirdikleri bu ortak saldırılar Lübnan sorununa çözümlerek bir yana daha da karmaşıklaştıracaktır. Çünkü tüm Lübnan, tarihsel Filistin ve Suriye halklarının tradelerini hiçe sayarak gerçekleştirilmeye çalışılacak bir planın ulusal, sosyal ve siyasal sorunlarını en devrimci sağlıklarını mücadelelerinin en küçümsenmeyecek boyutlara varduğu bu alanda geçerli kılınması mümkün olmaz. Uzlaşma çabalarına gelince, bundan yaklaşık bir ay önce toplanan Lübnan ulusal uzlaşma komitesi barış görüşmelerinde önemli gelişmeler sağlamadan bir daha toplanmak üzere dağılmıştı.

Şimdi ilgili tüm çevrelerin, Lübnan ve Ortadoğu sahasındaki karmaşık durumu bakıldığında akıllarına gelen ilk soru, "bu diplomatik girişimlerle uzlaşma sağlamak mümkün müdür?" olmaktadır. Açık ki, bu alandaki sorunların diplomatik görüşme ve uzlaşmalarla çözümlenebileceğini düşünmek oldukça yanıltıcı bir yaklaşım olur. Geçici uzlaşmalar sağlanması mümkün olmakla birlikte, bu sahadaki tarihsel ve güncel çelişkilerin kökü çözümleri zorunlu kılmaktadır. Esas olarak bu tablodan sağ burjuva cinsi sorumludur. Filistin Devrimine önderlik eden sınıfın Aksberi "Ortadoğu Bölgesel Savaşın Eşiğinde mi?" adlı broşürde şöyle izah edilmektedir:

«...1980'lerde ve en sonda İsrail saldırısında direnişe önderlik eden güç, reformist veya devrimci niteliktedi küçük-burjuva muhalefetidir. Küçük-burjuvazinin uzlaşçı niteliği ve onunla kader birlemmeme durumu göz önüne getirilirse, emperyalizmin en çok saldırıya geçtiği bir dönemde,

(Devamı 22. sayfada)

FİLİSTİN DEVRİMİNDE İÇ BUNALIM!

Filistin devriminin sorunlarına doğru tahliller ve çözümler önermek şüphesiz günümüzün en güncel sorunlarından birini oluşturmaktadır. Doğru ve yanlış düşünceler, devrimci ve reformist çizgiler arasında kalın bir hat çizmek hem gerektiği ve hem de artık kaçınılmaz bir hal aldığı

Filistin Devriminde bir kriz kaçınılmaz bir sonuç mudur? Filistin Devriminin temel bunalımını günümüzdeki gelişmelerde aramak kaba bir yanılgı olur. Çünkü Filistin Direniş Hareketi içindeki mevcut siyasi ve askeri sorunlar yakın tarihlerde ortaya çıkmış değildir. Bu sorunların köklerini daha derinlerde aramak gerekir.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (PFLP) lideri George Habbaş bu durumu şöyle izah etmektedir:

«Filistin Devriminin bunalımı Beyrut çıkışından sonra mı başladı? Hayır. Bunun temelleri Beyrut çıkışından önceki de mevcuttu. Beyrut çıkışından sonra, bu bunalım yeni bir döneme girdi.» (El-Hedef 7 Kasım 1983 s.8)

Herşeyden önce şunu belirtmek gerekir ki, bu sorunlar gelişme halinde olan bir siyasal Organizasyonun karşı karşıya olduğu büyüme sorunları değil, genel olarak stratejisi ve taktiği ilan etmiş ve mücadelenin geliştiği önünde engel durumuna gelen küçük-burjuva önderliğin, hareketi yüzüne bıraktığı bir tıkanıklık sorunudur.

Esas olarak bu tablodan sağ burjuva cinsi sorumludur. Filistin Devrimine önderlik eden sınıfın Aksberi "Ortadoğu Bölgesel Savaşın Eşiğinde mi?" adlı broşürde şöyle izah edilmektedir:

«...1980'lerde ve en sonda İsrail saldırısında direnişe önderlik eden güç, reformist veya devrimci niteliktedi küçük-burjuva muhalefetidir. Küçük-burjuvazinin uzlaşçı niteliği ve onunla kader birlemmeme durumu göz önüne getirilirse, emperyalizmin en çok saldırıya geçtiği bir dönemde,

(Devamı 22. sayfada)

FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜ'NDE BİRLİK VE DEMOKRATİK REFORM PROGRAMI

Filistin Direniş Örgütleri, İlerici Güçleri ve Ulusal Şahsiyetlerine Filistin Halk Kurtuluş Cephesi ve Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi Ortak Yönetimi Tarafından Sunulmuştur.

Filistin Devrimi ortaya çıktığından bu yana, muhtelif şekillerde ve çok yönlü tehlikelere maruz kaldı. Devrimin güçlenmesi, yaygınlaşması, bölgesel ve uluslararası planda siyasi-askeri-kitlesel etki alanının genişlemesiyle beraber bu tehlikeler de güçlendi.

Filistin Devrimi çağdaş mücadele yolu boyunca, tasfiyesini veya gelişiminin durdurulmasını, mücadele yolunu tatil etmeyi hedefleyen, emperyalist-siyonist-gerici ittifakın bir çok askeri-siyasi komplosuyla karşı karşıya kaldı.

Ancak hiç durmayan maddi tasfiye girişimlerine rağmen devrim, emperyalist-siyonist-gerici düşmana karşı değişik türlerde mücadele bayrağını yükselterek kararlılığını ve gücünü korumayı başarabildi.

Devrimi tasfiye etmek ve Camp David'in yolunu tıkayan başlıca önemli engelleri temizlemek amacıyla, emperyalist-siyonist-gerici ittifakın askeri saldırılarının zirvesi, Haziran, 1982'de ABD emperyalizmi ve gerici Arap güçlerinin tam yardımı ve koordinasyonu ile siyonist düşmanı tarafından gerçekleştirildi.

Ancak, siyonist işgalin tüm hedeflenenleri gerçekleştirememesi, düşman güçlerin, Filistin Devrimi'nin Beyrut'tan çıkmaya mecbur edilmesinden çıkan sonuçlardan yararlanma girişimlerinin ve Reagan Planı kanalıyla devrimi Amerikan tasfiyeci çözüm çemberine çekme çabalarının sürdürülmesini engellemedi.

Filistin Devrimi'nin, Beyrut'tan çıkışından sonra karşı karşıya kaldığı genel ve nesnel şartlar, o'nu zor ve hassas bir döneme soktu. Devrim, düşman güçlerle muhtelif mücadele aşamalarında benzeri görülmeyen şekilde, varlığını, hattını ve geleceğini tehdit eden somut, gerçek tehlikelerle yüzyüze geldi.

Filistin Devrimi'nin bu zor ve hassas döneminde karşı karşıya olduğu tehlikeleri şu noktalarda toplamak mümkündür:

Birincisi: Siyasi tasfiye tehlikesi ve başta Reagan Planı olmak üzere, önerilmiş tasfiyeci Amerikan çözümüyle ilişkiyi kabul etme yoluyla, süregelen FKÖ'yü Amerikan hattının çekme girişimleri. Bazı Filistinli sağ güçlerin, Arap sağının desteği ve yürekledirmesiyle Amerikan hattıyla buluşma ve onun planlarını muhatap alma hazırlıklarının ortaya çıkması ve büyümesiyle bu tehlike de büyümüştür.

İkincisi: FKÖ saflarında bölünme tehlikesi. Filistin Devrimi'nin Beyrut'tan çekilmek zorunda kalmasından sonra siyasal, örgütsel ve mesleki nedenlerden ötürü bu tehlike derinleşerek artı. Kuşkusuz Fetih hareketinin şu an yaşadığı iç bunalım ve ortaya çıkardığı bölünme hali, çatışmalar, müdahaleler ve sorunların düğümlenmesi böylesi bir tehlikeyi kuvvetle gündeme getirmektedir.

Üçüncüsü: FKÖ'nün egemenlik altına sokulması ve Arap yönlendirimini dayatma tehlikesi. Bu da, Filistin ulusal kararının bağımsızlığını ve Filistin halkının ulusal haklarını yoketme anlamına gelmektedir.

FKÖ'yü çevreleyen bu gerçekler ve veriler ışığında ve FKÖ'nün siyasi hattını, varlığını ve geleceğini tehdit eden ciddi tehlikeler karşısında, FKÖ'yü bu tehlikelerden kurtarma sorumluluğunun, devrimin tüm örgütlerine, Filistinli ilerici, yurtsever unsur ve güçlerine düştüğü inancındayız.

Kuşkusuz ki kurtarma eylemi, esasta -FKÖ'nün birliğini, bağımsızlığını, Filistin halkının tek temsilcisi niteliğini, çevresinde kenetlenen kitleyi, bölgesel ve uluslararası plandaki mücadele ve pratik başarısını, kazanımlarını koruyacak biçimde- FKÖ aygıtlarında demokratik reformun başarılmasının önemi ve gerekliliği konusunda derin ikna ve açık söz temelinden hareket etmelidir.

FKÖ'nün cephesel ve demokratik temellerde, yönetim aygıtlarının örgütlenmesinde, oluşturulmasında ve çalıştırılmasında bu reform programının uygulanması için örgütsel teminatların yaratılması da zorunludur. Bunun üzerinde de FKÖ'nün meşru organları çerçevesinde, devrimin tüm örgütlerinin ve Filistinli ilerici, yurtsever kişi ve güçlerin anlaşmaya da gerekliliği.

Ve bu çerçevede, sözkonusu demokratik reformla ilgili belirli önerileri sunmada izlenecek sağlıklı yolun FKÖ'deki temel aksaklık noktalarına değinmek olduğu kanaatindeyiz.

Sözkonusu aksaklıkların en belirgin yanlarını şöyle sıralayabiliriz:

POLİTİK ALANDA:

FKÖ'nün politik alanda genel tutumlarının niteliği, açıklık ve sebatlıktan yoksun oluşudur. Bu durum, Beyrut çıkışından sonra açık ve kesin biçimde ortaya çıkmasına rağmen, aslında kapsam ve biçim olarak yıllar öncesinden beri mevcuttu. Giderekte keskinliği ve tehlikesiyle artmaktadır. Ki FKÖ'nün halkçı, devrimci bir hareket olması itibariyle, politik hattının ve tutumunun açıklığının, kitlelerin çevresinde kenetlenmesinde, genişletilmesi ve güçlendirilmesinde belirleyici rolü vardır.

Tutumlarda açıklık ve sebatlıktan yoksunluk, ortak ulusal zemini ifade eden ve birbirini izleyen ulusal meclislerde kararlaştırılmış siyasal programlara -aynılarında bazı farklı görüşler olması bir yana- sağının sürmektedir. Ki FKÖ'nün siyasal çizgisi ve tutumları belirlenirken, sözkonusu programlara saygılı ve bağlı kalındığı anlar çok nadirdir.

Siyasal hatta ve tutumlarda açıksızlık, taktiğin, stratejinin önüne geçmesiyle ortaya çıkmaktadır. Ki bu konuda, taktik çoğunlukla ulusa dar bir manevraya dönüştü demek mümkündür. Bu da Filistin Devrimi'nin çıkarlarına ve stratejik hedeflerine en büyük zararları vermiştir.

Bu durum şu noktalarda belirginleşmiştir:

Birincisi: Filistin Devriminin başlıca niteliklerinden biri olan ve varlığını ifade eden anti-emperyalist niteliğini gözardı etmek. Bu, ABD ile görüşmelere karşılık, ulusal haklarımızdan temel tavizler sunma dahil, ABD emperyalizminin plan ve önerileriyle ilişki hazırlıklarından ortaya çıkmaktadır.

İkincisi: Filistinli halkımız ile Arap ulusumuzun, siyonizmle birlikte yaşamasının imkansızlığını ifade eden stratejik gerçeği gözardı etmek. Bu da, siyonizmle bağlantılarını ilan eden güçlerle görüşmeleri ve siyonizmin varlık hattını tanıma hazırlıklarından ortaya çıkmıştır. Ki tutumlarda ulusal meclislerde alınan kararlardan sapmayı ifade etmektedir.

Üçüncüsü: *"FKÖ Arap ulusal kurtuluş hareketinin bir parçasıdır ve öncülü örgütlerden birisidir"* diyen mücadele gerçeğini yadsımak. Bu gerçeğin aksine FKÖ yönetmesindeki yönetim, ilişki ve çalışmalarında Arap ulusal kurtuluş hareketi güçleriyle ilişki adına, gerici Arap rejimleriyle ilişkilere öncelik vermektedir.

Dördüncüsü: Arap rejimleriyle ilişkilerde fark gözetmemek. FKÖ'nün hiçbir Arap rejimleriyle ilişkileri olması doğaldır. Ancak, bu ilişkilerde ulusal teşrilerle gerici rejimler arasında fark gözetmesi de doğaldır. FKÖ'deki yönetme yönetimi, Mısır'daki Camp David rejimi dahil gerici Arap rejimleri ile ilişkilerine büyük önem veririken, diğer yandan ulusal rejimlerle olan ilişkilarını büyütmektedir. Bu da ulusal rejimlerle emperyalizme ve siyonizme karşı ittifakın zayıflatılmasına bir-net etmektedir. Arap ulusal kurtuluş hareketi çerçevesinde Filistin Devrimi'nin öncü rolü, ulusal rejimlerin tutumlarını kanlaştırma ve emperyalizme karşı daha tutarlı politika temelinde birliğini güçlendirme yönünde olmalıdır.

ÖRGÜTSEL ALANDA

Örgütsel alanda genel görünüm, FKÖ'de kollektif yönetimin ve

NİKARAGUA HALKI, ABD MÜDAHALESİNE KARŞI MEVZİLERİNİ GÜÇLENDİRMEKTE

Grenada'nın ABD birlikleri tarafından açık işgali ile birlikte, Latin Amerika'daki durum daha da gerginleşti. ABD'nin bölgeye yönelik tehdit ve müdahale hareketleri daha açıkça görülmeye başlandı.

ABD, Nikaragua'ya karşı, öteden beri, Honduras'ta eğittiği karşı-devrimciler vasıtası ile saldırılar geliştirmektedir. Grenada'nın işgali ile birlikte, Nikaragua'ya karşı direkt bir ABD müdahalesi güncellik kazanmaya başladı. ABD'nin basına dahi yansıyan bu hazırlıkları durumu daha da ciddi kılmaktadır. ABD saldırı ve provakasyonlarla geriletemediği Nikaragua'yı, bizzat askeri bir müdahale ile egemenlik altına almak istemektedir.

Nikaragua halkı ise, ABD'nin girişeceği herhangi bir saldırı karşısında genel bir seferberlik içine girerek, her şey yurdun savunulması ve bağımsızlığının korunması için sloganı altında savaşa hazırlanmaktadır. Böyle bir saldırı karşısında hazırlıksız yakalanmamak için, ordu yeni mevziler, siperler inşa ederken, 300 bin kişilik yedek milis gücü de silah altına alınmıştır. Nikaragua halkı, kadınlı-erkekli, çocuklu tüm kuşaklarıyla ülkenin savunulmasına hazırlanmaktadır.

ABD'nin gücüne ve tüm saldırganlığına rağmen, Nikaragua halkı Somoza diktatörüne ve onun artıklarına karşı gösterdiği direnişini, ABD karşısında da göstermek kararındadır. Nikaragua halkı da eğer ABD böyle bir çılgınlığa girişirse, ona yeni bir Vietnam'la cevap vermekte kararlı durumdadır.

ABD'nin saldırganlığına ve vahşiliğine rağmen, Nikaragua halkı, halkların iradelerine zorla köleliğin egemen kılınamayacağını gösterecek ve bu emperyalistlere büyük bir ders olacaktır.

SANTİAGO'DA 1 MİLYON KİŞİ YÜRÜDÜ

Pinochet diktatörlüğü, kitlelerden gördüğü tepkinin bir sonucu, büyük gösterilerle protesto edilerek, iktidarı terketmesi istenmektedir.

Geçtiğimiz günlerde Şili, tarihinin en kalabalık ve en güçlü bir protesto gösterisine tanık oldu. Santiago sokaklarında 1 Milyonun üzerinde gösterici, Pinochet diktatörlüğünü kınayan bir yürüyüş yaptılar.

Pinochet'e karşı gelen tüm muhalefet güçlerinin katıldığı bu gösteri, diktatörün koltuğunun daha da sallandığını göstermektedir. Pinochet tüm polis, ordu gücünü harekete geçirerek, gösteriyi engellemek istediyse de, bunda başarılı olamadı. Kitlelerin yürüyüşünü engelleyemedi.

Çöküşü yaklaşan Pinochet'in bu gösterilerle temeli sarsılmakta ve giderek zayıflamaktadır. Eğer, muhalefet hareketi bu gelişmeleri iyi değerlendirebilirse devrimci mücadelenin zafere ulaştırılmasında önemli gelişmeler olabilecektir.

BARIŞ HAREKETLERİ GENİŞLEYEREK DEVAM EDİYOR!

ABD'nin B.Avrupa'ya yerleştirmeye başladığı nükleer başlıklı füzelere karşı barış hareketleri, tüm Avrupa'da güçlenerek devam etmektedir. Bu ay da Avrupa barış hareketlerinin düzenlediği gösterilerle bir hayli hareketli geçti.

Başta Almanya olmak üzere İngiltere, İtalya, Hollanda vd. Avrupa ülkeleri barış hareketleri ile çalkalanmaktadır. Yüzbinlerce kişi ABD'nin savaş kışkırtıcılığına karşı protestolarla sokaklara dökülmektedir. Gösteriler ve işgaller biçiminde süren bu hareketler güçlenerek, gelişmektedir.

Ekim ayı sonlarında Almanya'da doruğuna varan barış hareketleri, sert biçimlere bürünmekte ve giderek daha geniş çevreleri kapsamaktadır. İlk füzelerin Almanya ve İngiltere'ye yerleştirilmeye başlanması, barış hareketlerinde bir artmayı da beraberinde getirdi. Nükleer füzelerin yerleştirileceği alan etrafında binlerce kişi zincirler oluşturarak, silahların yerleştirilmesini protesto ettiler.

Füzelerin yerleştirilmeye başlanması karşısında, bu kararı geri çevirmede etkili olamayacağından dolayı, bazı çevrelerin barış gösterilerinde umutsuzluğa düşmelerine rağmen, barış hareketlerinin eskiden daha fazla bir çevreyi kapsadığı da görülmektedir. Hareketlerin bu şekilde gelişmesi, beraberinde yeni sonuçları da doğurabilecektir. Hareketlerin bu düzeyde devam etmeyeceği görülebilmektedir.

Alman parlamentosunda bu ay içerisinde, Almanya'ya nükleer silahlar yerleştirme konusunda görüşmeler sürerken, 3000'in üzerinde barış göstericisi, parlamento binasının çevresini tutarak, oturma grevine başladı. Nükleer silahların yerleştirilmesini protesto eden göstericiler, polisin müdahale etmesi karşısında, polisle çatışmaya girdiler. Olaydan sonra 164 gösterici polis tarafından gözaltına alınırken, gösteri görüşmeler sürdüğü müddetçe devam etti.

Önümüzdeki günlerde ilk füze rampalarına yenilerinin eklenmesiyle, barış hareketleri yeni biçimlerde gelişmesini sürdürecektir. Füzelerin yerleştirildiği en önemli merkez, B.Almanya olduğundan, barış hareketleri burada daha da güçlenecektir.

ABD SALDIRGANLIĞININ VARDIRILDIĞI BOYUT

YENİ BİR İŞGAL -GRENADA-

Reagan yönetiminin iktidara gelmesiyle birlikte, içerde siyasal gericiliği geliştiren ve dışarda daha saldırgan bir politika izlemeye başlayan ABD emperyalistleri, bunalım derinleşip, halkların ulusal bağımsızlık mücadelesi geliştikçe daha da saldırgan bir politikaya yönelerek, bizzat fiili müdahalelere girişmektedir. Bu şekilde içerisine girdiği bunalımı aşarak, varlığını yaşatmaya çalışmaktadır.

1980'li yıllarda bu gelişme ve değişmelerin sistemin varlığını tehdit eder bir düzeye ulaşması, ABD'nin saldırgan eğiliminin artan bir oranda gelişmesine yolaçtı. ABD emperyalizmi, bugün emperyalist-kapitalist sistemi yaşatmanın veya hiç olmazsa ömürünü bir müddet de olsa uzatmanın verdiği saldırganlık içerisindedir.

Dünyanın hangi alanında bulunursa bulunsun ve bunun kapitalist-emperyalist sistemde yeri ve açacağı gediğin düzeyi ne olursa olsun, ABD kendi aleyhinde ortaya çıkan gelişmeleri mutlaka boğmak istemektedir. Halklara karşı saldırganlığı bu derece gemi-azıya almış bir şekilde tırmandıran ABD emperyalizmi açık ki, kendi burnunun dibinde sayılacak olan bir alanda aleyhindeki gelişmelere sessiz kalmayacaktır. Bu alanda kendisini rahatlatabilmek için herşeyi yapacak ve bu konuda her türlü yolu kendisi için mübah sayacaktır.

Grenada hala birçok kişinin neden diye sorduğu fakat henüz bir anlam veremediği bir şekilde işgal edilmiştir. ABD, nüfusu kendisinden yaklaşık 3000 kere az olan bu adayı neden işgal etti? Bu, ABD için o kadar tehlikeli bir konum mu arzediyordu? Bunlardan dolayı birçok kişi burada bir belirsizlik göstermektedir. Bu işgal hareketinin halkların egemenliğini hiçe saydığı ve onların egemenlik haklarıyla bağdaşmadığı -zaten ABD'nin de bu hakla bağdaşan bir tutumun olmadığı- açıktır. Sorunu sadece bu yönüyle ele almak, bu işgalin gerisindeki nedenleri kavramamız açısından yeterli değildir. Bu olay bizzat emperyalizmin egemenlik ve saldırı mantığı ve özel olarak da ABD emperyalizminin içerisine girdiği yönelimlerin bir sonucudur.

Latin Amerika bugün emperyalizm için sürekli kanayan bir yara durumundadır. Bölge halklarının işbirlikçi rejimlere ve ABD emperyalizmine karşı, devrimci direnişleri yükselmekte; emperyalizmi ve egemenliğini tehdit eder bir düzeyde gelişmektedir.

Latin Amerika'da ABD egemenliğine ve Batista diktatörlüğüne karşı gelişen ve zafere ulaşan Küba devrimiyle açılan ilk gedik, ardından Nikaragua'da Somoza'nın yıkılmasıyla genişlemiş; şimdi de El Salvador, Guatemala, Honduras, vd. ülkelerde gelişen devrimci mücadeleler bu gediği dev bir büyüklüğe ulaştırarak, artık bir daha onarılamayacak bir düzeye getirmiştir.

1980'li yıllara gelindiğinde, ABD'nin ve emperyalizmin birçok alanda mevzilerini kaybetmeye başlaması, ekonomik bunalımının alabildiğine derinleşmesi, tarihinin en ağır bunalımını yaşıyor olması, vb. gibi diğer nedenlerin, bu alandaki gelişmelerle birleşmesi ve ABD'yi zorlaması, bu alana yönelik saldırılarını da artırmasına yol açtı. Grenada'ya bugün işgal kuvvetleri gönderilmişse, bu sadece ABD'nin son olaylardan duyduğu kaygının yol açtığı bir gelişme değildir. Bölgedeki tüm direniş odaklarına karşı bir saldırıyı veya işgali, ABD uzun süredir yaptığı hazırlıklarla planlamaktaydı. ABD'nin Orta Amerika ülkelerine yönelik olarak girişeceği fiili askeri müdahaleler, Carter döneminden bu yana planlanmış, fakat pratiğe uygulanması günümüze kadar geciktirilmiştir.

1979'da Grenada'da iktidar değişikliği sonucu, anti-emperyalist radikal bir yönetimin göreve gelmesi, ABD'nin bu küçük ülkeye karşı çeşitli saldırılara yönelmesine yol açtı. 110.000 nüfuslu küçük bir ada olmasına rağmen, ABD burada meydana gelen gelişmeleri kendisini tehdit eden ve çıkarlarını sarsan bir olay olarak değerlendirmiştir.

Bir de buna yönetimin Küba ve SSCB ile ilişkilerini geliştirmesi ve bu temelde, ekonomik olarak gelişme kaydetmesi, halkın yaşam düzeyinin yükseltilmesi gibi olumlu gelişmelerin ortaya çıkması eklenince, bunlar ABD'yi adeta çileden çıkaran gelişmeler olarak görülmüştür. ABD gelişmeleri komünizmin yayılması olarak değerlendirerek, komünizme karşı savaş adı altında buraya yönelik saldırılarına da hız vermiştir.

ABD bu alanda geliştirdiği tatbikatlar ve yığdığı askeri güçleri vasıtasıyla saldırı hazırlıklarını 1981'den beri artırmaktaydı. Kaldı ki, geliştirilmek istenen saldırının yönü sadece Grenada'ya yönelik değil, bu alandan daha çok Küba, Nikaragua, El Salvador'a karşıydı. Özellikle bu yıllar içerisinde El Salvador, Guatemala, Honduras vd. ülkelerde gelişen devrimci mücadeleler, Nikaragua'nın sosyalizm doğrultusunda gelişimini sürdürmesi, ABD'nin bu alana yönelik saldırılarının en büyük nedeni ve hedefidir.

ABD birçok kez Nikaragua ve El Salvador'a müdahaleye yönelmiş; fakat bunun yaratacağı sonuçları göğüsleyemeyeceğinden dolayı, vazgeçmek zorunda kalmıştır. Buna rağmen, bu alanlara karşı bir işgale girişme mantığında herhangi bir değişiklik gözlenmemiştir. Tam tersine saldırgan eğilimini daha da arttırmıştır.

bu saldırı ile, üzerinde rahatlıkla at oynatabileceği bir üsse daha sahip olacağını, bölgedeki gelişmeler ve adanın konumundan ötürü hem sosyalizm güçlerinin ve hem de dünya kamuoyunun fazla bir tepkisiyle karşılaşmadan sorunu kendi lehine çözebileceğini hesaplamıştı. Ama en önemlisi de, Grenada işgali ile, Küba, Nikaragua, El Salvador, Guatemala vd. ülke devrimlerine karşı saldırının bir ön provasını gerçekleştirmiş olacaktı. Yöneldiği bu işgal hareketiyle, bölgeye yönelik saldırılarının doğuracağı gelişmeleri önceden tesbit etme olanağına kavuşacak ve kendi gücünü bu deney üzerinde yeniden hazırlayacaktı. Bu ve daha birçok amaçlarla gerçekleştirdiği bu işgal hareketi sonucu ele geçirdiği Grenada'yı, ABD, bölge halklarına karşı gerçekten de bir saldırı üssü olarak hazırlayacak ve bu alanda kendi lehine yarattığı gelişmeleri diğer halklara karşı bir tehdit olarak kullanacaktır.

SOSYALİZMİN ETKİNLİĞİ DAHA DA ARTACAKTIR!

Latin Amerika'da sosyalizmin ve bağımsızlık mücadelelerinin etki ala-

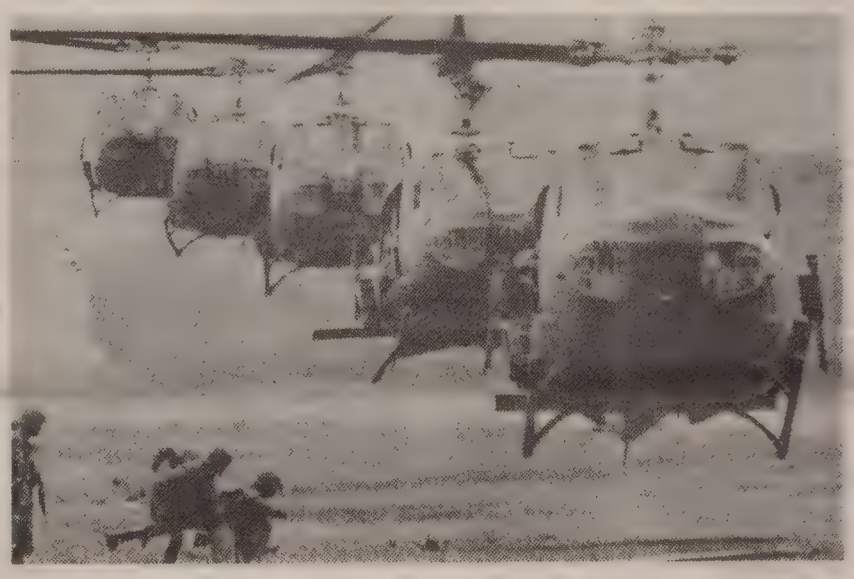

NEDEN GRENADA?

Nikaragua ve El Salvador'a karşı işgal hazırlıklarını sürdürdüğü ve bizzat fiili bir müdahaleyle askeri gücünü devreye sokmanın planlanmasını yaptığı bir dönemde ABD, Grenada'yı bu geniş işgal planının bir parçası olarak atlama tahtası haline getirmek istemiştir. Küçük bir ada üzerine kurulu, nüfus ve askeri güç açısından fazla gelişkin olmayan bu alana yönelik müdahalenin başarılı olacağı hesaplandığından, bir Nikaragua ve El Salvador'a karşı kolaylıkla yöneltilemeyen saldırı, burada hayata geçirilmiştir. Adadaki son gelişmeler ise, ABD'nin Amerikan kamuoyunda kendi lehine kullanabileceği daha uygun malzemeler sununca, bu durumdan da yararlanan ABD, işgal hareketini hiç zaman kaybetmeden uygulamaya geçirmiştir. Fakat ABD, Grenada'da beklemediği bir direnişle karşılaşmıştır. *"1 günde ele geçireceğim"* dediği bu küçük adayı, ancak 10 gün gibi bir sürede ve o da bazı noktalarını ele geçirebilmiştir. Ama, kendisi de hiçte küçümsenemeyecek asker ve askeri araç kaybına uğramıştır.

ABD, adayı işgal edebilmek için kendisince vesileler yaratmış, utanmazca yalanlara başvurarak, saldırganlığını haklı çıkarmaya çalışmıştır. İşgal hareketinin nedeninin Küba'nın muhtemel müdahale tehlikesi olduğu gibi gerçekdışı iddialarla, gerçek amaçlarını gizleyebileceğini zannetmiştir. Açık ki ABD, kıtadaki her gelişmede olduğu gibi, Grenada halkının kendi kararlarının arkasında da yine Küba parmağı aramaktan geri durmayacaktı.

Bölgede gelişen devrimci mücadelelere karşı bir gözdağı amacını da güden bu işgal hareketinin, gelişmelere hız kazandırması kaçınılmazdır.

ABD, kolay yutulabilecek bir lokma olarak gördüğü Grenada'ya yönelttiği her geçen gün daha da genişlemektedir. Fakat buna rağmen sosyalizmle bölge devrimci güçleri güçlü bir ittifaka yönelememekte, ABD emperyalizminin saldırganlığını geriletecek, devrimci mevzileri genişletip, sosyalizmin zaferini sağlayabilecek bir düzeyde güçlenememektedir. Son gelişmeler böyle bir yönelimi zorunlu kılmakta ve mutlaka içerisine girilmesini gerektirmektedir.

ABD önümüzdeki günlerde de bu alana yönelik olarak saldırı ve provakasyonlarını sürdürecek, özellikle saldırılarını Nikaragua ve Salvador'a yönelik olarak geliştirmeye çalışacaktır. Bir Grenada'nın işgali ile yetinmeyecektir. Bu olay onun bölgeye yönelik fiili müdahalesinde ilk adımı oluşturmaktadır. Bu alanı elde edilmiş bir mevzi olarak değerlendirip, diğer alanlara da yönelecektir.

Bölge devrimci güçleri bu türden geliştirilecek yeni saldırı ve işgallere hazırlıklı olmaz, ABD'nin saldırılarını boşa çıkaracak bir şekilde konumlarını güçlendirmezlerse, Grenada'da meydana gelen olayların bir benzerinin diğer ülkelerde de yaşanması kaçınılmaz olacaktır.

ABD, Grenada'da denetimi şimdilik olsa da sağlamış durumdadır. Fakat tümüyle egemenlik kurmuş değildir, yer yer ortaya çıkan direnişler gelişmektedir. Çok küçük bir ülkede olsa direnişi kırılamayan halk kendi bağımsızlığını mutlaka elde edecektir.

Bölge genelinde gelişen isyan alevi, burada da yansısını bulacak, bölge genelinde ABD darbe aldıkça, bu alandan da darbelenecektir. Hele, ABD saldırılarını diğer Latin Amerika ülkelerine de sıçratırsa, halkların bağımsızlıkları ve özgürlükleri uğruna geliştirdikleri daha büyük direniş savaşları ile karşı karşıya gelecek ve birçok alanda kopan halkalarla, bölgede egemenliğini bir daha kuramayacak bir biçimde kaybedecek ve devrim güçleri ile sosyalizmin etkinliği artacaktır.

FAŞİST TÜRK CUNTASININ YENİ PROVAKASYONU; KKTC!

(Baştarafı 1. sayfada)

Bir diğer yönüyle de, Yunanistan hükümetini geriletmeye yönelik bir amacı da taşımaktadır. Emperyalistler tarafından bu oyuna evet denilmesinin bir nedeni de budur. Böylece Papandreu hükümetini köşeye sıkıştırıp düşürmek istemektedirler. Yunanistan'ın gerek NATO ve gerekse AET bünyesinde yolaçtığı anlaşmazlıklar ve Yunan halkının bu konulardaki tutumu, emperyalizmi alabildiğine rahatsız etmektedir. Bu rahatsızlığı giderebilmenin aracı olarak da, böyle bir provakasyon geliştirilmiştir.

Tüm bu nedenlerden dolayı; olay ne kadar Türk faşist cuntası, ABD ve diğer emperyalistlerin bilgisi dışında bir şeymiş gibi gösterilmeye çalışılsa da bunun böyle olmadığı ortadadır. Bizzat faşist cunta ile tüm emperyalistlerin ortaklaşa geliştirdiği ve uyguladığı bir provakasyondur. Her ne kadar istisnasız tüm emperyalistler bu kararı kınasalar da, bu provakasyonu danışıklı bir döğüş kabilinden desteklediklerini açıktır.

Bunların yanısıra İran-Irak sahasındaki olası gelişmeler bakımından da Kıbrıs olayından çıkarılması gereken dersler vardır. Kıbrıs üzerinde oynadığı oyunun bir benzerini bu alanlarda da oynayabilir. Türk devleti Kerkük ve Azerbeycan'ı (İran egemenliği altında olan) geçmişten beridir, kendi egemenliğine almak istemektedir. Önümüzdeki dönemde Kıbrıs'da içerisine girdiği tutumun bir benzerini bu alanlara yönelik olarak da geliştirebilir. Yine Türk soydaşlarını "kurtarma" adı altında, Kerkük ve Azerbeycan üzerinde de aynı espiri ile hareket ederek, bu alanlarda da çeşitli oldu-bittilere girişebilir. Bunun için tarihsel geçmişi olduğu gibi, bugünkü konumu da oldukça uygundur. Tarihte nasıl zorla, oldu-bittilerle gelişmişse, bu günde yine zorla ve aynı yöntemlerle gelişmek istemektedir. Bunun koşulları hangi alanda kendisi için daha elverişliyse, bu alanlarda da iğrenç yüzünü göstermekten çekinmeyecektir.

İran-Irak savaşının bugün içinde bulunduğu durum ve böyle bir savaşın faşist cuntanın aleyhine gelişmelere yolaçması karşısında, Türk devleti, bu alanlara karşı müdahalelere girişebilecektir. Bir Kıbrıs örneği, cuntanın böyle bir müdahaleye bu alanlarda da girişebileceğinin somut bir örneğidir. Zaten bu alanlara yönelik hazırlıklarının çok önceden varolduğu da bilinmektedir.

Saldırganlığını içerde ve dışarda bu derece yoğunlaştıran faşist cunta, azgın bir halk düşmanı karakterinden dolayı, dünya ilerici kamuoyundan tecrit olmaktadır. K. Kıbrıs'ın bu şekilde oldu-bittiye getirilerek, tarihte eşine ender rastlanır bir biçimde burada devletin ilan edilmesi, 3 yıldan bu yanadır, uyguladığı baskı, işkence ve katliamlardan dolayı, dünya kamuoyundan önemli oranda tecrit bir duruma gelmiş olan faşist cuntanın tecritini daha da hızlandıracaktır.

Bu gelişmeler, dünya kamuoyunun faşist cuntaya karşı tepkisini daha anlamlı kılarak, etkin bir şekilde sürdürmesini de beraberinde getirecektir. Cuntanın, "seçim, demokrasiye geri dönüş" vb. aldatmacalarla, kamuoyunda aleyhinde oluşan tepkileri önlemesi olanaklı değildir. Tam tersine, bu gelişmelerle birlikte, demokrasiye dönüş denilen oyunun sahteliği ve faşist cuntanın gerçek yüzü daha açığa çıkmakta; bu da dünya ilerici kamuoyunun tepkisinin gelişmesine yolaçmaktadır. Mevcut durum içerisinde, cuntaya karşı tepkiler etkin bir biçimde sürecektir.

Çünkü, Türk egemen sınıflarının bugün içinde bulunduğu durumun yanısıra, tarihi de talan, katliam ve cinayetleriyle hala halkların hafızalarında en canlı olaylar ve örneklerle doludur. Yani halklar, bugünkü yapısıyla olduğu kadar, Türk egemen sınıflarını tarihiyle de çok iyi tanımaktadır.

Yakın tarihte, Hatay'ın ilhakının nasıl gerçekleştirildiği, şiddetin nasıl geliştirildiği bilinmektedir. Yine Kürdistan'da uyguladığı vahşet ve katliamlar halkın toplu bir imhaya uğratılmak istendiği, hala en canlı bir biçimde hafızalardadır. Türk hakim sınıfları Kürdistan üzerinde egemenliğini, ancak dizginsiz bir zor uygulayarak gerçekleştirebilmiş, bunun içinde halkı katliamlardan geçirmiştir. Palu-Genç-Hani'de, Dersim'de, Ağrı'da, Zilan'da, kadın-erkek-çocuk demeden toplu imhalar yaparak, Kürdistan'ı en ücra köşesine kadar işgal ederek, kendi egemenliği altına almıştır.

Bu günde faşist-sömürgecilik altında, halkımıza en gaddar ve vahşi yöntemleri uygulamakta, halkın namusundan-malına kadar herşeyine el atmakta, zindanlarda uyguladığı işkence ve katliamlarla barbarlığını doruğuna çıkarmaktadır. Tüm bunları dünya halkları çok iyi bilmekte ve bunlara yolaçan sömürgeciliğin karakterini de, artık en açık bir şekilde görebilmektedir.

İşte tüm bunlardan dolayı, geçmişi kadar bugünü de azgın bir karşı-devrimci zordan örülü olan faşist cuntanın, dünya kamuoyundan tecrit süreci daha da hızlanacak ve daha etkin protestolarla karşılaşacaktır.

Türk faşist cuntası 100.000 kişilik Türk cemaati için bir devleti en gayri meşru yoldan dünyaya dayatırken, 15. milyonluk Kürt halkını, çağımızda eşine ender şekilde rastlanılan bir kölelik boyunduruğu altında tutmakta ve bu halkı zorla çağın en gerisinde bir yaşama mahkum etmek istemektedir. Utanmazca Kıbrıs Türk cemaatinin üzerindeki baskılara karşı çıkma yalanını savunurken, Kürdistan'da ise bir halkı katliamlardan geçirerek, tarihten varlığını silmeye çalışmaktadır. Her ne pahasına olursa olsun önüne koyduğu bu amacına ulaşabilmek için, her türlü yola başvurmakta, her türlü çılgınlığı yapmaktadır. Tabi ki, bu onun aynı zamanda tarihsel yüzüdür de. Türk devletinin tarihi, hep talan, baskı ve katliamlarla, halklara kan kusturan olaylarla ve örneklerle doludur.

Kıbrıs'ın ilhak edilmesi, faşist Türk cuntası tarafından geçmişte M. Kemal'in yürüttüğü politikanın günümüzde ortaya çıkarılmasıdır. Bu olayla birlikte de Türk faşist cuntası gerçek bir Atatürkçü olduğunu kanıtlamıştır. Faşist cuntanın bugün yaptıklarını Kemalizm'den ayırmamak gerekir. O Kemalizmin bir gereği olarak bu yönelimler içerisine girmektedir. Geçmişte nasıl ki, Kemalizm Kürdistan'da katliamlara girişmiş, Hatay'ı ilhak etmiş, azgın bir işçi-köylü düşmanlığı yürütmüş; faşist cuntada, bugün Kemalizmin aldığı bir biçim olarak aynı şekilde hareket etmekte, benzer tutumları geliştirmektedir. Faşist cuntanın içerisine girdiği bu yapıyı, bu nedenlerden dolayı Atatürkçülükten ayırmamak gerekir. Atatürkçülüğün günümüzdeki yüzünden başka bir şey değildir. K. Kıbrıs olayıyla da birlikte, geçmişine daha fazla sahip çıkarak, onu bugünde yaşatmak istemektedir. Bunun içinde tarihi bilincini yeniden canlandırarak ortaya çıkmaktadır. Adeta Kemalizme nasıl sahip çıktığını kanıtlarcasına, Atatürk'ün attığı adımları takip ederek, herşeyiyle, onun gibi davranmaya, hareket etmeye ve saldırmaya çalışmaktadır.

Fakat, günümüzde, sömürgeci-faşist cuntanın uyguladığı şiddet politikasının başarılı olması olanaklı değildir. Bir benzerinin Arjantin'de uygulandığı bu kör şiddetin, ortaya çıkardığı sonuç çok açıktır. Hatırlanacağı üzere Arjantin cuntası da, geçtiğimiz yıl içerdeki konumunu güçlendirmek, kitlelerde artan hoşnutsuzluğun devrimci bir muhalefete dönüşmesini onların dikkatlerini başka bir gelişmeye çekerek ve şövenizmi körükleyerek önlemek amacıya Falkland adalarını işgal etmiş, ama sonuçta tam da tersi bir gelişmeyi yaratarak, yönetimin içte ve dıştaki itibarını sıfıra indirmişti. Bugün faşist cunta da, başvurduğu bu oyundan ve her alanda uyguladığı kör şiddetten gerçekte fazla bir sonuç alamayacak ve yönetim tüm bu uygulamaları nedeniyle içte ve dıştaki tepkilerin artmasıyla karşı karşıya kalacaktır. Cunta, gelişmelerin ulaştığı seviye, içerde ve dışarda kamuoyunun bu politika karşısındaki duyarlılığı ve politikaya karşı artan tepkilerinden dolayı başarılı olamayacaktır. Geçici olarak, bu konuda atılan adımlar başarılı veya yürüyor gibi görünse de, aslında bu geriye doğru bir hareketin varlığıdır. Günümüze kadar Türk egemen sınıfları, böyle bir politikayla varlıklarını yaşatabilmişlerdir. Ama bundan sonra, bu tek yaşam araçları da onlara bu olanağı sağlamayacaktır.

Bundan sonra, sömürgeci faşist cuntanın, kör şiddet politikasının içerde yürümesinin olanaksız olduğu gibi, hatta bundan fazla olarak dışarıda yürümesi de olanaksızdır. Faşist cunta, artık kendisini dizginsiz zoru ile de yaşatamayacaktır.

KKTC'nin ilanı, Türk faşist cuntasının içerisine girdiği derin çözümsüzlüğün bir ürünüdür. Çözümsüzlük, ekonomiden-siyasette kadar her alanda kendisini göstermektedir. Tüm bu noktalardaki çözümsüzlüğünü ve tıkanıklığını aşmak için bu olaya başvurmuşsa da, bunları gidermede başarı gösteremeyecektir. Çünkü, içte ve dışta ortaya çıkan gelişmeler buna olanak vermemektedir.

Hatta, faşist cuntanın kendi çözümsüzlüğünü aşmak için başvurduğu bu olay ona ağır sorunları da yüklemektedir. İşte, faşist cunta bu kadar ağır sorunların altından kalkarak, çözümsüzlüğünü aşabilir mi? Bunu ne derecede başarabilir? Bu konuda pek de şanslı görünmemektedir.

Bu olay, faşist cuntanın yaşadığı derin bir çözümsüzlüğün ürünü olduğundan, bu olayın cuntanın başını yemesi veya onun yıkılmasına bile yol açması beklenebilir. Bu konuda şartlar, hiç de elverişsiz değildir.

CENEVRE GÖRÜŞMELERİ BAŞARISIZLIKLA SONUÇLANDI

Nükleer silahları sınırlandırma konusunda ABD ile SSCB arasında sürdürülen Cenevre barış görüşmeleri, hiçbir sonuç yaratmayarak, SSCB tarafından sona erdirildi. 1 yıldan beridir Cenevre'de yapılan görüşmelerde bir ilerleme sağlanamamış, ABD emperyalizminin geliştirdiği silahlanma ve savaş kışkırtıcılığının önüne geçilememiştir.

Görüşmeler başlangıçta ABD ile SSCB arasında silahlarda bir indirime gitme üzerinde başlamasına rağmen, giderek görüşmelerin odak noktasını, B.Avrupa'ya yerleştirilecek olan ABD Pershing ve Curise II füzeleri ile SSCB'nin SS-20 füzelerini konumlandırması sorunu teşkil etmiştir. Karşılıklı görüşmelerde nükleer başlıklı füzelerin sayısında bir indirime gidilerek, B.Avrupa'ya nükleer silahların yerleştirilmesinin önüne geçilmek isteniyordu.

Ama görüşmelerin bugün geldiği noktada böyle bir şeyin gerçekleşmediğini, bu nedenle de Cenevre'de sürdürülen barış görüşmelerinin iflas ettiğini görüyoruz. SSCB'nin, bu konuda görüşmelerini sürdürmeyeceğini açıklaması ise artık işlemeyen görüşmelerin sona ermesine yol açtı. Emperyalizmin takındığı tutumdan dolayı baştan itibaren, sonuçsuz kalacağı bilinen bu görüşmelerin sürdürülmesinin hiçbir anlamı kalmamıştır. Çünkü, ABD ve diğer emperyalistler, B. Avrupa'ya nükleer füzeleri konumlandırmaya başladılar bile, bu durumda görüşmelerin devamı zaten anlamsızlaşmaktaydı.

Bu konuda görüşmelerin sonuçsuz kalması, sosyalizmin bu sürede takındığı tutumdan dolayı değildir. Hatta SSCB bu konuda gereğinden fazla emperyalizme karşı esnek davranmıştır da denilebilir. Aslında emperyalistlerin içine girdiği tutumun ta başından bu görüşmeleri çıkmaza sürükleyeceği iyi hesaplanarak hareket edilmeliydi.

Cenevre'de görüşmeler yürütülürken, dikkate alınması gereken emperyalizmin güvenilir bir barış taraftarı olamayacağıydı. Emperyalizm yapısı gereği barışa inançsızdır. Barışın korunması ve geliştirilmesi doğrultusunda bir tutum takınamaz. Bu nedenle, barış içinde bir arada yaşama politikasının güvenilir bir tarafı olamayacağı dikkate alınarak, emperyalizme karşı barış politikası gereğinden fazla öne çıkarılmamalıydı. Emperyalizme karşı barışın nasıl sağlanacağı ve korunacağı çok iyi bilinmektedir.

Emperyalizme karşı ulusal kurtuluş mücadelelerinin gelişerek yeni mevziler elde ettiği günümüzde, başta ABD olmak üzere emperyalistler giderek artan bir şekilde saldırganlaşmaktadırlar. Halkların gelişen mücadelelerini engellemek için savaş kışkırtıcılığı yaparak, bizzat fiili müdahalelere girişmektedirler.

Emperyalizm kaybettiği mevzilerini ele geçirmek ve eldeki mevzilerini koruyabilmek için sosyalizme, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı, saldırı ve savaş hazırlıkları geliştirmektedir. Bu şekilde yürüttüğü savaş kışkırtıcılığı, nükleer silahları geliştirme vb. gibi tehditlerle sosyalizmi geriletmeye çalışmaktadır. B.Avrupa'ya yerleştirilecek nükleer füzeler konusundaki görüşmelerde, ABD'nin adeta SSCB'yi savunmasız bırakmaya yönelik çabası ve bunun için de sürekli olarak nükleer savaş tehdidini savurması bunun açık bir örneğidir.

SSCB'nin birçok konuda anlaşma zemini yaratma çabasının, ABD'nin saldırgan tutumundan dolayı, sonuçsuz kaldığı bilinmektedir. ABD'nin insanlığı felakete sürükleyecek bir nükleer savaşı çıkarmak doğrultusundaki tehditleri onun ne kadar "barış meraklısı" olduğunu göstermektedir. ABD barışı sosyalizmin ve ulusal kurtuluş hareketlerinin boğulması olarak anlamaktadır. Görüşmeleri baştan itibaren, hep bu çerçevede ele almış, hareket mantığı da bu olmuştur.

Nitekim görüşmelerin bugün geldiği nokta bu gerçeği bir kez daha ortaya çıkarmıştır. Emperyalist sistem varoldukça, çelişkiler sürekli olacaktır. Emperyalizmin sadece bir takım görüşmelerle geriletilmesi mümkün değildir. Bu görüşmelerin oynayacağı rol fazla abartılmadan, emperyalizme karşı savunma biçimindeki saldırı güçlendirilmelidir. Ancak bu şekilde emperyalizmi gerileterek, devrimci güçlerin mevzileri geliştirilebilinir.

Emperyalizm bugün sosyalizmin en gelişmiş alanlarına kadar bile müdahale ederek, provakasyonlar geliştirmekte; izlediği saldırgan politikayla hedefine varmaya çalışmaktadır. Bu anlamda da emperyalizmin ne derecede bir barış taraftarı olacağı açığa çıkmaktadır.

Cenevre barış görüşmeleri henüz sürerken, ABD, İngiltere ve B.Almanya'ya nükleer silahları yerleştirmeye başladı. Alman parlamentosunun da bu konuda karar alması ile, füzelerin yerleştirilme kararı artık değiştirilemez bir noktaya gelmiştir. Zaten SSCB'nin bu görüşmelerden çekilmesi de bunun açık bir işaretidir. Bu konuda görüşmeler yoluyla yapılacak fazla bir şey kalmamıştır. Son gelişmelerle birlikte Cenevre görüşmelerinin fiyaskosu artık daha da açığa çıkmıştır.

Sosyalizm güçleri, ABD'nin gemiazıya almış bir şekilde doruğuna vardırdığı saldırganlığı karşısında, daha etkin bir savunmaya yönelerek, emperyalizmin tehditleri karşısında kendi konumlarını güçlendirmelidirler. Çünkü ancak bu şekilde mevzilerini koruyup, geliştirebilirler.

Gerçek barışın sağlanabilmesi ise, halkların ulusal kurtuluşlarını sağlama ve sosyalizmi güçlendirme temelinde elde edilip korunabilir.

KOHL VE REAGAN'IN JAPONYA GEZİLERİNİN ARDINDAN

ABD Başkanı Reagan ile Alman Başbakanı Kohl bir ay içerisinde, peşpeşe Güneydoğu Asya gezisine çıktılar. Her iki başkanın da gezisinin ağırlıklı bölümünü Japonya teşkil etmekteydi.

Son aylar içerisinde ABD, Almanya ve Japonya arasında bir yakınlaşma gözlenmektedir. Gelişen devrimci mücadeleleri bastırma konusunda uzlaşan bu yönetimler, içerde siyasal gericiliği tırmandırmaktadırlar. Özellikle geliştirilen son turlar, ABD emperyalizmi ile bu emperyalist devletler arasındaki ilişkiyi güçlendirmeye ve ABD'nin saldırgan politikasının onaylatılmasına yöneliktir.

Emperyalistler siyasal alanda belli düzeylerde –özellikle sosyalizm karşısında– bir uzlaşmaya yönelseler de, ekonomik alanda aralarında varolan derin çelişkileri gidererememekte, hatta bir çok alanda daha da şiddetlenmektedir. Japonya tekellerinin Avrupa ve ABD ülkelerini kendi pazarlarında bile tehdit eder bir gelişkinlik göstermesi, bu ülkelerde de pazarı

belli dallarda kontrol etmesi, ekonomik çelişkiyi artırmaktadır. Kârları azalan ABD ve Avrupa tekelleri Japon mallarına uyguladıkları kısıtlamalarla, dengeyi sağlamaya çalışmaktadırlar. Yer yer birçok alanda şiddetlenen bu çelişkilerin, sistemin içinde onarılmaz yaralara yol açtığı da görülmektedir.

Emperyalistlerin tüm çabalarına rağmen, bu çelişkilerin giderilmesi başarılamamaktadır. Fakat buna rağmen, geçici olarak sağladıkları uzlaşmalarla belli oranlarda da olsa çelişkilerini hafifletebilmektedirler. ABD, Almanya ve Japonya arasında yoğunlaşan diplomatik trafiğin başarmak istediği de budur. B. Avrupa'ya yerleştirilecek olan nükleer silahların konumlandırılmaya başlandığı bu günlerde, emperyalistler, sosyalizme karşı birlik bir şekilde hareket etmek istemektedirler. Sosyalizm ile emperyalizm arasındaki ilişkilerin hassas bir dengeye girdiği bu dönemde, kendi aralarında birliği güçlendirerek, sosyalizme karşı daha etkin durmaya çalışmaktadırlar. Reagan, Japon parlamentosunda yaptığı konuşmada "Sovyetlere karşı Japonya'yı yalnız bırakmayacağız" diyerek, anti-Sovyetik bir temelde birliğe yönelme isteğini açıkça dile getirmiştir.

Helmut Kohl da yine benzeri konuları Japonya'yla görüşmüş, sosyalizme karşı ortak bir tavır geliştirme hususu üzerinde durmuştur.

Gerek Reagan'ın ve gerekse Kohl'un gezilerinin yöneldiği amaç, emperyalistler arasında birliği oluşturarak, çelişkileri hafifletmek, daha birlik bir şekilde hareket etmektir. Dünyanın hemen hemen her kıtasında sı-

(Devamı 22. sayfada)

Halk... Mücadele... Sanatçı...

Doğa öylesine kendine özgü bir uyuma sahip ki, herşey biribirini tamamlıyor, biribirini etkiliyor, biri olmadan diğeri düşünülemiyor. Yeni eski ile mücadele içerisinde ve yine onun bağrında doğuyor. Hakim eski yapı yıkılıp, yeni yerine geçiyor. Kısanın karşıtı uzun, geniş ile dar yanyana, küçük olmadan büyük anlaşılamıyor. Zıtların bu birliği aynı zamanda doğanın sürekliliği için bir uyum ağıdır da. Toprağın özünü alarak büyüyen bir çiçek, küçük bir kuşu besleyebilecek. Ama kuş da yılanın yaşaması, çoğalması için çoğu zaman yutulur. Ve kuş karşısında güçlü olan yılan, dağ kartallarının bir ağız darbesiyle dünyasını değiştirir. Ve bize de çiçeği büyüten toprak ve kartal arasında bağ kurma olanağını verir.

Ama böyle bir uyum salt doğaya özgü müdür? Biribirlerini belirleyen, içiçe tamamlayıcılar, salt doğanın maddesinde mi var? Hayır. Böyle bir uyum doğanın bir parçası olan insanların sosyal yaşantılarında, toplumsal ilişkilerinde de mevcuttur. Toplumsal sistemlerde de herşey karşılıklı vardır. Biribirlerini koşullandıran, kendi ölümüyle başkasının doğuşunu sağlayan şeyler vardır. Ezen ile ezilen, başkaldıran ve katleden karşıtlar olarak. Eski toplumun yıkılışı ve yeni bir toplumun doğuşu, savaş ve savaşçılar, savaşçı ve görevleri, sınıf ve diktatörlük, halk ve mücadelesi vs. aklımıza gelebilecek tüm toplumsal olgularda bir geçiş, tamamlama, dönüşüm sözkonusu.

Niye bu kadarını yazmayı gerekli gördük. Olur ki bir kör beyin çıkar, şu yukardaki kelimeleri tek tek hücrelere kapayıverir (kaldı ki taş hücre bile bağ koparmaya yeterli değil). Ondan sonra da büyük bir usta edasıyla soruverir: "Ne ilgisi var şimdi bunların biribirleriyle?" "Yani biri olmadan diğeri olamaz mı?" "Sanat sanat içindir." "Mücadele olmasa da sanat vardır." "Ama sanatçı sanatının mücadelesini verir." Aristo mantığı ürünü bu sözleri olur ki sarfedecekler çıkar. Bunlar karşısında tuzun tuz olmadığını savunacak değiliz tabii. Böyle beyinler tuz tuzdur demekte özgür. Ama biz de, yılların emeği ile doğanın yoğurup oluşturduğu kayalar olmadan, çeşitli kimyasal bileşimleri taşıyan doğal çöller, denizler olmadan, tuz diye bir maddeyi tanıma lütfuna erişilemeyeceğini söylemekte özgürüz.

Gerçekten insan şöyle bir göz gezdiriyor çeşitli yapraklara da! Çok şey yazılmış halk üstüne, mücadele üstüne, sanat, sanatçı üstüne çok şey söylenmiş. Her sınıf temsilcisi kendi açısından yorumlamış olayı. İşte yine o diyalektik kuralı. Hepsi yanyana getirildiğinde, çoğu zaman yoruma yer bırakmayacak derecede doğrular ortaya çıkıyor. Her konuda olduğu gibi bu konuda da Marksizm-Leninizmin genel doğrularından hareket ederek, ülke gerçeklerini bu temelde yorumlama esas alınarak doğru devrimci sonuçlara ulaşılabilinir. Ancak; proletaryanın kurtuluş ideolojisi doğrultusundaki bu yorumlayış, elbetteki diğer sınıf ve tabakaların bakış açılarını da açıklayıcı olabilmelidir. Zaten bu nedenle diyoruz tamamlayıcıdırlar. Evet çokşey söylenmiş bu kavramlar üzerine. Eksik, aksak, yanlış ama sevindirici. Eksikler görülüp tamamlayıcılar akla geliyor. Yanlışlar görülüp, doğrular akla geliyor. Demek istediğimiz; sanat olayına yaklaşmada şu veya bu sınıfın temsilcileri olaya kendi açılarından çok çarpıtıcı ve sahtekar bir biçimde de yaklaşsalar, ve bu nedenle geçici tahribatlar da yaratsalar, doğrunun ortaya çıkmasına hizmet edecek malzemeyi hazırladıkları için memnuniyet belirtilmelidir.

Buradan da anlaşılacaktır ki, bizim şimdi bu kavramlar üzerine söyleyeceklerimiz, yepyeni, bizim tarafımızdan bu kavramların tahlili değildir. Yapmak istediğimiz; üzerine çokça laf edilen bu kavramların aralarındaki bağı inceleyerek, elyetip gözgörür sonuçlar çıkarmaya çalışmaktır. Çünkü bu konu günümüzde en çok üzerinde bulutlar çevrilip, muğlaklıkta bırakılmak istenen konudur. Sanat, siyaset, mücadele kavramları o kadar biribirine karıştırılmıştır ki, bu kargaşalıkta isteyen kendi yorumunu savunabilmektedir. Bunlar bazen aynı şeylermiş gibi, bazen uzayın iki ucunda biribiriyle ilişkisi olmayan yıldızlar gibi gösterilmiştir.

Şimdi hemen aklımıza gelebilir: "Yani şimdi bununda muğlak yanı mı olurmuş? Bal gibi herşey ortada!" İyi güzel de; şimdi illahi güneşi balçıkla sıvamak isteyenler varsa, biz ne yapalım? Varsın sıvasınlar. Başta dedik ya; şeyler birbirini tamamlar, biribirini koşullandırır. Güneşi balçıkla sıvamaya kalkışanlar olmasa, belki de sıvanamayacağını bilemezdik. Bu konu üzerine de o kadar kafa karışıklığı yaratılmamış olsaydı ve her canı çeken kendi istediği gibi yorumlamamış olsaydı, açık ki proletaryanın olayı yorumlayışı, karşı savdan yoksun, dolayısıyla da yetersiz olacaktı.

Evet, halk...mücadele ve sanatçı üzerine tarihten beri birçok güç, birçok şey söyledi. Biz olayı temel üç güç açısından incelemeyi gerekli görüyoruz. Egemen sınıflar açısından, orta kesimler açısından ve yoksul emekçiler açısından durum... Zeten bu isimlendirmelere bakar bakmaz, kimin nasıl yaklaştığı hemen kafada şekilleniyor. Öyle ya madem ki sorun çıkarlar sorunu, o halde bu sınıflar olayı, kendi sınıf çıkarları doğrultusunda yorumlayacaklar. Bu sınırı aşmayan talepler öne sürecekler. Bu taleplere denk düşen bir mücadele programı uygulayacaklardır.

Hakim sınıfların kültür ve sanat alanındaki temel politikaları, egemeni bulundukları alt yapıyı denetim altında tutma, alt yapı üzerindeki kendi varlıklarını meşrulaştırma politikasıdır. Bu nedenle de çoğu zaman kendilerinin ürünü olan kültür ve sanatı, tüm halkın değerleriymiş gibi göstermeye çalışırlar. Halkın kendi bağrından çıkardığı değerleri ise, adeta özümlerler. Halkı anlatabilecek, çelişkileri sergileyebilecek halk sanatçılarını ya satın alma yoluyla saray eğlencesi haline getirir ya da teslim alma yoluna giderler. İkisini de başaramadıkları yerde halkın üzerine gitmenin, baskı ve katliamın bir parçası olarak halk sanatçısını ortadan kaldırma yoluna giderler.

Şunu saminî bir ifade ile söylemeliyiz ki, üçüncüsü halklar açısından en acı, fakat en hayırlı olandır. Çünkü birinci ve ikinci ihtimallerde hakim sınıfların varlıkları meşrulaşacaktır. Kültür ve sanatta sınıf temsilciliği ezilerek, insanların kafasında farklı sınıflardan olmasına rağmen, aynı sanat ve kültür değerlerine sahip insanlar topluluğu şekillenecektir. Oysa bu sınıflar, zorla yaratılan böyle bir biçim altında bulunsalar bile, temelde farklı değer yargılarına sahiptirler.

Ve halkların, sınıfların hakim yapıya karşı kültür ve sanat alanında öncülerini böylesine bir işbirlikçi yapı içerisinde yitirmeleri oldukça tahrip edici ve uyuşturucudur.

Kapitalizm öncesi toplumlarda hakim sınıfların, o toplumların kapalı özelliklerinden ötürü, kültür ve sanat alanındaki tahripkar rolleri sınırlı kalırken, son sınıflı toplum olan kapitalizmde, egemenlik altındaki sınıf ve halklar üzerinde kültür ve sanat alanında da tahribatın en yoğun şekilde geliştirildiği görülmektedir. Fakat gerçek olan bir durumdur ki, tüm tarih boyunca üretim alanında ileri gelişmelere neden olmuş toplumlar, geri toplumlar üzerinde egemenlik kurduklarında, adeta ezilenlerin kültürü, sanatı silinip gitmiştir. Ama hangi durumda olursa olsun, hakim üst yapıya karşı, her türlü baskıya, satın alma, teslimiyet politikasına rağmen cılızda olsa, geride olsa kendi halklarının saflarında yer alan bir sanat anlayışı ve bunun öncüsü sanat emekçileri ortaya çıkmış ve o halkın geleceği için en güçlü mirası bırakmışlardır. Bu durum sanat öncülerinin katledilmesi, zindanlara atılması, halkından koparılıp sürgün edilmesi durumunda da böyledir.

Eski toplumlarda egemen sınıf politikalarının halk kültürü ve sanatı üzerinde fazla tahripkar olamayışının bir nedeni de bu değerlerin toplumun tüm kesimleri tarafından kutsal kabul edilmesidir. Evet buralarda bu tür değerler kutsaldır ve manevi değerleri vardır.

Ancak burjuvazinin tarih sahnesine çıkışıyla birlikte manevi değer, kutsallık diye birşey kalmaz. Azami kar yasası herşeyin fiyatını biçer. Herşeyin ücret olarak karşılığını belirler. Artık herşey ama istisnasız herşey, felsefe, kültür, sanat, sanatçı vs. pazarlık konusu ve fiyatı biçilmiş metadır. Ama bu durumun kendisi burjuvazi dışı sınıfların kendi kültürlerini, sanatlarını geliştirmelerini de sağlayacak, ezilenlerin kendi sanatçılarını yetiştirmesinin şartlarını yaratacaktır. Bu nedenledir ki, burjuvazi kültürün, sanatın ezilen sınıfların hizmetine sunulmasını engellemeye çalışır. Gelişen sanat olaylarına gölge düşürmek, halkın gözünde ilgilenilmemesi gereken önemsiz şeyler durumuna dönüştürmek için, kültürün, sanatın "sınıflar üstü", "siyaset üstü" bir olay olduğunu empoze edecektir. Sanat, sanat içindir diyecektir: sanatçı ve siyaset ayrı şeylerdir diyecektir. Elbette bu denilen kabul ettirildiğinde emekçi yığınlar kendi sanatçılarının etrafında kendi kültürlerine sarılacaklarına, özünde burjuvazinin hizmetinde olan "siyaset üstü", "sınıflar üstü" kültüre sarılacaklardır. Kapitalizmin ürünü olarak bu durum "bağımsız sanat faaliyetleri" anlayışını da geliştirmesine rağmen, bu ad altında geliştirilen faaliyetler özünde burjuvazinin kendi sınıf egemenliğini uzun süre sürdürme politikası karşısında kayıtsız kalmaktadır. Ki buna, siyasetten anlayan hiçbir beyin siyaset dışı faaliyet diyemez. Böyle bir anlayışın kendisi bir siyasettir. Burjuvazinin kendi iktidarını yaşatmasına, işgalcinin işgaline, sömürgecinin sömürgeciliğine karşı çıkmamaktır. İşçilerin, köylülerin iktidar mücadelesine, halkların kurtuluş savaşına karşı kayıtsız kalmaktır. Yol açacağı sonuçlar ise açık. Toz duman içerisinde hedefi görmeden yol alan bir kitle ve dolayısıyla da el yordamıyla ilerleyen kitleyi istediği yerinden vurabilme özgürlüğü tanınmış bir baskıcı güruh.

Burada belirtmek gerekir. Burjuvazi bu tür politikaları tarihi gelişmenin verdiği şanstan yoksun olarak gerçekleştirmiyor. Hakim sınıfların, üst yapı kurumlarını tüm toplumun malıymış gibi göstermeye çalışmaları, devlet ve millet bütünlüğü demogojileri, toplumun tarihi gelişimi içerisindeki oluşumların sonucudur. Halkın sahip olduğu kutsal ve milli değerlere bağlılık sömürülerek, hakim sınıfların ve ezilen sınıfların ortak değerleridir diye hakim sınıf kültürü aşılanır. Yerleşik hayata geçiş, halklaşma ve en son olarak uluslaşma döneminin temel öğelerine damgasını vuran hakim sınıfların kültürüdür. Tüm toplumun milli değerleri sanılan şeyler çoğunlukla hakim sınıfın çıkarlarını güvenceye alan şeylerdir.

Hakim sınıflar için durum böyle izah edilirken, küçük-burjuvazinin böyle bir soruna yaklaşımı oldukça karmaşıktır diyebiliriz. Ama kendi içerisinde ayrıştırdığımızda durum netleşecektir. Farklı tarihi ve toplumsal koşullarda ortaya çıkan küçük-burjuva sınıf şekillenmeleri, hakim sınıfla olan bağları, emekçilerle ilişkileri ve ülke sorununa karşı tutumları itibarı ile farklı şekillenmelerdir. Tamamen ortaya çıkış koşulları ile izah edilecek bu durum, bu sınıfın kültür politikasına da yansımaktadır. Toplumda oynadığı role göre bir sanat olayı gerçekleştirmekte veya diğer sınıf ve tabakaların mücadelelerinden ve sanat faaliyetlerinden etkilenmektedir.

Güçlüden yana olma gibi kaypak bir politikaya sahip olduğu düşünülürse, küçük-burjuvazinin bağımsız bir sanat olayı gerçekleştirebilmesi olası değildir. Ve devrim mücadelelerinin hep hakim sınıfların egemenliğin altında filizlendiği düşünülecek olursa bu filizlenme yıllarında küçük-burjuvazinin, hakim sınıfların sanat politikalarına sarılıyor olması pek yadırganacak bir tutum olmasa gerek. Ancak bu tutum, gelişen işçi sınıfı mücadelesi ve kültür, sanat olayına karşın egemenlerin kültürünün "ulusal kültür", "ulusal değerler" vb. adlandırmalarla meşrulaştırılması demektir.

Geçmeden vurgulayalım ki; küçükburjuvazi burada hakim sınıfların sanat faaliyetlerini peşinen desteklemekten çok, bağımsız sanat çalışmaları adı altında proletarya mücadelesi karşısında güya siyaset üstü kalarak, özünde hakim sınıfların milliyetçilik adına güttükleri politikalarına alet olur.

O halde başlığa yeniden dönecek olursak... kavramlar oldukça birbirine bağlı ve sıkıca kenetlenmiş durumdadır. Tarihin derinliklerinden beri toplumsal sistemler çalkantılarla dolu olmuştur. Sınıf egemenlikleri, sınıf savaşımları, işgal, istila, sömürgecilik kısaca ezen ve ezilenler arasında kıyasıya bir mücadele söz konusu. Ve ister işbirlikçilik düzeyinde olsun, ister yönetmede olsun sınıflar, bulundukları konuma denk düşen bir sanat anlayışına sahip olurlar. Dolayısıyla ortaya çıkan sanatçılar mutlaka şu veya bu sınıfın politikasının ürünüdürler. Geçmişte yetişen birçok sanatçı hangi adla faaliyet yürütmüş bulunursa bulunsun ezen ve ezilenlerin karşılıklı mücadelelerinden etkilenmemiş olamaz. Ve bir sınıfın temsilcileri kendi sınıf çıkarlarını, sınıflarının içerisinde bulunduğu konumu (muhalif veya iktidar gücü olarak) göz ardı ederek, bir sanat olayı gerçekleştiremezler.

Günümüzde proletarya önderliğinde gelişen halk devrimleri ve kurtuluş hareketlerinde de aynı durum sözkonusudur. Ve böyle bir mücadele içerisinde saf tutan halk sanatçıları, tüm bu yapıyı göz önünde bulundurarak hareket etmek zorundadırlar.

İnsanlık varoluşundan bu yana mücadele içerisindedir. Eşyanın durağan olmadığı diyalektik ilkesi hatırlanırsa, insanın da toplumsal bir varlık olarak hangi dönemde olursa olsun mücadelesizliğinden bahsedilemez. Mücadele bireye indirgendiğinde, bireyin yaşam sorunudur. Yani insanı harekete geçiren temel gereksinimler vardır. Ve insan bunları elde edebilmek arzusu ile tüm gücünü harekete geçirerek savaşır. Hakim sınıf çürümemek, yıkılmamak için, ezilen sınıf ve halklar baskı altından kurtulup özgür bir dünyada yaşamak için mücadele ederler. Halk olarak, insan topluluklarının şekillendiği günden bu yana belli toprak parçaları üzerinde sınıf mücadeleleri keskinleşir. Günümüzde burjuvaziye, emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı tüm ezilen sınıf ve tabakaların, devrimden çıkarı olanların savaşımı halini alan mücadele, elbette birçok yan gelişmeye yolaçacaktı. İnsan yaşamını bu kadar derinden etkileyen, insanın geleceğini ona göre ayarladığı halkın mücadelesi geliştikçe, yine o mücadele içerisinde bulunan halkın bağrından doğan, mücadelenin yoğurup şekil verdiği kültür, sanat, edebiyat adamları yetişir. Bunlar kendi alanlarındaki mücadeleleriyle temel mücadeleye hizmet ederler.

Ama halkın mücadelesi kendiliğinden, dağınık, örgütsüz değildir. Kavga kızıştıkça kenetlenme hızlanır. Savaşın çelik öncüleri yetişir. Örgüt ortaya çıkar. Ve güçlü önderlikler etrafında kitleler savaşı üst düzeye tırmandırırlar: Yani maddi yapının koşullandırıp ortaya çıkardığı kıpırdanış başlangıcından itibaren öncüsünü yaratır. Yaratmak zorundadır. Bir kez objektif koşullar olgunlaştı mı, sonrasını belirleyecek olan öncü sınıf örgütlenmelerinin, partilerin rolüdür. Halk ve mücadelesi kendi yansımasını her alanda olduğu gibi, sanat alanında da bulur. Elbette böylesine mücadeleler içerisinde çıkan değerler mutlaka işlenecektir. Mutlaka bu değerler güçlü sanat harikaları ortaya çıkaracaktır. Sınıf çıkarları için insanların biribirlerine kastettikleri bir dünyada, bu yapıya kapalı gözle bakıp olayların etki alanı dışında bir yerlerde sanat eseri ortaya çıkarabilmek mümkün müdür? Hele hele kendisine halk sanatçısıyım diyen bir insan için, halkın maddi yaşam koşulları ve halkın mücadelesi, mücadele uğruna kan döken şehitlerin mücadelesi, öncü rolleri gözardı edilebilinir mi? Veya bunları göz ardı edenlere halk sanatçısı denilebilir mi? Lenin şöyle diyor: *"Kahrolsun partisiz edebiyatçılar"*. Üzerine kitap yazılası bir cümledir bu. Anlamak isteyenler için anlamla yüklüdür.

Şehit düşüşünün 4. Yıldönümünde

EDİP SOLMAZ'I YÜKSELEN DİRENİŞ MÜCADELEMİZLE SELAMLIYORUZ

1979 yerel seçimlerinde halkın büyük desteğiyle Batman Belediye Başkanlığına seçilen Edip SOLMAZ'ı, MİT ve feodal-komprador eşkiya çetelerinin ortaklaşa düzenledikleri bir saldırı sonucu 12 Kasım 1979'da katledilişinin 4. yıldönümünde, derin bir saygı ile anıyor, mücadelesini selamlıyoruz.

Edip SOLMAZ'ın katlediliş olayının mücadele tarihimizde ayrı bir anlamı vardır. Düşmanın halkımızın iradesini tanımadığını ve tanımayacağını bir kez daha gösteren bu olay, aynı zamanda Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin karşı karşıya bulunduğu zorlukları aşmada kararlılığını ve her türlü olanaktan yararlanmada gösterdiği tükenmez çabalarını da ortaya koymaktadır.

Batman, daha başlangıçtan itibaren KUKH'nin güçlü kökler saldığı ülkemizdeki en büyük işçi merkezidir. Kürdistan proletaryasının en yoğun olarak bulunduğu bu alan, ulusal kurtuluşçu düşüncelerin taşırıldığı ilk andan itibaren, bu düşüncelerin en hızlı biçimde yayıldığı, Kürdistan proletaryasının kendi öz sorununa sahip çıkışta gösterdiği atılganlık ve kararlılığın örneği olmuştur. KUKH mücadeleyi kendi sınıf temeline oturtmak ve gerçek temsilcilerinin güvenilir-güçlü ellerinde yükseltmek için, proleter kitleler içindeki çalışmaya başlangıçtan itibaren büyük önem vermiş ve Kürdistan'da proletaryanın yoğunlaştığı –çok sınırlı da olsa– alanları çalışmalarının temeli haline getirmiştir. Büyük önder Haki KARER'in düşüncelerin Kürdistan'a taşırıldığı 1976'da ilk faaliyetlerine Batman'da başlaması ve yine Mazlum DOĞAN yoldaşın uzun bir dönem Batman proletaryasını örgütleme faaliyetleri tesadüfü bir olay değildir. Batman'ın yanısıra, Antep, Elazığ vb. yerlerde de aynı durum söz konusudur.

Gerek Batman örneği ve gerekse diğer alanlarda sürdürülen faaliyetler, kurtuluşçu düşünceler kendilerine ulaştırılıp, çözüm yolları gösterildiğinde başta proletarya olmak üzere emekçi kitlelerin mücadeleye atılmakta en küçük bir tereddüt göstermeyeceklerini ortaya koymuştur.

Yine Batman örneğiyle somutlaştıracak olursak, yaşanan pratik, Kürdistan'da halk kitlelerinin maruz kaldığı her türlü uygulamanın sömürgeciliğin ürünü olduğunu ve ona yönelmeksizin tek bir adım dahi atılamayacağı gerçeğini kanıtlamıştır. Kitlelerin, sömürgeciliğe yönelmeyen ve bağımsızlığı hedeflemeyen hiç bir akıma itibar etmediklerini, ilkel milliyetçilik ve reformizmin emekçi kitleler içinde yer tutamayacağını en açık biçimde ortaya çıkarmıştır. Eğer Batman'daki gelişmeler hatırlanırsa, bu durum bütün hatlarıyla görülecektir.

Bağımsızlıkçı hareket Batman'a girdiğinde, bu alanda da gerek Türkiye reformist çevrelerinin ve gerekse Kürt küçükburjuva reformistlerinin epey uzun bir süreyi kapsayan faaliyetleri vardı. Komünist-sosyalist vs. sıfatlar altında faaliyet yürüten bu kesimler, o çok övündükleri "demokratik" mücadele yöntemleri adı altında Kürdistan işçi sınıfının önündeki gerçek sorunu gözardı etmeye çalışırken, gerçekte reformist talepler doğrultusunda bile en küçük bir adım atma gücünü bulamamaktaydılar. Ki, bu da çok doğaldı; çünkü, üzerinde çalıştıkları alan sömürge bir ülkeydi, görülmek istenmeyen şey de bu idi. Nitekim bu güçler, ulusal kurtuluşçu düşüncelerin taşırılmasıyla bu alanda da erimeye ve kitle bağlarını bütünüyle kaybetmeye başladılar.

Kurtuluş hareketi, bir yandan işçi sendikaları içinde çalışır ve her türlü olanaktan mümkün olduğu oranda yararlanmaya çalışırken, bu faaliyetlerin ulusal ve toplumsal kurtuluşu sağlayacak temel mücadele olmadığını, işçilerin-köylülerin aydınların, kısaca Kürdistanlı tüm yurtsever kitlelerin ulusal kurtuluşu amaçlayan illegal militan birlikleri yaratılmaksızın kurtuluşa gidilemeyeceğini tüm bu kesimlere bıkmadan anlattı.

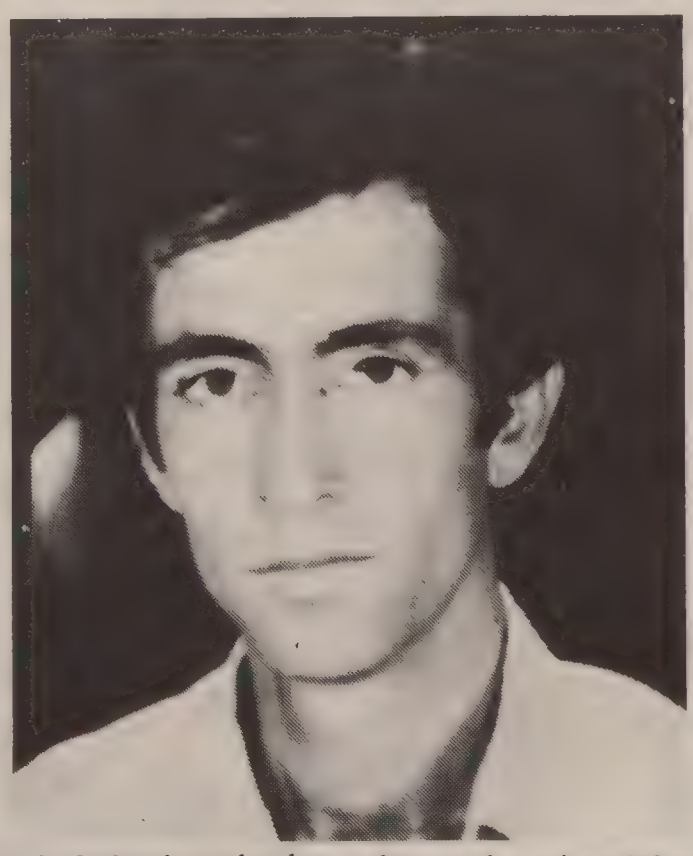

Edip SOLMAZ

İşçi sınıfının yoğunlaştığı bir alan da olsa, Kürdistan proletaryasının özelliği gereği, burada da emekçi kitlelerin kırla bağlantıları tümüyle kopmamış ve kitleler feodallerin kırsal alanda süren egemenliklerini başka biçimlerde de olsa üzerlerinde hissetmekteydiler. Kurtuluş hareketi, çalışmalarında önemli bir hedef olarak da, feodal eşkiya çetelerinin yoksul köylülük ve emekçiler üzerindeki tahakkümüne karşı kitleleri bilinçlendirme ve harekete geçirmeyi koydu. Zaten öyle bir yapı vardı ki, sömürgeci Türk burjuvazisi, büyük korku duyduğu Batman işçilerini etkisiz hale getirmek için MİT ve feodal-kompradorlar ortaklığı ile bir ajan-muhbir ağı örmüş, kumar, içki vs. gibi her türlü yozluğu teşvik edip geliştirerek onları kendi sorunlarından uzaklaştırmayı amaçlamışlardı. Emekçi kitleler üzerine örülmek istenen bu karanlık yapı, ancak çok yönlü bir mücadele ve bu mücadeleden en küçük bir taviz vermeksizin parçalanabilirdi. Bu ise, bazılarının iddia ettikleri gibi, ne salt dernek faaliyetleri ve ne de diğer ekonomik-demokratik mücadele yöntemleriyle yapılabilirdi. Emekçi kitlelerin mücadele perspektiflerini daraltan ve yanlış yöne kanalize eden bu tür eğilimlerle mücadele de en az diğeri kadar önem taşımaktaydı.

Kurtuluşçu hareket, hertürlü sağ ve sol anlayışa karşı doğru devrimci taktiği hayata geçirerek, kısa zamanda kitlelerin güven kaynağı ve çekim merkezi haline geldi. İşçi sendikalarında sömürgeciliğin ve reformist güçlerin etkinliği parçalanarak, sendika faaliyetleri kurtuluş mücadelesine işçi kitlelerinden güç aktarmanın kaynağı ve devrimin birer okulu haline getirildi. Öğrenci gençlik içinde sürdürülen yoğun faaliyetlerde, gençlik devrimci kurtuluş akımı etrafında halkalandırıldı. Ve Batman, işçisi-esnafı-memuru-öğrencisi-kadını-erkeği ile mücadeleye güç katan bir alan durumuna ulaştı.

Bu durum karşısında, sömürgeciler ve uşakları feodal-komprador güçler de harekete geçmekte gecikmediler. Faşist güçler ve MİT eliyle emekçilere çok çeşitli saldırılar düzenleyerek, gelişmenin önünü tıkamaya çalıştılar.

Mücadelenin hızlı bir yükseliş gösterdiği 1979 yılında, feodal-komprador eşkiya çetelerine karşı Hilvan ve Siverek'de geliştirilen mücadele, bu alanda da etkisini gösteriyor ve yörenin en azılı feodal güçlerinden olan Ramanlılar, Bucak ve Süleymanlar çetesiyle ortak planlar düzenliyorlardı. Koordinatörlüğünü MİT'in yaptığı bu girişimlerde, burunları artık iyice çamura batırılmış olan Süleymanlar ve Bucak çeteleri köşeye sıkıştırıldıklarından, özellikle Ramanlılar feodal güruhun örgütlendirilmesinde başı çekmeye hazırlanıyorlardı. Bu gayretleri doğrudan kendi çürümüş varlıklarını korumaya yönelikti ve Batman'da mücadelenin gelişimini gördükçe artan bir telaşa kapılıyorlardı.

Geniş kitle desteğine sahip olan PKK hareketi, yürüttüğü mücadelesi ve yarattığı gelişmelerle kitlelerin bilincini aydınlatmış, kendi etrafında toparlamış ve artık kitleler, ne sömürgecilerin ne feodal eşkiya çetelerinin ve ne de başlarını reformizm batağına saplamış güçlerin propaganda ve faaliyetlerine itibar etmeyecek bir duruma gelmişlerdi. Düşmanın saldırıları arttıkça kenetlenme daha da güçlendi.

1979 yerel seçimlerinde bu kitle desteği en görkemli biçimde sergilendi. 1978'de PKK saflarına katılan ve halk içindeki çalışmalarıyla kısa zamanda sevilen, güvenilen ve saygı duyulan bir önder haline gelen Edip SOLMAZ, bizzat kitlelerin isteğiyle seçimlerde adaylığını koydu. Ve büyük bir farkla belediye başkanlığını aldı. Kitleler büyük bir sevinç ve coşku içindeydiler.

PKK ve bir PKK taraftarı olarak belediye başkanlığına seçilen Edip SOLMAZ yoldaş, elde edilen bu zaferin karşılığında büyük bir saldırıyı getireceğini de biliyorlardı. Sömürgecilerin hiçbir zaman böyle birşeye müsade etmeyecekleri açıktı. Ama hertürlü tehlikeye rağmen, halkın sonsuz güvenine layık olmak, elde edilen bu olanağı halk kitlelerinin anti-sömürgeci, anti-feodal mücadelede daha güçlü birliklere kavuşturulması doğrultusunda sonuna kadar değerlendirmek gerekiyordu. Gerçekte halk da gelebilecek tehlikelerin bilincindeydi. Nitekim, halktan bir çok insan Edip SOLMAZ yoldaşla bizzat konuşarak, kendisini korumalarına müsade etmesini istemişlerdi. Fakat Edip yoldaş, halkın gösterdiği derin bağlılık örneği karşısında asıl tedbirin, elde edilen bu olanağın örgüt gücümüzü artırma doğrultusunda kullanılması olduğunu belirtti. Ve kısa süren başkanlığı döneminde, batak ve çamur içindeki işçi mahallelerinde yol yapımına, halkın sağlığıyla doğrudan ilgilenmeye, belediye işçilerinin çalışma koşullarının daha iyi ve ücretlerinin daha yüksek olmasına çalıştı vd. gibi birçok sorunla bıkmadan uğraştı. Ramanlılar ve diğer feodal-komprador güçlerin daha önce belediye olanaklarından da yararlanarak işçiler üzerinde kurdukları 'otorite'nin son kırıntıları da böylece yerle bir edildi.

Yerel seçimleri kitleleri devrimci kurtuluş mücadelesi etrafında örgütlemede en iyi şekilde değerlendiren PKK hareketinin sağladığı gelişmelerin bir an önce engellenmemesi durumunda kendileri açısından doğabilecek tehlikeleri iyi gören sömürgeciler ve feodal-kompradorlar, saldırı hazırlıklarını yoğunlaştırdılar. Saldırılarının merkezine ise, halkın sevdiği bir önder durumuna gelen Edip yoldaşı aldılar. Ve, 12 Kasım 1979'da bu amaçlarına en alçak biçimde ulaştılar.

Edip yoldaşın cenazesi tüm Batmanlıların göz yaşları arasında toprağa verildi. Kayıp büyük, acı derindi. Halk kitleleri sömürgecilerin ülkemizde hiçbir yasal dayanaklarının olmadığını, kendi yaptıkları yasaları dahi ve hem de kanla nasıl çiğnediklerini çok açık biçimde gördüler. En basit haklarını elde etmenin önünde bile sömürgeciliğin nasıl bir kandan duvar ördüğünü hiçbir çarpıtmaya yer vermeyecek kesinlikte kavradılar.

Gerçekten de bu olay, sömürgeci Türk burjuvazisinin, kendilerine yönelindiğinde, amaçlarına hizmet etmekten çıktığında hertürlü yasa ve kuralı çiğneyeceklerinin ve bununla da kalmayıp işi cinayet ve katliamlara vardıracaklarının en somut göstergesi oldu. Halk kitleleri bu deneyim içinde bir kez daha öğrendiler ki, Kürdistan'da yaşamın yolu, en basit hakları elde ediş dahi silahlı bir direniş hareketinden geçmektedir. Eğer sömürgeciliğin çizdiği kölelik sınırları kırılmak, bunun içinde yaşanmak istenmiyorsa, ona yönelmek, ama bunu mutlaka halk kurtuluş mücadelelerinin vazgeçilmez silahıyla yürütmek gerekmektedir.

Proletarya hareketi iktidar mücadelesinde hiçbir aracı ilkede redetmez. Aracın kendisi hiçbir zaman iyi veya kötü olarak değerlendirilemez. Ama bu araçların ne için kullanıldığı, iktidara varma amacına hizmet edip etmediği önemlidir. Yakından tanıdığımız küçük-burjuva reformistlerinin, araçların bizzat kendisini amaç haline getiriş olayları burada anılmalıdır. Parlamentoya girmeyi, dernek faaliyetleri ve gazete-dergi gibi araçları başlıca amaçları haline getiren bu çevreler, belki birer parlamentosu olan ülkelerde reformist olarak değerlendirilebilecekleri halde, sömürge bir ülke olan Kürdistan'da çok daha olumsuz bir rol oynamış ve tüm eylemleri sömürgeciliğin meşrulaştırılmasına hizmet etmekten öteye geçmemiştir. Zaten açıkça görülüyor ki, sömürgecilere yönelindiğinde o "demokratik" kurumların tozu bile ortada kalmamıştır.

Devrimci kurtuluş hareketi, hiçbir zaman eyleminin temeli haline getirmediği bu araçlardan gerektiği koşullarda yararlanmayı bilmiş, fakat bu araçlar KUKH'nin elinde sömürgeciliğe karşı bir silaha dönüştürüldüklerinde düşmanın saldırısı da gecikmemiştir. Biliniyor ki PKK sadece Batman'da değil, mücadelenin alevlendiği Hilvan'da da belediye seçimlerinde halkın isteğiyle kendi taraftarının adaylığını onaylamış, ama sömürgeciler daha ilk anda müdahale ederek bu yurtseverin adaylığını veto etmişlerdir.

Düşmanın büyük bir kinle saldırdığı bu mevziler, halkın PKK'ye duyduğu güveni ve bağlılığı ortaya koyar. PKK'nin kitleler

(Devamı 11. sayfada)

CUNTANIN SEÇİM SAHTEKARLIĞI BUNALIMINI DAHA DA DERİNLEŞTİRDİ

İktidar için seçim, insanlığın gündeminde yüzlerce yıldan beri yeralan bir olgudur. Bu olgunun daha geniş halk güçlerini kapsamına alması ise, önce burjuva demokrasilerinde, sonra da gerçek anlamda, halk demokrasileri ve sosyalist ülkelerde gerçekleşmiştir. Bu temelde dünyanın birçok yerinde yinelenmekte olan seçimler; bir rejim bunalımı ya da değişikliği sürecinde gündeme gelmedikçe genelde ilgi çekici olmaktan çıkmıştır. Ama özellikle devrim ve karşı-devrim güçleri arasındaki mücadelelerin sıcak olduğu alanlarda, iktidar üzerindeki şiddetli çekişme ve çatışmaların bir ürünü olarak; diğer tüm araçlar etrafında olduğu gibi, tali önemde olmasına rağmen bir meşruiyet zemini yaratmasından ötürü, seçimler etrafında da ciddi mücadeleler ve çatışmalar ortaya çıkar.

İşte 6 Kasım 1983'de gerçekleştirilen Türkiye'deki genel seçimler de, görünüşte büyük boyutlarda bir çatışmayı doğurmasa da bu özellikte olan bir seçimdir. Şüphesiz ki 6 Kasım seçimleri dünyanın bir çok alanında yaşanan sonderece ciddi gelişmeler arasında yine de uluslararası kamuoyunun dikkatlerini üzerine çekebilmiş ve tanınmış bir çok basın-yayın organının günler süren haber ve yorumlarına konu olabilmişse, bu herşeyden önce, Türkiye'deki siyasal ve sosyal ortamın ne denli gergin, Türkiye ve Kürdistan'ın bir bütün olarak devrime ne denli gebe ve kısaca köklü iktidar değişikliği olgusunun bu zeminde ne denli canlı olduğunu gösterir. Bu durumun dolayısız bir ürünüdür ki Türkiye ve Kürdistan'da gerek egemen, gerekse ezilen güçlerden kaynaklansın, ulusal, sosyal, ekonomik vb. alanlardaki her girişim ve tavır alış, derhal üst düzeyde siyasal bir sorun haline gelmekte ve etkilerini uluslararası boyutlara yansıtabilmektedir.

Bu, günümüz Türkiye ve Kürdistan'ı için herkesin rahatlıkla tesbit edebileceği bir gerçektir. Genelde durum böyle olmakla birlikte, elbette ki bu gelişmelerin çeşitli güçler için ifade ettiği anlam değişiktir. 6 Kasım Türkiye genel seçimleri için bu, özellikle böyledir.

6 Kasım seçimleri, gerek Türkiye ve Kürdistan'da ve gerekse bölgesel ve uluslararası alanda olağanüstü gelişmelerin yaşandığı bir ortamda gerçekleşmiştir. Herşeyden önce toplum, üç yılı aşkın bir süredir sömürgeci-faşist askeri bir diktatörlüğün tahakkümü altında bulunmaktadır ve seçimler bu diktatörlüğün bir dayatması olarak zorla gündeme sokulmuştur. Esasen bu durum, nisbi de olsa demokratik bir süreci yaşayan toplumların üyeleri için anlaşılır bir şey değildir. Gerçekte bu tür rejimler altında yaşayan halkların demokratik bir hak olarak sahip çıktıkları ve mücadelelerinde bir silah olarak kullandıkları seçimlerin, açık faşist bir diktatörlük tarafından topluma zorla dayatılması, birçok bakımlardan açıklanması ve sonuç çıkarılması gereken bir hususdur. Yüzeysel veya tek yanlı bir yaklaşımla 6 Kasım seçimlerinin, rejimin ulusal ve uluslararası düzeyde meşruiyet kazanma çabasından ibaret olduğu söylenebilir. Bu doğru ve hatta temel belirlemelerden biridir de. Ama sadece bunu görüp, seçimin aynı zamanda rejimin iç bunalım ve çıkmazlarının bir ürünü olduğunu, sivil faşist güçler ve hatta burjuva liberal muhalefetle örtülü bir uzlaşmayı gündeme soktuğunu görmemek ve bunun yaratacağı sonuçları dikkate almamak, bir yandan mevcut rejimin gücünü abartmaya götürürken, diğer yandan ortaya çıkan siyasal fırsat ve olanaklardan yararlanmamaya yol açar.

Nitekim seçim sonuçları, bugün başta cunta şefleri olmak üzere hemen tüm çevreleri şaşırtmış ve yeni bir durum değerlendirmesini zorunlu kılmıştır. Bu nedenle öncelikle devrimci ve demokratik güçler, seçim ve seçim sonuçlarını ciddi ve gerçekçi bir değerlendirmeye tabi tutmak; devrim programlarını, stratejik ve taktik anlayışlarını net bir biçimde ortaya koyarak, kabaran toplumsal muhalefete gerçek kurtuluş yolunu ve araçlarını göstermek ve sunmak zorundadırlar.

GÜNÜMÜZ TÜRKİYE'Sİ ve KÜRDİSTAN'INDA YAŞANAN GERÇEKLER ve SEÇİM OYUNU

Girişte de belirttiğimiz gibi bugün, gerek Türkiye'de ve gerekse Kürdistan'da ulusal ve sosyal çelişkiler ve çatışmalar öylesine yüksek boyutlara varmıştır ki, mevcut ortamda hiçbir güç geleceğini güven altında görememekte, dolayısı ile her fırsattan ve araçtan yararlanarak durumunu güçlendirmeye çalışmaktadır.

İşbirlikçi tekelci Türk burjuvazisi, 1980'lerde burjuva düzeninin varlığını tehdit eden boyutlardaki ekonomik ve siyasal istikrarsızlığı önlemek ve yanıbaşında yükselen, Türkiye ve Kürdistan-devrimlerini tasfiye etmek amacıyla 12 Eylül'de iktidara el koymayı başarmış ve açık faşist bir rejimi devletin ve toplumun başına geçirebilmiştir. Ama bu darbenin bizatihi kendisi, nihaî bir hesaplaşmayı, yani burjuva düzeninin son bulması için yaşanması gereken ne kadar şey varsa, bu unsurların tümünü toplumun gündemine sokarak, TC'yi geriye dönülmesi imkansız bir uçurumun başına getirip bırakmıştır. Bu nedenle askeri-faşist cunta günümüzde işlerini yürütürken, deyim yerindeyse kılı kırk yarmakta, ipleri elden kaçırmamak için büyük gayret sarfetmekte, iktidarını ayakta tutmak ve amaçlarını gerçekleştirmek için, askeri zor temel olmak üzere, her yol ve yönteme başvurmaktadır.

İşbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi böyle hareket etmek zorundadır. Çünkü o geleceği olmayan Türk burjuvazisinin en son temsilcisidir ve varlığını ayakta tutabilecek en son iktidar biçimini uygulamaktadır. Böyle hareket etmek zorundadır, çünkü o, kendisiyle halklarımız ve hatta kendisine en yakın burjuva kesimler arasındaki köprüleri dahi atmıştır. Rejimin tabanı, başta ABD olmak üzere uluslararası sermayenin işbirlikçisi bir avuç tekelci burjuva ve onun adına toplumun yaşamına el koyan ordu ile yine bir avuç bürokrat, ajan ve muhbir şebekesinden oluşmakta, toplumun geri kalan kesimi ise dıştalanmış ve rejimin hedefi haline gelmiş bulunmaktadır. Sözkonusu "kast" bile kendi içinde asker ve sivil çelişkisini taşımakta; bu çelişki rejimin günümüz ve gelecekteki durumu ve yönelimleri üzerinde önemli etkilerde bulunmaktadır. Ayrıca, işbirlikçi-tekelci burjuvazi, toplum karşısındaki bu olumsuz ve tecrit olmuş konumuna rağmen, uluslararası dayanağı emperyalizmin önüne koyduğu görevleri gerçekleştirmek için de yoğun faaliyet yürütmekte ve çeşitli maceralara hazırlanmaktadır.

Yapısı ve yönelimlerinden anlaşılacağı üzere işbirlikçi-tekelci burjuvazi, tükenmiş ve geleceği olmayan bir sınıf olarak, daha çok "siyasi kumar" oynayarak ömrünü uzatmaya çalışmakta, yine bu amaçla dünya karşı-devrimi için paralı askerliğe soyunmuş bulunmaktadır. Bu, cuntanın ve efendilerinin hesaplı ve programlı olma çabalarıyla çelişkili görünse de böyledir.

Elbette ki bu politika çağla ve güncel gerçeklerle çelişmektedir. ABD ve işbirlikçilerinin çıkmazlarını çözümlemekte tek yol olarak gördükleri ve genel olarak 1979'lardan itibaren gündeme konulmuş bulunan bu politikanın geçerliliği yoktur. Uygulandığı tüm alanlarda büyük patlamalara neden olmakta ve rejimin bunalımını ve çöküntüsünü hızlandırmaktadır.

Türkiye ve Kürdistan'da da bütünüyle objektif ve subjektif gelişmelerin bir ürünü olarak bugün, en sıradan sorunların çözümü dahi kaçınılmaz biçimde devrime bağlanmış bulunmaktadır. Bu Türkiye ve Kürdistan halklarının gündemlerine ilk defa giren bir olgudur ve devrim durumunun hızla olgunlaşmakta olduğunu ifade eder. Çevresindeki gelişmeleri dikkatle izleyen herkes gerçeğin böyle olduğunu tesbit etmekte gecikmeyecektir.

Alt yapı ve üst yapısıyla uluslararası dayanaklarını da arkasına alarak toplumun tepesine oturtulmuş olan dörtbaşı mamur askeri-faşist bir diktatörlük altında, bütünüyle talan ve vurguna dayandırılmış olan hakim ekonomik yapı karşısında halkın hangi hayati talepleri, gerçek devrimci bir savaş göze alınmaksızın öne sürülebilir ve elde edilebilir. Ekonomiden siyasete, kültürden sosyal yaşama kadar her alanda karşı karşıya kalınan gerçek budur. Daha da ötesi burjuva sınıfların bile hakim klik karşısında devleti hedeflemeyen bir mücadeleyle tutunabilmeleri adeta olanaksız hale gelmiştir. Ecevit ve Demirel'lerin askeri-faşist yönetimle barışçı uzlaşma çabaları bu nedenle iflas etmiş ve muhalefetleri radikal bir mücadeleye yöneldikleri anda anlam ifade etmeye başlamıştır.

Tüm bu söylenenlerden çıkarılabilecek en temel sonuç şudur ki; sorunlar ve çelişkilerin çözümünün bu denli yaygın bir biçimde devrim şartına bağlandığı Türkiye ve Kürdistan'da cunta tarafından, özü ve biçimi bütünüyle kendisince belirlenmiş bir seçimin halklarımıza zorla dayatılması devrimin ertelenmesini ve tasfiyesini hedefleyen sonderece kaba bir oyundur. Çünkü bilinmektedir ki gerek Kürdistan, gerekse Türkiye'de bugün yürürlükte olan askeri-faşist diktatörlük tarafından halklarımızın hertürlü bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm talepleri zorla susturulmuş, toplumun günlük yaşamına dahi el konulmuştur.

BU GERÇEKLİĞE RAĞMEN CUNTA SEÇİME NİÇİN GEREK GÖRDÜ

Çıplak askeri zor dışında kendi varlığını sürdüremez ve yaşanan gelişmeler karşısında bu zor'una daha da sarılmak ihtiyacını hisseder bir durumda olmasına rağmen, askeri-faşist cuntanın neden bir seçime başvurduğu sorulabilir. Aslında bu sorunun cevabı, mevcut durumun ortaya konulmasıyla yeterli açıklığa kavuşturulmuştur.

Herşeyden önce, rejimi kalıcılaştırma ve kurumlaştırma sorunu vardır. Seçim bunun unsurlarından birisi olarak görülmüştür. 12 Eylül darbesi ardından hızlı bir kurumlaştırma hareketinin olduğu bilinmektedir. Devletin en üst kademelerinden, toplumun hücrelerine kadar sürdürülen bu kurumlaşma çabaları, rejimin iktidara gelişinden bu yana en temel çabası olmuştur. Yapılan bu çalışmalarla faşist yönetim bir yandan gerekli örgütlenmesini yaratırken, diğer yandan da bunları anayasa vd. ile "yasal" temellerine oturtmuş, başta Kenan Evren olmak üzere generaller devlet yapısı içindeki konumlarını güvenceye almışlardır, 12 Eylül harekatının programının adım adım uygulanması tarzında görülen bu gelişmelerin son perdesi ise generallerin devlet yönetimindeki yerlerini pekiştirmeye hizmet etmesi planlanan seçimler olmuştur. Yönetim seçim vasıtasıyla, bu kurumlaşma hareketini tamamlamayı hedeflemiştir.

Bunun önemli bir nedeninin de faşizmi sivil görüntülü hükümetlerle maskeleyerek, rejimi meşrulaştırma çabası olduğu ortadadır. Rejimin kalıcılaştırılma ve kurumlaştırılma çabasıyla doğrudan bağı olan bu durum, içte ve dışta tam bir tecrit sürecinde bulunan cunta için son derecede önem taşımaktadır. Üç yıllık iktidarı süresince uyguladığı ekonomik ve siyasal politikası ile, burjuva çevreleri dahi karşısına alan ve geniş bir muhalefet cephesiyle karşı karşıya kalan cunta, kendisini sivil bir görüntüyle maskelemeksizin yönetimini aynı politikalar doğrultusunda daha uzun bir süre devam ettiremezdi. Mevcut rejim, içte olduğu gibi dışta da meşru kabul edilmemekte ve uygulamaları dünya demokrasi güçleri tarafından sert tepkilerle karşılaşmaktaydı. Rejim, politikasını daha rahat bir biçimde hayata geçirmek için, görüntüyü yumuşatacak böyle bir maskeye gereksinim duymaktaydı. Sözde halkın oylarıyla seçilmiş olan hükümetler eliyle ve dolayısıyla meşruluk kazandırılmış bir rejim altında politikanın daha rahat uygulanacağı ve sivil hükümetlerle maskelenen faşizmin böylece kurumlaştırılmasının da daha kolay ve hızlı biçimde gerçekleştirileceği hesaplanmıştı.

Yönetim, üç yıllık iktidarı süresince bir avuç işbirlikçi tekelci burjuva kesim dışında, toplumun hemen tüm kesimlerini karşısına almış ve aradaki çelişki giderek derinleşmeye başlamıştır. Ekonomik olarak çok zayıf ve sosyal temeli ise çok dar olan cunta, dışarda da daha çok ABD emperyalistlerine bağlı olduğundan, işbirlikçi kesimler içerisinde bile kendisine karşı hoşnutsuzlukların doğmasını engelleyememiştir. Bu kesimler, ekonomide ve siyasette daha fazla söz hakkına sahip olma isteklerini her fırsatta dile getirir, rejimin engellemelerine rağmen muhalefetlerini açıktan belirtir duruma gelmişlerdir. Askeri-faşist diktatörlük, ekonomik ve sosyal temeli ve dış dayanakları nedeniyle sivil faşist klikle doğrudan bir uzlaşma arayışı içerisine girerken, liberal burjuva kesimlerle de dolaylı bir uzlaşma ve denge arayışı içine girmiştir. Seçimler, bunun bir aracı olarak ele alınmıştır.

Askeri-faşist diktatörlük, çözmekle mükellef kılındığı ekonomik, siyasal ve sosyal problemleri çözümlemek bir yana daha da karmaşıklaştırmış ve ordu her alanda çıkılmaz bir batağın içine gömülmüştür. Yapısı gereği artık hiçbir rejim altında kurtarılamaz durumdaki Türkiye kapitalizmi, açık faşist bir rejimle de bir çıkış bulamamış, kitleler üzerinde uygulanan zor temelindeki ağır sömürü dahi ekonomiye en küçük bir rahatlama olanağı yaratamamış ve tam da aksine kitlelerin kin ve öfkesini derinleştirmiştir. Toplum hızlı bir yoksullaşmaya, orta tabakalar iflasa itilmiş, sosyal yapıdaki huzursuzluklar büyümüştür. Bu durum ise, devletin tek güvencesi olarak görülen orduyu hızlı bir yıpranma sürecine sokmuş, kitlelerle ordu her alanda karşı karşıya gelmeye başlamıştır. Seçimler vasıtasıyla sivil yönetimlerin işbaşına getirilmek istenmesinin en büyük nedenlerinden birisi de budur. Ordu, tüm bu başarısızlıklardan, kitlelerin artan sefaletinden sorumlu tutulup, bu tek "güvence" de artık işlemez duruma geleceğinden, rejim böyle bir maskelenmeye acilen ihtiyaç duymuştur. Ekonomik ve siyasal başarısızlık ve huzursuzlukları sivil yönetimlere mal ederek, ordunun ayrıcalıklı konumunu kurtarma çabası böyle bir gelişmeyi zorunlu kılmıştır.

Rejim, sivil faşist hükümetleri piyasaya sürüp, politikasını bunlar eliyle icra ettirerek, ordunun prestijini korumayı amaçlarken, aynı zamanda gelişen muhalefeti de önlemeyi hedeflemiştir. Rejim eliyle yaratılan sahte muhalefet vasıtasıyla, devrimci ve demokratik güçlerin muhalefet silahı ellerinden alınmak istenmiştir. Askeri faşist diktatörlük, hem iktidar hem de muhalefet görevini bizzat kendisi yönlendirmek, devrimci ve demokrat güçlerin çok elverişli hale gelen koşulları rejime karşı kullanabilme olanaklarını böylece tıkamak, sahte demokrasi gösterisi altında, kitlelerin radikal eğilim ve çıkışlarını köreltmek istemiştir.

Denilebilir ki, cuntanın uygulamaya koyduğu seçim oyunu, onun kendisini meşrulaştırma, kurumlaştırma ve kalıcılaştırma, dünya kamuoyunda daha fazla teşhir ve tecrit olmayı önleme, kitle muhalefetinin devrimci demokrat muhalefet kanallarına akmasını engelleme, orduyu içine girdiği hızlı yıpranma sürecinden çıkarma ve ayrıcalıklı konumunu kurtarma amacıyla uygulamaya konulmuş araçtan başka bir şey değildir.

SEÇİM HANGİ ORTAMDA ve NASIL GERÇEKLEŞTİRİLDİ!

Yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda uygulamaya konulan seçimler, faşist cuntanın en çok yıprandığı, içte ve dışta muhalefetin derinleştiği bir döneme tekabül etmektedir. Öyle ki, ağır baskıların yanında, ekonomik çöküş nedeniyle günlük yaşamlarını dahi sürdüremez duruma gelen kitleler, bıçağın artık gırtlağa dayandığını görerek hoşnutsuzluklarını ifade etmeye, her türlü demokratik hakları ellerinden alınan işçi sınıfı ağır baskılara rağmen taleplerini ne pahasına olursa olsun dile getirmeye başlamıştır. Bunun da ötesinde, 12 Eylül sonrasında ağır darbeler vurulan Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketi ve özellikle de Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi, toparlanma ve mücadeleyi geliştirmede küçümsenemeyecek adımlar atmış, kitle muhalefetini devrimci mücadeleye dönüştürme çabalarını daha güvenli ve örgütlü olarak geliştirmeye başlamıştır. Cuntanın geleceğini ciddi bir biçimde tehdit eden bu durum, cuntayı alabildiğine bir saldırganlık ve baskıların artırılmasına itmiştir. Cunta, devrimci-demokratik cephedeki bu gelişmeler, kitlelerin artan muhalefeti ve hatta burjuva çevreler içinde gelişen hoşnutsuzluklarla karşı karşıya olduğu, siyasette ve ekonomide çıkmaz içinde çırpındığı bir noktada, seçim silahına sarılmıştır.

Ancak, uygulamaya koyduğu ve kendisini yaşatmada bir umut olarak gördüğü bu araçtan bile, ne kadar korku duyduğu, yine bu süreç içerisinde açıkça görülmüştür.

Bir yıl öncesinde hazırlanarak, bir de "halk oylamasıyla" rejimin "yasal" temelleri haline getirilen anayasada, faşizme hizmet edecek oluşum, düşünce ve davranış dışında hiç bir gelişmeye olanak tanınmamış, açık faşist diktatörlük günlük yaşamın dahi belirleyicisi olmuştur. Faşist diktatörlüğün meşrulaştırılma ve kurumlaştırılma çabasından başka bir şey olmayan "anayasa" hükümlerine göre, son biçimi verilen partiler kanunu esaslarına bağlı olarak girilen seçimler de, rejimin her alandaki tahakkümü ve burjuva çevrelere bile yaşam hakkı tanımayacak kadar zayıf ve tahammülsüz yapısı açık olarak görülmüştür.

Seçimler, askeri-faşist diktatörlüğün çizdiği sınırlar içerisinde yapılmaya çalışılmış, bizzat izinli olarak kurulan partiler içinde dahi emir dışı bir gelişmeye müsade edilmemiştir. Burjuva muhalefet yasaklanmış, yıllarca tekelci burjuvaziye hizmet etmiş olan kesimlerin tüm feryatlarına rağmen, siyaset sahnesine çıkmalarına izin verilmemiştir. Nedenleri daha önceki yazılarda da izah edilmiş olan bu durumun en açık örneği önce Büyük Türkiye Partisi'nin kapatılıp, kurucu ve destekleyicilerinin mecburi ikamete maruz bırakılması ve sonrasında ise yine eski AP çevrelerinin oluşturduğu "Doğru Yol Partisi" ile, eski CHP çevrelerinin oluşturduğu "SODEP"in seçim dışı bırakılmaları olmuştur.

Cuntanın izni ile seçime giren partiler de yine, doğrudan bir denetim altında tutulmuş, generaller seçim partilerine uyguladıkları vetolarla bireyler düzeyinde bile herhangi bir muhalefete olanak tanımayacaklarını göstermişlerdir. Rejimin partileri olarak örgütlendirilen ve piyasaya sürülen üç partinin temel hareket noktası ve gıdaları "12 Eylül ruhu" dedikleri faşizm olmuş, ancak rejim, iktidar partisi ve muhalefetiyle kendi planları doğrultusunda hazırlayıp uygulamaya koyduğu bu oyunda beklemediği gelişmelerle karşılaşmaktan kendisini kurtaramamıştır.

Herşeyden önce, bizzat seçimler, bu süreçte burjuva gazetelere dahi yansıyan bir biçimde, kitleler tarafından kayıtsızlıkla karşılanmış, özellikle iktidar partisi ve cuntanın temsilcisi olarak hazırlanan MDP her gittiği yerden, harcanan büyük paralara rağmen kitlelerden yediği şamarla dönmüştür.. Seçim sürecinde meydana gelen gelişmelerin cuntada yarattığı şaşkınlık ve telaş, seçimden bir gün önce Kenan Evren'nin yaptığı tehdit konuşmasında açıkça görülmektedir. Evren, bu konuşmasında açıktan, rejimin en çok desteklediği ve kendisinin en fazla denetim altında tutabileceği MDP'nin tercih edilmesini, özellikle liberal burjuva muhalefetin etkilemesine daha açık olan ANAP.'nin sert eleştirisini yaparak ifade etmiş ve bu konudaki tehditini tüm dünyanın gözleri önünde açıkça yapabilmiştir. Cunta, seçim sürecinde bile kendi oyununun gerçekte ne kadar tehlikeli olduğunu görmüş, basından seçim propagandalarına kadar bir çok kısıtlama ve yasaklamayı yukarıdan dayatmıştır.

"Demokrasi"ye geçisin kanıtlanması olarak gösterilen seçimlerin, bizzat kendisi bile anti-demokratik ve faşist uygulamalar altında gerçekleşmiş, cunta kendi izniyle kurulan partiler üzerinde dahi zor uygulamaktan geri durmamıştır.

Seçim öncesi Kürdistan'da yaşanan durum ise, açık savaş koşullarının biraz daha belirginleştirilmesi olmuş, cunta, halkın büyüyen muhalefetini hızı artan bir zor altında ezme çabalarını yoğunlaştırmıştır. Özellikle köyler, "anayasa" referandumunda olduğu gibi bu kez de yine baskıların alabildiğine yoğunlaştırıldığı merkezler haline getirilmiştir. Seçim öncesinde MDP'nin en çok oy beklediği alanın Kürdistan'ın kırsal kesimleri olduğu hatırlanırsa, cuntanın bu alanda nasıl bir uygulama içerisinde olduğu zaten anlaşılmaktadır. Faşist diktatörlüğün çıplak askeri zoruyla en çok karşı karşıya olan Kürdistan'da, seçim süreci baskı ve zulmün en çok doruğa vardırıldığı bir süreç, seçimler ise bunun aracı haline getirilmiştir.

Görüldüğü üzere, seçimlere, ister burjuva kesimlerin bizzat kendi içinde ve isterse halkla faşist rejim arasında çelişkilerin derinleştiği ve giderek daha da açığa çıktığı bir ortamda gidilmiş, cuntanın sosyal temellerinin ne kadar zayıf ve güçsüz olduğunun her göz tarafından görülebilecek kadar açığa çıktığı bu süreç, cuntanın bir yandan uzlaşma arayışı içine girdiği, ama, bu konuda da ne kadar sahtekar, gerçek amaçlarının azgın faşist diktatörlüğü ne pahasına olursa olsun sürdürmek olduğunun bir kez daha kanıtlandığı bir süreç olmuştur.

SEÇİM VE SEÇİM SONUÇLARI!

Sömürgeci faşist Türk burjuvazisi ve onun adına faşist cunta tarafından açık baskı ve terör ile dayatılan seçimler, hiç bir biçimde "demokrasi"nin bir kuralı olarak değerlendirilemez. Türkiye'de sahnelenen bu oyun, doğrudan faşizmin kurumlaştırılma ve meşrulaştırılmasına hizmet amacıyla kullanılan bir araçtan başka bir şey değildir. Generaller cuntası, rejimin en son kozu olarak başvurdukları bu oyunla, askeri faşist yönetimi cilalayıp, dünya kamuoyu ve halk kitlelerini bir müddet daha oyalayabileceklerini, gelişen tepkileri yumaşatabileceklerini umut etmişlerdir. Burjuva çevrelere dahi muhalefet hakkının tanınmadığı, cuntadan icazetli olarak oyuna giren partilerin bile bir çok kısıtlama ve yasaklamalarla karşı karşıya bırakıldıkları "seçim"lerde, en küçük bir demokratik özellikten bahsetmek mümkün değildir. Hemen herkesin üzerinde birleştiği ortak nokta odur ki, adına seçim ve demokrasiye dönüş denilen şey, generallerin askeri elbiselerinden soyunup, sivil maske takınmalarından başka birşey değildir. Seçim sonuçlarından da açıkça görüldüğü gibi, yönetimde olan, yasama ve yürütme yetkilerini elinde tutan, 12 Eylül 1980'de bir darbeyle iktidara gelen başında Kenan Evren'in bulunduğu generaller çetesidir. Türkiye de, 6 Kasım öncesinde olduğu gibi sonrasında da yönetim erki bu çetenin şahsında bir avuç işbirlikçi tekelci burjuva kesimin elinde olacak ve her uygulama bu sınıfın yaşama çabalarını ifade edecektir.

Ancak 6 Kasım seçimleri egemen kılınmaya çalışılan bu yapıya rağmen, gerek Türk hakim sınıfları ve gerekse halk güçleri açısından önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır.

Herşeyden önce, askeri rejim, kendi iktidarını sürdürme ve kurumlaştırmada bir araç olarak baktığı, seçim sonuçlarında hiç de arzuladığı ve beklediği gelişmelerle karşılaşmamıştır. Oyun sahneye konulduğunda, beraberinde beklenmeyen gelişmeleri de getirmiş, bir meşrulaştırma aracı olarak görülen seçimler, cuntanın halk kitleleri tarafından reddinin açıktan ifade edilmesiyle sonuçlanmıştır. Her ne kadar seçimler için hazırlanan üç parti de yönetimden icazetli olarak oyunda yer alsalar da, generaller tarafından açıktan destek gören ve hatta seçim öncesi Evren'in konuşmasında ona oy verilmesi doğrultusunda telkinde bulunulan MDP'nin seçim sonucunda uğradığı fiyasko, rejimin iflasının bir kez daha açığa çıkmasına hizmet etmiştir. ANAP ve HP'nin bilinen nedenlerle aldıkları toplam %80 oy, en iyimser çevrelerce bile yönetimin %80 bir oyla reddi olarak kabul edilmektedir. İktidar partisi olarak hazırlanılan, ilk günden son ana kadar da bu doğrultuda propagandası yapılan bu partinin, seçim sonuçlarında açık bir hezimete uğraması önemli bir olaydır ve güçlerin karşılıklı olarak üzerinde düşünmeleri gereken bir durumdur. Kenan Evren'in açık desteği ve kitlelere yönelttiği telkinlere rağmen, ve hem de bu nedenle, bu partinin seçim sonuçlarında böyle bir sonla karşılaştığı hemen herkes tarafından belirtilmektedir. Seçim sonuçları bu anlamda yönetimin reddi olarak değerlendirilmelidir.

İktidarı sivil faşist kanat ve burjuva liberal muhalefetle dahi paylaşmak, ya da iktidarda onlara bile söz hakkı tanımak istemeyen generaller, seçim sonuçlarında, dayandıkları temellerin ne kadar zayıf olduğunu açıktan görmüşlerdir. Generallerin çizdiği sınırlar içerisinde az da olsa seslerini duyurmaya çalışan bu kesimler ise, seçimlerde elde edilen sonuçla, baştan beri üzerinde uzlaşmak istedikleri ve bunun için generalleri zorladıkları siyasette söz hakkı elde etme çabalarında önemli kozlar ele geçirmişlerdir. Bu çevreler şimdi, 5 Kasım sabahından daha fazla bir biçimde güvenle hareket etmekte, ve rejimi istekleri doğrultusunda zorlamada kendilerini daha güçlü hissetmektedirler. Herkesin teslim ettiği bir gerçektir ki, rejimin partisi olarak sunulan MDP ve yine doğrudan generaller eliyle kurdurtulan HP'nin değil de, en fazla "oy alan" partinin ANAP olması, onun görünüşte de olsa diğer partilerden daha "bağımsız" olduğu izlenimini yaratmış olmasındandır. Ancak açıktır ki, ANAP'ın aldığı oylarda gerçekte bu partinin gücünü temsil etmemektedir. Seçime gidiş koşulları ve seçimlerde eski AP ve CHP'nin yeni isim altındaki temsilcileri olarak ortaya çıkan Doğru Yol ve SODEP'in saf dışı edilmesi nedeniyle, bu düzeyde bile gerçek bir temsil durumu yoktur. ANAP, daha çok bu partilerin seçim dışı bırakılması avantajından yararlanarak bu sonuca ulaştığından, bu durum burjuva muhalefeti bile tatmin etmemektedir. Eski AP çevrelerinin sözcüsü olarak Tercümanın sayfalarında sık sık dile getirilen bu durum, partilerin kendi güçleriyle temsil edilmediği biçiminde ifade edilmekte, ve yerel seçimlerin SODEP ve Doğru Yol'un da katılması kaydıyla en erken şekilde yapılmasının zorunluluğu vurgulanmaktadır. Ancak muhalefet, bu seçimlerde her ne kadar kendisini temsil gücünü bulamamış olsa da, elde edilen bu sonuçla cunta karşısında güçlenmiş durumdadır ve şimdi bu kozu ısrarla oynamak istemektedir.

Seçim sonuçlarını bu denli anlamlı kılan diğer bir durum ise, kitlelerin tutumlarının gözlenmesinde bir araç olmasıdır. Ancak hemen belirtelim ki, açık faşist bir zor altında ve sınırları belli bir oyun içerisinde yapılan seçimlerde, kitlelerin iradesinin özgürce belirlenmesi ve temsilinden söz edilemez. Fakat buna rağmen ortaya çıkan sonuç, yukarıda da belirtildiği gibi kitlelerin artan muhalefetinin ifadesi olmuştur. Artık bıçağın kemiğe dayandığı, ama yeterli önderliğin henüz ortaya çıkmadığı koşullarda, kitleler kendilerine dayatılmış başka bir alternatif bulamadıkları için, yönetime olan muhalefetlerini, yönetim partisi olarak lanse edilen MDP'ye karşı koydukları tavırla ortaya koymuş, askeri faşist bir rejim altında yaşamak istemediklerini ve buna karşı direneceklerini göstermişlerdir. ANAP'ın aldığı oyların halkın gerçek eğiliminin temsili olduğu söylenememekle birlikte, yönetime karşı bir tavır olması anlamında taşıdığı değer ve devrimci güçlere gönderdiği mesaj iyi kavranılmak zorundadır.

Seçimlerin Türkiye için olduğu kadar, ama ondan daha da fazla bir biçimde Kürdistan'da hiç bir meşruiyetinin olmadığı, rejimin sunduğu partilerin seçimi konusunda bile kitlelere açık bir zor uygulandığı ortadadır. Bunun en büyük örneği, MDP'nin en fazla oyu Kürdistan'dan almış olmasıdır. Ama bu durum, sömürgeci-faşist dipçiğin bu alandaki rolünü ve gücünü ortaya koymaktan öteye geçemez.

Meşruiyeti kabul edilmemekle birlikte, seçim sonuçlarının devrimci ve demokratik güçler tarafından çok iyi değerlendirilmek zorunda olduğunu yukarıda da belirttik. Seçim öncesinde, burjuva muhalefetin önemini abartarak, devrimci temel görevlerini göz ardı edip, bu muhalefetle ilişki ve uzlaşma arayan sağ ve kendi tecrit edilmişliği içinde keskin fakat sonuç yaratmayacak slogan ve eylemlere yönelen sol yaklaşımların, artık kitlelerin ulaştırdığı mesaj ve bu süreçte yaşanan canlı gerçekler ışığında doğru çizgiye ulaşarak mücadeleye sahip çıkıp, kitle muhalefetinin yönünün saptırılma çabalarına karşı devrimci temellerdeki örgüt ve mücadele silahıyla rollerini oynamaları ve etkinliklerini göstermeleri kendisini en acil biçimde dayatmış durumdadır. Kitlelerde kabaran bu muhalefet dalgasının, sahte muhalefet kanallarına akıtılmasını önlemek ve onları faşizme karşı devrimin geliştirilmesinin bir gücü haline getirmek devrimci-demokrat güçlerin en başta gelen görevleridir. Açık ki, ne burjuva muhalefete büyük roller atfedip ona umut bağlamak ve ne de sadece farklı bazı çıkarlar ve yöntem farklılıkları üzerinde de olsa burjuva klikler arasındaki mücadeleyi görmezden gelmek devrime hizmet etmeyen ve terkedilmesi gereken sağ ve sol yaklaşımlardır.

OLASI GELİŞMELER ve ÇIKARILMASI GEREKEN SONUÇLAR!

Seçim sonuçları hem rejimi ve hem de muhalefet güçlerini önemli gelişmelerle yüzyüze getirmiştir.

Elde edilen sonuçla generallar karşısında kendisini daha rahat ve güçlü hisseden burjuva muhalefet, bu sonuçtan hareketle yönetimde denge arayışlarını artıracaktır. Bu şimdiden gözlenmektedir. Generallerin ekonomide ve siyasetteki çözümsüzlüklerini ve bunun kaçınılmaz olarak devrimci muhalefeti büyüteceğini gören burjuva liberal ve sivil faşist kesimler, devrimci ve demokratik halk hareketine karşı ikinci bir baraj oluşturma rolünü oynamaya hazırlanmakta ve artık generallerin halk muhalefetini etkisizleştirme görevini kendilerine bırakmalarını istemektedirler. Bunun için ise, tümüyle askeri yönetmelik ve kurallarla sürdürülen yönetimin, kendi sınıf amaçlarıyla sınırlı bir yumuşatılmasını zorunlu görmektedirler. Özellikle Avrupa emperyalislerinin dayatması ve fakat tüm emperyalist çevrelerin de gelişmelerin seyri içinde zorunlu gördükleri bu durum, bugün yönetimi elinde tutan generaller ile bu muhalefet kesimler arasında bu sınırlar içindeki çekişkilerin artmasına yol açmakta, basına da yansıyan tartışmalardan görüleceği gibi çıkar çelişmeleri gün yüzüne çıkmaktadır.

Yönetimdeki biçim değişikliği ve artan çekişmelerin doğuracağı sonuçlar bugünden görülebilmektedir.

Her şeyden önce belirtelim ki, mevcut rejim, ister sivil ve isterse askeri görüntü altında olsun, ekonomiden siyasete kadar hiç bir alandaki sorunlara çözüm getiremez. Çöküş halindeki bir sınıfın temsilcileri olarak hükümete oturtulan klik veya partiler, bu çöküş ve dağılmanın çözümsüzlük ve iktidarsızlığını yaşayacaklardır. Ekonomi hergün biraz daha batağa saplanacak, gelişen devrimci halk muhalefeti önlenemediği gibi, burjuvazinin kendi içindeki çelişkiler de artacaktır. Yine Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, rejimin başına hangi kesim oturtulursa oturtulsun yöneltilen en azgın saldırılarla ezilmeye çalışılacak, ama bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de gelişmesini sürdürecek, Türk hakim sınıflarını köşeye daha fazla sıkıştıracaktır. Ekonomide, siyasette, sosyal yapıda karışıklık ve çatışmaların hızla artacağı çıplak bir gözle dahi görülebilecek kadar açıktır. Daha şimdiden kamuoyuna yansıyan ve hayli sıcak geçeceğe benzeyen bu çekişmenin, faşist diktatörlüklerin işbaşında bulunduğu ülkelerde sık sık görülen yeni darbelerin gündeme gelmesini beraberinde getirmesi de pek ihtimal dışı görülmemektedir. Rejimi kimin daha iyi koruyacağı sorununun temel olduğu bu çekişmede, böyle bir durumda beklenebilir.

Faşist diktatörlük, içte yaşanan bu gelişmeler içinde debelenirken, bir yandan da dikkatleri başka alanlara yöneltmeye çalışmaktadır. Hem bu çelişkileri örtmek ve hem de kitlelerin dikkatlerini başka alanlara çekmek için yeni maceralara atılmaktan çekinmemektedir. Gerek İran-Irak savaşında giderek daha da fazla rol üstlenmesi, gerek Güney Kürdistan üzerinde beslediği emellerle gerçekleştirdiği ve planlarını kurduğu saldırılar ve gerekse de en son Kıbrıs'ın ilhak edilmesi ve Ege üzerinde beslediği amaç ve her fırsatta yaymaktan çekinmediği işgalci emelleri bunun kanıtları durumundadır. Açıkça görüleceği gibi rejim, hem emperyalizmin bir dayatması ve hem de içte yaşanan gelişmeler nedeniyle, giderek daha çılgın yönelimlere girmekten çekinmeyecek, umudunu bağladığı bu çılgınlıklarla varlığını sürdürmeye çalışacaktır.

Ancak, çöküşün derin sarsıntısı kafasına vurmuş bir sınıfın temsilcisi olarak faşist diktatörlüğün ve sömürgeci faşist burjuvazinin kendi varlığını sürdürmesi artık mümkün olmayacaktır. Uygulamaya koyduğu –ve başka bir çarenin de olmadığı– bu çılgınca serüvenleri onu gün gün tükenişe, dünya, bölge, Türkiye ve Kürdistan'da daha çok tecrite götürecektir.

Yönetim dört taraftan ateşle sarılmış durumdadır ve artık onun için yaşanan süreç derinleşen kaostur ve sonun biraz daha yaklaşışıdır. Bunun sonuçlandırılmasının kendiliğinden olmayacağı ve devrimci bir müdahalenin mutlaka yapılması ve bunda gecikilmemesi gerektiği de bir o kadar açıktır.

SERXWEBÛN

ABONE FİŞİ

Yazışma Adresi
SERXWEBÛN Verlags- und Handels- GmbH
Postfach 10 16 83, 5000 Köln 1

Adı: .....
Soyadı: .....
Adresi: .....
.....

6 Aylık
Almanya İçi DM 15.00 ☐
Almanya Dışı DM 18.00 ☐

12 Aylık
Almanya İçi DM 30.00 ☐
Almanya Dışı DM 36.00 ☐

Abone parasının gönderileceği yer:
SERXWEBÛN Verlags- und Handels- GmbH
Deutsche Bank Köln
Konto Nr. 12 82 805
BLZ 370 700 60

Not: Bu fişi doldurarak ödeme Makbuzu ile birlikte yazışma adresine postalayınız.

DERKET

Ağır Baskı ve Yoksulluk . . .

(Baştarafı 3. sayfada)

merkezinde polis ve asker kordonu, yığdıkları MİT elemanları ve ajan sayısı, şehrin en kalabalık yerlerine büyük harflerle yazılan yazılar tamamen teslimiyeti hakim kılmak için ve zindanlarda yükselen direnişe karşı alınan tedbirlerdir. Örneğin, okuyabildiğim birkaç yazı şöyle idi: "Diyarbakırlı, Vanlı, Hakkarili... Trakyalı herkes aynı ırkın evlatları, aynı cevherin insanlarıdır", "toplumsal bütünlüğümüze kasteden mihraklar yok edilecektir", "ne mutlu Türküm diyene" vs. (Etrafımın boş olmadığına kanaat getirerek yazıları uzun müddet okuyamadım ve yanıma not olarak alamadım.)

Gördüğüm diğer yerlerde düşmanın resmi kolluk kuvvetlerinin mevzilerine çekilmiş olmasına rağmen, Diyarbakır'da savaş halinin yaşandığını yukarıda da belirtmiştim. Çünkü Diyarbakır, her türlü teslimiyete ve barbar düşmana darbe üstüne darbenin vurulduğu bir merkezdir. Çünkü, üç yıldır pratik mücadeleye susamış topraklarımıza fışkıran bağımsızlık kanı ve halkımıza savaşımında verilen dirençtir. Bu olguyu, Diyarbakırlıların bakışlarında, patlamaya varmış kin ve nefretlerinde görmek mümkündür. Alınan tüm tedbirlere rağmen denilebilir ki, bütün Diyarbakırlılar cezaevinin durumunu yakından bilmekte ve savaş esirlerinin yaşamı tümüyle dışarıya yansımaktadır.

Çıkarabildiğim sonuçlara göre, soylu ve zorlu görev sorumlu devrimciliğindir. Gerek Türkiye ve gerekse Kürdistan'da "devrimci çalışmanın zemini yoktur, seçim sonuçlarından sonraki duruma bakalım" türündeki sonuçsuz bekleyişler içerisine girmek, halka yapılmış en büyük ihanet, düşman için bir hizmettir. 12 Eylül öncesi çalışma metotlarında ısrar eden ve onun hazırlığında olanların da peşinen intihar ettikleri çıkarılan sonuçlar arasındadır. Hele, Kürdistan'da her alanda savaşı halkımıza dayatmış olan faşist Türk sömürgeciliğine karşı, devrimci şiddetin silahlı öğesini örgütleyip geliştirmekten başka hiçbir adımın atılamayacağı gerçeği gün gibi açıktır.

Dönemin koşullarına ve gereklerine uygun hazırlıklar içerisinde olmayanların, devrimin stratejisinin öngördüğü taktikleri geliştirmeyenlerin ülkeye ayak basmaları mümkün değildir. Birçok anti-faşist ve yurtseverlerle yaptığım konuşmalarda söylenen ve örgütlerden beklenen şey budur.

Ekim 1983

Lİ WANÊ ÇİDİBE?

Roj biroj taybet û rola cuntaya faşîst û karbûna wê eşkeretir dibe.

Çûn û hatinên Tirkiyê, gerên Kurdistan ê têkilîyên paşverûkên Rojhelata-Navîn, çûn û hatina heyeta, general û pirsporan hwd. mîna bûbin karên rojê.

Ev yekên bi tu pergalan li ser gel baldarî pêknaynin û ev pêkanîn bi rastî jî afirandinên demeka pêwîst, karbûna vê demê û hazirîyên êrîşa daxûyanî derdike. Û ev yekan çend taybetên berçav dikevin. Ji ber vê rewşê dibî ku ev çûn û hatin, "serîlêdanên welatê cîran" nêne dîtin, lewra ev têkilîyên çarenînin.

Ku cunta faşîsta qolonyalîst bi êrîşa 25 Gulanê, tevgera Kurdistan a Başûr, bê veşarî hemû taybetên xwe yê nemirovî daxûyanê holê kir û ev taybetê êrîşbazîyê eşkeretir bû. Ji bo binxistin û hilweşandina Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan'ê ku cunta qolonyalîst hemû destikên xwe bikartîne û dest davêje hemû rêyan. Lewra ev tekoşîn ji dijminê qolonyalîst re hêzeka xedare û roj-biroj derbên pêwîst li dijminê qolonyalîst dide. Ji bo binxistina tekoşîna serxwebûna Kurdistan'ê ku mîna hova xwe karê êrîşbazîyê dike. Bi hemû tevgerên xwe yênemirovî, kuştin, êrîşbazî û serxwarîyê hwd. armancê dijminê qolonyalîst ne guhurîye û ji bo gihîştina vê armanca rûreşî xwe dikemilîne. Nexasim ev armanc ji hêza qolonyalîst re roj-biroj pêwîsttir û xedartir dibe. Ger bi vê rewşê bêyî mêzekirinê, bi hemû taybetan ev yek eşkere xûyan dibe ku;

Burjuvazîyê Tirk ji bêmecalî û destika xwe ya dawîyê karbidestîya 12 Êlûnê anî serkar lê, di alî armancên xwe de kêrnehatin û armancên xwe pêkneanîye.

Ku binxistina tevgera PKK, Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan'ê armanca yekemîn dîtîye, di rewşa dijwar êrîş, qetlîam û şerê eşkere de ev tekoşîn pêştir ketîye û bi pergalên hêza hemberîyê, li dijî cunta qolonyalîst rawestîye. Nexasim xebat û karên ji hêlên tixûb ber bi welat ve tê herikandinê û ev xebat cîh digre dijminê qolonyalîst hovtir û hartir dibe.

Burjuvazîyê Tirk di alî xebat û kêrhatina aborîyê de binketîye û hemû pêkanîn û destikên wî betal mane. Di bin rewşa zerpê de, hemû keda girseyên gel tê pêjrandin, kedxwarin gihîştîye qeysa bilindî, mafên demokratî û aborî ji destê girsên gel hatîye sitendinê hwd. Gel li ber rewşa birçîbûnê ye. Welew di alî aborî de xwe bi derî welat karbike jî, ji taybetên xwe gerîneka aborîyê kûrtir dibe, û roj bi roj dikeve vê gerînekê.

Ev herdû nuqtên pêwîst jî ji bo bişkavtina burjuvazîyê Tirk têr dikin. Ev sazûmana pirsgirêka tevgera gelê Tirkîyê, Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan'ê û pirsgirêka aborî ji holê ranekirîye, hêzên hemberî xwe firehtir kirîye. Bi pêkanînên sê salên xwe ji hêla netewî li welat cîh lê teng bûye. Û gellek hêlan hemberê xwe rawestandîye.

Ji taybetên xwe ye ku ray li hemberîya burjuvatî jî nayne û hewqas jar e. Di demên dawîyê de ku leystika wî ya "demokrasî" û "hilbijartina" bi taybetên xwe derî holê bûye. Burjuvazîyê Tirk bê veşarî derî holê bûye ku bêçek û xwînrijandinê najî û nikare bijî. Ku ji berdevkên berpirsîyarên sermaya yekdest, kesên "AP" û "CHP" li ber van yekan dengê xwe derdixin û ji alî cuntayê ve têne girtinê, ev yek bixwe jî nîşane ku burjuvazîyê Tirk çiqas jar e. Ger ji van kesên hebûna xwe dane oxira hebûn û domandina dewleta Tirk tirsa wî hewqas be, wê gavê bigotinan tirsa wî ya gel nayê hesabkirinê. Bingehên vê tirsê eşkere ye ku tevger û Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan'ê ye. Burjuvazîyê Tirk di vê rewşa pûçî û tengasîya aborîya xwe de, hejeka pûçik jî nikare hilde û di vê rewşa jar da ye. Lewra domandin û bersîvanîna pirsgirêkên wê li ser vê yekê ye. Ji bo vê yekê ye ku hemû polîtîkên xwe li ser vêderê avadike. Ji ber vê pêwîstîyê ye ku berî ev tevger derba binxistinê lêbide û bigihîje vê hêzê bêagahdarîya hemû yekan destik û karbûnên xwe di vî alî de bikar tîne.

Lê, mîna me di serî de daxûyan kirîye, ji nûh ve hew dikare vê hêlê ji xwe re bike hêla jîyanê. Lewra di vî alî de tevgera PKK pêşvediçe û firehtir dibe û ev tevger bihêza xwe ya gelî, hemû karbûn û destikên dijmin betal dike. Ji alî din ve pêşveçûn rewşa Rojhelata-Navîn jî gihîştine qeyseka ku hedan lê nabe. Ji ber tesîra emperyalîzmê kêm dibe, jarbûna karbidestên paşverû, keysafirandina şerê Îran û Îraqê ji bo pêşvebirina Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan'ê taybetên erînî ji bo karbidestîya Tirk afirandinên xedarin.

Ku Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan'ê ji bo Rojhelata-Navîn navça pêşvexistina ye, ji hatina Rojhelata-Navîn ji hêlên bingehî yek jî Kurdistan e. Ji van taybetan, pirsgirêka Kurdistan'ê ne tenê ji burjuvazîyê Tirk ra ji hêzên emperyalîzmê re jî pirsgirêkeka bingehî ye. Mafên wan di vî alî de dibe yek. Ji bo binxistina vê hêzê hevkarên hev û dun e. Welew ev hêz binnekeve, bivê pirsgirêkê ve derkirina emperyalîzmê çarenîn e. Bi kurte-birî îro emperyalîzm jî polîtîka xwe li ser bingehê Kurdistan'ê saz dike. Ji xwe eşkere xûyaye ku di Rojhelata-Navîn de hevkarî û yekoxirîya emperyalîzm û dewleta Tirk berbiçav ketîye. Karbûnên wa yê li ser Kurdistan'ê jî vê eşkere didin xûyakirinê.

Ji ber burjuvazîyê Tirk domandin û hebûna emperyalîzmê bi hebûn û jîyandina xwe ya bê sînor karbûn û êrîşbazîyê pêktîne. Di bingehî de, tevgera Kurdistan'ê û pêşveçûnên Rojhelata-Navîn binbixe, mîna hêzeka "fedaî" ji bo mafên NATO derdikeve pêş, helbet di vî alî de, ji bo êrîşbazî û mafên xwe rê ji xwe ra vedike. Ku ew armancê xwe yê li ser Mûsil û Kerkûk'ê di vê rewşa jarbûna sazûmana Îraq'ê de tîne holê helbet ne bêtaybet e. Di vê valahîyê de keysa pêkanîna armanca dîrokî dide berxwe. Ji ber rewşa şerê Îran û Îraq'ê û hemberîya hêzên pêşverûyên Kurdistan a Başûr ku sazûmana Îraq'ê li ber ketinê ye Di vê rewşê de cunta faşîst gumana tu tiştî nake. Û ji karbidestê Îraq'ê, ger li Kurdistan'ê karbidestîyê pêkneyne, hemberê kêrhatin û karbûna vê hêlê dernê, û hêlên xeta petrolê Mûsil û Kerkûk'ê nikaribe biparêze, wê gavê bêşert û bend ray li tevgerê wî bîne û di alî tevgeran de destikan jêre bikarbîne. Nexasim ev sê mehên bi giranî li ser van pirsgirêka tê seknandinê. Di şerê Îraq û Îran'ê de, dewleta Tirkîyê ku sefê sisêyaye û bi vî pergalî mîna xwedîyê Kerkûk'ê derî pêş dibe û gefan li Îran'ê dike hwd. Bişkavtina van li ser van bingeha ye. Di van hevdîtinan de armanca cuntayê ev e ku di vî alî de bi sazûmana Îraq'ê armanca xwe bide hebandinê.

Ev tevgerên di alî armancê de şirîkatîya emperyalîzmê jî têde heye, nedûre ku tevgerên êrîşbazîyê derî holê bike. Ji xwe ji serî ve cunta faşîst xwe karê wê dike. Avakirina cîhgera balafirgehên Amerîka, sazkirina "hêza çeleq" pêkanîna hêlên stratejîk û cîhbûna ceşê Tirkîyê nîşana vê yekê ne.

Ku ceşê Tirkîyê ji alî emperyalîzmê ve tê kemilandinê, û hêza êrîşbazîyê ye. Ji ber rewşa û pêşveçûnên Rojhelata-Navîn hêza emperyalîzmê dema tengasîyê li hêlê dijî. Ger armanc û pêkanînên li ser Îran û Libnan-Filîstîn ger jî armancê li ser Sûrî'yê negihîştîye serî. Nexasim pêkanînên wan, hêzên pêşverû,–mîna li hêla Libnan'ê–pêşvetir dixe. Pêxwas û berdevokên wana pejirîne û hew dikarin li pêş pêşveçûnan rawestin. Mîna peznê rojnamên Tirkîyê, ne ceşên Ereb'an ne jî Îsraîl mafê emperyalîzmê nikarin bisitrînin û kêrî parastina wê nayên. Di vê rewşê de hêza yekemîn ceşê Tirk e. Di vê rewşê de mîna ew têkilîya dîrokî di navbera emperyalîzm û çînên serdestê Tirkîyê ji nûh ve lê di rewşeka neerînî de pêk were.

Dema ber binketina împaratorîya Osmanîya de, nexasim têkilîya Almanya bi feyde ye ku bê bîranînê. Di wê demê de ji ber burjuvazîyê Almanya hêzeka emperyalîst-kapîtalîstekê ber bi nêzbûnî ve pergal digirt, ji bo Asya-Pêş û Rojhelata-Navîn serdestîya xwe avabike, sultanên Osmanîya li ser bingehê sitrandina paşverûkî, ji bo hebûna împaratorîya Osmanîya bidome, bi hemû pergalan alîkarîyê domandibû. Wê ji bo gihîştina armanca xwe çarenîn dîtîye. Di vî alî de têkilî tenê ne bi têkilîyên aborî maye, gihaye wê qeysê ku ji karbidestîya nav dewletê, ceş mîna li gor armancê emperyalîstê burjuvayê Almanya pergal girtibe. Ji serdarîyê ta sazûmanên karbidestîyê di serî de Alman û ketibû destê emperyalîstan. Hêzên emperyalîst tu car ji ber armancên xwe yê bingehîn pêşveçûn û pêkhatinên Kurdistan'ê hêsan nedîne, lê rayneanîne û bi dijwarî xwînê rijandine.

Di alî binxistina serhildanên sedsalîya 19an rola emperyalîstê Îngilîz û Almana li Kurdistan'ê ku rastıyên dîrokî derî berçavê me kirîye.

Bi dewlemendîya sererd û binerdî û cîhê xwe yê stratejîk û dewlemendîya dest pê nebûye ji bo sîstema emperyalîzmê ku hêleka pêwîste nexasim di vê demê de ji hemû pêşveçûnan dûrhiştine, û di bin nîrê qolonyalîstîya împaratorîya Osmanîyan de rawestandine û di bin vê rewşa dijwar de ji qetlîaman ta nefîye gellek pêkanînên nemirovî li Kurdistan'ê bi cîh anîne. Nexasim hêzên emperyalîst ji bo li gor hemû pêşveçûnan di bîhndemî de polîtîkên xwe bikarbînin, û bi çi awayî be jî ji bo ku Kurdistan'ê di destê xwe de bisitrînin, berpirsîyarên xwe jî şandine bajarên Kurdistan'ê. Welew sekna wana binavê têkilî û sitrandina têkilîyên aborî be jî, eşkere ye ev kes ji vî karî pêştir li dû tiştan bûne. Têyî zanîn ku ji vana Moltke li hêlên Kurdistan'ê der bi der gerîya ye û xerîteka Kurdistan'ê derbixe gellekê xebatan kirîye. Hesabên ewê çewa Kurdistan di bin vê rewşê da bêyî rawestandinê ku ji alî heyet, ref û berpirsîyaran ve ev yek dihate meşandinê û têyî zanînê ku piştî van hesaban gellekî qetlîam û êrîş pêkhatine. Ku emperyalîsta Almanya împeretorîya Osmanîya daxistibû nav lepên xwe û li hember her pêşveçûn û tevgerên gelê hêlê mîna darê zerp û êrîşê bikardianî. (Ku burjuvazîyê Tirk li ser bingehê têkilîya Îngilîz û Almana pergal girtîye, ku di vî alî de "pan-Türkîzm" pêwîste were bîranînê.)

Di pêvajoyeka guhrandî û rola hêza bi awakî din be jî mîna ev têkilîya kevn ji nûh ve derî holê bibe. Ji dîrokê ve ku talanbazî û kevneperestî bûye taybetê burjuvazîyê Tirk îro di sedsalîya 20an te vê rola xwe ya dijwar û nemirovî dileyîze. Ji ber vê zanevîna taybetê ye ku ger di alî êrîşbazî û armanckarîya binxistina Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan û êrîşbazîya ser gelên hêllê mirov şaş namîne. Dîsa di vî alî de, pêştir USA û hêzên emperyalîst ku Kurdistan'ê de hêz û destikên şerî pêktînin, nîşane ku ev karbûn ji wan re tiştekî çarenîn e.

Ji ber di rêberîya PKK de ewê tevger û tekoşîna serxwebûna Kurdistan rêya hatin û rizgarîya netewên Rojhelata-Navîn vebike û hêza emperyalîzm ji hêlê hilde, ji van taybeta ye ku emperyalîzm û cunta faşîst hemû pêkanîn û destikên xwe ji bo girtina vê rêyê dixebitînin. Û vê xebateka çarenînî dibînin. Pêwîste ev bêyî kifşkirin ku ji pirsgirêka Kurdistan'ê re ne tenê gelên Rojhelata-Navîn û gelê Tirkîyê gelên cîhanê jî bi giranî baldarî wê ne.

Ku ev yek bi karbûnên emperyalîzm û ji xeynî ceşê Tirk, pêkanîna "hêza çeleq", firahkirina balafirgeha Wan'ê û ku vê hêlê dikin cîhgera leşkerî hwd. daxûyanê holê dibe. Di vî alî de tewr û êrîşên burjuvazîyê Tirk tenê neyê karbidestên sazûmana Tirke yên emperyalîzmê ye jî. Nexasim ew gerên demê dawîyê çi li Wan'ê pêktêyî daxûyanê holê dike. Ev yek tê zanînê ku, pêxwasên Şah, ajanên Îraq hwd. li vê hêlê dicivînin û li Wan hêza ceşî avadikin. Nexasim jî Evren, gera Turkmen, hatina Haig û berpirsîyarên parasvanê tixûbê Alman ku li vê hêlê gera wana ji hev û dû qut nebû. Armanca hêza emperyalîzmê çiye, daxûyanî berçavan dike û ev yek ji nuha ve eşkere dibe. Gellek zelale ku ji vê ne tenê pîlanên binxistina tekoşîna Kurdistan, zerp û tevgerên ser Sûrîyê, Libnan û heta Îran'ê tevger û hêza dij-şoreşgerî bikar tînin. Ku bêyî bîranînê sala berê, piştî hatin û çûna berpirsîyarekê USA şerê Libnan'ê destpêkiribû. Û dîsa dema gera berpirsîyarê Amerîkî da, gef û zerpên ser Sûrî zêdetir bû. Ku di çûn û van hatinan de tam jî di dema tetbîqata "hêza çeleq" de êrîşa 25ê Gulanê li ser Kurdistan a Başûr pêkhatibû. Ev yek bi taybetên xwe daxûyan dikin ku pêkanîn û tevgeran karbidestîya Tirk ji hêla NATO bi destê generalan tê kifşkirinê.

Di vê meha bihurî de du serîlêdanên pêwîst pêkhatin. Yek ji vana serîlêdana berpirsîyarê parasvanîya tixûbê Almanya, ku bi peywendîya navbera rêxistinên parasvanîya herdû dewleta gihîşte dawîkî. Di alî tevger û pêkanînên xwe cunta faşîst li kêleka USA vî dostê xwe yê berê herdem dibîne û Almanya bi hemû destikan alîkarîya vê sazûmanê dike. Û ew armanca "efsana Rojhelat" di vê demê de ji nûh ve tê holê ku hunermendîya emperyalîstê Almanya tevî vî karî dibe, ku parvekarîya gelan pêktîne ev hunermendî dibe bersîva xwestina burjûvazîyê Tirk û di vî alî de hev û du bêmecal nahêlin.

Ku hemû leystik û fenên burjuvazîyê Almanya di tixûbê Almanya Rojava-Rojhelat de bi hemû hêlên cîhanê tê zanînê, dibî ku burjuvazîyê Almanya vê hunermendî û pêkanînên serhatinên xwe pêşberî burjuvazîyê Tirk bike.

Lê, dibî ev bêyî kifşkirin ku Kurdistan ne Almanya ye. Ku di nav hemû dijwarî û pêkanînên nemirovî, kuştin, xwîn û barûd û têlênpêçayî de gelekê ku ji hebûna van têla ve hemû dijwarîyan daye pêşîya xwe û van têla nasnekirîye û ji bo hilavêtina van têlên pêçayî tekoşînê dike, bi hemberî rawestîye.

Bi hemû taybetên civakî, aborî û cîhnîgarî Kurdistan welatekê xwedî taybetên xas e. Lê di vî alî de belkî zanebûna berpirsîyarê Almanî kesî xebata têlên pêçayî were ji xwe têyî zanînê ku li hemû hêlên tixûbê Kurdistan'ê gundên stratejîk pêkanîne û gel li qampên dorgirtî bicîh dikin û têkilîya wana bi vî awayî dixwazin ji tekoşînê bibirin.

Bellê, hemû taybetên van gera eşkere bûye. Ku 14 Êlûnê balafireka Tirka li Kurdistan a Başûr hate xistinê. Ma hewce ye îzah bibe: ew pîlotên ku dibên bi paraşûtê xwe avêtine li wêderê çi dikirin?

Di wê demê de zerp û gefên ser Sûrîyê zêdetir bûn, ceşê Tirk xwe li hêlên tixûb bicîh kir, ji bo tevgera êrîşîyê pêkbîne, şerekê navnetewî li ser hêla Libnan'ê sazbû, bi gef û zerpan sazûmana Îran'ê xwestin ku paşbixin hwd. Yanî li vê cîhgerê pîlanên tevgerê gav bi gav pêkanîn.

Hatin û pêkanîn ewê çi derî holê bike? Karbûn û tevgerên emperyalîzmê êrîş û gefên wan heta ku here? Ev pirs di pêkanînên rojevî de her gav bersîvên xwe dibînin û ewê zelaltir jîyan bersîva wan bide.

Dewleta Tirk di hêlê de axatîya şer dike. Ev pêkanîna li gor mafê emperyalîzmê ewê bêyî domandinê. Û ewê ji bo binxistina Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan'ê hê pêştir bikeve û di vî alî de bê qeyd û bend piştgirtîya van hêla ewê bistîne û ji bo jîyana vê sazûmanê ewê xwîn bidinê.

Lê, ev yek bêmecalî bixwe ye...! Bi van têkilîyan serkarîya serdarên Osmanîya hin dirêj bûbe jî îro ev yek kêrî tu tiştekî nayin, hêza kêrhatina wan nemaye. Lewra, burjuvazîyê Tirk hêzeka pûç e û reh'a jîyanê lê nema ye, ew hêza wî li pîya dihêle, hêza ceşî ji xwedî çi taybete ew jî di êrîşa Kurdistan a Başûr de eşkere derî holê bûye.

Di vî alî de sîstema ber pûçîyê hêza emperyalîzm, ne jî hêza pûç sazûmana karbidestên Tirk dibî ku ne xwedîyê gellek hêvîyan bin. Di serîde welatê Kurdistan û hemû hêlên Rojhelata-Navîn ne sedsalîya 19an de dawîka sedsalîya 20an de dijîn û rewş guhrandîye. Hatineka ronahî li pêşîya gelan xûyan bûye.

Dawîya sedsalîya 20î ewê bibe destpêkirina dema hatineka ronahî ji gelên Rojhelata-Navîn re pêşveçûnên rewş û demê ji neha ve vê mizgînê didin. ●

"Derîyên me ji wan re vekirîne... Hêvîya me ew in... Tenê ew dikarin xwedî li mafê me derkevin... Ew lawê me ne..."

Karkerê Kurdistan'ê ku li dervayî welat xebatkar e. Rojên xwe yê betalî ji ber ku li Kurdistan'ê derbas kirîye, axaftin û hevpeyvînê bi vî karkerî ra pêkhatîye ji ber ku rewşa gellek taybetan daxûyan dike, em weşandina vê hevpeyvînê, karekê pêwîst dibînin.

* * *

Pirs: *Nêzî mehekê keysa gera welat bi dest te ket. Di vê demê de; ji bo jîyana gel, debar û pirsgirêkên hember dimînin çi têgihîştinê te çêbû?*

Bersîv: Destikên debara gel gellek jarbûne. Birçîbûn û belengazî zêde bûye. Bêkarî gihîştîye qeyseka bê hesab. Piranîya gel bêkar û betal e.

Hejmara kesên heywana xwedî dikin, ro-biroj kêm dibe. An jî yên erd dajon, ji alî din ve, hebûna di destê gel de jê tê sitendinê. Gelên belengaz bi van pêkanînan belengaztir bûye. Berê, kesên betal, bêkar, diçûn bajêran û dixebitîn. Kar bidestê wan diket. Ji ber rawestandina avakirina avahîya jî ev yek ji binî ve ji holê rabûye. Nîşaneka berbiçav ev e ku çaygeh tucar vala nabin, hertim tijîne.

Pirs: *Başe, ev rewş çewa tesîr li gel dike?*

Bersîv: Gel bi tevayî hêvîya xwe ya cuntayê birîye. Ev hêvî nema ye. Pê dizanin ku cunta ji pirsgirêkên wan re nabe bersîv, û bersîvan nayne. Di vî alî de ez dikarim vê yekê nîşan bidim ku; dema li çaygeha gund rûdiniştim (ku li çaygehên gundên din jî rûniştim) bi piranî ev yek têne peyvandin: bi hatina cunta belengazî, birçîbûn, betalî zêdetir bûye, cunta wan dişêlîne û pirsa dijî hilweşandina cuntayê ye.

Hin kes di vê rewşê da rêya felatîyê di tiştên din de dibînin. Mesele alîyê barê debara ev kesê malîyê wî li ser milê wî ye dest bi vê rêyê dike. Ku pêşîyê cotkarî dikira û bi kêmasî debara xwe dimeşand. Lê ji bêkarî, buhabûn hwd. rewşa jîyanê ji binî ve guhurandî ye. Ji av û nan pêştir tu tişt di dest da namîne. Li ber vê rewşê ev gundî hew hedan dike û dikeve kadînê derî li ser xwe digre û agir berdide kadînê. Ku vê yekê gundî dibihîzin, têne alîkarîyê u gundî, di rewşeka bêhişî de derdixine derva. Çima te wilo kir? Dema me pirsan jê kir van bersîvan da: **"mirin ji jîyana wiha çêtire"**. Dîsa ez vê bêjim ku ev tenê hînkereke. Gellek kes bi cudatî dest davêjin tiştên wiha...

Pirs: *Mîna tê zanîn bi 12 Îlonê ve hêzên şoreşger di xebata welat de bê keys man, û bi giranî xwe karê tekoşînê kirin. Di vê dema karbûn û ger bi xebata welat ve gavên şoreşgerî têne avêtinê, mîna agahdarîyên te çêbûn, ev yek çiqas li ser gel tesîr dike û gel bi çi awayî li wan pêkanîna dinêre?*

Bersîv: Berî hemû yekan ez dixwazim vê bêjim: dilxwestina gel bi alî şoreşgeran ve ji berê zêdetir bûye. Jixwe gel ji cuntayê acise. Dema eskerek, erebeka eskerî dibînin dest bi çêran dikin...

Gel ji şoreşgera, nexasim ji PKK bi giranî dipeyîve. Hemû vê yekê dibêjin: **"derîyên me ji wan re vekirîne... Hêvîya me ew in... Tenê ew dikarin mafên me biparêzin... Lewra ew lawên me ne..."**

Tiştê ku bala min kişand ev bû. Wê jî bêjim: kemilandin û çeleqîya gel min dît. Gellek kesan xebat dikir û hilweşandina cuntayê dianîn zman. Hemû hêl, kes, xwedî lihev dertên, hevgirtina wan dikemile. Hevdû tenê nahêlin. Nexasim, hemî tiştên konevanî dipeyivîn. Nexasim xort û keçên zane, gund bi gund xebat dikirin. Heta hin ji van kesan min bi xwe dît û rewşa guhrandî ber biçav dikeve.

Pirs: *Di vê rewşê de derheqê hatinê de gel çi difikire?*

Bersîv: Derheqê hatinê de dikarim bêjim ku hemû hêvîya gel bi şoreşgeran girêdahîye. Hiş û baldarîya gel şoreşger in. Mîna her roj çavrênîya wan bikin.

Ev gotin di peyv û jîyana gel de cîh girtine: **"Em Kurd in. Helbet em ê ji destê van celada xelas bibin"**. Dema li Dersîm'ê bûm hê jî germîya êrîşa Kurdistan'a Başûr di nav gel da hebû û ev yek dihatine gotinê: **"Şer li Kurdistan'a Başûr destpê kir. em jî, em biçin şer..."** Ji alî dî ve di radyo, televîzyon û rojnaman de derheqê êrîşê de karbidestan daxûyanên xwe dîyarî dikirin.

Pirs: *Êrîşa Kurdistan'a Başûr bi çi hemberîyan di nav gel de tesîr kir?*

Bersîv: Alîyên Kurdistan'a Bakûr ji nêz ve li ser êrîşê diwestîyan. Baldarîyeka bi hêz hebû. Gel dizane li vê hêlê şervanên PKK û şervanên Kurd'a hene. Di nav gel de dihate peyvandinê ku cunta qolonyalîst dixwaze ji nûh ve qetlîamên wek Zîlan, Koçgirî, Dersîm, Genç û Hênê pêk bîne.

Piştî êrîş û tevgera hêza qolonyalîst betal û pûç ma, hêvî û dilxwestina PKK di nav gel bi hêztir bû. Gel di peyivîya ku di nav-bera hêzên sazûmanê û şervanên PKK de şerr derketîye. Û hêza qolonyalîst li hêla şerr gellek cendek berdaye û vekişîya ye. Derheqê vê de, gel vê yekê digot ku; **"hêza dijmin bi hêz û refên PKK nikaribîye, û ji bê mecalî vekişîya ye"**. Gel bi vê gellek kêfxweş e. Vê netîcê jê derdixistin û digotin ku; **"emê karibin Kurdistan'ê ji destê dijmin derbixin"**. Dema vê gera xwe da vê yekê jî hîn bûm ku, di êrîşê de hêza qolonyalîst gellek leşkerê Kurd jî anîye. Lê, evana li hember welatîyên xwe çek neteqandine û wan paşve şandine.

Pirs: *Di vê pêvajoyê de, hêza qolonyalîst di derheqê şervan û rêberên PKK da biryarên bidarvexistinê sitend. Ev yek bi çi awayî tesîr li ser gel dikir?*

Bersîv: Êrîşbazî û zerpa qolonyalîsta û berxwedanên girtîyên şerê serxwebûnê, hertim di nav gel de tê peyvandinê. Li hember biryar û zerpên girtîxanên gel radiweste û dijberîyeka fireh afirîye. Ev yek digotin ku; li hember kuştina lawên xwe, bêdeng namînin. Li girtîxanên Elezîz û Dîyarbekir hevdîtin qedexe bû. Lewra dihate gotinê ku li van hêla tevgera birçîbûnê heye.

Pirs: *Ji bo şehîdên girtîxanan, çîyanan û şervanên PKK re çi tewr di nav gel da hebû. Vê yekê bi çewayî didîtin?*

Bersîv: Hevalên şehîd nayên jibîrkirinê. Dema di peyvê de navê wan tê zman, vê dibêjin; **"ew mirovên ji bo me nayên jibîrkirin in"**. Ji zaroyan hetta 70ê salîyan bahsa Mazlum, M. Hayri, Delîl, Zekî, Bakî Kahraman, Şükrü Sever, Kazim Aydın û hwd. dikin. Gel bixwe dibêje ku, me wan ji bîrnekirîye. Emê ji cuntayê pirsa xwîna wan bikin.

Di hemû pergalên jîyanê, dawet û civînên xwe de kilam û helbestan li ser van hevalan derdixin.

Pirs: *Dema dawîyê, cunta leystika demokrasî dileyîze. "Vegerandina demokrasî" û "hilbijartinê" derî meydanê kirîye. Li hember vê, gel çi dike?*

Bersîv: Ji binî ve baldarîya vê yekê tuneye. Min ji gelekan pirsî; haya wan ji "hilbijartin" û "partîyan" nîne. Rewşeka wilo hebû ku ji mirovtirê, "rewşa hilbijartinê" nîne. Jixwe hemû tiştî karbidestên cunta bi dilê xwe dikin. Ji vê karbidestîyê jî gel têkilî tu tiştî nabe. Ji alî din ve tê zanîn ku "hilbijartin" ne rêy e û rewşa wa bi vê naguhure. Evê domdarê polîtîka karbidestan bin. Ji ber van taybetan jî ne baldarên "hilbijartinê" ne.

Pirs: *Vê dema tu li Kurdistan'ê mayî rewş û pergalên hêza qolonyalîst çewa xuyan dibû?*

Bersîv: Der û hêlên Kurdistan'ê, çîya û rêyan ji nûh ve kifş dikin, zangerên vê yekê şandine Kurdistan'ê. Di alê hêza eskerîyê de xwe ji nûh ve bi cîh dikin, hêlên "stratejîk" û cîhgerên eskerîyê ava dikin.

Dilnexweşî û dijberî di nav ceşê qolonyalîst de heye. Hemberîya cunta heye. Li Çolemêrgê bi "înzîbatek"î re peyivîm. Ku hînbû ez Kurd im, kêfxweş bû û got; **"loo, tu jî Kurdî, ji hevalên xwe yê Kurd ra dibêjim, her tişt ne wekî tê xuyakirinê ye... Hemberî û dijberî heyeee... Em bi leşkerên faşîst re xwarin naxwin, carbi car di nav-bera me de şerr derdikeve."**

"...hevalekî ji Agirî hebû... Di navbera wî û leşkerên faşîst de dijberî derket. Faşîsta gilîyê wî kir û ew rakirin birin. Jê pê de haya me jê nema. Dawîyê min ji malîyên wî pirsî, vî hevalî kuştine. Û wî şandine welatê wî. Morê li tabûta wî dane ku "nayê vekirinê" û di nivîsa ji malîyê wî re şandine de ev yek hatîye nivîsandinê: "xwe kuştîye"(!) Peyva me gellek dirêj bû, dawîyê "serfirazîya şervanên Kurdistan'ê" xwest û em ji hev qeqetîyan.

8.10.1983

BERXWEDANA Dİ 2 Ê ÊLÛN'Ê DE Lİ GİRTİNGEHA DİYARBEKİR DESTPÊKİRİBÛ Bİ KEMİLANDİNA SERKEVTİNÊ DAWÎ PÊHAT

Di girtingeha leşkerî ya Dîyarbekir de, roja 1 ê Êlûn'ê bi daxûyanîya dîlîyê şer, endamê PKK Celalettin Delîbaş li dadîngahê, destpêkirina rojîya mirinê û tevgera berxwedana birçîmayînê, di 28 ê Êlûn'ê ji ber bicîhanîna hin daxwazên dîlîyên şer, ji hêla berpirsîyarên girtingahê dawî pêhat.

2 ê Êlûn'ê di bin pêşkêşîya 110 dîlîyên şer yên endamên PKK destpêkiribû û ji hêla 2190 girtîyan ve domkiribû, dema rojîya mirinê û tevgera berxwedana birçîmayinê de, pîkolî, lêdan û hingavtin li ser dîlîyên şer gellek zêdetir bû. Berbi îxanetî û xwesiparî tu caran nêzîk nebûyên, ta daxwazên wan bicîh newe tevger dawî nabe, bi bawermendî û serbilindî daxûyanîkirên, ser dîlîyên şer yên PKK, di dema rojîya mirinê û tevgera berxwedana birçîmayînê de, li gel zerp û hingavtinên tên zanîn, hin babetên lêdan û hingavtinên din, hatîye bikaranîn.

Ji ber hingavtinên talîya dema livberê de pêkhatin, rewşa dîlîyên şer ji hêla canbaşî, bêhtir giran û xirap bû û kom-birek ji wanan bin ûştên ji canderpketî, rakirin nexweşxanê. Ji kesên rakirin nexweşxanê, em ji navê sê jinên dîlîyên şer yên jêrîn agahdar bûn: Aysel Öztürk, Fatma Çelik û Sakine Cansız.

Dîlîyên şer yên PKK yên di girtingeha Adana û Hatay'ê de ne, gava rojîya mirinê û tevgera berxwedana birçîmayîna li girtingeha leşkerîya Dîyarbekir de bihîstin, ji bona piştgirtina tevgera li Dîyarbekir, ew jî dest bi berxwedanê kirin. Tevgera li Adan'ê bi mîna berxwedana birçîmayînê ji bo piştgirtinê pêkhat, û li Hatay'ê mîna nederketine "dîtinê" domkir. Li van herdû girtingehan da di dema berxwedanê de, zerp, pîkolî û hingavtin li dij dîlîyên şer dijwartir bû. Bi pêşkêşîya dîlîyên şervanên PKK li Adana destpêkir û ji hêla komên rêzanîyên din alîkarî girtî, di dema berxwedana birçîmayinê de, 16 dîlîyên şer yên PKK bi rewşa ji canderpketî rakirin nexweşxanê û sê girtîyên navê wan ne gihîşte me, ronakrewan bûn.

Di girtingeha leşkerî ya Dîyarbekir, bi pêşkêşîya dîlîyên şer yên PKK destpêkirê, di dema rojîya mirinê û tevgera berxwedana birçîmayînê de, alaqadarî û girêdana girtîgahê bi dinya ya derveyî ji binî hat qut kirin. Dîlîyên şer dîtin bi meriv û avukatên xwere red kirin. Bilî zilm û hingavtinên nemirovîyên berpirsîyarên girtingahê, berxwedana xwe bê sitûxwarkirin domandên dîlîyên şer yên PKK, berpirsîyarên girtingahê li erdê dan û hin daxwazên xwe dan qebûl kirin. Hin daxwazên dîlîyên şer yên hatin qebûl kirin evê jêrînin:

1- Dawîkirina zilm û hingavtinên ser girtî û cezasitandîyan. Birîna lêdan û hingavtinan, pêwîst ku berî sekna dadingahê dijwartir dibû.

2- Mafê liberxwedana rêzanî neyê rawestandin.

3- Dîtina bi avukatên xwe re neyê kinkirin û rakirin.

4- Yek-çûre cil li girtî û cezasitendîya neyê welgirtin, lê museade kirina welgirtina cilên sivîl û hiştina bi van cila çûyîna pêş dadingahê.

5- Dirêjkirina, dema dîtinê ku berî niha gellek kin bû, zêdekirina ser 15 deqîqan.

Piştî ev daxwaz ji hêla berpirsîyarên dadingahê bi cîh hatin pê de, dîlîyên şer 28'ê Êlûn'ê de tevgera berxwedana xwe rawestandin.

Pay talîya rawestandina rojîya mirinê û tevgera berxwedana birçîmayinê, avukat û mirovên şoreşgeran bi dîlîyên şer dîtin pêkanîn. Hate dîtin ku, hin ji wan dikulîyan, hin bi beden pir qels bûn, lê rewşa moralên wan bilind bû. Di rojîya mirinê de cîh girtê dîlîyê şer yê PKK Muzaffer Ayata talîya berxwedanê, bin rewşa ji derpketî rakirin nexweşxanê û Yilmaz Uzun jî dernekete dîtinê, girtî û mirovên wî, ser jîyana wî di şuphe û tirsê de ne.

Gava girtîyên li Adana û Hatay'ê bi zafer dawîbûna berxwedana li Dîyarbekir bihîstin, ew jî dev ji berxwedana xwe berdan.

Lê li gora agahîya 10.10.1983ya me ji Dîyarbekir girt, mafên ku girtî bi berxwedana xwe ya bê hempa heq kiribûn, çarek din yeko-yeko tên rakirin û li dij wê, gotine –ger ev heq bên rakirin–, dîlîyên şer wê berxwedanên dijwartir birêbixin û kifşkirin ku rojîya mirineke "talîyî" wê sazîbikin.

BİRYARÊ 4 BİDARVEKİRİNÊN DİN, Dİ DAWÊN PKK DE!

Di dawa PKK a li Sûriç'ê dawî bû de, biryara 4 bidarvekirinan û 4 jî ceza heta dawîya jîyanê hate dayîn.

Dawên PKK yên di bin nîrên pîkolî, hingavtin tevlî berxwedanî didomin, payhev bi daxûyanîya bidarvekirinan kêrî-kêrî tên dawîyê.

Ji dawên PKK yên ji hêla qomitanîya girêdana awarta Dîyarbekir dadingaha leşkerîya duwemîn de tê dîtin, dawa koma Sûriç'ê ya bi 213 kesan, roja 12. Cotmeh 1983yan de bi daxûyanîkirina 4 bidarvekirinan û 4 ceza heta dawîya jîyanê daqedîya.

Roja 12. Cotmeh 1983yan seet 10^{00}'an de destpêkirê sekna talî de, du biryarê dîyarê pê de, dîlîyên şer şiar bang kirin û girêdana xwe li gel tekoşînê yekcar din anîn zman. Pay xûyanîya sekna dawî ya bin hima komeke mezinî leşkerî de derbas bû, dû kifşkirinê dilîyên şer bûn hedefên her-babet helifandin û hingavtinên tal û bi vê rewşê wana avêtin girtingehan.

Dîlîyên şer Abdi Ay, Mustafa Çelik, Bekir Yavuz û Salih Tugalan bidarvekirin; Îsmet Karak, Mustafa Güney, Halil Caymazer û Enver Polat ceza heta dawîya jîyanê sitendin.

Abdulkadir Ceylan 36 sal, Halit Yildirim-Nebi Şahin û Hasan Cindî 30 sal, Ferhat Aktop 27 sal, Ramazan Ateş 26 sal, Ahmet Seremen, Sedat Bilici, Haydar Saldar û Zeki Yilmaz 24 sal sitendin.

Li der vê, di sekna bona 7 kesan ji 11 ta 23 sal, 16 kesan re her yek 10 sal, 49 kesan re her yek 5 sal girtîhiştina giran daxûyan bû de, 120 kes jî, ji ber kêmasîya delîlan hatin berdan.

Bilî leyistikên li dij dawên PKK birêketî, ji ber hêza berxwedana dîlîyên şoreşger afirandin, qels ketin kedxwarên Tirk, livbazîyên xaponî hîmtir kirin û ev rastî ji hêla derve jî tê nasîn. Bin rewşên wûsa de pêkbûyê dawa PKK a Sûriç'ê, bû ûştek ku çarek din bireweberî, bawerbendî û biryarkarîya tekoşîna dîlîyên şer bê dîtin, û cunta dîn û hartir bibe.

Li hember tewrên dîlîyên şer yên biryarvar û bawermend li dadingahan da, mêtingerên faşist qîma efûkirina jîyana çend kesên sitûxwarkirên bê mecalên xwesipar pêş derxistiye û şanîdan vê xwesiparî berbuha û qîymet pîvandin bibe. Bo jî armancê, sê kesên ji dozê vergirî, ku berî nihan daxwaza bidarvekirinê derheqê wan de hebû, efserên wan "ji ber ûştên babetî" rakirin û kifşkirin ku sekneke dadîgahîya pêwîst bi wan re ê bikar bibe. Lew, pêşî de dîlîyên şer ku biryara bidarvekirinê sitendine, hemû girtî û komên gel, jîyaneka ser bingehên xwesiparî rizgarbûye, şermeke binavê mirovî û deqeke reşê li enî qîm kirine û biryara bidarvekirinên cunta tewlî cezayên giranên girtingahan bi serfirazî û rûmetî bersîng lefandine. Gotina Kemal Pir, *"ji ber ez dizanim, ceza wêbê dayîn rêzanîyê, wê ji min re bibe şeref"* carek din di eywanên dadingahê de hilm û hîma xwe yekdager, bi deng belivand.

LÜBNAN MEKTUBU

ORTADOĞU'DAKİ SON SİYASAL ...

(Baştarafı 12. sayfada)

uzlaşma eğilimlerinin hızla gelişeceğini ve bunun sonucunda da başarısızlığa ve ağır yenilgilere uğranılacağını kestirmek için kahin olmaya gerek yoktur.» (s: 23)

İşte günümüzde, Filistin Direniş Hareketi içinde gelişen ayrışma, sağ uzlaşmacı-reformist çizgiye karşı direnme yanlısı eğilimin gelişmesi ve buna bağlı olarak FKÖ bünyesinde baş gösteren ve yoğunluk kazanmış bir durumda olan çatışmaların özünü bu noktada aramak gerekir.

FKÖ içerisinde ortaya çıkan sorunlar, uzlaşma yanlısı eğilimin, kendi anlayışını giderek tüm harekete de egemen kılmak istemesinden ortaya çıkmaktadır. Bu eğilim temelinde, Filistin sorununda bir çözüme gitmeyi dayatması, iç bölünmüşlüğün daha da belirgin hale gelişini zorlamış ve bu muhalefet giderek bir iç çatışmaya dönüşmüştür.

FKÖ'nün Cezayir zirvesinde, Filistin hareketinde, Beyrut çıkışı ayrışma süreci hızlanan reformist ve direnmeci eğilimler arasındaki ayrılık noktaları daha da belirginleşti. Bu toplantıda reformist eğilim bu niteliğini açıkça ortaya sermekten geri kalmadı. Uzlaşıcı eğilim, Ürdün vasıtasıyla ve bir federasyon biçiminde dayatılan Reagan planının çözümünü kabul edebileceğini, ve buna hazır olduğunu ortaya koymaktan çekinmedi. Şüphesiz bu yapı Filistin hareketi için tehlikeli bir konumdu. Böyle bir plan çerçevesinde "çözümün" dayatılması, hareketin tasfiyesini de beraberinde getirebilirdi.

FKÖ içindeki ayrışma ve dış dürtü-faktörünün yeri: İsrail'in Lübnan işgalinin geliştiği dönemlerde Arafat kanadı ile Suriye arasındaki ilişkilerde, ortaya çıkan gelişmelere bağlı olarak bir soğuma başgöstermişti. Bu durum, Filistin hareketlerinin Beyrut'dan ayrılmalarıyla beraber daha belirgin bir hal aldı. Bir kesimin Suriye ile daha sıkı ilişkilerden yana olması, bir kesimin de böyle bir tavır içerisine girmesi FKÖ içindeki ayrışmayı hızlandırmaktaydı.

Fakat, buna rağmen bugünkü ayrışmanın asıl nedenlerini dış etkenlerde aramamak gerekir. Sorun bu şekilde ele alınırsa meselenin kavranılması sağlanamaz. Dış faktörler böyle bir sürecin hızlanmasını veya yavaşlamasını sağlayabilirler. Filistin hareketinin karşı karşıya olduğu sorunların temel nedeni bu gelişmeler olamaz. Sorunlar, tümüyle FKÖ'nün önderliğinin, meselelerin çözümüne güç yetirememesi, bir yetmezlik içine girmesi, Filistin sorununun çözümünü emperyalizmle uzlaşmada arama vb. gibi nedenlerden kaynaklanmaktadır.

Filistin sorunu söz konusu edildiğinde ilk akla gelen, Filistin hareketinin adeta bir sembolü haline gelmiş veya getirilmiş olan Arafat'tır. Gerçekten Filistin devrimine uzun yıllar emek vermiş, önderlik etmiş ve bir dönemdeki tarihsel rolünü oynamış olan bu politikacı ve asker, temsilcisi durumunda olduğu sınıfın ve bundan kaynaklanan politikasından dolayı, giderek uzlaşmacı eğilimler içerisine girmiş radikal direnişçi özelliğini yitirmeye başlamış, bu da onu olumsuz bir konuma doğru getirmiştir.

Dünya ve bölge genelindeki her güçle uzlaşma arayan ve bunlarla her türlü ilişki geliştirmekten çekinmeyen, en gerici devletlerden, radikal ülkelere, sosyalist ülkelerden, emperyalistlere kadar geniş bir ilişki alanını kapsayan bu yönelim, durumu itibariyle iflastan başka bir sonuca yol açmamaktadır. Bu eğilimin içine girdiği bu tutum, onun sınıfsal ve siyasal özelliğinden kaynaklanmaktadır.

FKÖ içerisinde sağ eğilim 1976'lardan sonra daha belirgin olarak ortaya çıkarak, hareket içinde egemen olmaya çalıştı. Hatta bu şekilde bir egemenliğe ulaşabilmek için, ortaya çıkmış olan önündeki çeşitli engelleri de, bu yıllarda temizlemeye başladı.

El-Fetih içerisinde bugün oldukça boyutlanmış olan çatışmaların nedenini araştırken, gerilere gitmek gerekir. Sadece bugünkü gelişmelerle bir değerlendirmeye girişmekle yetinmemek durumundayız. Hatta bu süreç de yaygın bir şekilde gelişen uzlaşıcı eğilimin, muhaliflerini de çeşitli yollardan tasfiye etmeye çalıştığı, çeşitli biçimlerde öldürme olaylarına bile başvurdukları Filistinliler arasında yaygın olarak söylenmektedir. Bu durum ise çatışmaları ve ayrışmayı daha vahim kılmıştır.

Uzlaşmacı eğilime ve bunun yönelimlerine karşı bir tepki olarak gelişen Ebu Musa ve Semih Kadri'nin önderlik ettiği muhalefet hareketi, başlangıçta demokratik bazı reformlar temelinde uzlaşmaya yanaşmasına ve bu temelde FKÖ içindeki sorunların çözümünü istemesine rağmen, mevcut Fetih önderliğinin bu konudaki olumsuz tutumunun çatışmalara yol açtığı belirtilmektedir.

Suriye'nin ve Filistinli diğer hareketlerin bir çoğunun da etkin desteğini alan muhalefet, kısa sürede Arafat'a karşı üstünlük sağladı. Bekaa Vadisindeki ve Kuzey Lübnan'daki mevzilerini yitiren Arafat, en son Trablus kentine sığınmak zorunda kaldı. Bir ateşkes imzalanmasına rağmen, yine de çatışma ihtimalini gözardı etmemek gerekir.

Muhalefetin haklı çıkışına rağmen, o da çeşitli yetersizlikler ve eksiklikler göstermektedir. Daha başından uzlaşmacılığı teşhir-tecrit temelinde bir faaliyet geliştirebilmeli, böylece de, içerde halkın, dışta ise devrimci-demokratik kamuoyunun desteğini alıp, direnmeci eğilimi egemen kılmaya çalışmalıydı. Bu konuda gösterdiği yetersizlikler ve çatışmanın gündeme getirilmesinin dönem açısından taşıdığı özellikler, muhalefet hareketini de eleştirilerle karşı karşıya getirmektedir.

Fakat her şeye rağmen gerek muhalefet ve gerekse diğer kesimin FKÖ içerisinde emperyalizmin dayatmalarına ve komplocu planlarına karşı Filistin halkının direniş temelinde genel çıkarları doğrultusunda uygun yaklaşımlarla hareket ederek, gücü zayıflatıcı ve başta Filistin halkı olmak üzere dünya ilerici kamuoyunu kaygıya düşüren gelişmeleri olumlu bir doğrultuya yönelteceklerine inanmak istiyoruz.

Devrimci Blok Mutlaka Oluşturulmalıdır.

FKÖ içerisinde ortaya çıkan gelişmeleri, salt burjuva çizgiye bağlamamak gerekir. Esas olarak bu eğilimin bir ürünü olarak ortaya çıksalar da, olumsuz yapının derinleşmesinde küçük-burjuva devrimciliğinin ve yasal eğilimlerin de önemli payları vardır. Bu kesimler burjuva çizgiyi eleştirmelerine rağmen, bunun yerine doğru-devrimci bir anlayışı dayatamamışlardır. Hatta, bir çok noktada burjuva çizginin kuyruğuna takılmaktan bile kendilerini kurtaramamışlardır. Bu durumda, bu güçlerin zayıf kalmasına ve hareketin gelişimi üzerinde fazla bir etki gösterememelerine yol açmıştır.

Bugün de yine çeşitli olumsuzluklar taşımakta, doğru-devrimci anlayışı bir türlü güçlendirememektedirler. Hatta bazıları hala burjuva çizgiyle geçmişte içine girdiği uzlaşma ve ilişki konumunu devam ettirmek istemektedir. Halbu ki, devrimci hareket kendi bağımsız gelişme yönüne girebilmeli ve bu doğrultuda kendisini güçlendirmelidir. Bu şekilde hala bağını burjuva çizgiyle sürdürmek istemesi hareketin içinde bulunduğu çözümsüzlüğü ve tıkanıklığı derinleştirecektir.

Yine geçmişten bu yana hareketin karşı karşıya bulunduğu sorunların kaynağının ve çözümsüzlüğünün nereden geldiği çok açık olduğu halde, hala eski oluşumlarda ısrarlı olmak, mevcut tıkanıklığın nedenidir. Bu nedenle devrimci güçler, mutlaka hem de en güçlü bir biçimde ortaya çıkmalı ve kendilerine düşen rolü mutlaka oynamalıdırlar. Filistin Direniş Hareketi böyle bir önderliğe ulaşırsa, güçlü bir şekilde gelişimini sürdürebilecektir. Bunun için devrimci hareket, mücadelenin önderliğini üstlenmeli ve bu rolünü oynamalıdır.

Bu, içinde bulunduğumuz somut durumda öncelikle sol güçlerin, sağ bloka karşı, kendi devrimci bloklarını oluşturmalarından geçer. DFLP (Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi) PFLP (Filistin Halk Kurtuluş Cephesi) arasında oluşturulan birlik bu anlamda bir ileri adımdır. Ve desteklenmesi gerekir.

Bu güçlerin başta El-Fetih içerisindeki muhalefet olmak üzere direnişçi tüm güçlerle Filistin hareketinin kazanımları temelinde oluşturacakları savaşçı birlik FKÖ'nün geleceği açısından belirleyici önemdedir. FKÖ siyasi hattını, ortaya çıkan gelişmeler temelinde gözden geçirmek, stratejik ve taktik hattı net bir biçimde belirlemek zorundadır.

FKÖ'nün Bağımsızlığı Savunulmalıdır

Filistin devriminin geleceği açısından uzlaşmacı eğilime karşı tavır almak zorunludur. Bu anlamda Filistin hareketi içerisinde ortaya çıkan direnmeci eğilimin durumu, FKÖ'nün geleceği açısından umutlu olmayı gerektiriyor. Ancak FKÖ'nün ideolojik, siyasi ve örgütsel bağımsızlığı savunulmalıdır. Aksi bir durum savunulamaz ve FKÖ'nün geleceğini tehlikeye sokar. Bu anlamda DFLP ve PFLP'nin bağımsızlık çizgisinde ısrar etmeleri doğru ve desteklenmesi gereken bir tavırdır. Ancak kendisini yenilemesi gereken Filistin Devrimci Hareketinin bazı zorluklarla da karşı karşıya kalacağı açıktır.

Suriye ile olan ilişkilerin yeniden ele alınması ve doğru bir temele oturtulması, FKÖ'nün geleceği için gereklidir. Çünkü geçmişte ve günümüzde bu alanda hatalı yönelimler mevcuttur. Bunu ilkeli ve sağlıklı bir zemine kavuşturmak, FKÖ'nün karşı karşıya olduğu sorunlardan birisidir.

İRAN-IRAK SAVAŞINDAKİ GELİŞMELER

Bu konu Serxwebûn gazetesinde "Güney Kürdistan'dan Haberler" başlığı altında yayınlanan yazı dizisinde en geniş biçimde işlenmektedir. Bu açıdan İran-Irak savaşındaki son gelişmeleri özetlemekle yetineceğim.

Saddam rejiminin düşmemesi için emperyalizm ve Arap gericiliği elele vermiş durumdadır. Fransız Devlet Başkanı Mitterant bu gerçeği en açık bir üslupla dile getirdi. Yine ABD yetkilileri bu yönlü düşüncelerini çeşitli vesilelerle dile getirmiştir. *«ABD'nin petrol bölgelerinde olası bir kriz durumunda Ürdün birliklerinden oluşan bir vurucu tim oluşturulması için çalışmalarda bulunulduğu bildirildi. ABD'nin İran'ın Hürmüz boğazını kapama kararı alması durumunda bölgedeki ulaşımı sağlamak (!) amacıyla gerekli tüm önlemleri alacağını bildirdi.»* biçimindeki haberler giderek daha sık bir biçimde basında yer almaya başladı.

Beyaz Saray Basın Sözcüsü Larry Speaks, *«bölgedeki serbest ulaşıma bir darbe indirilmesi halinde ABD'nin çıkarlarını korumak için gerekli önlemlere başvuracağını ve bölge barışının yeniden oluşturulması amacıyla ilgili devletlerle görüşmelere başlıyacağını»* söyledi. (16 Ekim 1983 tarihli Milliyet gazetesinden).

Ayrıca körfez ülkelerinin son toplantılarında alınan kararlar emperyalizm ve Arap gericiliği arasındaki ortak tavrı ortaya koymaktadır. ABD ve diğer müttefiklerinin İran'ı kendi koşullarında bir uzlaşmaya zorlama, ya da yıkma konusunda kesin bir anlaşmaya vardıkları bu açıklamalar ve pratikte izlenilen aktif girişimlerden rahatlıkla anlaşılabilir. Emperyalizm bu alanlarda amaçlarına ulaşmada Arap gericiliğinin ve özellikle de körfez ülkelerinin ekonomik gücünden önemli bir silah olarak yararlanmakta, askeri çözüm konusunda da esas olarak faşist Türk yönetimine güvenmekte ve dayanmaktadır. Türkiye'nin bu alanda üzerine düşeni çeşitli tehdit ve saldırılarla zaman zaman gündeme getirdiği ve deyim yerindeyse, sopasını abası altında hazır tuttuğu bilinmektedir.

Bütün gelişmelere rağmen İran-Irak savaşının giderek daha çok Kürdistan'a kayarak süreceği gözlemlenmektedir. Bu savaşın yarattığı ulusal ve uluslararası ortamda esas olarak kendi ulusal demokratik savaşımlarını örgütlemek ve yürütmek doğrultusunda hareket edilmesi halinde önemli sonuçlar almak mümkün olmakla birlikte, savaşan devletlerin yedeğinde ve bu tavırın Kürdistan'daki uzantıları olma durumunun yaratılması da bir o kadar yanlış olacaktır.

Sonuç olarak; bölgelerde gergin odaklarda çatışmalar ve sürtüşmeler sürüp gidecektir. Bazen ilerici-devrimci güçler, bazen de gerici güçler yeni mevziler kazanabilecekler, ancak dengeli durum devam edecektir. Diplomatik ve askeri alanda mücadeleler de gelişmelere bağlı olarak tırmanacaktır. *«... Önümüzdeki dönemde emperyalizm ve işbirlikçi güçler ile sosyalizm ve bölgenin ilerici-devrimci güçleri arasında kıyasıya bir çatışma sözkonusu olacaktır. Özellikle günümüzde bölgede yaşanan durumun, bir geçiş aşamasını ifade ettiği bilinmelidir. Devrim ile karşı-devrim güçleri arasında yoğun bir çatışma vardır. Ve dengenin kimin aleyhine sonuçlanacağı belli değildir.»* (Ortadoğu Bölgesel Savaşın Eşiğinde mi? s:34)

ABD emperyalizmi başarılı olamadığı gibi Avrupa emperyalizmi de Ortadoğu'daki çelişkilerin ağırlığı nedeniyle fazla başarı kaydetmeyecek ve devrimci güçleri etkileyemeyecektir. Emperyalizm lehinde bölgede dengenin yaratılması zor olacaktır.

Çıkarılması gereken diğer bir sonuç ise; Ortadoğu zeminindeki gelişmelerde sosyalist hareket içindeki revizyonizmin de iflas ettiğidir. *«Dış müttefiklerin içine düştükleri yetmezlik sorununda en bariz olan şey özellikle sosyalist sistemin yumuşama politikasının emperyalizm tarafından devrimci-demokratik güçlere pahalıya ödettirilmesi meselesidir... Bu politikanın bilinen yetersizlikleri ve bu yetersizliklere neden olan, devrim yerine barışı esas alma barış içinde geçiş olanaklarına fazla roller atfetme, emperyalizmin şantajlarına devrimle karşılık vermeme, dünya devrim sürecinde etkin bir biçimde yer almama ve görevleri gerektirdiği biçimde yerine getirememe, özellikle de ulusal kurtuluş hareketlerine yönelik politikada daha çok, küçük-burjuva önderlikli muhalefetleri destekleme ve gerçek halk önderliklerinin geliştirilmesine fazla katkıda bulunmama biçimindeki anlayışlar, dünya devrim güçlerinin bir bütün olarak emperyalizm karşısında yetersiz bir duruma düşmesinde çok önemli rol oynamıştır. Sosyalist sistemin bu ve buna benzer eksiklikleri ve hataları, küçük-burjuva muhalefetin bilinen zaafları ile birleşince dengenin devrimci güçler lehine döndürülmesinin pek de kolay olamayacağı kendiliğinden anlaşılabilir.»* (O.B.S.E. s:29-30)

Küçük-burjuva devrimciliğinin yetmezliği tüm yıkıcı sonuçlarıyla birlikte artık açığa çıkmıştır. Bu önderliğin yarattığı kaos ve tahribatların aşılması gerek ulusal kurtuluş hareketlerinde ve gerekse sosyalist kurtuluş hareketlerinde olsun proleter devrimci önderliklerle mümkündür. Bu nedenle de küçük-burjuva ve proleter devrimci akımların önderlik üzerindeki çekişmesi sürecek ve önümüzdeki dönem daha da kızışacaktır.

Bu çekişmenin kendisini tarihsel ve güncel nedenlerle en fazla Kürdistan'da ortaya koyacağı ise, bir o kadar gerçektir. Filistin hareketinin aldığı darbeler ve karşı karşıya kaldığı sorunlar vb. nedenlerle anti-emperyalist mücadelede Kürdistan sahası özel bir önem kazanmaktadır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin artan önemine bağlı olarak üzerindeki müdahale ve oyunlar da her geçen gün artmaktadır.

18.11.1983

Ş...

Herşeyimizle PKK . . .

(Baştarafı 2. sayfada)

Kemalizmin halkımızın kafasına sokulma çabaları yetmiyormuş gibi, halk arasında suni çelişkiler yoğunlaştırılmaya çalışılıyor. Kapanmış kan davaları yeniden alevlendirilmek istenirken, halk arasındaki sıradan dedikodular bizzat karakollarda merkezileşip bu kanalla tek tek insanlar biribirine düşürülmeye çalışılıyor.

Bilindiği gibi Elazığ bölgesi sosyal ve ekonomik açıdan çok çeşitli özellikler gösteren bir bölgedir. Yine alevisunni çelişkisinin en fazla yaygınlaştırılmaya çalışıldığı alanlardan biridir. Şimdi de bu çelişkiler bizzat cunta güçlerince kışkırtılıyor. 25 Mayıs 1983 günü Elazığ'ın Kovancılar bucağında Belediye hoparlöründen bizzat başçavuş, şu anonsu yapmış *"Palu halkı müslümanlar! Herkes yarın Karakoçan'a gitmeli, Dersimliler Karakoçan'ı basacak, gidin dindaşlarınızı koruyun, güvenlik kuvvetlerine yardımcı olun,"* vb. gibi şeylerle, tarihte çok acıya malolan bu çelişkiyi yeniden hortlatmaya çalışmıştır. Bilindiği gibi Kovancılar halkı daha çok Palulu olup Dersim'e giden karayolu buradan geçmektedir. Ancak, ucunda bir katliam amacı güden bu kışkırtma halk nezdinde hiçbir etki yaratamadan fiyaskoyla sonuçlanmıştır.

Bu durumu halka sorduğumda genel olarak, *"geçmişin oyunlarını oynamaya çalışıyorlar, son dönemde oldukça azgınlaştılar, bizim birşeyden haberimiz yok, bu tür oyunları geçmişte Palu ve Dersim isyanlarında yaptılar, ama bugün isyan daha başlamadı Irak Kürtleri'ne saldırdılar, oradaki Kürtleri ezip kendilerine bağlamaya çalışıyorlar"* cevabını aldım.

Diyarbakır direnişini sorduğum da ise *"Devlet PKK'den çok korkuyor. bize aranızda Apocular varmı diye sürekli sormakta ve baskı yapmaktalar. Çünkü devletin eline düşen devrimciler teslim olmuyorlar. Biz geçmişte PKK'yi iyi bilmiyorduk. Oysa bugün görüyoruz ki Kürdistan için bilerek ölüyorlar, zindanlarda silahsız, savunmasız olarak direniyorlar. Umudumuz sadece PKK'dedir. Dileğimiz bu ajanlardan sakınmaları ve dikkatli hareket etmeleridir. Çünkü bunlar artık düzenli faaliyet yürütüyorlar. Herşeyimizle, bizi bu talancı soyguncu, sömürgeci devletten kurtaracak olan PKK'nin yanındayız."* dediler.

Tüm bu gerçekleri bizzat yerinde görerek Avrupa'ya döndüm. Şu andan itibaren kavradım ki Kürdistan'da yaşamak ancak mücadeleyle olur.

Ajanların Yaşam Yolu Tıkanmıştır!
YAŞASIN ÖNDERİMİZ PKK!

A. K.
Strasbourg.

Kohl ve Reagan'ın Japonya Gezileri . . .

(Baştarafı 15. sayfada)

cak savaşların yaşandığı veya kışırdanmaların geliştiği bir dönemde, emperyalistlerin aralarında sağlayacağı birlik önem taşımaktadır. Yine bu şekilde kendilerine bağlı işbirlikçi yönetimleri güçlendirerek, sosyalizme ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı bir tehdit aracı olarak kullanmaktadırlar.

Fakat her ne kadar kendi aralarında bir birliğe yönelseler de, bu beraberinde yeni çelişkilerin tohumunu da taşımaktadır. Sosyalizmin ve ulusal kurtuluş hareketlerinin gelişmesi karşısında çelişkilerini hafifletmeye çalışmaları da, ekonomik krizin süregenleşmesi, bunun ulaştığı boyut, halkların bağımsızlık mücadelesinin güçlenmesi gibi nedenlerden dolayı, en derin çelişkileri de doğurabilecek bir niteliktedir. Ekonomik çıkarların yolaçtığı bu çelişki, emperyalizmin yapısal ürünüdür, hiçbir tekelin kendi karından vazgeçeceği düşünülemediğinden, ortadan kaldırılamayacaktır.

Reagan ve Kohl'un gezileri emperyalistler arasında birliğe nasıl bir katkı sağlayabilir! Bu konuda belli bir gelişmeyi sağlasalar ve siyasal alanda bir bütünleşmeye doğru gitseler de, bunların mevcut yapıya fazla bir etkide bulunamayacağı açıktır.

FKÖ'de birlik ve demokratik reform programı . . .

(Baştarafı 13. sayfada)

ve siyonist düşmana karşı silahlı mücadeleyi yükseltmek için Ürdün cephesinden hareket etme hakkı dahil, Ürdün topraklarında çalışma hakkının verilmesi.

3- Mısır rejimi ile her türlü ilişkiye karşı koyulması ve Camp David antlaşmasına bağlılığı sürdüğü müddetçe çevresindeki tecrit çemberini kırma girişimlerine karşı savaşılması. Mısır ulusal güçlerinin teslimiyetçi iktidara karşı mücadelelerinin desteklenmesi ve bu iktidar ile ilişki kuran çevrelerin kınanması ve hesap sorulması.

4- Fas doruğu kararlarını Amerikan çözümüne geçiş köprüsü yapmaya çalışan sağ ve gerici girişimlerle mücadele edilmesi ve bu kararları siyonist düşmanı tanımak için dayanak yapmak isteyen gerici anlayışın reddedilmesi.

5- Ulusal meclislerin Yahudi güçlerle ilişkiler üzerine aldığı kararlara uyulması ve bu ilişkilerin, demokratik, anti-siyonist ve Filistin halkını FKÖ önderliğinde ulusal toprakları üzerinde bağımsız-ulusal devletini kurma hakkını onaylayan güçlerle sınırlı tutulması.

6- İşgal edilmiş topraklarda FKÖ'nün içerdeki kolu olması itibariyle Filistin Ulusal Cephesi'nin yeniden canlandırılması ve faal duruma getirilmesi. Cephenin, yerleşim bölgeleri kurulmasına, tehdite, göçe ve diğer komplolara, Filistin halkını temsil etmek üzere FKÖ'ye alternatifler yaratmaya çalışan karanlık girişimlere karşı mücadelede, tüm ulusal güçleri birleştirecek bir zeminde bütün şehir, köy ve sivil kamplarda faaliyetinin yaygınlaştırılması.

7- Bölgede emperyalist-siyonist planlara karşı Filistin-Suriye-Lübnan ulusal ittifakının güçlendirilmesi ve geliştirilmesi.

8- Lübnan Ulusal Kurtuluş Cephesi ve Emel hareketiyle ilişkilerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi. Onlara, işgalcilerin ve hegemonyacıların geriletilmesi, siyonist-ketaip-Amerikan ittifakının yırtılması, Lübnan'ın birliğinin, egemenliğinin, Araplığının ve ulusal-ilerici güçlerin gerçekleştirdikleri demokratik kazanımların korunması mücadelelerinde tüm siyasal, maddi yardım ve desteğin sunulması.

9- Lübnan'da halkımızın ve sivil kamplarımızın güvenliğinin sağlanması ve sosyal haklarının muhafaza edilmesi. Örgütlenme, siyasi çalışma, silah taşıma ve devrim saflarına katılma gibi ulusal haklarının sıkı sıkıya korunması. Lübnan'da FKÖ ve aygıtlarının antlaşmalar uyarınca mevcut hakların garantilenmesi, halkımıza karşı uygulanan terörün ve bu terörün ardındaki güçlerin (iktidar, ketaip, faşist ve diğer güçler) durdurulması için çalışılması.

10- Suriye ile; ulusal sorunlara, davalara ortak bağlılık, siyonizme ve başta Camp David, Reagan Planı ve en son Siyonist-Ketaip antlaşması olmak üzere emperyalist-siyonist-gerici planlara karşı direnme zemininde ilişkilerin güçlendirilmesi ve geliştirilmesi.

ÖRGÜTSEL DÜZEYDE:

1- Filistin Ulusal Meclisi'nin 14. devresinde onaylanan örgütsel programa kesin bağlılığın ifade edilmesi ve bu programın uygulanması için FKÖ yönetimi ve tüm Filistin örgütlerinin ciddi bir çalışma yürütmesi.

2- FKÖ aygıtlarının çalışma düzeninin, bu aygıtların rolünü faal duruma sokacak şekilde tesbit edilmesi. Bu aygıtlar, özel olarakta başta yürütme kurulu olmak üzere merkezi aygıtlar için gerekli çalışma esaslarının ve tüzüğün belirlenmesi.

3- Yürütme Kurulu'ndan başlamak üzere FKÖ'nün tüm organlarında kollektif yönetim ilkesinin hayata geçirilmesi. Bu ilkenin hayata geçirilmesinde örgütün işleyiş kurallarına dayanılması ve nereden gelirse gelsin bunun bozulmasına, bireysel anlayışlara karşı koyulması ve kollektivizm dışına çıkanlarla ilgili hesap sorma ilkesinin uygulanması.

4- Hegemonyacılığa son verilmesi ve tüm Filistin ulusal güçlerinin FKÖ yönetim organları ile diğer aygıtlarına katılımının sağlanması.

5-FKÖ'nün siyasal tutumları ve muhtelif güçlerle ilişkilerinin açıklanması ve rapor edilmesinin Yürütme Kurulu ve yetkili mercilerle sınırlı tutulması. Bunun da kollektif, demokratik karar esasına göre yapılması, bunun dışına çıkanların kınanması ve hesap sorulması.

6- FKÖ'nün Yüksek Meclis, daire ve bürolarının teşkilini şu esaslara göre gözden geçirmek;

a) Yetkin, işinin ehli ve görevine bağlı unsurlardan oluşturulması ve olumsuz, yetersiz unsurlardan temizlenmesi.

b) Sağlıklı, cephesel temellerde tüm ulusal örgütlerin bu organlara katılımının sağlanması.

7- FKÖ bünyesinde demokrasinin güçlendirilmesi, iç ilişkilerin demokratik temellere oturtulması, sorunların ve ihtilafların çözümünde demokratik tartışma yönteminin tek yöntem olarak benimsenmesi, bunun dışına çıkanların ve silahlı çatışmaya başvuranların kesin olarak kınanması ve başlatan tarafın suçlu sayılması.

8- FKÖ bünyesinde siyasi, askeri, mesleki alanlarda her türlü görev ihlali veya ihmaline karşı hesap sorma ilkesine dayanılması.

9- İşgal altındaki topraklarla ilgili aygıtların içte ve dışta geliştirilmesi, gerekli önemin verilmesi ve zorunlu ihtiyaçlarının sağlanması. Halk birliklerinin, sendikaların özellikle de işçi sendikalarının birliğinin güçlendirilmesi.

10- FKÖ'ye bağlılıkları çerçevesinde halk birliklerinin bağımsızlığının korunması ve bu birliklerde demokratik çalışma ilkesine bağlı kalınması. Organların seçiminde, demokrasinin korunması, geliştirilmesi ve kitle tabanının genişletilmesi için en iyi yol olması itibariyle nisbi temsil ilkesinin kabul edilmesi.

ASKERİ DÜZEYDE:

1- Silahlı mücadelenin Filistin Devrimi'nde temel mücadele tercihi olduğunun kesin biçimde ifade edilmesi, işgal altındaki Filistin topraklarıyla, Lübnan'da siyonist düşmana karşı askeri eylemin güçlendirilmesi ve geliştirilmesi.

2- Filistin Devrim kuvvetlerinin, Birleşik Filistin Ulusal Kurtuluş Ordusu'nda birleştirilmesi ile ilgili Filistin Ulusal Meclisi kararlarının uygulanması. Bütün mensuplarına ideolojik, örgütsel çalışma özgürlüğünü ve askeri disiplinle beraber saflarında demokratik yaşamı teminat altına alacak temel bir nizamnamenin hazırlanması.

3- Birleşik Filistin Ulusal Kurtuluş Ordusu içerisinde yönetim düzeyindeki atamalarda ve terfilerde, ulusal bağlılık, askeri yetkinlik ve mücadele deneyi ilkelerine dayanmak. Hertürlü ihmale ve ihlale karşı hesap sorma ilkesine başvurmak.

4- Lübnan'da siyonist işgale karşı savaşta ortaya çıkan bütün görevini ihmal ve kötüye kullanma olaylarını tahkik edecek özel bir heyetin oluşturulması ve suçu sabit görülenin yargılanması.

5- Bütün Filistin Devrim kuvvetlerinin, siyonist düşmanın kuvvetlerine karşı askeri faaliyetini sürdürebileceği mevkilerde yeniden toplanması.

MALİ DÜZEYDE:

Birincisi: Maliyenin Filistin Ulusal Sandığı bünyesinde birleştirilmesi ve FKÖ'nün tüm mallarının, yürütme kurulu gözetiminde Filistin Ulusal Sandığının sorumluluğunda toplanması.

İkincisi: Belirli usullere ve kurallara göre mali tasarrufun yürütme kurulu ile sınırlı tutulması.

Üçüncüsü: FKÖ'nün tüm örgütlerine -savaşçılara, yaralılara, şehit ailelerine vs.-, Kurtuluş Ordusuna ve Filistin Devrimi'nin bütün aygıt ve organlarına harcamaların Filistin Ulusal Sandığı tarafından yapılması.

Dördüncüsü: FKÖ'de ve ona bağlı tüm örgütlerde mali konudaki her çeşit başına buyruk, hesapsız-kitapsız ve gereksiz harcamalarla savaşılması.

Halk Cephesi ve Demokratik Cephe ortak yönetimi, bu programı FKÖ'nün birliğini koruyacak, öncü rolünü güçlendirecek, kazanımlarını ve bağımsızlığını pekiştirecek çerçevede demokratik reformu gerçekleştirmek için tüm Filistin örgütlerine, ulusal şahsiyetlere ve güçlere sunmaktadır.

Bizler güven içindeyiz ki program, bu güçlerin tümünün birliği ve dayanışmasıyla gerçekleştirilebilir. Çünkü mücadelemizin şu anki aşamasının istemlerine cevap vermektedir.

Halkımızın deney ve tecrübeleri şunu göstermiştir ki; FKÖ etrafında ulusal birlik sayesinde, geçmişte içinden geçtiğimiz tüm zorlukların ve tehlikeli aşamaların aşılabilmesi mümkün olmuştur. Bu esasa dayanarak bu kez de bu zor aşamayı aşmaya muktedir olacağız.

Bu programın çıkış noktası olan özeleştiri, teşhir veya kötülemeyi hedeflememektedir. Yalnızca FKÖ ve Filistin Devrimi'nde bazı reformlar yönünde yolu aydınlatmayı amaç edinmektedir.

İki Cephenin ortak yönetimi, bunalımdan kurtuluş ve çıkış yolu olması itibariyle bu program üzerinde, tüm Filistin örgütlerinin, ulusal güç ve şahsiyetlerin katılacağı tartışmaya tamamıyla hazırdır.

Ortak Yönetim

FİLİSTİN DEMOKRATİK KURTULUŞ CEPHESİ

FİLİSTİN HALK KURTULUŞ CEPHESİ

Kürdistan Dağlarından Serxwebûn'a Kürdistan Halkının Sesini İletiyorum

(Baştarafı 2. sayfada)

ilkel direnmesini günümüz koşullarında modern bir direnmeye dönüştüren, halk savaşının gereği olan askeri ve siyasi mücadeleyi bütünleştiren PKK hareketinin şahsında somutlaşan direniş hareketiyle aldı. Bugün PKK hareketi halk savaşını örgütlüyorsa ve bunun için dağları direnme merkezi olarak alıyorsa, dağlarla siyaseti birleştiriyorsa, direnmenin ateşini dağlarda yakıyorsa, bunu zorunlu kılan, dağlarımızın direnenleri sürekli bağrına basması, gizlemesi, direnişin özünü, Kürt yiğitliği ve mertliğini korumuş ve yaşatmış olmasıdır. Bugün, küçük-burjuvaları, reformistleri ve Avrupa'dakileri ürküten, gerçekte direniş ateşinin dağlardan, kırlardan başlayıp, ovaları, şehirleri, sarmasıdır. Ama mücadelemiz böyle gelişecektir. Modern halk savaşlarının bize öğrettiği biricik gerçekte buna uymaktadır. *"Savaş kırlardan başlayıp, şehirleri kapsayacaktır"* Çin'de, Vietnam'da, Küba'da gelişen modern halk savaşları böyle gelişmiştir. Gerilla kendisine üs olarak dağları seçmiştir. PKK hareketi için de neden dağların direnme merkezi olduğu açıktır. Yeri gelmişken canlı pratikten bir kaç örneğe deyinip, halkın sözlerine kulak verelim. Mücadeleye sırt çevirenlere, dönüklere, mücadele etmede yalpalayanlara, halkın direnişte kararlı olduğunu ve doğru önderlik etrafında her an savaşacağını halkın ağzından duyurarak, bu tür unsurları mücadele edenlere saygılı olmaya çağıralım.

Kuzey-Batı Kürdistan'ın bir ilinden diğer bir iline geçiyoruz. Uzun bir yolculuk yapmaktayız. Gün doğuncaya kadar gecenin zifiri karanlığında ve keçi yollarında yürümek zorundayız. Yüksek ve sarp dağların geçit vermezliği ve ayrıca bir de düşmanın pusularına karşı tedbirli hareket zorunluluğu eklenince, artık halimizi siz düşünün. Yorgun ve halsiziz. Eğer yürüyebiliyorsak, PKK hareketinin sağlam iradesine, ideolojik rehberliğine, direnme ruhuna ve diğer yandan halkın maddi-manevi desteğine dayanarak duruyoruz. Hafızamda her zaman canlı tuttuğum halkın sözleri, yol boyunca yine hatırımda ve bu sözler bize tüm mücadele sürecinde güç ve enerji veren kaynak durumunda. Anlatayım;

Misafir olduğumuz ve hastalık hallerinde yanlarında kaldığımız ailelere, kendilerine yük olduğumuzu, bizim için tehlikeye girdiklerini söylediğimizde, bize cevapları şunlar olmaktaydı.:

"Ben Kürdüm, Kürdistanlıyım. Siz de Kürdistan davası için savaşıyorsunuz. O zaman benim görevim yardım ve hizmet etmektir. Geleneğimiz bunu gerekli kılar."

"Siz her gün canınızı tehlikeye atıyorsunuz, bu tehlike olmuyor da, bizler için mi oluyor? Dava hepimizin"

"Size bir şey olmasın da bize ne olursa olsun. Size bir şey olursa bu halk ne yapacak, biz ölsekte bir şey olmaz."

Yukarıdaki örnekler çoğaltılabilir, ama bu kadarı da yeterlidir. Şimdi de daha canlı iki örnek vereyim. Bunlar Kürdistan'ı ve Kürt halkının yurtseverliğini tanıtmaya yeter de artar bile.

Bir günlüğüne barınmak için kaldığımız kaynak başında çay yapıp, bir yemek yiyecektik. Yanımızdaki vadiden 50 yaşları civarında yaşlı bir amcâ çıkageldi. Amcayı çaya davet ettik. Kürdistan için mücadele ve dağdaki yaşam hakkında sohbette bulunduk. Çay hazır olmuştu, içecektik, ama bizim tek bardağımız, amcanın ise şerbiği vardı. Çay içildi. Amca müsade isteyerek kalktı ve bu esnada üstüne başına bakarak söze başladı. *"Gençler size çok şey vermek isterdim, fakat görüyorsunuz, size verecek şimdilik hiç bir şeyim yok. Yanlız size şu şerbiğimi vereceğim, almasanız küserim."* Biz olmaz diye diretip, kendisine dağda daha çok lazım olacağını söyledikse de baştan belirttiği gibi almazsak kızacağını ve küseceğini belirttiği için almak zorunda kaldık. Bugün şerbiği veren amca, yarın Kürdistan için canını vermeye hazırdır. Kürdistan'ın bir gün kurtulacağına inancı sonsuzdur ve kendisinin de belirttiği gibi bu uğurda iyi veya kötü her şeye hazır.

Yine çok kez uğradığımız bir köy evinde Kürdistan üzerinde yaptığımız sohbet, konuşma ve tartışmalardan etkilenen 19 yaşlarında bir köylü kızının şu sözleri Kürdistan kadınının ne kadar cesur, fedakar, kararlı olduğunu ve üzerlerindeki baskıyı açıklamaya yeterlidir: *"Benim okumuşluğum yok, sizin gibi dolaşıp her yerde konuşamam. Buna aşiretim de müsade etmez. Ancak benim tek dileğim vardır. Bir el bombası olup elinizin altında olmak isterim."* Kürdistan'da bu genç köylü kızı, cinsel ayrılıklardan dolayı yeterli oranda yararlı olamayacağını belirtiyor, ama yine de Kürdistan sevdasıyla dolu ve bir el bombası gibi her an patlamaya hazır olduğunu belirtiyor. Eğer koşul yaratılırsa tüm cesaretini, kararlılığını göstereceği ve hayallere sığmayacak fedakarlıklarda bulunacağını belirtelim. O Kürdistan için ölmeye hazırdır.

Yukarıda yazdığım ve yazamadığım canlı örnekler, Kürdistan pratiğinde sıkça karşılaştığımız günlük olaylardır. Umut ederim ki, her türden küçük-burjuva soysuz kişilikler bu mektubu okuduklarında, Kürdistan için yanıp tutuşan Kürdistan işçisinin, köylüsünün, aydınının, kadınının, yurtsever Kürdistan halkının sesine kulak vererek bu insanlara ve direnişi geliştiren PKK hareketine saygılı olurlar ve adice saldırılarından vazgeçerler. Ama ıslah olmaz ve çirkinliklerine devam ederlerse, Kürdistan halkından gereken cevabı da alırlar.

Egemen güçlerin yıllardır, Kürdistan halkına karşı uyguladığı ve hala da devam ettiği sömürgeci katliam, imha, başkalaşım politikasına karşı PKK hareketinin örgütlemeye çalıştığı halk savaşı ve bunun ilk adımı olan silahlı propaganda, halkın güçlü desteği ile ve her türlü zorlukla boğuşarak gelişiyor. PKK, Kürdistan halkının bölünmüşlük ve parçalanmışlığına son vererek bir araya gelmesinin ve bir cephede birleştirilmesinin ön koşullarını yaratmıştır. Ulusal kurtuluş mücadelesine yeni boyutlar kazandırmıştır. Halk savaşının kıvılcımları Kürdistan dağlarında ve halkın bağrında çakmaya başlamıştır.

Son söz olarak şunu yinelemek istiyorum! PKK hareketinin cezaevlerinde direnen ve şehit düşen militanlarının haykırdığı ve dağlarda yankısını bulan **"Teslimiyet-İhanete-Direniş Zafere Götürür"** şiarını hafızamızda canlı tutalım ve hep bir ağızdan haykıralım. Zafer; direnen, savaşan, mücadele eden, Kürdistan öncüsünün ve halkının olacaktır. Bu uğurda şehit düşen PKK partizanlarının anısını yaşatmak istiyorsak, onların taşıdığı direnişin kızıl bayrağını mutlaka zafer burcuna dikelim. Onların anısına sahip çıkmak, onların direniş geleneğini yaşatmaktan geçer. Devrimcilik, yurtseverlik, demokratlık görevimizi ancak onların yolundan yürüyerek yerine getirebiliriz.

BAXADIR

PKK-MK Tarafından Yazılarak Kürdistan'da Dağıtılan ve Gazetemize de Ulaşan Bildiriyi Yayınlıyoruz.

YURTSEVER KÜRDİSTAN HALKI!

Sömürgeci-faşist cunta, 6 Kasım'da yeni bir oyun oynamak istiyor. Seçim denen bu oyunu hem de dünyada eşi görülmemiş bir biçimde, büyük bir sahtekarlıkla oynamaya çalışıyor. Bununla kendi gerçek yüzünü gizleyebileceğini, yurtsever halk kitleleriyle ilerici-demokrat insanlığı aldatabileceğini sanıyor. Açık ki bu sahtekarlıklar karşısında tüm dürüst insanların uyanık olması ve bu oyunları bozması gerekiyor.

Sömürgeci-faşist cuntanın seçim oyununun ne demek olduğunu anlayabilmek için buna nasıl gelindiğini ve bu oyunun hangi koşullarda oynandığını görmek gerekir. Bununla esas olarak nelerin amaçlandığını ve kimlerin çıkarlarına hizmet edildiğini bilmek gerekir.

Türkiye'de 6 Kasım seçimlerine nasıl gelinmiştir? Bu sorunun doğru cevabını bulmak için fazla gerilere gitmeye ve derin tahlillere girmeye gerek yoktur. Türk burjuva düzeninin zayıf bir ekonomik temel üzerinde ve daha çok askeri zora dayalı olarak kurulmuş olduğu bilinmektedir. Bu nedenledir ki toplumsal ve siyasal yaşamda burjuvazinin açık şiddet uygulamaları süreklileşmiştir. Çok cılız olarak gelişen diğer toplumsal ve siyasal kurumlardan emekçi kesimler yararlanmaya başladığında, burjuvazi bu kurumları silahlı şiddetle ortadan kaldırmıştır. Bu durum, Türk burjuva tarihinin her döneminde açıkça görülür. Tek parti ve tek şef yönetimi olan kemalist diktatörlük dönemi, aynı zamanda bir ordu yönetimidir de. Emperyalizme bağlılığın arttığı ve bu temelde ekonomik-toplumsal gelişmenin hızlandığı 1950'den sonraki dönemde, ordu 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül darbeleriyle yönetimdeki etkinliğini sürekli kılmıştır. Ve son 12 Eylül 1980 darbesiyle açık bir faşist diktatörlüğün örgütlenmesine girişmiştir.

12 Eylül faşist-askeri darbesinin hangi koşullarda yapıldığı herkesçe bilinmektedir. 1970'li yıllarda Türkiye ekonomisi derin bir bunalım ve çöküş süreci içine girmiş ve bu temelde toplumsal çelişkiler keskinleşmiş ve siyasal mücadele kızışmıştır. Böyle bir ortamda Türk ve Kürt emekçileri de kendi çıkarları doğrultusunda mücadeleye atılmışlar, burjuva siyasal yapısını işletmeyecek düzeyde kurtuluş mücadelelerini geliştirmişlerdir. Öyle ki ekonomik ve toplumsal bunalım üzerinde burjuvazinin sivil siyasal düzeni işlemez hale gelmiş, siyasal çıkmaz ağırlaşmış ve burjuva düzen yıkılmayla yüzyüze gelen bir sarsıntı içine girmiştir. İşte böyle bir ortamda kendi çıkar düzenlerini silahlı zor uygulamasıyla yaşatmak için, emperyalizm ve işbirlikçisi tekelci Türk burjuvazisi 12 Eylül faşist askeri darbesine başvurmuştur. Orduyu ve faşist generalleri işbaşına getirmiştir. Faşist cunta, yönetimi ele geçirir geçirmez, tamamen emperyalizmin ve işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin çıkarları doğrultusundaki uygulamalara ve devleti faşist bir diktatörlük olarak yeniden örgütlemeye koyulmuştur. Ekonomik alanda açık zor yöntemlerine de başvurarak Türk ve Kürt emekçileri üzerindeki sömürüyü kat kat artırmıştır. Toplumsal alanda bir yandan açık zor yöntemlerini uygularken, öte yandan burjuva yozluğunu, ahlaksızlığını alabildiğine geliştirerek toplumu uyuşturmaya ve çürütmeye çalışmıştır. Siyasal alanda silahlı devlet terörünü günlük uygulama haline getirmiş, işçi, köylü ve tüm emekçiler üzerinde azgın bir baskı ve zulüm uygulamış, devrimci ve yurtsever güçlere, halk kitlelerine karşı açık bir faşist savaş yürütmüş, en yiğit, en fedakar, en dürüst insanlarımızı kurşunlamış, idam etmiş, işkenceden geçirmiş ve cezaevlerine doldurmuş ve bütün bunlarla emekçi kitleleri sindirmek, toplumu pasifize etmek istemiştir. Bu temelde, bütün bu uygulamalarını yasal kurallar haline getirme ve devleti bu biçimde örgütleme işine girişmiştir. Faşist bir anayasa hazırlayarak silah zoruyla topluma "onaylatmıştır". Atadığı memurlardan oluşan "Danışma Meclisi"ne gerekli gördüğü tüm faşist yasaları hazırlatmıştır. Şimdi sıra, atadığı yeni memurlarından oluşan kendi hizmetinde bir meclisi, yeni bir danışma meclisini topluma silah zoruyla onaylatmaya gelmiştir. Bunun için atadığı kişilere kukla siyasal partiler kurdurtarak toplumun içine salmıştır. Bu temelde yeni bir kukla hükümet kurmak, devleti ve toplumu kendi faşist anlayışı doğrultusunda örgütlemek istemektedir. İşte 6 Kasım seçimleri denen oyun böyle bir gelişme sonunda oynanmaktadır. Böyle bir seçimin tamamen emperyalizmin, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin ve uşakları olan bir avuç Kürt hainin çıkarlarına olduğu, Türk ve Kürt halklarının çıkarlarına karşıt bulunduğu ve emekçilerin seçim adına oynanacak bir oyunlarının olmadığı açıkça ortadadır.

6 Kasım seçimleri hangi koşullarda yapılmaktadır? Bu sorunun cevabını Türk ve Kürt halklarının günlük yaşamı açıkça vermektedir. Sömürgeci-faşist cunta, üç yılı aşkın süreden beri Türkiye emekçileri ve Kürdistan halkı üzerinde amansız bir baskı ve sömürü uygulamıştır ve bu uygulamalarını geliştirerek sürdürmektedir. Halkın elinden varını-yoğunu çoğu silahlı zor uygulamasıyla almış, burjuvaziyi ve toprak sahiplerini daha varlıklı hale getirmiştir. Sömürgeci-faşist yönetim altında bugün işsizlik, pahallılık, yokluk-yoksulluk ve sömürü en yüksek düzeye çıkarılmış, Türkiye emekçileri ve Kürdistan halkı açlıkla yüzyüze getirilmiştir. Böyle bir düzen altında emekçi kitleler için yaşam olanaksız kılınmıştır. Sömürgeci-faşist yönetim siyasal ve silahlı zoru en vahşi bir biçimde uygulamaktadır. Tekelci burjuvazi dışında toplumun diğer tüm kesimlerinin örgütlenmesi yasaklanmıştır. Baskı, operasyon, işkence günlük uygulama haline getirilmiş, yüzbinlerce insan cezaevlerine doldurulmuştur. Yüzlerce devrimci ve yurtsever kurşunlanmış ve işkencede katledilmiş ve kırka yakın insan idam edilmiştir. Bütün bu uygulamalar bugün de en azgın bir biçimde devam ettirilmektedir. Mahkemeler hergün onlarca insana ağır hapis cezaları vermektedir. Beşyüze yakın devrimci ve yurtsevere idam cezası verilmiştir ve binlercesi de idamla yargılanmaktadır. Kentlerdeki polis baskısıyla birlikte jandarma ve komando özellikle Kürdistan köylerinde açık bir savaş yürütmektedir. Faşist cuntanın askeri harekatları sadece bununla da sınırlı değildir. Mayıs ayı sonlarında faşist ordu Irak sınırını aşmış ve Güney Kürdistan'da onlarca kilometre ilerlemiştir. Bu sınırı ihlal olayı Türk ordusu için artık günlük uygulama durumundadır. Operasyonlarını içerde yaptığı gibi Güney Kürdistan'da da günlük olarak sürdürmektedir. Suriye ve İran sınırlarını ihlal olayları giderek sıklaşmış, sınır boylarına çok sayıda askeri güç yığılmıştır. Türk ordusu emperyalizmin yardımıyla daha çok silahlandırılmakta, günlük askeri tatbikatlarla savaşa hazır tutulmaktadır. Bütün bunların yeni saldırı ve istila, işgal hazırlıkları olduğu açıkça ortadadır. Kısaca Türk burjuvazisinin ve onun faşist yönetiminin esas yöneliminin içerde Türk ve Kürt emekçi halklarına karşı baskı ve silahlı zor kullanmanın daha çok artırılması, dışarda ise yeni işgal, istila ve silahlı müdahalelere hazırlanılması olduğu kesindir. Böyle bir ortamda seçim oyununun faşist diktatörlüğü daha da güçlendirmek için oynanmak istendiği açıktır. Kendileri için daha çok zulüm ve sömürü getirecek olan böyle bir oyunda Türk ve Kürt emekçilerinin yeri yoktur.

Durum böyle iken 6 Kasım seçimlerini yapmakla neler amaçlanmaktadır? En azgın baskı ve sömürü uygulamalarına rağmen, faşist cuntanın ekonomik ve toplumsal bunalımı hafifletemediği ve devrimci-demokratik hareketi yok edemediği bilinmektedir. Bu uygulamaları içinde faşist-askeri yönetimin içerde Kürt ve Türk emekçileri nezdinde ve dışarda da ilerici, demokrat insanlık nezdinde gerçek yüzü iyice açığa çıkmış ve teşhir olmuştur. İşte 6 Kasım seçimleriyle faşist-askeri yönetim yüzüne sivil bir maske takmak ve kendini gizlemek istemektedir. Bununla içerde emekçi halk kitlelerini ve dışarda ise ilerici insanlığı aldatmayı umut etmektedir. Kendisine karşı içerde ve dışarda duyulan hoşnutsuzluğu, artan tepkiyi bir müddet daha azaltmayı istemektedir.

6 Kasım seçimleriyle sömürgeci-faşist diktatörlüğün parlamento düzeyinde kurumlaştırılması, partiler ve diğer kurumlarla toplumun faşist örgütlendirilmesinin yaratılması ve böylece faşizmin daha da güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Çeşitli faşist partiler içinde kitlelerin burjuvazi önderliğinde örgütlenmesi, halk kitlelerinin birbirine düşman edilmesi ve kitlelerin kendi çıkarları doğrultusunda mücadeleci birliğinin engellenmesi istenmektedir. Yeniden sömürgeci burjuva parti ciliği ile özellikle Kürdistan'da ağaların ve beylerin güçlendirilmesi, aşiretçiliğin ve bölünmüşlüğün geliştirilmesi, kan davalarının kızıştırılması ve böylece halkın birbirine düşman hale getirilmesi ve halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesinde birleşmesinin engellenmesi amaçlanmaktadır. Ve bu doğrultuda çabaların artırıldığı açıkça ortadadır. Geçmişte sömürgeci burjuva partilerinin toplumumuz içinde oynadığı olumsuz rol herkesçe bilinmektedir. Tamamen işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin ve Kürdistan'daki uşaklarının çıkarlarını korumayı amaçlayan 6 Kasım seçimlerinin halkımızın çıkarlarına karşıt olduğu ortadadır. Bu amaçları gerçekleştirmek isteyen sömürgeci partiler içinde yurtsever halkımızın yeri olmadığı açıktır.

İşçiler, Köylüler, Emekçiler, Yurtsever Kürdistan Halkı!

6 Kasım seçimleri emperyalistlerin, sömürgeci Türk burjuvazisinin ve Kürdistan'daki uşakları feodal-komprador hain güçlerin çıkarları için yapılmaktadır. Sömürgeci-faşist cunta, bu güçlerin çıkarlarını gerçekleştirmek için atadığı memurlarını, size, silah zoruyla ve sahtekarlıklarla onaylatmak istemektedir. Türkiye emekçilerinin ve Kürdistan halkının bu seçimlerde hiçbir çıkarları yoktur. Türk ve Kürt halklarının gündemlerinde seçim değil devrim vardır. Onların kurtuluşları ancak devrimle mümkündür.

Yurtsever halkımız! Gerçek çıkarlarımızın, gerçek kurtuluşumuzun ulusal bağımsızlıkta, toprak ve özgürlükte, demokratik halk düzeninde olduğu açıktır. Görevimizin, Kürdistan'daki her bilinçli ve dürüst insanın görevinin, bunlar için, bağımsızlığa ve özgürlüğe kavuşmak için mücadele etmek olduğu ortadadır. Bugün böyle bir mücadelenin doğru yolunu Kürdistan İşçi Partisi (PKK) açıkça göstermektedir. PKK, Kürdistan işçilerinin, köylülerinin ve tüm emekçi halkının gerçek çıkarlarını dile getirmekte, onları programlaştırmış bulunmakta, bu çıkarları savunmakta ve kurtuluşun doğru yolunu aydınlatmaktadır. Kürdistan halkının kurtuluşu uğruna şanlı bir mücadele geçmişine sahiptir ve bugün mücadelesini sömürgeci-faşist zindanlarda, kentte, kırda ve yurtdışında sürdürmektedir. Bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizm yolunda bütün zorlukları göğüsleyip yenmekte ve Kürdistan'ın işçi, köylü ve emekçilerine önderlik etmekte kararlıdır. Partimiz, Kürdistan halkının Türkiye emekçileriyle sömürgeci-faşist diktatörlüğe karşı ortak mücadelesinin doğru yolunu göstermekte, bu yolda ilk adım olarak Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi kurulmuş bulunmakta ve bunun daha da geliştirilmesi için çalışmaktadır. Türk ve Kürt halklarının gerçek çıkarları faşist diktatörlüğü yıkmak için ortak mücadeledir. Kürdistan halkının gerçek çıkarı faşist Türk sömürgeciliğini yıkmak için PKK'nin açmış olduğu ulusal kurtuluş mücadelesi bayrağı altında yürümektedir.

O halde, işçiler, köylüler, tüm yurtseverler! Sömürgeci-faşist cuntanın oyunlarına ve sahtekarlıklarına karşı uyanık olalım. Sömürgeci burjuva partilerinin ve onların seçim oyunlarına aldanmayalım, oyunlarını bozalım ve sömürgeci partileri içimize sokmayalım. PKK'nin açmış olduğu bağımsızlık ve özgürlük bayrağı altında, gerçek kurtuluş yolumuzda birleşelim ve faşist Türk sömürgeciliğine karşı cesaretle mücadele edelim!

– KAHROLSUN EMPERYALİZM VE FAŞİST TÜRK SÖMÜRGECİLİĞİ!
– YAŞASIN KÜRDİSTAN BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ!
– YAŞASIN KÜRT VE TÜRK HALKLARININ MÜCADELE BİRLİĞİ!

1 Ekim 1983
PKK-MK